

Տարեկան Հաշվետվություն

20
20

Բովանդակություն

01

Ընդհանուր Ակնարկ

Ամերիաբանկ՝ համառոտ ակնարկ	05
Խորհրդի նախագահի ուղերձը	08
Գլխավոր տնօրենի ուղերձը	10
Պատմական իրադարձություններ	12
Միջազգային գործընկերներ	15
Մրցանակներ	17

02

Ռազմավարական Հաշվետվություն

Արտաքին միջավայր	22
ՀՀ բանկային համակարգը	28
Ամերիաբանկի դիրքը ՀՀ բանկային համակարգում	36
Բիզնես-մոդելը և ռազմավարությունը	40
Մանրածախ բանկային գործառնություններ	44
Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործառնություններ	53
Առևտրային գործառնություններ	67
Նորարարություն և թվայնացում	70
Պատասխանատու բիզնես	76

03

Ռիսկերի Կառավարում

Ռիսկերի կառավարման նպատակները և սկզբունքները	83
Ռիսկերի կառավարման համակարգ	87
Ռիսկերի գործընթացների կազմակերպում և կառավարում	89
Ռիսկի ավտորժակ	93
Հիմնական ռիսկերը և ռիսկերի կառուցվածքը	94

04

Կառավարման Հաշվետվություն

Խորհրդի նախագահի կորպորատիվ կառավարման ուղերձ	115
Կորպորատիվ կառավարման կառուցվածքը	116
Տնօրենների խորհուրդ	117
Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեներ	119
Տնօրենների խորհրդի անդամները	121
Տնօրինություն և գլխավոր տնօրեն	128
Կազմակերպական կառուցվածքը	135
Մեր անձնակազմը	137

05

Պատասխանատու Անձանց Հայտարարություն

Պատասխանատու անձանց հայտարարություն	145
-------------------------------------	-----

06

Ֆինանսական Հաշվետվություններ

Անկախ աուդիտորի հաշվետվությունը	149
Ֆինանսական հաշվետվություններ	155

07

Հավելված

Հապավումներ	251
-------------	-----

■ Գլուխ Առաջին

Ընդհանուր ակնարկ

Բովանդակություն

Ամերիաբանկ՝ համառոտ ակնարկ
Խորհրդի նախագահի ուղերձը
Գլխավոր տնօրենի ուղերձը
Պատմական իրադարձություններ
Միջազգային գործընկերներ
Մրցանակներ

Ընդ հանուր ակնարկ

Ամերիաբանկ՝ համառոտ ակնարկ

Ամերիաբանկը Հայաստանի դիսադիկ զարգացող բանկերից է: Այն դասվում է երկրի ամենակայուն և խոշոր ֆինանսական հաստատությունների շարքին և ունի հստակ ձևակերպված թվայնացման օրակարգ: Լինելով առաջին ներդրումային բանկը Հայաստանում՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ այսօր ունիվերսալ բանկ է, որը մատուցում է կորպորատիվ, ներդրումային և մանրածախ բանկային ծառայություններ՝ տրամադրելով բանկային լուծումների ամբողջական փաթեթ: 2020թ. արդյունքներով Ամերիաբանկը Հայաստանի խոշորագույն բանկն է, որի ակտիվները գերազանցում են 1 տրիլիոն ՀՀ դրամը: Ավելի հաճախորդակենտրոն բանկ դառնալու նպատակով Ամերիաբանկը շարունակ զարգացնում է սպասարկման ուղիները՝ շեշտը դնելով թվայնացման վրա, ընդլայնելով թվային հնարավորությունները և մշակելով նոր պրոդուկտներ և լուծումներ հաճախորդների կարիքներն ու նախասիրությունները բավարարելու համար:

Հիմնական ցուցանիշները

ՀՀ բանկային համակարգի բացարձակ առաջատարը հիմնական ֆինանսական ցուցանիշներով:

Ակտիվներ

1,091 մլրդ
ՀՀ դրամ

■ +12.7% տարեկան աճ

Կապիտալ

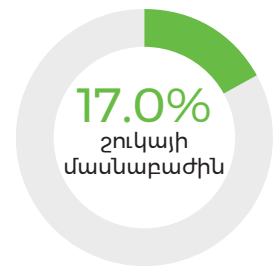
110 մլրդ
ՀՀ դրամ

■ +8.4% տարեկան աճ

Զուտ վարկեր և փոխատվություններ

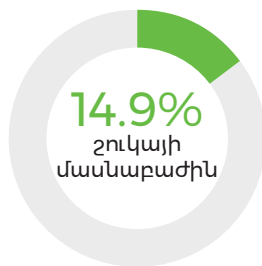
696 մլրդ
ՀՀ դրամ

■ +18.9% տարեկան աճ

Զուտ շահույթ

9 մլրդ
ՀՀ դրամ

■ -25.7% տարեկան աճ

Պարտավորություններ

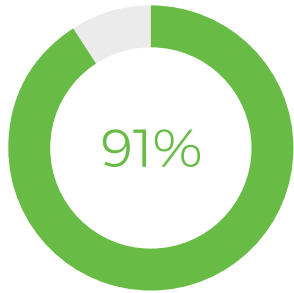
981 մլրդ
ՀՀ դրամ

■ +13.2% տարեկան աճ

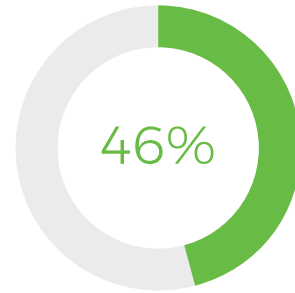
Ընդհանուր ակնարկ

Ծառայությունների մատուցման բազմաֆունկցիոնալ հարթակ՝ թվային լուծումների լայն կիրառմամբ

հեռահար և թվային ուղիներով կատարված գործարքների մասնաբաժին՝

տարեկան աճ
8.6 տոկոսային կետով

ինտերնետ-բանկինգի օգտագործման գործակից՝

տարեկան աճ
12 տոկոսային կետով

Հաճախորդների գերազանց սպասարկում և բարձր բավարարվածություն

NPS (հաճախորդների հավատարմության ցուցանիշ)՝ **73.6%**

CEI* (հաճախորդների փորձառության ցուցանիշ)՝ **9.5**

Վարկանիշներ

S&P

Երկարաժամկետ B+

Կարճաժամկետ B

Հեռանկարը Բացասական

SACP bb-

Moody's

Բանկային ավանդներ Ba3/NP

BCA B1

CRA Ba3(cr)/NP

Հեռանկարը Բացասական

Խորհրդի նախագահի ուղերձը

Անդրեյ Սկրոչյան
Տնօրենների խորհրդի նախագահ

Հարգելի բաժնետերեր,

2020թ. իսկապես մարտահրավերային տարի էր բոլորիս համար: Մենք սովորեցինք և փորձեցինք հարմարվել արագ փոփոխվող իրականությանը՝ հարկադրված լինելով փոխել մեր աշխատանքի և շփման եղանակը և որոշումներ կայացնել ավելի արագ, քան երբևէ: 2020 թվականի անորոշությունն ու անկայունությունն իրական փորձություն էին ինչպես գործնական, այնպես էլ անձնական մակարդակներում:

Հայաստանն այն երկրների շարքում էր, որոնք կրեցին ԶՈՎԻԴ-19 համավարակի առաջին ալիքի ուժգին հարվածը 2020թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում, և երկրի տնտեսության վրա համավարակի բացասական ազդեցությունն ակնհայտ էր արդեն իսկ 2020թ. մարտին: Որպես դրական կողմ, նշեմ, որ ԶՈՎԻԴ-19-ի վաղ տարածումը մեր երկրին հնարավորություն տվեց արդեն 2020թ. 4-րդ եռամսյակում վերադառնալ գրեթե բնականոն գործարար և գործառնական առօրյային, առանց հետագա սահմանափակումների և արգելափակումների: Արդյունքում, 2020թ. 4-րդ եռամսյակի ավարտին տնտեսության ոլորտների մեծ մասում դրական միտումներ արձանագրվեցին, սակայն համավարակն ընդհանուր առմամբ էական ազդեցություն էր գործել, և 2020թ. ընթացքում երկրի ՀՆԱ-ը նվազեց 7.6%-ով: Կառավարությունն անհապաղ հաստատեց համապատասխան աջակցության ծրագիր, որի ընդհանուր բյուջեն գերազանցում էր 160 միլիարդ ՀՀ դրամը: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում էր օժանդակել բիզնեսին, ինչպես նաև սոցիալական նպաստներ վճարել անհատներին: Թեև ընդհանուր իրավիճակն անորոշ էր և ռիսկային, Կառավարությանը հաջողվեց միջոցներ ներգրավել միջազգային կապիտալի շուկաներից. 2021թ. առաջին եռամսյակում Հայաստանի Հանրապետությունը թողարկեց 10 տարի մարման ժամկետով 750 միլիոն ԱՄՆ դոլար ընդհանուր ծավալով եվրապարտատոմսեր, որոնց պահանջարկը գրեթե 4 անգամ գերազանցում էր առաջարկը. արդյունքում, տեղաբաշխման եկամտաբերությունը 4.4-4.5%-ից նվազեց մինչև 3.875%, ինչը եվրապարտատոմսերի տեղաբաշխման ամենացածր եկամտաբերությունն է, որը երբևէ գրանցել է Հայաստանը: ՀՀ դրամը կրկին ամենակայուն արժույթն էր տարածաշրջանում. տարեվերջի դրությամբ ՀՀ դրամի արժեզրկումը կազմեց միջինում մոտ 2%, իսկ փոխարժեքի տատանումները տարվա ընթացքում 1-2% միջակայքում: 2020թ. տասներկու ամիսների սպառողական գների կուտակային ինդեքսը կազմեց 1.2%, ինչը հնարավորություն տվեց Կենտրոնական Բանկին ընդլայնողական դրամավարկային քաղաքականություն իրականացնել 2020թ. ընթացքում:

Բանկային համակարգը ևս մեկ անգամ ապացուցեց, որ կառուցված է ամուր և կայուն հիմքերի վրա, ինչը որոշ չափով ապահովվել է նախորդ ժամանակահատվածներում Կենտրոնական բանկի կիրառած չափազանց զգուշավոր և ռիսկերը զսպող քաղաքականության և կանոնների շտրիկով: Տարիներ շարունակ մեր բանկային համակարգում կուտակվում էր բավարար ֆինանսական ներուժ՝ անվտանգության և եկամտաբերության հավասարակշռությունն ապահովելու համար անհրաժեշտ կապիտալի մակարդակ պահպանելու նպատակով: Այդ մտտեցումն արդարացրեց իրեն ամենաբարձր ժամանակներում: Բանկերի հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների գծով պահպանվել է միջինում երկնիշ աճ, և տարեվերջի դրությամբ որևէ բանկ վնաս չի արձանագրել:

Ընդհանուր ակնարկ

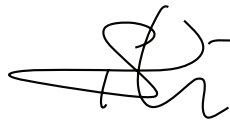
Մարտահրավերներով լի միջավայրի պայմաններում Ամերիաբանկին հաջողվեց պահպանել իր առաջատար դիրքը բոլոր հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների գծով՝ ապահովելով վարկային պորտֆելի կայուն աճ և ավելի լայն դիվերսիֆիկացում և բարձրացնելով ծախսարդյունավետությունը: Ցանկացած ճգնաժամ ենթադրում է նաև լայն հնարավորություններ: Այս իմաստով ԶՈՎԻԴ-19 համավարակը բացառություն չէր: Ֆիզիկական շփման հարկադրված սահմանափակումը խթանեց հեռահար բանկային և առցանց ծառայությունների օգտագործումը՝ արագացնելով անցումն ավանդական բանկային սպասարկումից դեպի թվայինը: Թվայնացման ուղղությամբ ներդրումների շնորհիվ մեզ հաջողվեց օգուտ ստանալ վարքագծի նման փոփոխությունից՝ ապահովելով շատ բարձր աճի տեմպեր թվային բանկային պրոդուկտների օգտագործման և ծավալի գծով: Բացի այդ, մենք պարզեցինք, որ հնարավոր է շատ արագ փոխել գործառնական ամբողջ մոդելն առանց արտադրողականության կորստի, երբ ստիպված եղանք անցնել հեռահար աշխատանքի տնից կամ հերթափոխեր կազմակերպել:

Համավարակը նաև դարձրեց մեզ ավելի պատասխանատու, հոգատար և կարգապահ ինչպես մասնագիտական, այնպես էլ անձնական կյանքում: Մենք ձեռնարկեցինք միջոցներ՝ մեր հաճախորդներին և աշխատակիցներին պաշտպանելու և աջակցելու համար՝ ամենից վեր դասելով առողջությունն ու անվտանգությունը: Գործառնական արդյունավետության բարձրացումը, դրական ֆինանսական արդյունքների հետ մեկտեղ, նույնիսկ այս բարդ ժամանակաշրջանում կրկին ապացուցեցին մեր թիմի ճկունությունը, երբևէ մենք այսքան արագ և ճկուն կերպով չէինք արձագանքել արտաքին սպառնալիքներին և հնարավորություններին: Համոզված եմ, որ 2020թ. ընթացքում քաղած դասերը մեզ դարձրեցին էլ ավելի ուժեղ, և մենք ավելի քան երբևէ պատրաստ ենք նոր մարտահրավերների:

Ակնկալում ենք, որ 2021թ. լինելու է ամբողջ տնտեսության վերականգնման տարի, շրջադարձային որոշ ոլորտների համար: Կլինեն աճի մեծ հնարավորություններ, սակայն նաև մարտահրավերներ, քանի որ համավարակը դեռևս հաղթահարված չէ, և կպահպանվեն մեր գործառնական մոդելում արված որոշակի փոփոխություններ, որոնք մենք կարճաժամկետ էինք համարում: Ստեղծված անկայուն և բարդ միջավայրում շարունակական հաջողություններ ունենալու համար մենք պետք է էլ ավելի ճկուն դառնանք՝ բարձրացնելով նոր պրոդուկտների և ծառայությունների ներդրման արագությունն ու արդյունավետությունը: Հաճախորդամետ մեր մոտեցմանը համահունչ, մենք կշարունակենք բարելավել հաճախորդների փորձառությունը և ծառայությունների որակը:

Ամփոփելով խոսքս, հպարտությամբ նշեմ, որ մենք ոչ միայն հաջողությամբ հաղթահարեցինք հերթական ճգնաժամը, այլև կարողացանք ապահովել ամուր հիմքեր և բիզնեսի աճ՝ ստեղծելով աճի նույնիսկ ավելի մեծ ներուժ 2021թ. համար: Այս ամենը հնարավոր դարձավ մեր թիմի նվիրվածության, պատասխանատվության և գերազանց գործառնական արդյունքների շնորհիվ: Ցանկանում եմ շնորհակալություն հայտնել ղեկավարությանը և թիմին նման բարդ ժամանակներում դրսևորած ճկունության և բարձրակարգ աշխատանքի համար: Մենք ունենք բոլոր անհրաժեշտ հիմքերը, որոնք մեզ թույլ կտան մոտակա տարիներին կայուն աճ և բացառիկ արդյունքներ ապահովել մեր բաժնետերերի համար:

Անդրեյ Մկրտչյան
Տնօրենների խորհրդի նախագահ

Գլխավոր տնօրենի ուղերձը

Արտակ Չամբարյան
Գլխավոր տնօրեն

Անցյալ տարին լի էր ԶՈՎԻԴ-19-ի հետևանքով առաջացած մարտահրավերներով և անորոշությամբ, ինչը քայքայիչ ազդեցություն գործեց տնտեսության բոլոր ոլորտների վրա: Մենք ստիպված եղանք վերանայել ոչ միայն մեր ծրագրերը, այլև գործելակերպը և հաճախորդներին սպասարկելու եղանակը: Երկրորդ կիսամյակն էլ ավելի մարտահրավերային էր՝ մեր հարևան Արցախում ծավալվող ռազմական գործողություններով պայմանավորված: Ուրախ եմ փաստել, որ մեզ հաջողվեց հաղթահարել այդ եզակի փորձությունը և ապահովել բարձր ֆինանսական և գործառնական արդյունքներ՝ շնորհիվ մեր թիմի կարգապահության և ջանասիրության:

Մենք ակտիվորեն և արագորեն արձագանքեցինք ԶՈՎԻԴ-19-ին. համավարակի առաջին օրերից սկսած գործադրեցինք Բիզնես-գործընթացների անընդհատության ապահովման մեր համապարփակ ծրագիրը և ձեռնարկեցինք մի շարք քայլեր և կանխարգելիչ միջոցներ՝ ուղղված մեր հաճախորդների ու աշխատակիցների անվտանգության ապահովմանը, ինչպես նաև գործառնական ռիսկերի նվազեցմանը: Մենք խստորեն հետևեցինք սոցիալական հեռավորության պահպանման կանոններին թիմի ներսում և հաճախորդների հետ շփվելիս: Ընդ որում, խիստ կանոնները սահմանվել էին ինչպես բանկի գրասենյակներում, այնպես էլ հեռահար եղանակով տնից աշխատող մեր թիմակիցների համար: Չնայած գործառնական մոդելի այս կտրուկ փոփոխությանը, մեզ հաջողվեց ոչ միայն խուսափել մեր գործունեության որևէ խափանումից, այլև գրանցել արտադրողականության բարձր մակարդակ: Մենք մոբիլիզացրեցինք մեր ռեսուրսները և արեցինք առավելագույնը՝ մեր գործունեությանն առնչվող բոլոր շահագրգիռ կողմերի համար հնարավոր բացասական հետևանքները նվազագույնի հասցնելու նպատակով որոշում կայացնելիս ղեկավարվելով առաջին հերթին հոգատարության և աջակցության նկատառումներով: Հաշվի առնելով մեր վարկառուների վրա հնարավոր ազդեցությունը, մենք կարճաժամկետ վարկային արձակուրդ (վարկերի մայր գումարի և տոկոսագումարի մարման արտոնյալ ժամկետ) առաջարկեցինք ֆիզիկական անձ հանդիսացող բոլոր հաճախորդներին և առավել խոցելի ոլորտներում գործունեություն ծավալող իրավաբանական անձանց: Բացի այդ, խստացրեցինք ռիսկերի պարամետրերը, կրկին կրճատեցինք ծախսերը և պահպանեցինք ավելցուկային իրացվելիություն ու կապիտալի համարժեքություն՝ փոփոխվող իրավիճակում ճկունություն ապահովելու նպատակով:

Կառավարությունը և Կենտրոնական բանկը ծավալվող ճգնաժամին արձագանքեցին համապարփակ միջոցառումներով՝ տրամադրելով անհրաժեշտ աջակցություն: Կառավարության կողմից ներդրված օժանդակման ծրագրի ընդհանուր բյուջեն գերազանցեց 160 միլիարդ ՀՀ դրամը: Սոցիալական ծրագրերի շահառուների թիվը 1 միլիոնից ավելի էր, իսկ տնտեսական ծրագրերում ընդգրկվեցին ավելի քան 70,000 ձեռնարկություններ: Թեև բանկային համակարգում առկա էր բավարար մակարդակի իրացվելիություն ու կապիտալ, Կենտրոնական բանկը ձեռնարկեց ֆինանսական կայունության պահպանմանը նպաստող միջոցներ՝ հետաձգելով Բազել III-ով սահմանված՝ լրացուցիչ բուֆերների ստեղծման պահանջների կիրառումը և հայտնելով անհրաժեշտության դեպքում միջամտելու և բանկերի համար իրացվելիություն ապահովելու իր պատրաստականության մասին: Մեր բանկային համակարգը նույնպես հաջողությամբ հաղթահարեց այս փորձությունը՝ նախորդող ժամանակաշրջաններում տեղի ունեցած տնտեսական ճգնաժամերի ընթացքում ձեռք բերած անհրաժեշտ կայունության ու ճկունության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման բնագավառում դրսևորած խիզման մոտեցման շնորհիվ:

Ընդհանուր ակնարկ

Չնայած չպլանավորված լրացուցիչ ծախսերին և ճգնաժամ ապրող տնտեսությանը՝ մեր թիմը գերազանց արդյունքներ ապահովեց և կարողացավ հաջողությամբ հասնել մեր նպատակներին: Մենք պահպանեցինք առաջատար դիրքը շուկայում հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների գծով՝ էապես մեծացնելով մեր մասնաբաժինը շուկայում: Ընդհանուր ակտիվների գծով ունեցանք 13% աճ նախորդ տարվա համեմատ, ինչի արդյունքում ընդհանուր ակտիվների գումարը գերազանցեց 1 տրիլիոն 33 դրամը՝ նոր էջ բացելով Հայաստանի ֆինանսական շուկայի պատմության մեջ: Վարկերի և փոխատվությունների պորտֆելն աճեց 19%-ով, ինչի արդյունքում մեր մասնաբաժինը շուկայում կազմեց 17%: Վարկային պորտֆելի աճին նպաստեց և՛ կորպորատիվ, և՛ մանրածախ վարկավորման պորտֆելների գծով արձանագրված երկնիշ աճը: Նախորդ տարվա համեմատ մեր մանրածախ վարկավորման պորտֆելն էապես ավելացավ, այն է՝ 31%-ով, ընդ որում, աճ արձանագրվեց բոլոր մանրածախ վարկային պորտֆելների գծով: Արդյունքում, մանրածախ և ՓՄՁ վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր վարկային պորտֆելում կազմեց 48% (4 տոկոսային կետով աճ): Պարտավորությունների գծով գրանցվեց ընդհանուր ավանդների և պարտատոմսերի պորտֆելի 9% աճ նախորդ տարվա համեմատ, արձանագրելով տեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալի էական ավելացում (96% նախորդ տարվա համեմատ):

Հաշվի առնելով ԶՆԿԻ-19 համավարակով պայմանավորված անորոշությունը և հնարավոր բացասական ազդեցությունը տնտեսության վրա, մենք ընտրեցինք վարկերի գծով լրացուցիչ մասհանումներ կատարելու բավականին զգուշավոր և պահպանողական մոտեցումը: Անշուշտ, դա անդրադարձավ մեր շահութաբերության ցուցանիշների վրա, սակայն այդպիսով մենք ստեղծեցինք ապահովություն և լրացուցիչ բուֆերներ՝ հնարավոր բացասական հետևանքներին դիմակայելու համար: Նախքան լրացուցիչ մասհանումները, զուտ շահույթի գծով ապահովել էինք 33% աճ նախորդ տարվա համեմատ, ինչը երաշխավորում է կայուն միջնաժամկետ և երկարաժամկետ շահութաբերություն: Ծախսերի կառավարման չափազանց խիստ միջոցների կիրառման շնորհիվ մեզ հաջողվեց էապես կրճատել ծախսերը: Արդյունքում, չնայած ԶՆԿԻ-19 համավարակով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսերի, ունեցանք զգալի բարելավում ծախսերի և եկամուտների հարաբերակցության ցուցանիշի գծով, այն է՝ 6.9 տոկոսային կետով, տարեվերջի դրությամբ ապահովելով 35% արդյունք:

2020թ. մենք շարունակեցինք հաջողությամբ համագործակցել մեր գործընկեր ՄՖԿ-ների հետ՝ ակտիվորեն կիրառելով վարկավորման գործիքներ, հատկապես առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում: Խթին ժամանակաշրջանում ավելի կայուն կապիտալ ապահովելու նպատակով մենք կնքեցինք 15 միլիոն ԱՄՆ դոլարի երկարաժամկետ ստորադաս փոխառության համաձայնագիր «Սիմբիոտիքս» ԲԸ-ի հետ: «Բազել III»-ի չափանիշների շրջանակներում այդ վարկային միջոցները բավարարում են լրացուցիչ կապիտալի գործիքների պահանջներին:

Հավատարիմ մնալով պատասխանատու գործունեություն վարելու և կլիմայի փոփոխության բացասական հետևանքները նվազեցնելու մեր որդեգրած ռազմավարությանը, մենք ևս մեկ քայլ արեցինք՝ տարածաշրջանի առաջատար «կանաչ» բանկը դառնալու ուղղությամբ՝ թողարկելով 42 միլիոն Եվրո ընդհանուր արժեքով կանաչ պարտատոմսեր: Արդեն տասը տարի է, ինչ Բանկը զբաղվում է կանաչ ծրագրերի ֆինանսավորմամբ և իրականացրել է ավելի քան 200 միլիոն ընդհանուր գումարի նման նախագծեր, սակայն Կանաչ պարտատոմսերի նախագիծը պատմական իրադարձություն էր, քանի որ Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման առաջին նախագիծն էր ոչ միայն Ամերիաբանկի, այլև Հայաստանի ամբողջ ֆինանսական շուկայի համար: Կանաչ պարտատոմսերը թողարկվել են մեր Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի շրջանակներում և համահունչ են Կապիտալի շուկաների միջազգային ասոցիացիայի («ԿՇՄԱ») կողմից սահմանված Կանաչ պարտատոմսերի սկզբունքներին:

2020թ. նշանավորվեց նաև մի շարք հեղինակավոր մրցանակներով և ճանաչումներով: «EMEA Finance» ամսագրի կողմից Ամերիաբանկը ճանաչվեց լավագույն բանկ Հայաստանում: Հիմնական ցուցանիշների գծով գրանցված զգալի առաջընթացի, ձեռքբերումների և նորարարական մոտեցումների համար Ամերիաբանկը «Financial Times» հեղինակավոր ընկերության «The Banker» ամսագրի կողմից արժանացավ Հայաստանի 2020թ. «Տարվա լավագույն բանկ» մրցանակին:

Կցանկանայի անդրադառնալ նաև մեր ձեռքբերումներին թվային բանկինգի ոլորտում, քանի որ այն մեզ համար առաջնահերթ ռազմավարական նշանակություն ունի: Թվային բանկինգը միակ ոլորտն է, որի վրա ԶՆԿԻ-19-ը դրական ազդեցություն գործեց: Հարկադրված սահմանափակումները և սոցիալական հեռավորության պահպանման խիստ կանոնները հանգեցրեցին հաճախորդների վարքագծի զգալի փոփոխության, ինչն էլ ավելի խթանեց հեռահար բանկային գործառնությունների քանակի արդեն իսկ սկիզբ առած աճը՝ արդյունքում ապահովելով հեռահար և թվային ուղիներով կատարված գործարքների աննախադեպ մեծ մասնաբաժին, որը 2020թ. կազմեց 91% (8.6 տոկոսային կետով աճ), իսկ ինտերնետ-բանկինգի օգտագործման ցուցանիշը կազմեց 46% (12 տոկոսային կետով աճ): Ինտերնետ-բանկինգի օգտագործողների թիվը նախորդ տարվա համեմատ աճեց 54%-ով, իսկ ինտերնետ-բանկինգով

Ընդհանուր ակնարկ

կատարված գործարքների քանակը՝ 110%-ով: Մենք շարունակեցինք կատարելագործել մեր թվային էկոհամակարգը և ներկայումս ունենք ավտոմատ կարգավորման, հիփոթեքային վարկավորման, և ՓՄՁ վարկավորման լիարժեք գործող էկոհամակարգեր: Հաճախորդների փորձառությունը և սպասարկման բարձր որակի ապահովումը մեզ համար մնում են առաջնային: Այդ ուղղությամբ արձանագրել ենք էական առաջընթաց (հաճախորդների լոյալության ցուցանիշը կազմեց 73.6%), թեև գործառնական մոդելը և սպասարկման եղանակը ենթարկվել էին կտրուկ փոփոխության:

2021թ. ընթացքում պետք է պահպանենք զգոն և ճկուն վարքագիծը մշտապես փոփոխվող պայմաններում, որպեսզի կարողանանք ոչ միայն համապատասխանեցնել մեր գործելակերպը հանգամանքներին, այլև բարգավաճել: Մենք լավատես ենք մնում և հույս ունենք, որ 2021թ. լինելու է հնարավորությունների և առաջընթացի տարի: Շարունակելու ենք ներդրումներ կատարել մեր թվային ենթակառուցվածքի և ծառայությունների զարգացման ուղղությամբ՝ մեր հաճախորդների փոփոխվող կարիքներն ու նախասիրությունները բավարարելու համար: Ֆինանսական կատարողականի տեսանկյունից, 2021թ. և հետագա տարիների համար մեր հիմնական թիրախը լինելու է արդյունավետության և շահութաբերության բարձրացումը:

2020թ. արձանագրած հաջողությունները վկայում են մեր ճկունության, ջանասիրության և շարունակական ձեռքբերումներ ունենալու պատրաստակամության մասին: Քանի որ Բանկում առկա են կայուն զարգացման նախադրյալներ և առաջարկվող ծառայությունների բարձր պահանջարկ, ինչպես նաև տաղանդավոր և մոտիվացված մասնագետների թիվ, համոզված ենք, որ մեզ կհաջողվի իրագործել մեր ռազմավարական նպատակները՝ ապահովելով կայուն եկամուտներ մեր բաժնետերերի համար:

Արտակ Հանեսյան
Գլխավոր տնօրեն

Պատմական

Իրադարձություններ

2020թ. Զարգացումներն ու ձեռքբերումները

- Ամերիաբանկն իրագործեց Հայաստանում առաջին կանաչ պարտատոմսերի ծրագիրը՝ թողարկելով 42 մլն եվրոյի կանաչ պարտատոմսեր: Որպես հիմնական ներդրող հանդես եկավ Նիդերլանդների զարգացման բանկը (FMO): Թողարկումն իրականացվել է Կապիտալի շուկաների միջազգային ասոցիացիայի՝ Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման սկզբունքներին համաձայն՝ Հայաստանում էկոլոգիական կայունությանը նպաստող կանաչ ծրագրերի ֆինանսավորման նպատակով:
- Ամերիաբանկը կնքեց 15 միլիոն ԱՄՆ դոլարի երկարաժամկետ ստորադաս վարկային պայմանագիր Սիմֆիոտիքսի հետ՝ վարկի գումարը մինչև 25 միլիոն ԱՄՆ դոլար ավելացնելու հնարավորությամբ: Գործարքը նպաստեց Բանկի ընդհանուր կապիտալի ամրապնդմանը:
- Բանկը ներգրավեց 31 մլն ԱՄՆ դոլար ՎՋԵԲ-ից, 10 մլն ԱՄՆ դոլար Սիթիբանկից և 16 մլն ԱՄՆ դոլար Ռայֆայզեն Բանկ Ինթերնեյշնլ բանկից՝ առևտրի ֆինանսավորման նպատակով:
- Բանկը վերափոխեց տնօրենների խորհրդի կազմը, որն այժմ ներառում է խորհրդին կից չորս լիարժեք գործող կոմիտե և հինգ անկախ անդամ: Խորհրդի կազմում ներգրավվեցին նոր փորձառու և պրոֆեսիոնալ անկախ անդամներ, որոնք ունեն միջազգային փորձ և խորը գիտելիքներ առևտրային և ներդրումային բանկային գործառնությունների ոլորտում:

Ամերիաբանկի հաջողության ուղին

● 1998

Մի խումբ երիտասարդ հայրենադարձ գործարարներ հիմնում են «Ամերիա» խորհրդատվական ընկերությունը:

● 2007

1-ին ձեռքբերման գործարքը ՋՋ բանկային համակարգում՝ Հայաստանի ամենահին, սակայն ամենափոքր բանկերից մեկի բաժնետոմսերի ձեռքբերում:

● 2010

1-ին միաձուլման գործարքը ՋՋ բանկային համակարգում՝ Ամերիաբանկ և Կասկադ Բանկ

● 2015

30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կապիտալում **ՎՋԵԲ-ի կողմից:***
50 մլն դոլարի ստորադաս փոխառնություն **ՄՖԿ-ից:***
1-ին հրապարակված միջազգային վարկանիշը՝ Fitch B+ Տկայուն՝ հեռանկարով:

● 2018-2019

30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կապիտալում **Ասիական զարգացման բանկի կողմից** (2018թ, սկզբում):**
Moody's **Ba3** վարկանիշ «դրական» հեռանկարով:
S&P-ի **B+** վարկանիշ «կայուն» հեռանկարով:

● 2000-2006

Ամերիան դարձավ **ընկերությունների ԽՈՒՄԲ՝** գործունեության նոր ուղիություններով՝ իրավաբանական և հարկային խորհրդատվություն, բիզնես խորհրդատվություն, ներդրումաբանկային գործառնություններ, ակտիվների կառավարում:

● 2008-2009

Վերանվանվեց Ամերիաբանկ: Աննախադեպ աճ համաշխարհային ճգնաժամի պայմաններում:

● 2011-2014

Ամերիաբանկը դարձավ Հայաստանի առաջատար բանկը: Ընդունվեց ռազմավարական որոշում կորպորատիվից դառնալ ունիվերսալ բանկ, զարկ տալ մանրածախ գործառնություններին:

● 2017

ՋՋ Բանկային համակարգի բացարձակ առաջատարն՝ ըստ հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների:

● 2020

Կանաչ պարտատոմսերի առաջին թողարկողը Հայաստանում՝ 42 մլն եվրո արժեքով կանաչ պարտատոմս **Ակտիվները հատեցին 1 տրիլիոն ՋՋ դրամը:**

* խոշորագույն գործարք ֆինանսական կազմակերպության հետ Հայաստանում

** Ասիական զարգացման բանկի առաջին բաժնային ներդրումը Հայաստանում

Միջազգային Գործընկերներ

Ամերիաբանկի գործընկեր հանդիսացող միջազգային ֆինանսական հաստատությունները և ներգրավված միջոցների հանրագումարը համագործակցության մեկնարկից ի վեր

ԱՄՆ դոլար

115 մլն,

որից **50 մլն** ստորադաս փոխառություն

սկսած 2009

55 մլն

սկսած 2009

European Bank
for Reconstruction and Development

170 մլն,

որից **40 մլն** ներդրում կապիտալում

սկսած 2010

35 մլն

սկսած 2013

25 մլն

սկսած 2014

responsAbility

38.4 մլն,

որից **9 մլն** ստորադաս փոխառություն

սկսած 2016

36.5 մլն,

որից **25 մլն** ստորադաս փոխառություն

սկսած 2018

սկսած 2009

200 մլն

սկսած 2010

60 մլն

սկսած 2011

77 մլն,
որից **30 մլն** ներդրում կապիտալում

սկսած 2013

85 մլն

սկսած 2015

45 մլն

սկսած 2016

45 մլն,
որից **15 մլն** ստորադաս փոխառություն

Մրցանակներ

2020թ. մրցանակներ և հավաստագրեր

- **Հայաստանի 2020թ. «Տարվա լավագույն բանկ»** մրցանակը՝ ըստ Financial Times հեղինակավոր ընկերության **The Banker** ամսագրի
- 2020թ. լավագույն ներդրումային բանկը Հայաստանում՝ ըստ **Global Finance** ամսագրի
- «Հայաստանի լավագույն բանկ» մրցանակը՝ համաձայն **EMEA Finance** ամսագրի
- 2020 թվականին բիզնեսի համար օնլայն բանկային ծառայություններ առաջարկող լավագույն բանկը Հայաստանում՝ ըստ **SME Banking club**-ի
- Լավագույն ներդրումային բանկը Հայաստանում 2020՝ ըստ **World Finance Banking**-ի
- Արտարժույթ փոխանակող լավագույն բանկը Հայաստանում 2021՝ համաձայն **Global Finance** ամսագրի
- MasterCard-ի Data Integrity **Extra Mile** մրցանակ
- **Visa** վճարահաշվարկային համակարգի «Պրեմիում բանկինգ գուրու» և «Լավագույն գովազդային արշավ 2020» («Բացահայտիր Հայաստանը» արշավ) մրցանակներ
- «Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր - ռեեստրավար 2020», «Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամ 2020» և «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի անդամի աշխատակից 2020» մրցանակներ՝ համաձայն Հայաստանի ֆոնդային բորսայի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից անցկացվող մրցանակաբաշխության

■ Գլուխ Երկրորդ

Ռազմավարական հաշվետվություն

Ռազմավարական հաշվետվություն

Բովանդակություն

- Արտաքին միջավայր
- ՀՀ բանկային համակարգը
- Ամերիաբանկի դիրքը ՀՀ բանկային համակարգում
- Բիզնես-մոդելը և ռազմավարությունը
- Մանրաձախ բանկային գործառնություններ
- Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործառնություններ
- Առևտրային գործառնություններ
- Նորարարություն և թվայնացում
- Պատասխանատու բիզնես

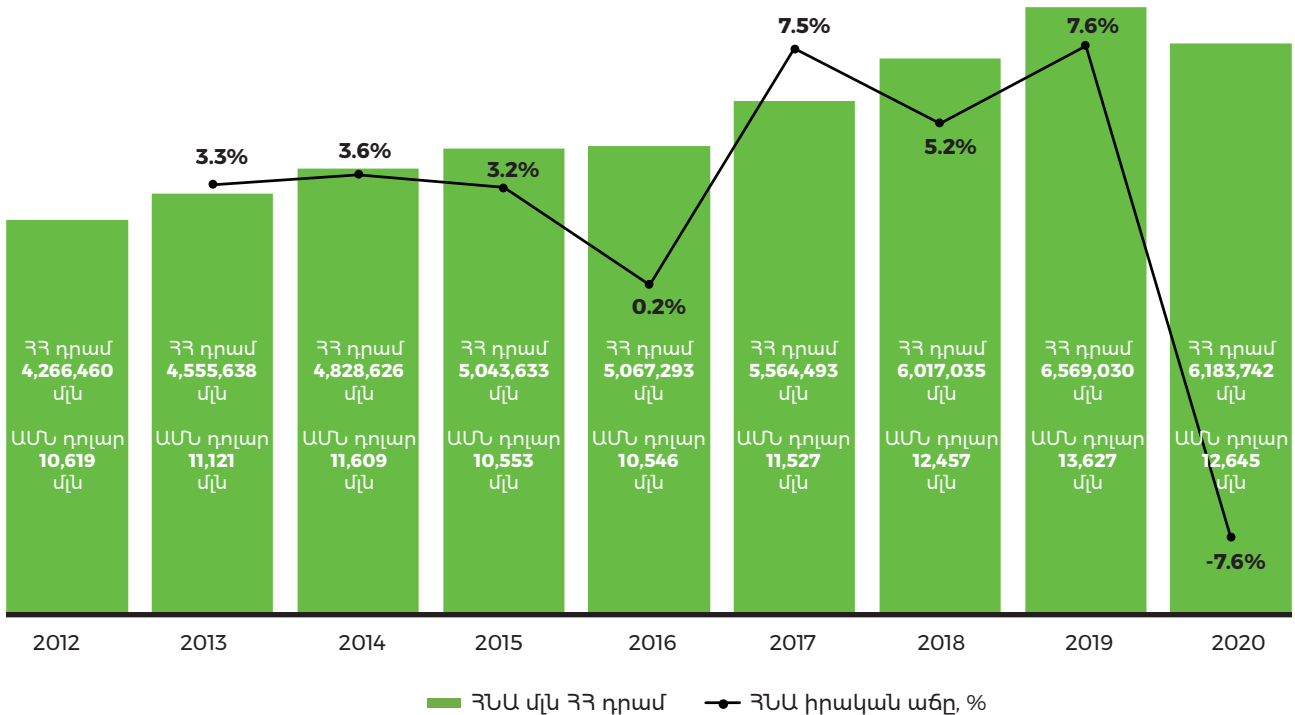

Արտաքին միջավայր

Մակրոտնտեսական նախադրյալներ

2019թ. արձանագրված ՀՆԱ-ի աճի ռեկորդային բարձր ցուցանիշից հետո՝ 7.6%, 2020 թվականը Հայաստանի տնտեսության համար 2009թ. ի վեր թերևս ամենադժվար տարին էր: Covid-19 համավարակը համաշխարհային մարտահրավեր էր, որի բացասական ազդեցությունը Հայաստանի տնտեսության վրա զգացվեց արդեն առաջին եռամսյակում: Իրավիճակն ավելի վատթարացավ տարվա երկրորդ կեսում Արցախի Հանրապետությունում ռազմական գործողությունների պատճառով: Որպես հետևանք՝ 2020թ. ՀՆԱ-ն նվազեց 7.6%-ով:

Համախառն ներքին արդյունք (ՀՆԱ)

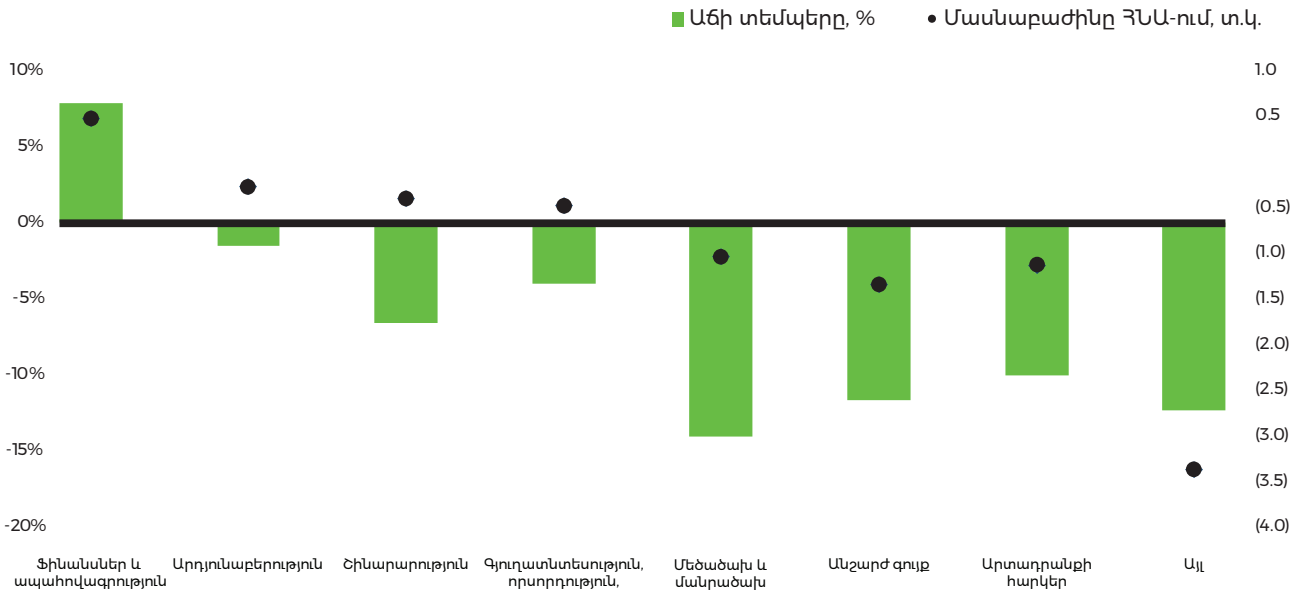

2020թ. անկում է գրանցվել տնտեսության գրեթե բոլոր ճյուղերում, բացառությամբ մի քանիսի (ներառյալ հանրային կառավարումը, առողջապահությունը և սոցիալական աշխատանքը, ֆինանսները և ապահովագրությունը): ՀՆԱ-ի կրճատումը հիմնականում պայմանավորված էր արվեստի, ժամանցի և հանգստի ոլորտի անկմամբ, որի մասնաբաժինը ՀՆԱ-ի ընդհանուր անկման մեջ ամենամեծն էր: Երկրորդ տեղում է առևտուրը, որն զբաղեցնում է 3-րդ տեղն ըստ ՀՆԱ-ում ունեցած մասնաբաժնի: Անկման ազդեցության առումով առևտրին հաջորդում են տրանսպորտն ու պահեստային տնտեսությունը: ՀՆԱ-ի ավանդական առաջատարներն ըստ մասնաբաժնի՝ արդյունաբերությունն ու գյուղատնտեսությունը,

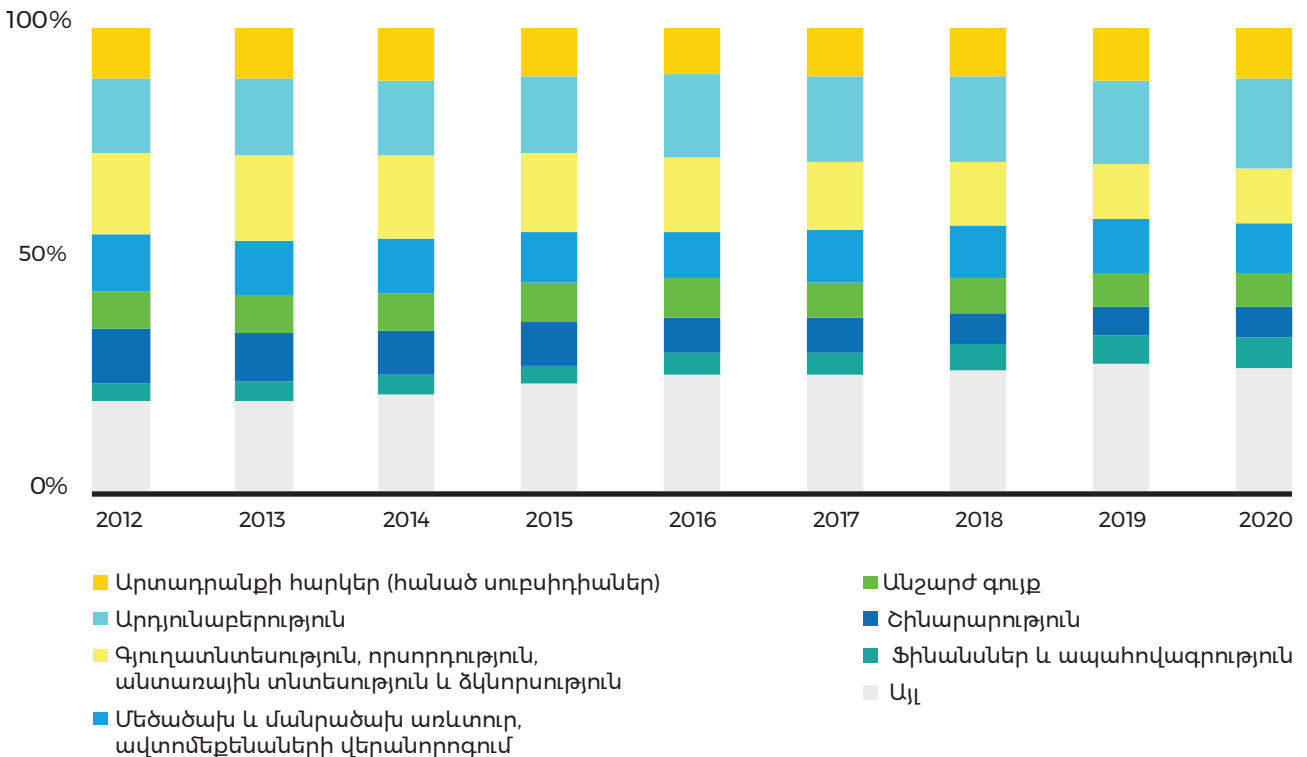
Ռազմավարական հաշվետվություն

Նույնպես որոշակի անկում են գրանցել: 2020թ. ամենամեծ բացասական փոփոխությունը և ՀՆԱ-ի անկման վրա ամենամեծ ազդեցություններից մեկը գրանցվել է հյուրանոցային և ռեստորանային բիզնեսի ոլորտում:

ՀՆԱ-ի հիմնական բաղադրիչներն ըստ աճի տեմպերի և մասնաբաժնի

ՀՆԱ-ի կառուցվածքն ըստ ընտրված բաղադրիչների, %

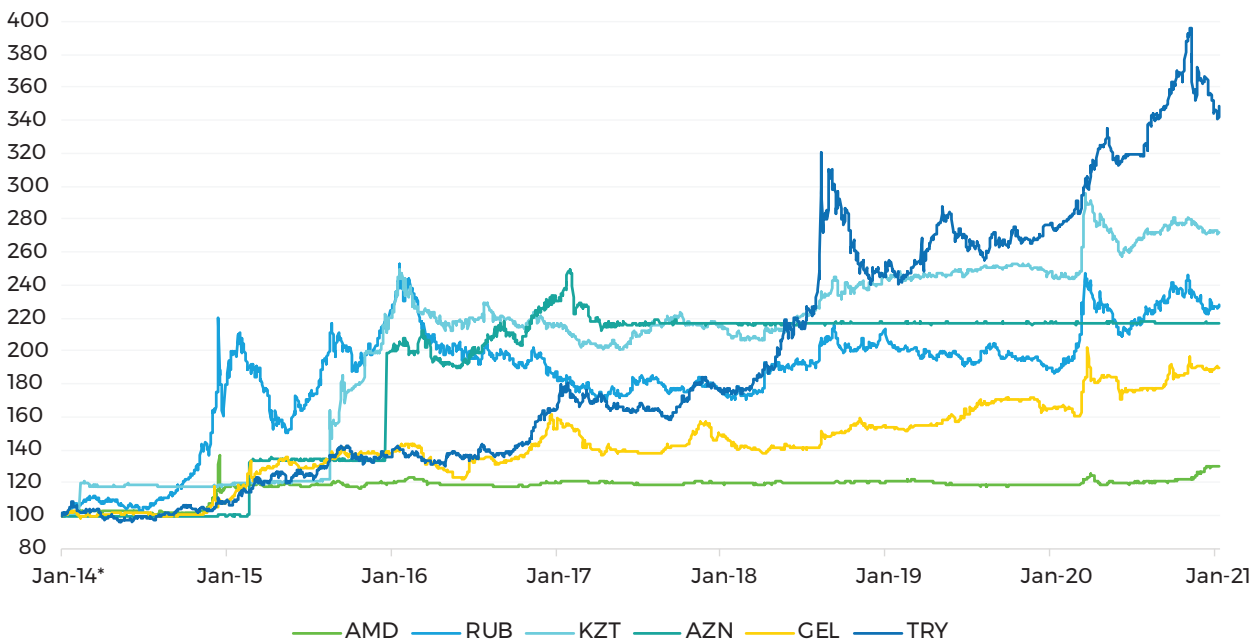

Ակնկալվում է, որ տնտեսությունը կսկսի վերականգնվել արդեն 2021թ. և կպահպանի դրական դինամիկան առաջիկա տարիների ընթացքում. միջազգային կազմակերպությունները 2021թ. համար կանխատեսում են համապատասխանաբար 3.5%-4.5% տնտեսական աճ, ԿԲ կանխատեսում է 2% տնտեսական աճ:

Ռազմավարական հաշվետվություն

Սպառողական գների ինդեքսը (ՍԳԻ) 2020թ. (դեկտեմբերից դեկտեմբեր) 3.7% էր, միջին տարեկան գնաճը՝ 1.2%, որը ցածր էր ԿԲ նպատակային ցուցանիշից (4% ±1.5): Ակնկալվում է, որ 2021թ. ՍԳԻ-ն համեմատաբար ավելի բարձր կլինի՝ հասնելով 4%: 2015-2019թթ. կայուն դինամիկա գրանցելուց հետո (<1% փոփոխություն) 2020թ. ՀՀ դրամն արժեզրկվեց ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ՝ առաջին անգամ մարտին (Covid-19 և Նավթի գինը), երկրորդ անգամ՝ 4-րդ եռամսյակում՝ Արցախում ռազմական գործողությունների և դրանցով պայմանավորված անորոշության պատճառով: 2020թ. հայկական դրամն ԱՄՆ դոլարի համեմատ արժեզրկվեց միջինը 1.8%-ով: Այդուհանդերձ, վերջին մի քանի տարում հայկական դրամը եղել է տարածաշրջանի ամենակայուն արժույթը:

Նկատվում է գործազրկության մակարդակի որոշակի բարելավում 2020թ. դրությամբ գործազրկությունը 16% էր, որը 1.1 տոկոսային կետով ավելի ցածր է, քան նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշը:

Փոխարժեք (ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար) և ՍԳԻ

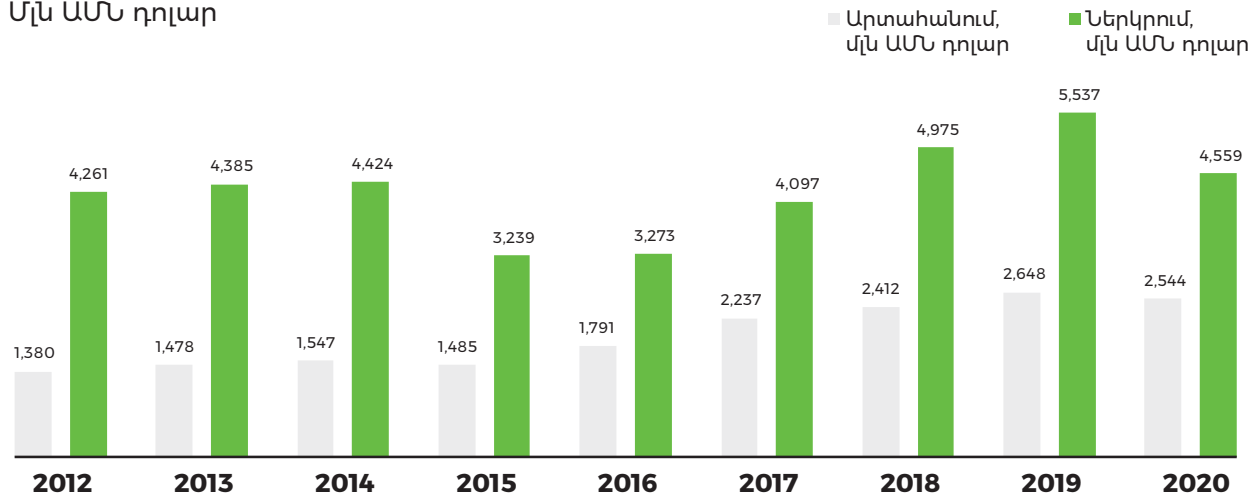
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Միջին տարեկան	401.76	409.63	415.92	477.92	480.49	482.72	482.99	480.45	489.01
Տարեվերջի դրությամբ	403.58	405.64	474.97	483.75	483.94	484.10	483.75	479.70	522.59
ՍԳԻ, % (դեկտեմբեր՝ նախորդ տարվա դեկտեմբերի համեմատ)	3.2	5.6	4.6	-0.1	-1.1	2.6	1.8	0.7	3.7
ՍԳԻ, % (12-ամսյա կուտակային)	2.6	5.8	3.0	3.7	-1.4	1.0	2.5	1.4	1.2

2020թ. արձանագրվել է նաև արտաքին առևտրի անկում 2016թ. սկսված շարունակական աճից հետո: Մասնավորապես, արտահանումը կրճատվել է 3.9%-ով, միևնույն ժամանակ անկումն ավելի մեծ էր՝ 17.7%:

Ռազմավարական հաշվետվություն

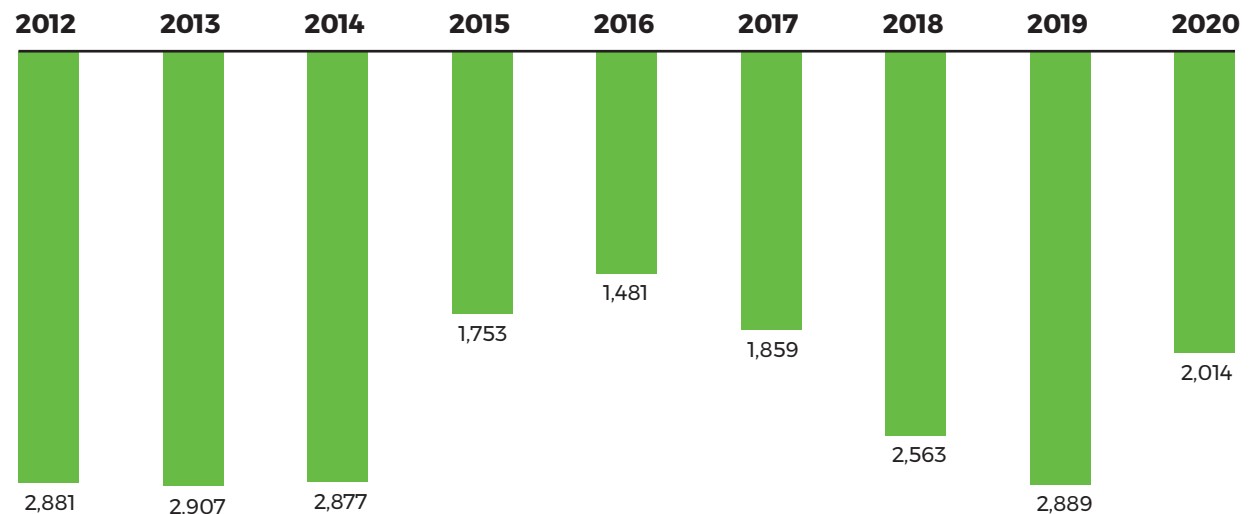
Ապրանքների արտահանում և ներկրում

Մլն ԱՄՆ դոլար

Արտաքին առևտրային հաշվեկշիռ

Մլն ԱՄՆ դոլար

Տրանսֆերտների ներհոսքը 2019թ. համեմատ կրճատվել է 6.0%-ով:

Վճարային հաշվեկշռի պակասորդ/ՅՆԱ հարաբերակցությունը կազմում էր -3.1%՝ նախորդ տարվա համեմատ բարելավվելով 4.1 տոկոսային կետով:* Հայաստանի արտաքին պետական պարտքը 2020թ. կազմում էր ՅՆԱ-ի 51.2% 2019թ. 42.2% համեմատ, գումարային արտահայտմամբ՝ 6053 մլն ԱՄՆ դոլար, որը 4.6%-ով ավել է նախորդ տարվա ցուցանիշից, ընդ որում 92.4% կառավարության պարտքն է (91.5% 2019թ.), մնացած 7.6%՝ Կենտրոնական բանկինը: Պետական արտարժույթային պահուստները 2020թ. նվազել են 8.3%-ով՝ կազմելով 2.6 մլրդ. ԱՄՆ դոլար: Արձանագրվել է նաև պետական բյուջեի պակասորդի որոշակի բացասական փոփոխություն՝ եթե 2019թ. բյուջեի պակասորդը կրճատվել էր՝ կազմելով ՅՆԱ-ի ընդամենը 1.0%, ապա 2020թ. այն 5.4% էր:

2021թ. փետրվարին ՀՀ կառավարությունը թողարկեց 750 մլն ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով, 3.6% եկամտաբերությամբ, 10 տարի ժամկետով 144A/RegS եվրապարտատոմսեր,

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

որոնց գինը կազմեց 3.875%: Տարեվերջում Fitch Ratings վարկանիշային գործակալությունն իջեցրեց ՀՀ արտարժույթով երկարաժամկետ պարտավորություններ թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը B+-ից մինչև BB⁻ երկրի տնտեսության համար կայուն հեռանկարով. Moody's վարկանիշային գործակալությունը պահպանեց ՀՀ Ba3 (հեռանկարը՝ կայուն) սուվերեն վարկանիշը:

Արդեն մի քանի տարի է, ինչ Հայաստանը ձեռնամուխ է լինում երկրում ներդրումային և գործարար միջավայրի բարելավմանը: Ըստ Համաշխարհային բանկի Doing Business 2020 զեկույցի՝ Հայաստանը 47-րդն է 190 երկրի շարքում՝ 74.5 միավորով 2019թ. 73.2 համեմատ, ինչը վկայում է տարվա ընթացքում գործարար միջավայրը կարգավորող իրավական դաշտում տեղի ունեցած դրական փոփոխությունների մասին: Համաշխարհային տնտեսական համաժողովի 2019թ. մրցունակության ինդեքսում Հայաստանը 69-րդն է 141 երկրից (2018թ. 70-րդը 140-ից): Heritage Foundation հետազոտական կենտրոնի 2020թ. տնտեսական ազատության ինդեքսի համաձայն Հայաստանն զբաղեցնում է 34-րդ տեղը 186 երկրից և դասվում է չափավոր ազատ տնտեսությամբ երկրների շարքին: Ընդհանուր գնահատականն ավելացել է 2.9 միավորով շնորհիվ ֆիսկալ առողջության մասով գնահատականի զգալի աճի:

Հայաստանը շարունակում է ակտիվորեն համագործակցել միջազգային կառույցների հետ և տեղաբաշխել ներգրավված միջոցները (Համաշխարհային բանկ, Արժույթի միջազգային հիմնադրամ, Ասիական զարգացման բանկ, Եվրամիություն): Մասնավորապես, Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվում էր ավելի քան 12 ծրագիր տնտեսության տարբեր բնագավառներում՝ էներգետիկա, գյուղատնտեսություն, կրթություն, ճանապարհաշինություն, առողջապահություն, ոռոգման համակարգեր, գյուղական համայնքների զարգացում, հանրային կառավարում և այլն: Ասիական զարգացման բանկի մշակած 2021-2023թթ. երկրի գործառնությունների բիզնես պլանը կազմվել է այնպես, որ ներդաշնակ լինի Հայաստանի 2019-2023թթ. գործընկերության ռազմավարությանը. բիզնես պլանը հիմնվում է 3 ռազմավարական սյուների վրա՝ (1) ներդրումներ առաջնային ենթակառուցվածքում, (2) ծառայությունների մատուցման նպատակային բարելավումներ և (3) տարածաշրջանային ավելի լայն համագործակցություն և ինտեգրում: ՎՋԵԲ-ի՝ երկրի ռազմավարությունը Հայաստանի համար ներառում է հետևյալ խնդիրները՝ զարգացնել ֆինանսական հատվածը և ավելի հասանելի դարձնել ֆինանսավորումը, բարելավել քաղաքային տրանսպորտային ենթակառուցվածքը, զարգացնել գյուղատնտեսությունը և բարձր արժեք ստեղծող, արտահանմանը միտված արդյունաբերական ընկերությունները, բարելավել կայուն էներգետիկայի համար անհրաժեշտ ինստիտուցիոնալ և կարգավորող դաշտը և նպաստել հանքային արդյունաբերության ոլորտում ավելի մեծ արժեքի ստեղծմանը:

ՀՀ բանկային համակարգը

2020 թվականը չափազանց ծանր տարի էր ինչպես Հայաստանի տնտեսության, այնպես էլ բանկային համակարգի համար:

Ըստ տարեվերջի՝ աուդիտ չանցած ֆինանսական արդյունքների, 2020թ. բանկային համակարգի շահույթը նվազել է 14.3 մլրդ ՀՀ դրամով կամ 19.1%-ով:

Կարանտինն ստիպեց բոլոր բանկերին վերանայել իրենց մոտեցումները մրցակցային միջավայրի փոփոխության և հաճախորդների կարիքների նկատմամբ:

2020թ. բանկերը շարունակում էին աճել, թեև նախորդ տարվա համեմատ ավելի դանդաղ տեմպերով: Այդուհանդերձ, որոշ ցուցանիշների առումով աճը բավականին զգալի է եղել:

Գրանցվել է հաճախորդներին տրված փոխառությունների չնչին, բայց աճ՝ հակառակ ենթադրությունների և կանխատեսումների, որ հաճախորդների բանկային հաշիվները կտրուկ կնվազեն Արցախի Հանրապետությունում ռազմական գործողությունների պատճառով:

Ավելին, 2020թ. բանկային համակարգը շարունակում էր արձանագրել տարեկան երկնիշ աճ ըստ հիմնական ցուցանիշների՝ 2019թ. համեմատ:

Հայաստանում գործող ֆինանսական կազմակերպությունները

	2019	2020
Բանկեր	17	17
Վարկային կազմակերպություններ	43	44
Ապահովագրական ընկերություններ	7	7
Հիմնադրամներ և ներդրումային կազմակերպություններ	37	45

Բանկերը գրանցել են երկնիշ աճ բոլոր հիմնական ֆինանսական ցուցանիշներով, ընդ որում բանկային համակարգի ընդհանուր ակտիվները և վարկերը տարեկան կտրվածքով ավելացել են համապատասխանաբար 15.5%-ով և 15.7%-ով:

Հայաստանի ֆինանսական համակարգում շարունակում են գերակայել բանկերը, որոնց բաժին է ընկնում համակարգի ակտիվների 85%:

Ըստ 2020թ. արդյունքների՝ բոլոր բանկերը և վարկային կազմակերպությունների մի մասը ներառվել են 1000 խոշորագույն հարկատուների ցուցակում:

Ամուր կապիտալ և աճի հիմքեր

Հայաստանի բանկային համակարգը հաջողությամբ դիմակայեց Covid-19-ի հետ կապված մարտահրավերներին և խուսափեց իրացվելիության խնդիրներից՝ չնայած հաճախորդների միջոցների արտահոսքի ռիսկերին: Սա հնարավոր էր հիմնականում պրոակտիվորեն կուտակված պահուստների և արտասահմանյան ֆինանսական գործընկերներից միջոցների ակտիվ ներգրավման շնորհիվ:

Ներկայումս բանկային համակարգը բավականաչափ կապիտալացված է և ունակ է կլանել հնարավոր ռիսկերը և ցնցումները, ինչը վկայում է հետագա աճի և զարգացման համար բավարար հիմքերի մասին:

Իրացվելիության ցուցանիշները նույնպես բարձր են, ինչը նշանակում է, որ բիզնեսը և քաղաքացիները վստահություն ունեն բանկային համակարգի և վերջինիս՝ տնտեսությանը ծառայելու կարողության նկատմամբ:

Սրա մասին են վկայում նաև բանկերի նորմատիվային ցուցանիշները (ՀՀ ԿԲ նորմատիվներ*), համաձայն որոնց՝ բոլոր բանկերն ունեն տնտեսության ֆինանսավորման և նոր միջոցներ ներգրավելու մեծ ներուժ:

- Բանկային համակարգի **կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը** 17% էր, ՀՀ ԿԲ նվազագույն նորմատիվը՝ 12%:
- **Իրացվելիության ցուցանիշները** ևս բավականին բարձր են. Ն2.1** 25.6%, Ն2.2***՝ 108.8%, ՀՀ ԿԲ նվազագույն նորմատիվները՝ համապատասխանաբար 15% և 60%:

Հայաստանի բանկային համակարգում կարգավորումն ավելի խիստ է, քան տարածաշրջանի այլ երկրներում և անգամ եվրոպական շատ երկրներում, բայց նույնիսկ նման խիստ միջավայրում բանկերն ավելի բարձր ցուցանիշներ են արձանագրում, քան սահմանված նվազագույն նորմատիվները:

ՀՀ Կենտրոնական բանկն իր հերթին պատրաստակամություն հայտնեց՝ համավարակի ընթացքում բանկերին ապահովելու իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակով՝ առաջարկելով տարբեր գործիքներ (հիմնականում ռեպո և սվոփ): Մասնավորապես, արտարժույթի շուկայում կտրուկ տատանումները մեղմելու համար ԿԲ առաջարկեց 2-6 ամիս ժամկետայնությամբ արժութային սվոփեր: Վերանայվել է նաև օրենսդրական դաշտը. մասնավորապես, նորմատիվային կապիտալի համարժեքության ցուցանիշն իջեցվել է 1 տոկոսային կետով (9% նախկին 10% փոխարեն), իսկ Բազել III-ի իրացվելիության չափանիշների ներդրման վերջնաժամկետը երկարաձգվել է մինչև 2021թ.:

Ակնկալվում է, որ 2021 թվականը նույնպես մարտահրավեր կլինի: Հիմնական ռիսկերը, որոնք դիտվել են 2020թ., կարող են առկա լինել նաև 2021թ., սակայն շուկայի մասնակիցների և ԿԲ կողմից իրականացվող հետևողական աշխատանքի նպատակն է առավել պրոակտիվ կերպով արձագանքել նոր մարտահրավերներին և արագ վերահսկողության տակ առնել հնարավոր ռիսկերը:

* ՀՀ ԿԲ
** ՀՀ ԿԲ նորմատիվ՝ բարձր իրացվելի ակտիվներ/ընդհանուր ակտիվներ
*** ՀՀ ԿԲ նորմատիվ՝ բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցայահանջ պարտավորություններ

Ռազմավարական հաշվետվություն

ՀՀ ԿԲ Նպատակների շրջանակն ընդլայնվել է՝ ապահովելու համար ինչպես գների, այնպես էլ ֆինանսական համակարգի կայունությունը: 2020թ. ընթացքում ՀՀ ԿԲ վարել է խթանող դրամավարկային քաղաքականություն և չորս անգամ իջեցրել է **վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը**՝ մեկ անգամ 0.5 տոկոսային կետով և երեք անգամ 0.25 տոկոսային կետով (2020թ. մարտի 17, ապրիլի 28, հունիսի 16 և սեպտեմբերի 15): Ընդհանուր առմամբ, տոկոսադրույքն իջեցվել է 5.5%-ից մինչև 4.25%: Արդեն 2020թ. դեկտեմբերին ԿԲ բարձրացրեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը 1 տոկոսային կետով՝ 4.25%-ից մինչև 5.25%՝ արտաքին գնաճային ռիսկերի պատճառով:

Տնտեսությունում ֆինանսական միջնորդության ցուցանիշներից մեկը՝ վարկեր/ՀՆԱ հարաբերակցությունը, վերջին 10 տարում գրեթե եռապատկվել է՝ 2020թ. կազմելով 66.3% 2008թ. 17.8% համեմատ: 2020թ. շարունակվող աճի շնորհիվ ակտիվներ/ՀՆԱ հարաբերակցությունն առաջին անգամ գերազանցեց 100%՝ կազմելով 107.4%:

- Դոլարացման բարձր մակարդակը դարձյալ բանկային հատվածի **մարտահրավերներից մեկն է** (2019թ. այս ցուցանիշը նվազել էր): Արդիական է նաև ազգային արժույթով ռեսուրսների պահանջը:
 - 1999թ. արժեզրկումից հետո ՀՀ տնտեսության դոլարացումը կտրուկ աճել էր՝ 40%-ից հասնելով 75%-ի, բայց 2014թ. փոխարժեքների ցնցումից հետո այս հարաբերակցությունն սկսեց փոխվել հոգուտ դրամային բաղադրիչի:
 - 2016թ. վերջում դոլարային և դրամային ավանդների հարաբերակցությունը 65.5%/34.5% էր, 2019թ.՝ 58%/42%, 2020թ.՝ 55.1%/44.9%:

Դրամային բաղադրիչի աճին զուգահեռ ավելանում են նաև բանկերի՝ ազգային արժույթով վարկեր տրամադրելու հնարավորությունները:

- Դրամային վարկային պորտֆելի ավելի արագ աճի պայմաններում դոլարացման մակարդակը նվազել է՝ 2020թ. վերջի դրությամբ հասնելով 53%՝ 2018թ. 58% համեմատ: Սա մինչ օրս արձանագրված ամենացածր ցուցանիշն է, բայց այնուամենայնիվ, դեռ մնում է բարձր:
- **Հաճախորդների՝ դեպի թվային ուղիներ անցումը կազմակերպելը** Հայաստանի բանկային համակարգի նոր իրական մարտահրավերն է: Մրցակցության աճը և ամբողջ աշխարհում թվայնացման ակտիվ միտումները՝ տնտեսության բոլոր հատվածներում, նպաստեցին նրան, որ հայկական ընկերությունները ևս սկսեն մեծ ուշադրություն դարձնել տեխնոլոգիաների զարգացմանը և ներդրումներ կատարեն այդ ուղղությամբ:
 - 2020թ. հիմնական միտումը կարելի է համարել անկանխիկ վճարումների և փոխանցումների ծավալի, ինչպես նաև թվային պրոդուկտներից օգտվողների քանակի աճը: Այս առումով թե՛ բանկերի, թե՛ ֆինանսատեխնիկական ընկերությունների համար ստեղծվում են առաջարկի նոր հնարավորություններ, այդ թվում՝ նոր բջջային հավելվածների առումով:
 - Անկանխիկ գործարքները շահավետ են ինչպես հաճախորդի ու բանկի, այնպես էլ պետության համար (օրինակ՝ հարկերի տեսանկյունից), ուստի կառավարությունը նույնպես խրախուսում է անկանխիկ և առցանց գործառնությունները՝ նախաձեռնելով համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններ:
 - Այսօր բանկերը ոչ միայն ակտիվորեն համագործակցում են ՏՏ ընկերությունների հետ, այլև ստեղծում հետազոտությունների և մշակումների սեփական կենտրոնները, որոնց նպատակն է խթանել

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

Թվային բանկային ծառայությունների ներդրումը:

- Միաժամանակ, գործունեության ընդլայնումը և հաճախորդների թվի աճը թելադրում են բանկերին վերանայել տվյալների կառավարման համակարգերը և ներդնել մեծածավալ տվյալների կառավարման լուծումներ:
- Բանկերն ակտիվորեն օպտիմիզացնում են բիզնես-գործընթացները, հաճախորդների դասակարգումը և ստանդարտացնում առկա ընթացակարգերը՝ համապատասխանեցնելով դրանք առցանց ծառայություններին: Արդյունքում էապես նվազել է առօրյա գործառնությունների նպատակով բանկ այցելելու անհրաժեշտությունն ինչպես անհատ, այնպես էլ ՓՄՁ հաճախորդների համար:

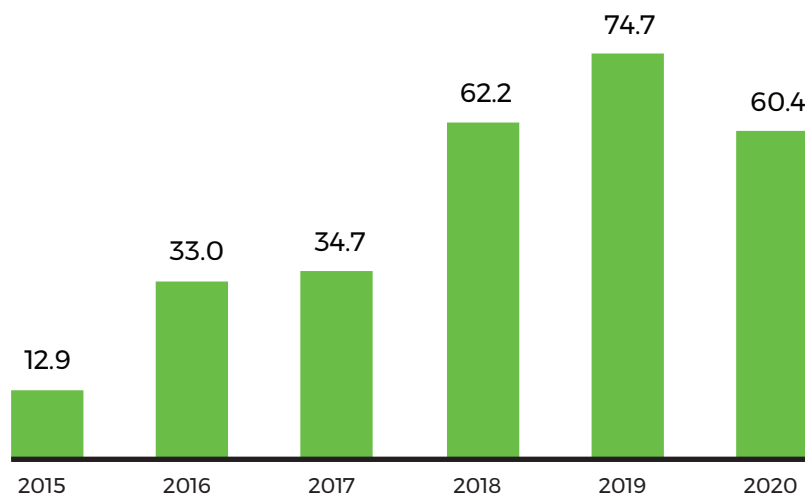
2020 թվական՝ բանկային ոլորտը շարունակում է աճել, թեև համեմատաբար ավելի դանդաղ տեմպով

Շահույթն արձանագրեց որոշակի անկում:

ՀՀ բանկային համակարգի **զուտ շահույթը** 2020թ. կազմեց **60.4 մլրդ** ՀՀ դրամ՝ նախորդ տարվա 74.7 մլրդ ՀՀ դրամի համեմատ:

Չնայած շահույթի անկմանը, բոլոր բանկերը տարին ավարտեցին շահույթով:

Շահույթ*, մլրդ ՀՀ դրամ

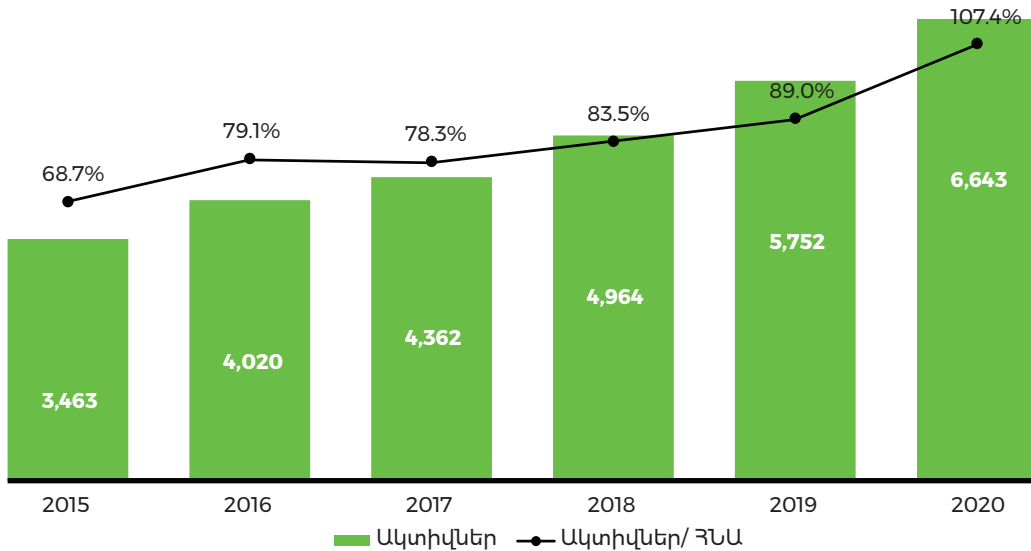
Ընդհանուր առմամբ, ՀՀ բանկային համակարգի **բարձր աճը** պահպանվել է նաև 2020թ. ընթացքում, ընդ որում աճ է արձանագրվել բոլոր հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների գծով:

Հաշվետու տարում բանկային հատվածի ընդհանուր **կապիտալը** շարունակում էր աճել՝ հասնելով 895 մլրդ ՀՀ դրամի, որը 7.3%-ով ավել է նախորդ տարվա ցուցանիշից: 2020թ. արդյունքներով տվյալ ոլորտի մասնաբաժինը երկրի ՀՆԱ-ում կազմել է 14.5%:

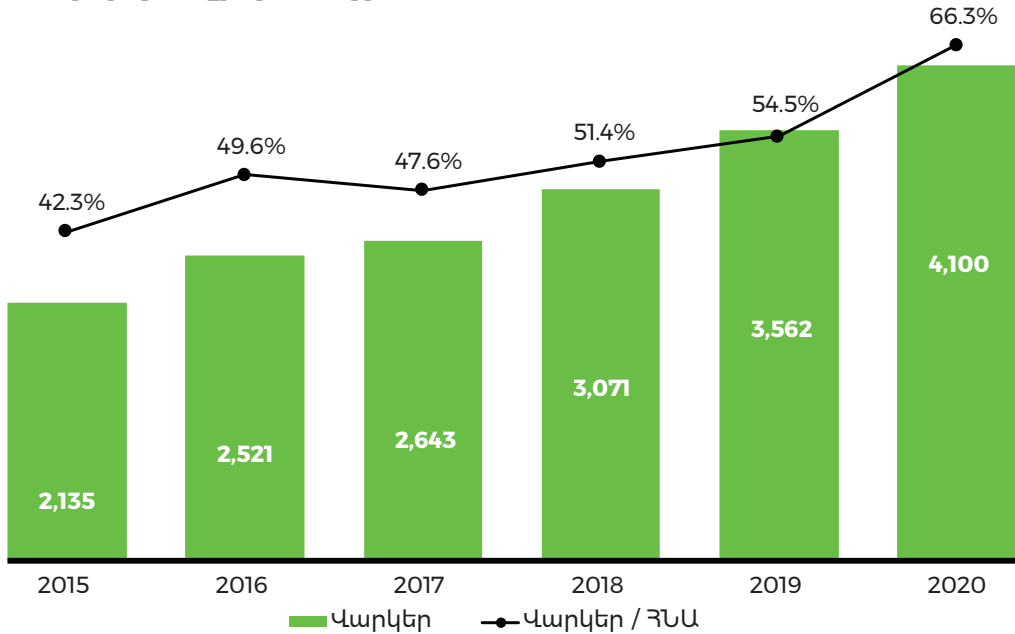
Ռազմավարական հաշվետվություն

Կապիտալի աճին զուգահեռ աճում էին նաև **ակտիվները** և **պարտավորությունները**, մասնավորապես, 2020թ. բանկային համակարգի **ակտիվներն** ավելացան 15.5%-ով՝ կազմելով 6.6 տրիլիոն ՀՀ դրամ, **վարկերը**՝ 15.7%-ով՝ կազմելով 4.1 տրիլիոն ՀՀ դրամ: Համակարգի ընդհանուր ակտիվները կազմեցին ՀՆԱ-ի 107.4%, վարկերը՝ 66.3%:

Ակտիվներ, մլրդ ՀՀ դրամ*

Վարկեր, մլրդ ՀՀ դրամ*

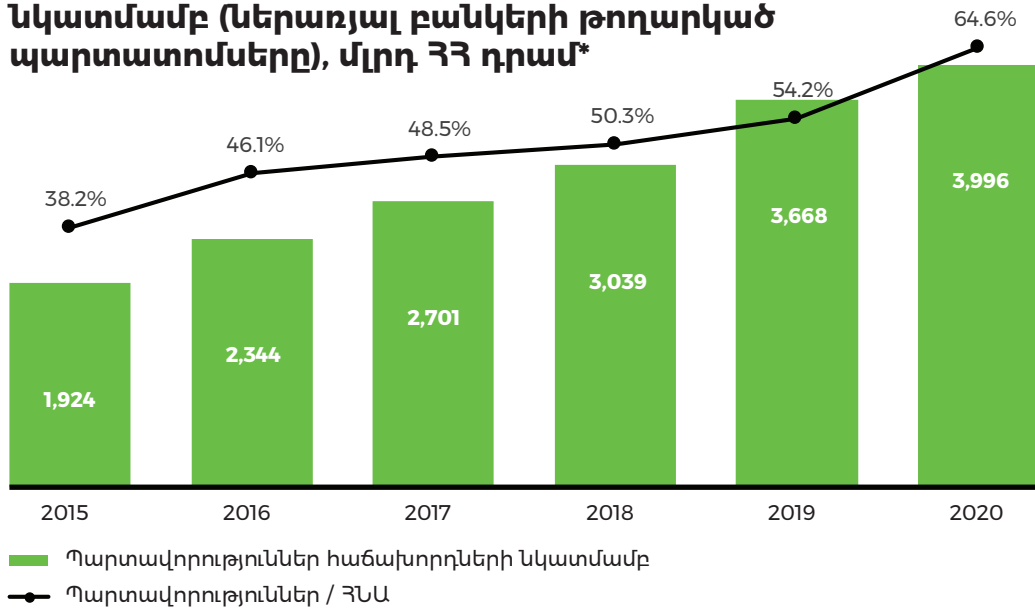

Բանկերի **պարտավորություններն** աճել են 16.9%-ով և կազմել 5.7 տրիլիոն ՀՀ դրամ, **պարտավորությունները հաճախորդների նկատմամբ**՝ 2.4%-ով կազմելով 3.6 տրիլիոն ՀՀ դրամ: 2020թ. բանկերը շարունակում էին ակտիվորեն միջոցներ ներգրավել տեղական և միջազգային կապիտալի շուկաներից՝ թողարկելով պարտքային արժեթղթեր, ուստի, հաշվի առնելով **բանկերի կողմից թողարկված պարտատոմսերը**, պարտավորությունների բացարձակ ծավալը հասնում է 4 տրիլիոն ՀՀ դրամի:

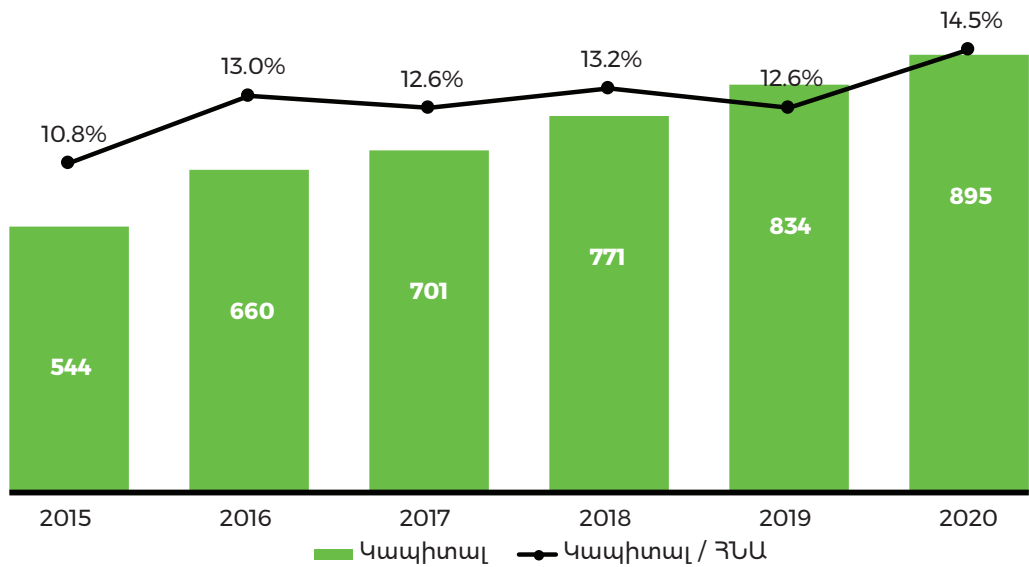
* Աղբյուր՝ բանկերի 2020թ. 4-րդ եռամսյակի հաշվետվություններ, Նախորդ տվյալները՝ թարմացված ըստ աուդիտի հաշվետվությունների

Ռազմավարական հաշվետվություն

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ (ներառյալ բանկերի թողարկած պարտատոմսերը), մլրդ ՀՀ դրամ*

Կապիտալ, մլրդ ՀՀ դրամ*

Ըստ ՀՀ ԿԲ՝ բանկային համակարգում օտարերկրյա կապիտալի մասնաբաժինը կազմում է 60.4%:

* Աղբյուր՝ բանկերի 2020թ. 4-րդ եռամսյակի հաշվետվություններ, նախորդ տվյալները՝ թարմացված ըստ աուդիտի հաշվետվությունների

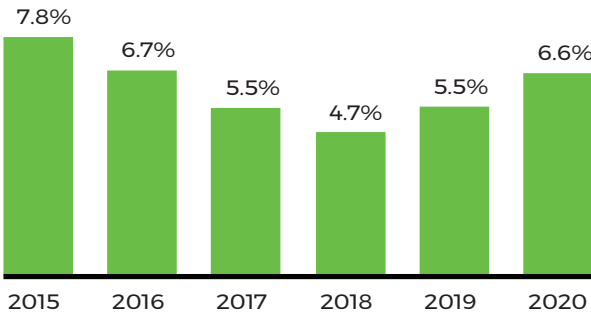
Բանկային համակարգի որակական ցուցանիշները

Խնդրահարույց վարկերը 2020թ. մնում էին ՀՀ բանկային հատվածի առջև ծառայող մարտահրավերներից մեկը:

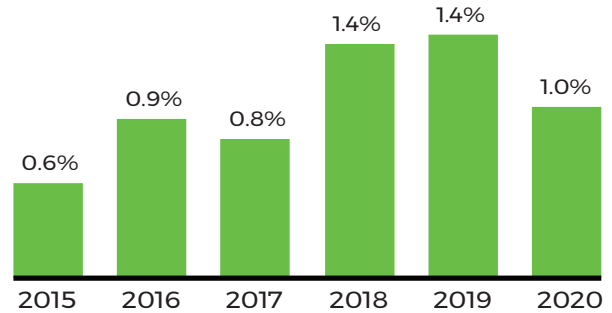
Պատմականորեն ՀՀ առևտրային բանկերի խնդրահարույց վարկերի ցուցանիշը միշտ ցածր է եղել՝ 4-5% սահմաններում: Համավարակից հետո մակարդակը փոքր-ինչ աճեց, բայց այդուհանդերձ չի գերազանցում հարևան երկրների ցուցանիշները:

Ակտիվների և կապիտալի եկամտաբերությունը 2020թ. վերջում կազմեց համապատասխանաբար 1% և 6.9%՝ նվազելով 0.4 և 2.5 տոկոսային կետով:

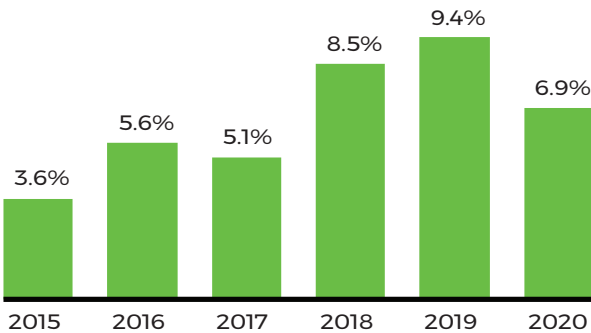
Խնդրահարույց վարկեր*

Ակտիվների եկամտաբերություն**

Կապիտալի եկամտաբերություն**

* Աղբյուր՝ ՀՀ ԿԲ

** Հաշվարկվել է ըստ բանկերի հաշվետվություններում ներկայացված տվյալների:

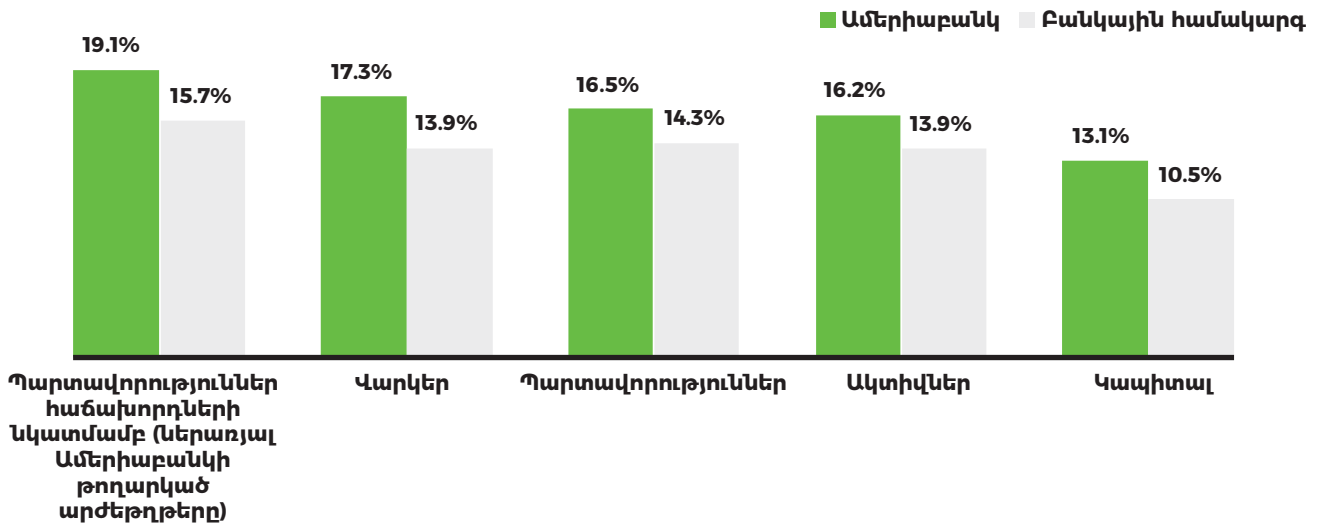

Ամերիաբանկի դիրքը ՀՀ բանկային համակարգում

2020թ. Covid-19 համավարակն ահռելի ազդեցություն ունեցավ մարդկանց, տնտեսությունների և բիզնեսի վրա ամբողջ աշխարհում, և Հայաստանի բանկային ոլորտը բացառություն չէր: Չնայած աննախադեպ ճգնաժամին, Ամերիաբանկը պահպանեց առաջատար դիրքը շուկայում ըստ հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների: ճգնաժամն ազդել էր թե՛ շահութաբերության, թե՛ ռիսկի ցուցանիշների վրա, և այդուհանդերձ Բանկին հաջողվեց ապահովել բավարար բուֆերներ՝ համավարակը ողջամիտ կերպով անցնելու համար:

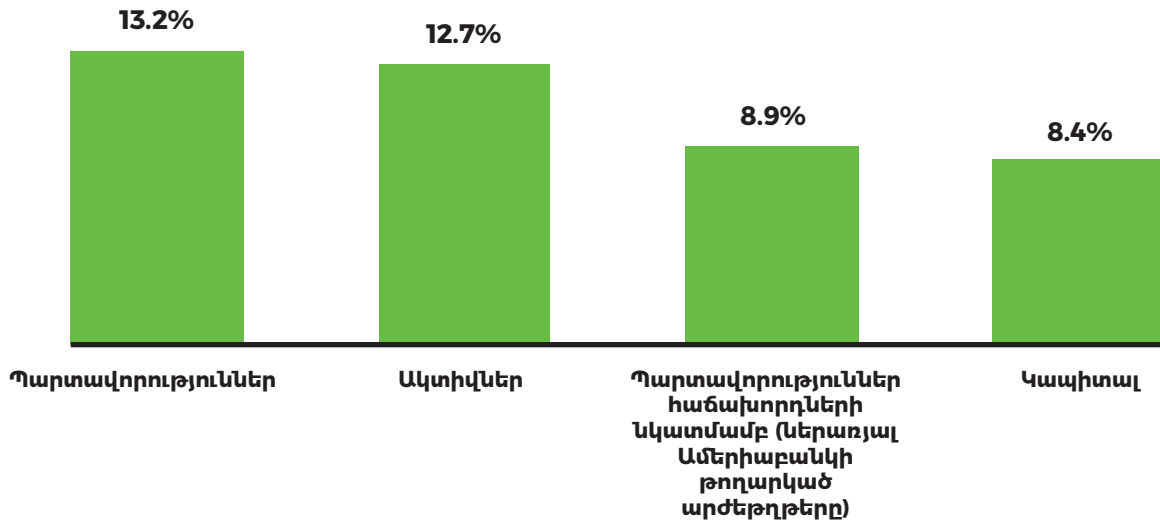
Արձագանքելով կորոնավիրուսի արդյունքում առաջացած անորոշությանը՝ մենք բարձր էինք պահում իրացվելիության մակարդակը՝ ապահովելով բավարար միջոցներ մեր հաճախորդներին սպասարկելու համար (իրացվելիության ծածկույթի գործակից՝ 149%): Բացի այդ, Բանկը հաճախորդներին տրամադրել է վարկային արձակուրդ և վարկի պայմանների վերանայման հնարավորություն՝ Covid-19-ի և Արցախում ռազմական բախումների ֆոնին ֆինանսական կարիքները հոգալու համար:

Հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների աճը, 2016-2020

2020թ. արդյունքների համաձայն՝ Ամերիաբանկը ՀՀ բանկային համակարգի բացարձակ առաջատարն էր ըստ սեփական կապիտալի, շահույթի, ակտիվների, վարկերի և պարտավորությունների: Անցյալ տարվա ընթացքում Բանկը գրանցեց սեփական կապիտալի աճ 8.4%-ով, և այժմ Ամերիաբանկին է պատկանում ամբողջ բանկային համակարգի սեփական կապիտալի 12.3%-ը: Հաշվետու ժամանահակատվածում Բանկն արձանագրեց ակտիվների աճ 12.7%-ով, որի արդյունքում ակտիվները գերազանցեցին 1 տրիլիոն ՀՀ դրամը, և պարտավորությունների աճ 13.2%-ով, ինչի արդյունքում Ամերիաբանկին այժմ պատկանում է շուկայի ակտիվների և պարտավորությունների համապատասխանաբար 16.4%-ը և 17.1%-ը: Վարկային պորտֆելն ավելացավ 18.9%-ով՝ կազմելով շուկայի 17%, իսկ հաճախորդների հանդեպ պարտավորությունները՝ 8.9%-ով՝ կազմելով շուկայի 17.7%:

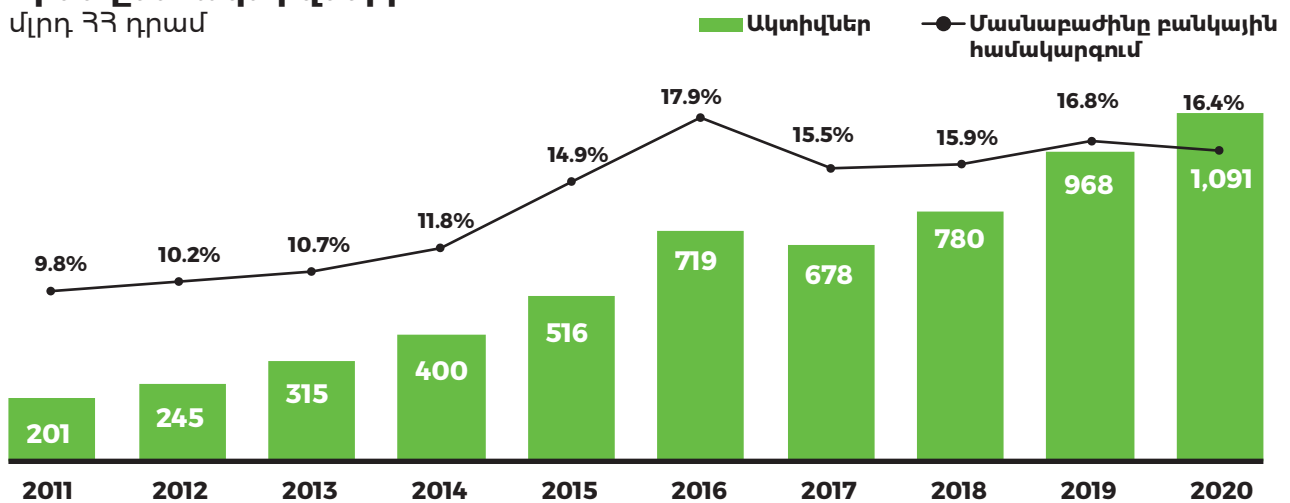
Ամերիաբանկի հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների աճը, 2020

Բանկի հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների և շուկայի մասնաբաժինների դինամիկան ներկայացված է գծապատկերներում:

Ակտիվների աճը համահունչ էր դրանց դիվերսիֆիկացման ընդլայնմանը: Մասնավորապես, 2020թ. դրությամբ վարկեր/ակտիվներ հարաբերակցությունը կազմել է 63.9% (3 տարի առաջվա 70.2%-ի համեմատ)՝ շնորհիվ ճգնաժամի պայմաններում լրացուցիչ իրացվելիություն և իրացվելի ակտիվների բավականին բարձր մակարդակ պահպանելուն:

1-ինն ըստ ակտիվների
մլրդ. ՀՀ դրամ

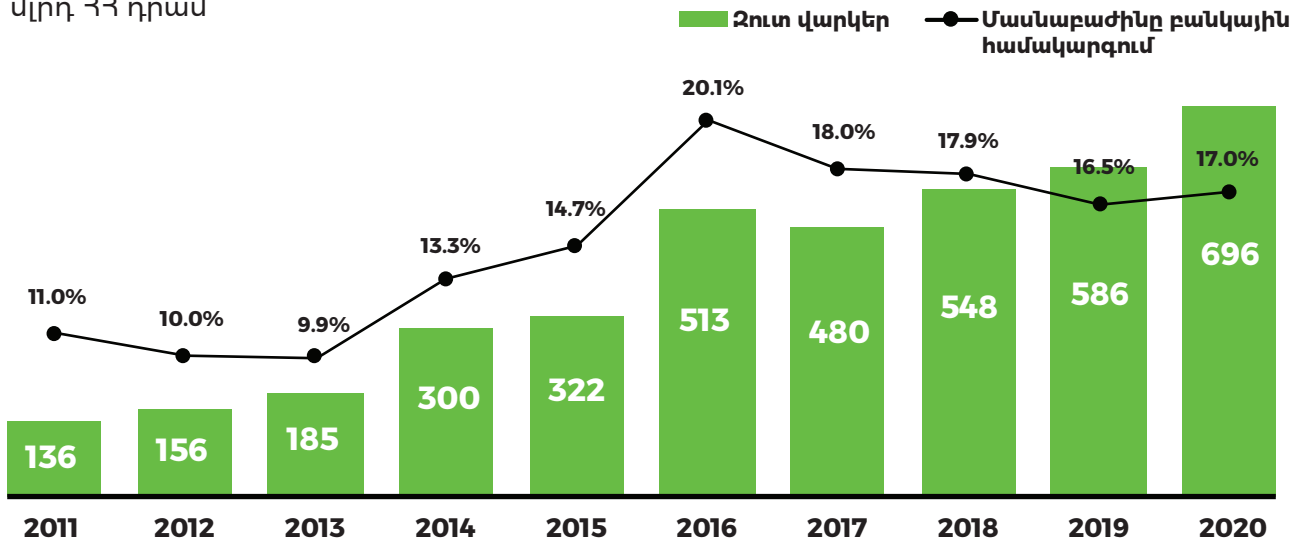

Վարկային պորտֆելի տարեկան աճը 2020թ. կազմել է շուրջ 19%: Մինևույն ժամանակ, Բանկի ռազմավարության համաձայն հիմնական շեշտը դրվել է մանրածախ և ՓՄՁ վարկավորման աճի վրա: Արդյունքում, ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի վարկավորման ծավալները տարեկան կտրվածքով ավելացան 31%-ով, իսկ ՓՄՁ վարկավորման ծավալը շուրջ 12%-ով:

Ռազմավարական հաշվետվություն

1-ին ըստ զուտ վարկերի

մլրդ. ՀՀ դրամ

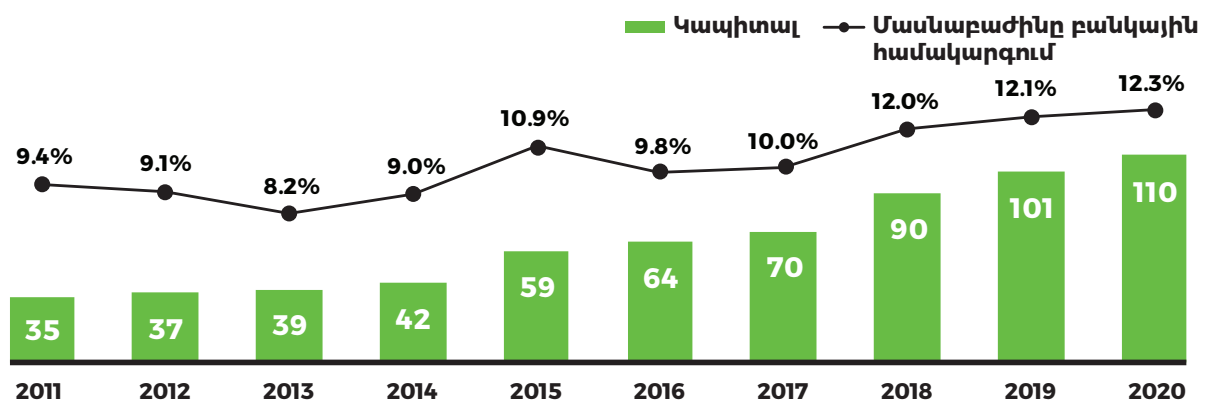

2018թ. սկզբում ներգրավելով նոր ներդրողի և դառնալով շուկայի առաջատարն ըստ ընդհանուր կապիտալի՝ Ամերիաբանկը պահպանեց դիրքը նաև 2019 և 2020թթ.: 2020թ. Բանկի ընդհանուր կապիտալն ավելացավ 8.5 մլրդ. ՀՀ դրամով կամ 8.4%-ով՝ ի հաշիվ չբաշխված շահույթի, արդյունքում մասնաբաժինը շուկայում ըստ ընդհանուր կապիտալի կազմեց 12.3%:

Ընդհանուր կապիտալացումն ամրապնդելու համար Բանկը հաջողությամբ ներգրավեց 15 մլն ԱՄՆ դոլարի երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություն, ինչպես նաև 39 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկեր գործընկեր ֆինանսական հաստատություններից:

1-ին ըստ ընդհանուր կապիտալի

մլրդ. ՀՀ դրամ

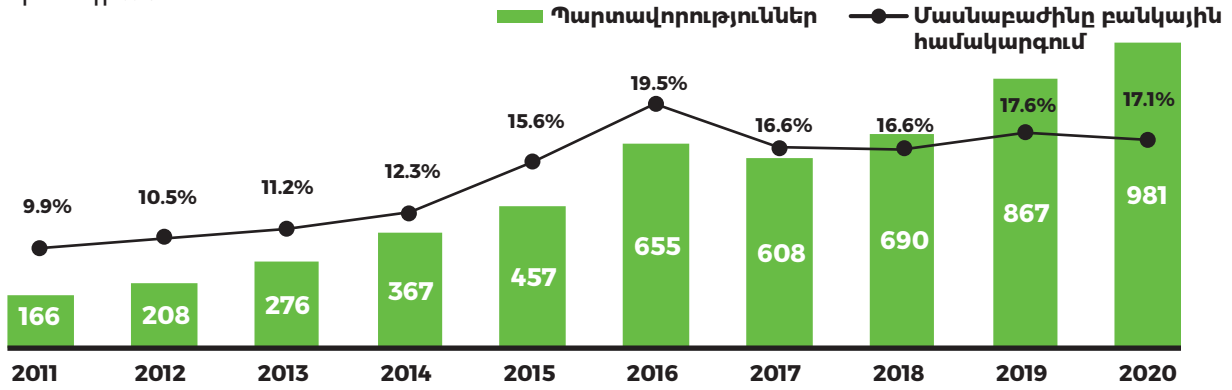

2020թ. պարտավորությունների տարեկան աճը կազմեց 13.2%, միևնույն ժամանակ Բանկը շարունակում էր դիվերսիֆիկացնել պարտավորությունների կառուցվածքը: Բանկն ակտիվորեն միջոցներ էր ներգրավում թե՛ հաճախորդներից, թե՛ ֆինանսական կազմակերպություններից, ինչպես նաև պարտատուների թողարկման միջոցով:

Ռազմավարական հաշվետվություն

1-ին ըստ ընդհանուր պարտավորությունների

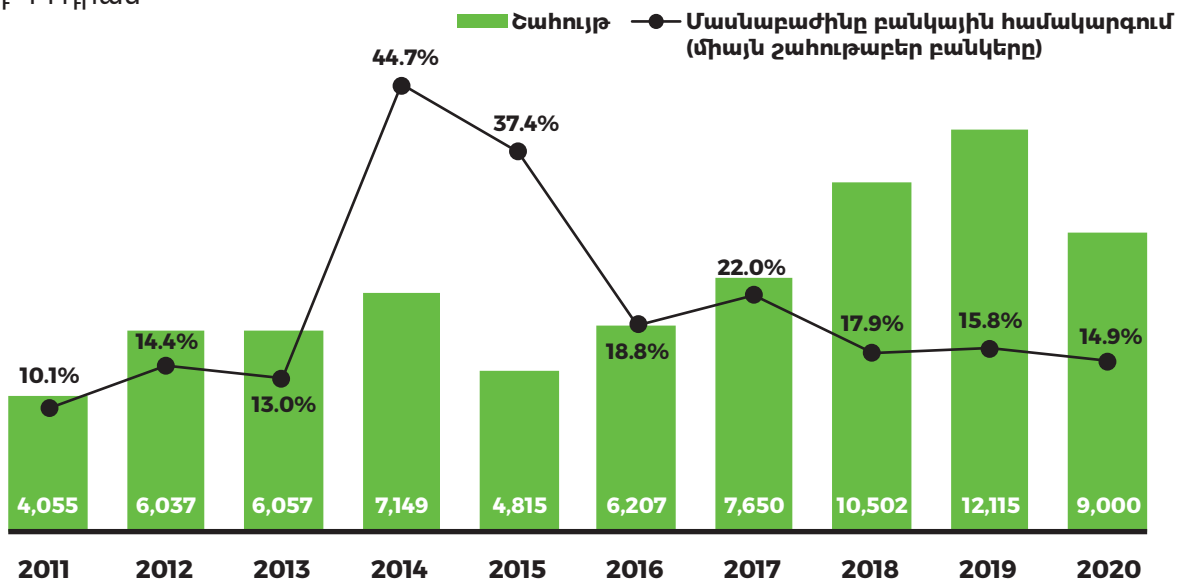
մլրդ. ՀՀ դրամ

2020թ. արդյունքներով Բանկի շահույթը նախորդ տարվա համեմատ կրճատվել է 25.7%-ով՝ հիմնականում պայմանավորված Covid-19-ով, պրոակտիվ պահպանողական մոտեցմամբ և լրացուցիչ պահուստավորմամբ՝ համավարակի հնարավոր բացասական ազդեցությունը մեղմելու համար: Այդուհանդերձ, Ամերիաբանկը պահպանեց իր առաջատար դիրքը՝ ըստ շահույթի շուկայում զբաղեցնելով 2-րդ տեղը:

2-րդն ըստ զուտ շահույթի

մլրդ. ՀՀ դրամ

Բիզնես մոդելը և ռազմավարությունը

2020 թվականը դժվար տարի էր ինչպես ամբողջ աշխարհի, այնպես էլ հատկապես Հայաստանի համար: Այդ ծանր պայմաններում Ամերիաբանկը վերահաստատեց իր դերը որպես մրցունակ, արագ աճող, կայուն և ժամանակակից ֆինանսական հաստատություն՝ աճի և զարգացման զգալի ներուժով:

Առանձնակի ուշադրություն դարձնելով հաճախորդների սպասարկմանը՝ Ամերիաբանկն ամուր դիրք է գրավել որպես առաջատար ըստ Նորարարության և սպասարկման չափանիշների: Մենք մշտապես կատարելագործում ենք աշխատանքի կազմակերպումը, կորպորատիվ կառավարումն ու հաճախորդների սպասարկման տեխնոլոգիաները, ձգտում ընդլայնել առաջարկվող ծառայությունների և պրոդուկտների ցանկը, ներգրավել հմուտ ու արհեստավարժ անձնակազմ և ապահովել պահանջվող ռեսուրսների մշտական առկայությունը:

Ամերիաբանկը վերահաստատում իր որդեգրած ռազմավարությունը՝ դառնալ ունիվերսալ բանկ: 2020-ը ծանր տարի էր, բայց միաժամանակ դա ևս մեկ տարի էի՝ լի քրտնաջան աշխատանքով, որն ուղղված է պորտֆելի դիվերսիֆիկացմանը և մանրածախ բանկային գործառնությունների աճին: Վերջին տարիների ընթացքում մանրածախ և ՓՄՁ գործառնությունները շարունակաբար աճել են. մասնավորապես, այն պահից ի վեր, երբ ընդունվեց ունիվերսալ բանկ դառնալու մասին որոշումը, պորտֆելի ծավալն ավելացել է 8 անգամ, բայց մենք դեռ անելիք ունենք դիվերսիֆիկացման առումով: Վերջին մի քանի տարում մենք ընդլայնել ենք մեր մանրածախ պրոդուկտների ու ծառայությունների ցանկը, իսկ այժմ գտնվում ենք հաճախորդների պահանջմունքների հիման վրա ներքին գործընթացների վերանայման հաջորդ փուլում: Հաշվի առնելով թվային ծառայությունների ու համակարգերի ավելի ակտիվ կիրառումը՝ ակնկալում ենք ավելի մեծ աճ: Թվային Նորարարական Նախագծերն առանձնացված են ըստ ուղղությունների՝ ներքին արդյունավետություն, թվային պրոդուկտներ և ծառայություններ, սպասարկման թվային ուղիներ և տեխնոլոգիական հենքի ապահովում:

Ամերիաբանկի ռազմավարությունը և դրանից բխող գործողությունները հիմնվում են մեր Առաքելության վրա:

Մեր առաքելությունն է.

բարելավել կյանքի որակը՝

- մեր հաճախորդներին տրամադրելով միջազգային որակի ֆինանսական ծառայություններ և գործարար լուծումներ,
- իրականացնելով հասարակության բարօրության համար նշանակալի բիզնես և սոցիալական ծրագրեր,
- ձևավորելով յուրահատուկ կորպորատիվ մշակույթ և միջազգային ընկերության զարգացման մեր սեփական մոդելը՝ միավորելով հաջողակ մարդկանց,
- շարունակաբար ավելացնելով մեր բաժնետիրական արժեքը:

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

Բացի մեր առաքելությամբ սահմանված խնդիրներից, մենք սահմանել ենք նաև միջնաժամկետ զարգացման 5 հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև 15 նպատակ 2025թ. համար:

- Լինել **շուկայի առաջատարը**՝ աճել առաջանցիկ տեմպերով: Առաջատարի դիրքը պահպանելու նպատակով Բանկը մտադիր է շարունակել նորմատիվային կապիտալի համալրումը, շահութաբերությունը չափել ռիսկով կշռված ակտիվներով, ավելացնել ոչ տոկոսային եկամուտը, ընդլայնել հաճախորդների բազան, խթանել խաչաձև վաճառքը՝ ըստ հաճախորդների Նախընտրությունների, ինչպես նաև դիտարկել միաձուլումների և ձեռքբերումների հնարավորությունները:
- Բարձրացնել **արդյունավետությունը**՝ ապահովել **կապիտալի եկամտաբերության** պատշաճ մակարդակ՝ ցածր ծախսատարության պայմաններում: Արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Բանկը մտադիր է ավտոմատացնել ներքին բիզնես-գործընթացները և մի շարք գործառնություններ, ինչպես նաև ավարտին հասցնել կազմակերպական կառուցվածքի և բիզնես-մոդելի վերանայումը:
- Ընդլայնել **թվայնացման** ծավալները՝ դառնալ հեռավար ծառայություններ մատուցող առաջատար բանկը՝ հնարավորապես ավտոմատացնելով գործընթացները: Բանկը նախատեսում է Նշանակալի և երկարաժամկետ ներդրումներ կատարել այս ուղղությամբ՝ ապահովելու համար թվայնացման ոլորտում առաջատարի դիրքը: Թվային ուղիները հնարավորություն կտան՝ ավելացնելու հաճախորդների և հեռավար բանկային ծառայություններից օգտվողների թիվը, իսկ թվային պրոդուկտները կապահովեն արագ և որակյալ սպասարկում:
- Բարձրացնել **դիվերսիֆիկացման** աստիճանը՝ հիմնական շեշտը դնելով մանրածախ և ՓՄՁ ծառայությունների և բանկային գործարքների մասնաբաժնի ընդլայնման վրա: Առաջիկա տարիներին Բանկն իր ռազմավարության համաձայն կշարունակի խթանել մանրածախ և ՓՄՁ հաճախորդների վարկավորումը՝ առկա և պոտենցիալ հաճախորդներին առաջարկելով համապարփակ ֆինանսական լուծումներ:
- Բարելավել **սպասարկման և աշխատանքային միջավայրի որակը**, լինել հաճախորդակենտրոն բանկ գործունեության բոլոր ուղղություններում և ապահովել հաճախորդների վստահության և բավարարվածության ինդեքսի առավելագույն մակարդակ: Մենք խթանում ենք շարունակական ուսուցումը, զարգացումն ու մոտիվացումը, որոնց նպատակն է զարգացնել անձնակազմի հաղորդակցման հմտությունները, շարունակաբար բարձրացնել սպասարկման որակը և նպաստել հաճախորդների գոհունակության աճին: Բանկն անընդհատ ուսումնասիրում է շուկան՝ հասկանալու համար հաճախորդների կարիքներն ու նախընտրությունները և ըստ այդմ մշակելու անհատականացված լուծումներ:

Իր զարգացման ներկա փուլում Ամերիաբանկը կարևորում է տվյալների վրա հիմնված որոշումների կայացումը: Այս նպատակով մենք նախաձեռնել ենք տվյալների շտեմարանների ընդլայնումը և նախապատրաստվում ենք որոշումների կայացման նպատակով ավելի մանրակրկիտ ու բազմակողմանի վերլուծություն կիրառելուն: Մենք հավատարիմ ենք մեր սկզբունքներին՝ վարել պատասխանատու բիզնես, պահպանել մեր կազմակերպությունում արդեն վաղուց ձևավորված ու կայացած դրական մշակույթն ու թիմային ոգին: Մենք լիարժեքորեն ներդրել ենք կորպորատիվ կառավարման միջազգային լավագույն փորձը, ունենք խորհրդի դիվերսիֆիկացված կազմ և խորհրդին կից գործող 4 կոմիտե:

Ելնելով Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի վերլուծությունից, հիմնական մրցակիցների գործողությունների ու պոտենցիալ զարգացումների վերաբերյալ կանխատեսումներից՝ Ամերիաբանկը տեսնում է աճի նոր հնարավորություններ, որոնք մտադիր է օգտագործել առաջիկա տարիների ընթացքում:

Հիմնական շեշտը դրվելու է մանրածախ և ՓՄՁ բիզնեսի վրա՝ վարկային պորտֆելը հավասարակշռելու նպատակով: Ակնկալվում է, որ ունիվերսալ բանկային մոդելի դեպքում աճելու է նաև բանկային գործառնություններից ստացվող զուտ եկամուտը: Հաճախորդակենտրոնությունը, ինչպես միշտ, առաջնահերթ նպատակ է և պետք է լինի սպասարկման շարունակական բարելավման անկյունաքարը:

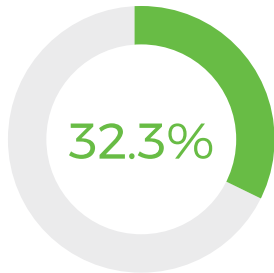

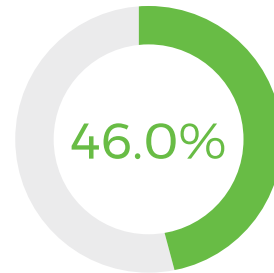
Մանրաձախ բանկային գործառնություններ

2020թ. հիմնական ցուցանիշները

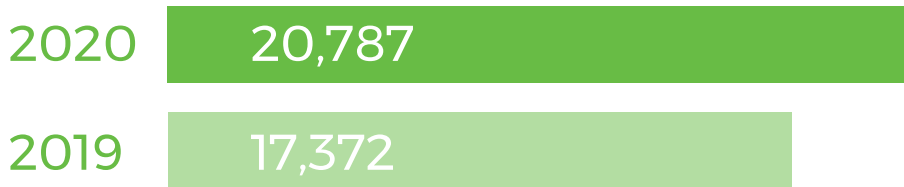
Մանրաձախ վարկերի համախառն մասնաբաժինն ընդհանուր պորտֆելում

Մանրաձախ ավանդների և պարտատոմսերի համախառն մասնաբաժինն ընդհանուր պորտֆելում

Գործառնական շահույթ, մլն ՀՀ դրամ

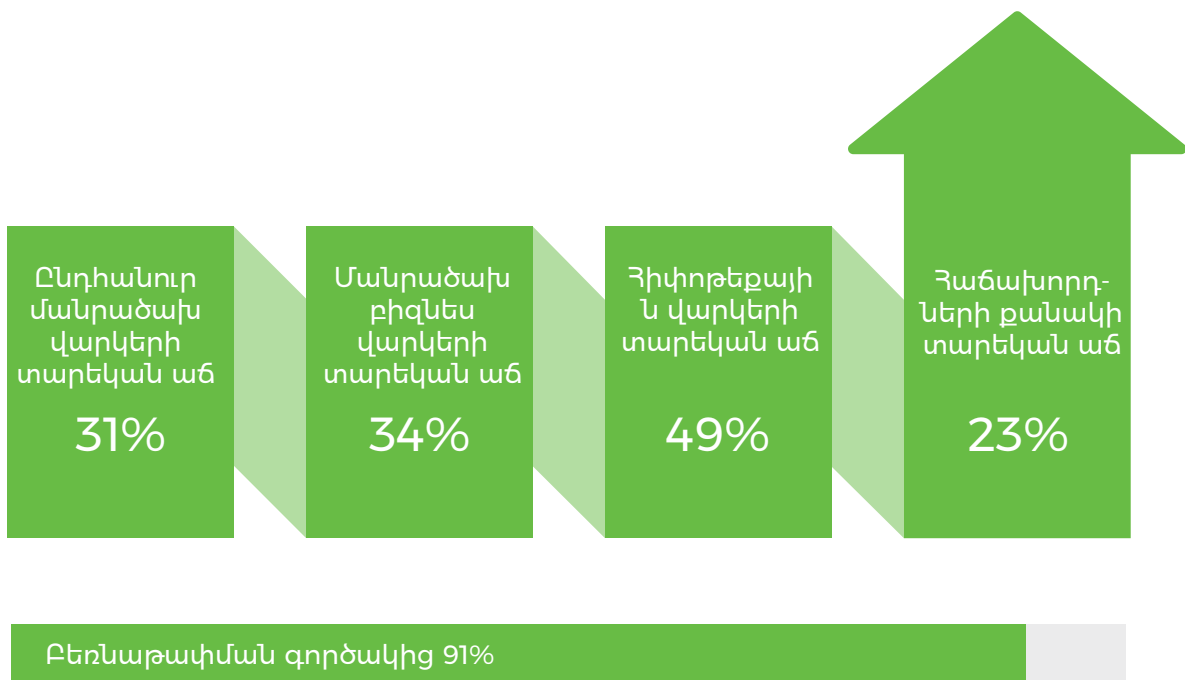

Ընդհանուր ակնարկ

Վերջին մի քանի տարում Ամերիաբանկը շարունակում է ներդրումներ կատարել մանրածախ գործառնությունների զարգացման մեջ՝ որպես իր հիմնական ռազմավարական նպատակներից մեկը՝ հաճախորդների համար ապահովելով ավելի արդյունավետ, անհատականացված լուծումներ: Մենք հստակ պատկերացում ունենք մեր հաճախորդների կարիքների մասին, ինչը օգնում է մեզ մատուցել անհատականացված և ճիշտ լուծումներ: Մենք առաջարկում ենք ծառայությունների լայն տեսականի բազմաֆունկցիոնալ հարթակի միջոցով ձգտելով ապահովել անթերի սպասարկում: Էկոհամակարգերը նոր իրողություն են, որը նոր փորձ է ստեղծում ինչպես բանկային, այնպես էլ ոչ բանկային ծառայություններից օգտվողների համար: Հաճախորդների հետ կայուն փոխհարաբերությունները և հաճախորդների ներգրավվածությունը բանկային ծառայություններից օգտվելու հարմարավետության հետ մեկտեղ մեր նոր նախաձեռնությունների հիմնական նպատակն են:

Մենք շարունակաբար արդիականացնում ենք մեր թվային լուծումները, որպեսզի մեր պրոդուկտներն ու ծառայությունները հասանելի լինեն ցանկացած ժամանակ և ցանկացած վայրում: Արդյունքում 2020թ. մանրածախ հաճախորդների թիվն ավելացավ 23%-ով գերազանցելով 362,700, իսկ թվային բանկային ծառայություններից օգտվողների մասնաբաժինը կազմեց 46%: Չնայած համավարակին, մանրածախ վարկային պորտֆելն ավելացավ 30.6%-ով:

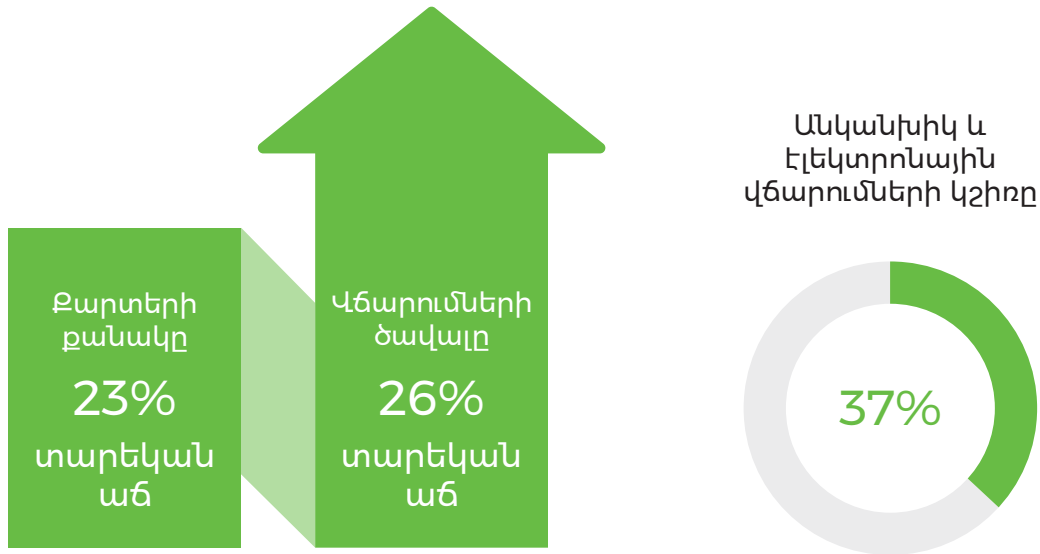
Հիմնական ձեռքբերումները

Ենթաճյուղեր

Անհատական բանկային ծառայություններ

Վճարային քարտեր

Կարևորելով անկանխիկ գործառնությունների դերը տնտեսական զարգացման և ստվերային տնտեսության կրճատման գործում՝ 2020թ. մենք նպատակային քայլեր ձեռնարկեցինք քարտային վճարումները խթանելու համար:

2020թ. քարտային բիզնեսը և հատկապես անկանխիկ վճարումները մեր գործունեության գերակա ուղղություններից մեկն էին: Տարին լի էր մարտահրավերներով՝ կապված համավարակի հետ: Մենք հիմնական ուշադրությունը դարձնում էինք անկանխիկ և էլեկտրոնային վճարումներին՝ փորձելով մեր հաճախորդներին հասանելի լինել ամենուր: Արդյունքում վճարումների ծավալն աճեց 26%-ով, իսկ անկանխիկ և էլեկտրոնային վճարումների մասնաբաժինը հասավ 37%:

Բացի այդ, մենք նախաձեռնեցինք քարտերի թողարկումը և քարտային գործարքները խթանելուն ուղղված մի շարք արձավներ, մասնավորապես.

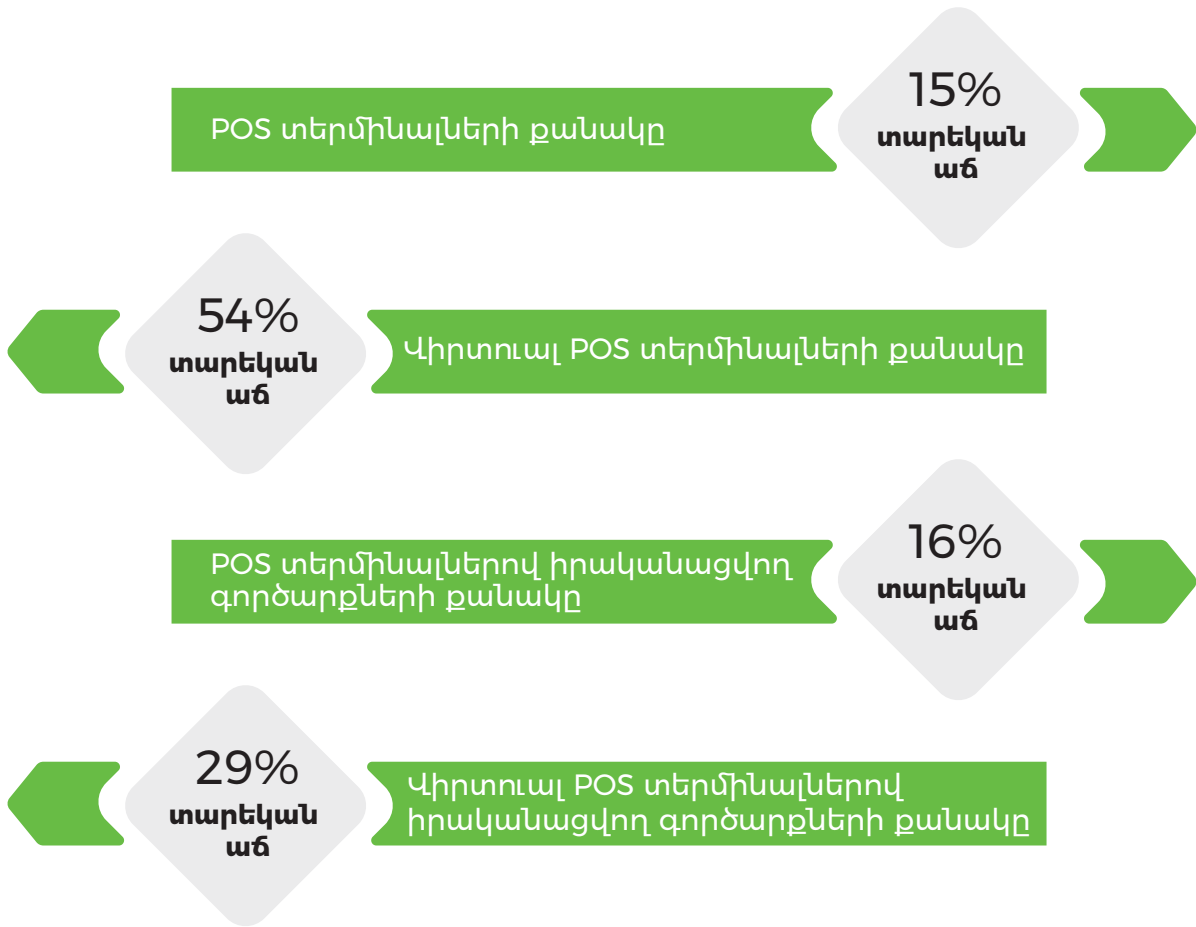
«Ժպիտ» արձավը Քարֆուրի հետ համատեղ, որի քարտապանները 3% հետվճարի իրավունք են ստանում «Քարֆուր» սուպերմարկետների ցանցում կատարված անկանխիկ գնումների դիմաց:

«Բացահայտիր Հայաստան» արձավը ևս մեկ կարևոր նախաձեռնություն էր, որի արդյունքում 22%-ով ավելացավ քարտերից կանոնավոր կերպով օգտվողների քանակը (կանոնավոր, իմա՝ երկու ամսվա ընթացքում 15+ անկանխիկ վճարում՝ յուրաքանչյուրն առնվազն 5000 ՀՀ դրամ չափով): Նշենք, որ այս արձավն արժանացավ VISA-ի «Լավագույն գովազդային արձավ» մրցանակին:

Մեկնարկել է Ameriastream նախագիծը՝ հնարավորություն տալով հաճախորդներին փոխանցումներ ստանալ աշխարհի ցանկացած կետից և կանխիկացնել Հայաստանում գտնվող Ամերիաբանկի բանկոմատների միջոցով՝ պարզապես մուտքագրելով 8-նիշանոց գաղտնաբառ:

Ռազմավարական հաշվետվություն

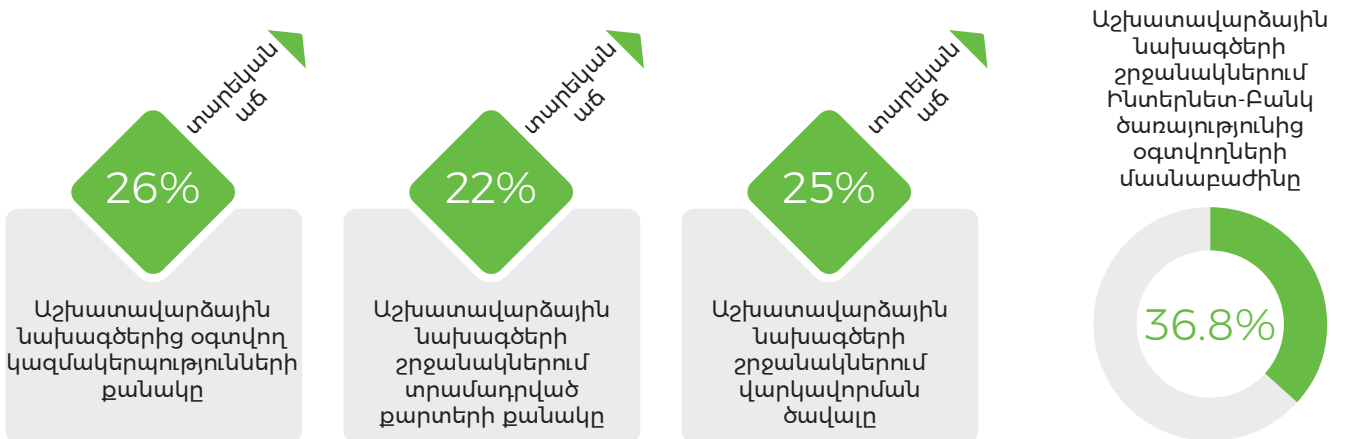
Բանկը շուկայում պահպանում է առաջատար դիրքն ըստ էլեկտրոնային առևտրի և վճարային տերմինալների:

Ներդրվել է նոր գործառույթ, որը հնարավորություն է տալիս հաճախորդներին ինքնուրույն ակտիվացնել Ինտերնետ-Բանկ ծառայությունը՝ առանց Բանկին դիմելու:

Աշխատավարձային Նախագծեր

Աշխատավարձային Նախագծերը միշտ մեր ուշադրության կենտրոնում են: 2020թ. զգալի աճ արձանագրվեց ինչպես հաճախորդների քանակի, այնպես էլ ֆինանսավորման ծավալի առումով:

Անկանխիկ գործառնությունների աճ և խթանում

Մենք անընդհատ զարգացնում ենք հեռավար բանկային գործունեությունը՝ տրամադրելով էժան և դիվերսիֆիկացված բանկային լուծումներ:

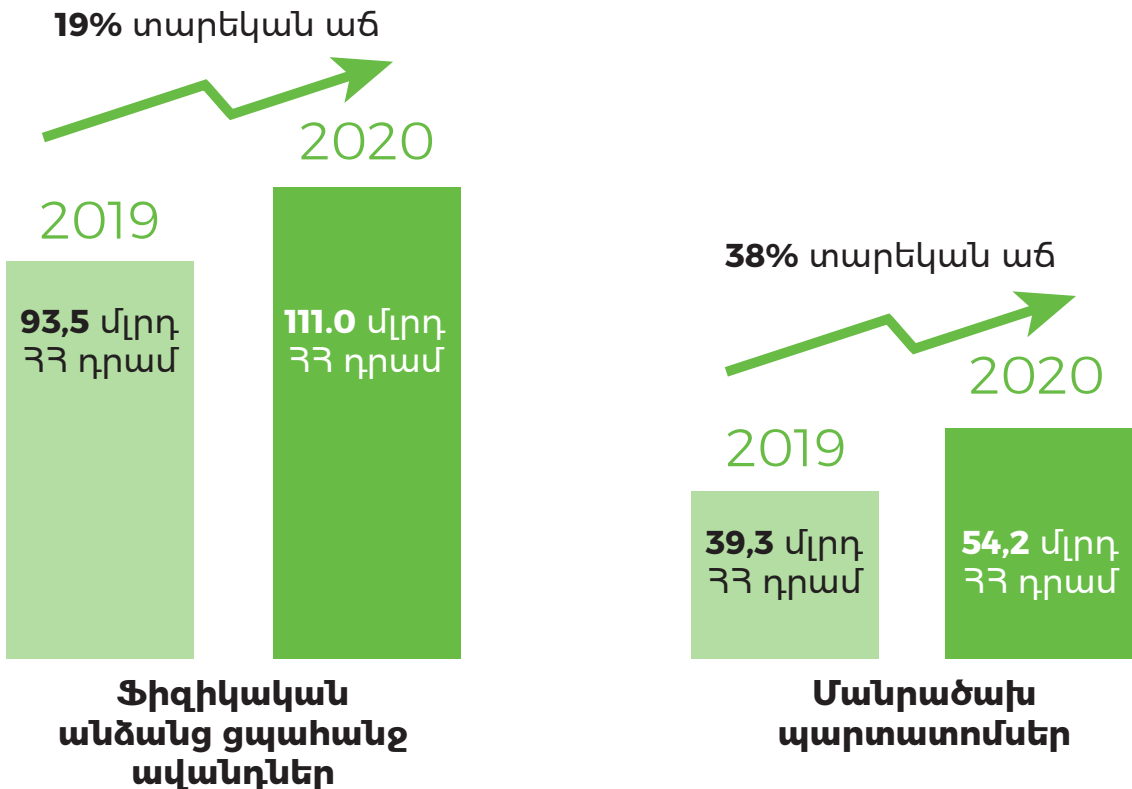
Բեռնաթափման գործակիցը (հեռավար և թվային ուղիներով իրականացվող գործարքների կշիռը) 2020թ. կազմել է 91%՝ շնորհիվ հետևյալ միջոցառումների.

- Մրցույթ Ինտերնետ-Բանկի օգտատերերի համար, Ինտերնետ-Բանկ ծառայության արտոնյալ պայմաններ և հատուկ արշավ
- Ինտերնետ-Բանկ համակարգում հասանելի ծառայությունների շրջանակի շարունակական ընդլայնում, օրինակ՝ քարտից քարտ փոխանցումներ
- Բանկի սակագների կրկնակի վերանայում մասնաճյուղերում առավել աշխատատար կանխիկ և անկանխիկ գործառնությունների ուսումնասիրության արդյունքում ուղղված հեռավար բանկինգի խրախուսմանը

Մեկ այլ նշանակալի նախաձեռնություն էր Էլեկտրոնային ստորագրության ներդրումը, որը ոչ միայն օգնեց կրճատել յուրաքանչյուր գործարքի համար պահանջվող ժամանակը և խնայել թուղթ, այլև ավելի դյուրին ու արդյունավետ դարձնել սպասարկումը մեր հաճախորդների համար:

ԱՎԱՆԴՆԵՐ

Մանրածախ ավանդային պորտֆելը հաճախորդների հավատարմության կարևորագույն ցուցանիշներից մեկն է: 2020թ. Ամերիաբանկի մանրածախ ավանդային պորտֆելն արձանագրել է էական աճ: Չնայած արտարժութային շուկայի անկայունությանը, աճ է գրանցվել նաև ՀՀ դրամով ավանդների գծով: Մանրածախ* ցպահանջ ավանդներն արձանագրել են երկնիշ աճ, ինչը հաստատում է մեր հաճախորդների վստահությունն Ամերիաբանկի նկատմամբ այս անորոշ ժամանակներում: Բանկը շատ բարձր աճ է գրանցել մանրածախ պարտատոմսերի գծով՝ ամրապնդելով իրացվելիության դիրքերը:

* Մասնաճյուղերի իրավաբանական անձ հաճախորդներին, այդ թվում՝ մինչև 150 մլն ՀՀ դրամ ֆինանսավորման սահմանաչափով ՓՄՁ հաճախորդներին սպասարկում է Ամերիաբանկի մանրածախ բանկինգի դեպարտամենտը:

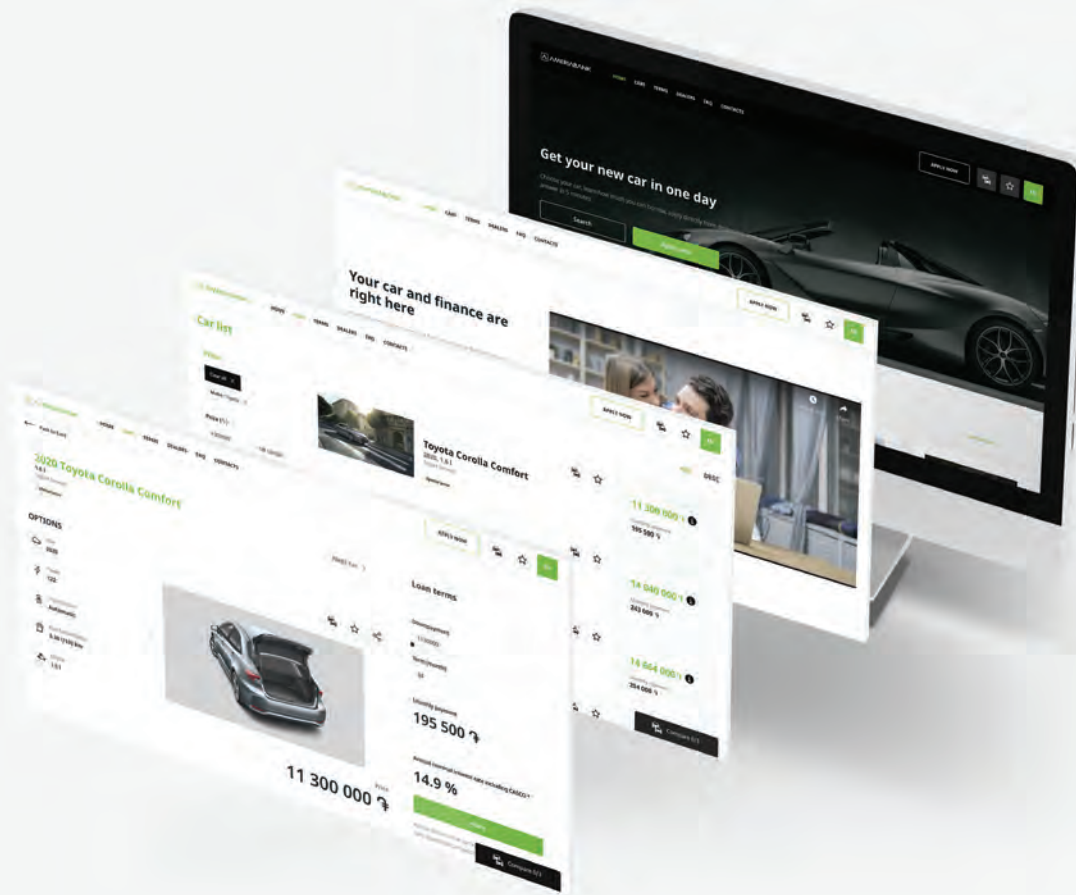
34% տարեկան աճ

**Համախառն
ավտովարկեր**

Ավտովարկեր

2019թ. վերջում գործարկված մեր ավտովարկավորման պորտալում 2020թ. իրականացվեցին զգալի բարելավումներ: Այժմ հաճախորդները կարող են իրենց դիմումի պատասխանն ստանալ անմիջապես պորտալից և վարկն ստանալ անմիջապես դիլերից:

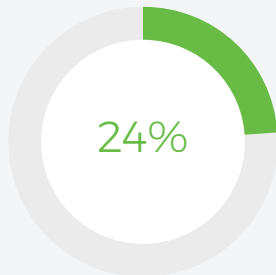

automarket.ameriabank.am

49% տարեկան աճ

**Համախառն
հիփոթեքային
վարկեր**

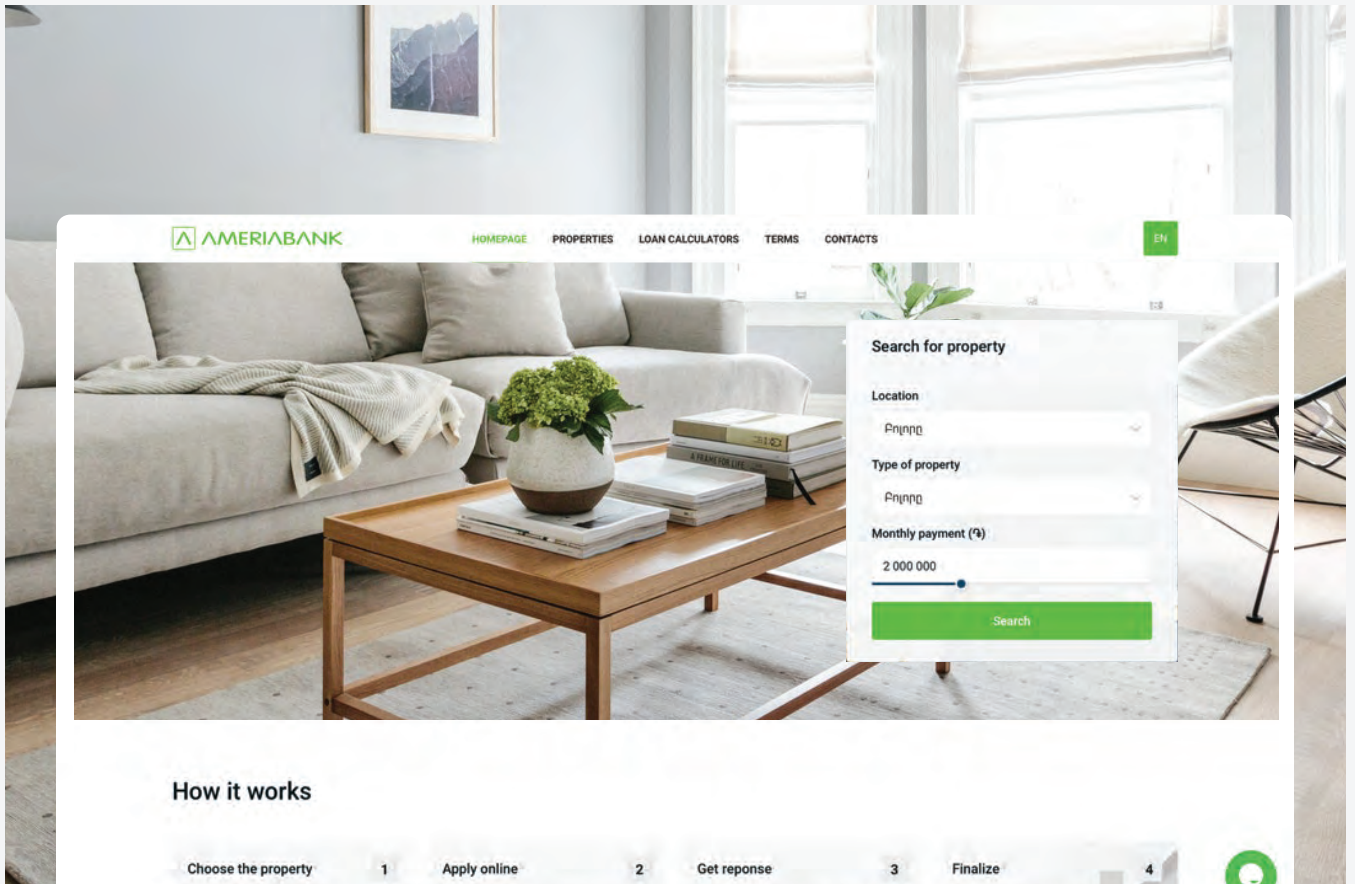

**Մասնաբաժինը
շուկայում**

Հիփոթեքային վարկեր

**Անշարժ գույքի
ձեռքբերման/վերանորոգման/
կառուցապատման վարկեր**

2020թ. մենք ընդլայնեցինք մեր գործունեությունը հիփոթեքային վարկավորման բնագավառում՝ մինևույն ժամանակ պահպանելով վարկային պորտֆելի բարձր որակը:

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

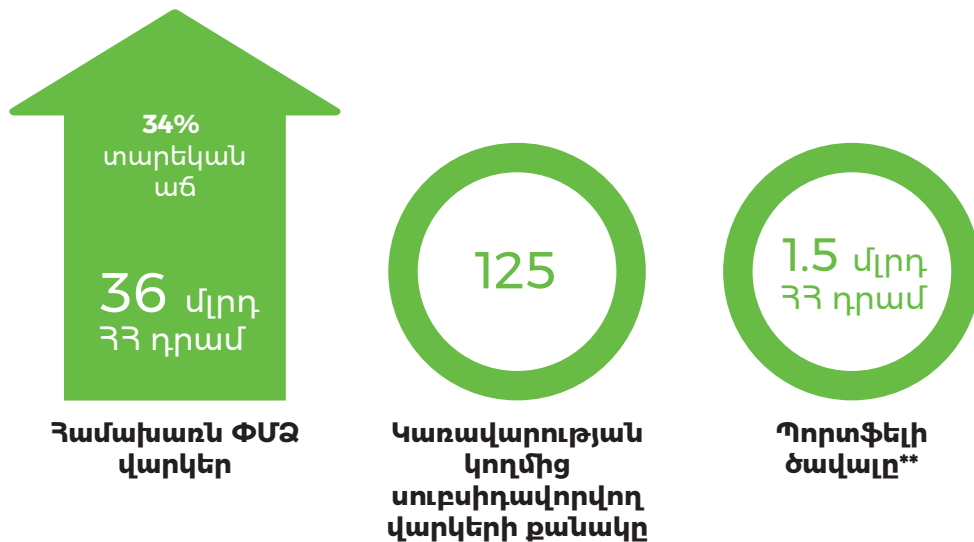
Առավելագույն արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով գործարկվեց հիփոթեքային վարկավորման առցանց հարթակը, որտեղ ներկայացված են մեզ հետ համագործակցող կառուցապատողների առաջարկները: Այստեղ հաճախորդները կարող են անշարժ գույք փնտրել մի շարք չափանիշներով՝ ամսական վճար, գտնվելու վայր, ընդհանուր գին և այլն: Հատուկ հաշվիչն օգնում է հաճախորդներին հաշվարկել, թե ինչ գումարի վարկի համար կարող են դիմել, կամ հաշվարկել ամսական մարումների գումարը՝ գույքի գնի, կանխավճարի և այլ պայմանների հիման վրա: Հարթակի միջոցով հաճախորդները կարող են նաև ներկայացնել իրենց հայտերն ու հարցերը:

Covid-19-ի տնտեսական հետևանքների մեղմացմանն ուղղված միջոցառումներ

Covid-19-ի տնտեսական հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով Ամերիաբանկը սերտորեն համագործակցում էր Կառավարության հետ վերջինիս կողմից հայտարարված աջակցության ծրագրերի շրջանակներում: Գործընթացը լրիվ ավտոմատացված էր՝ Բանկ այցելելուց խուսափելու համար:

Հիփոթեքային վարկերի տոկոսագումարներից եկամտահարկի փոխհատուցման նպատակով ՀՀ Պետական եկամուտների ծառայություն ներկայացվող քաղվածքների ձևավորման գործընթացը կենտրոնացվել է՝ Բանկ և Պետական եկամուտների ծառայություն անձնական այցերից խուսափելու համար:*

Բիզնես բանկինգ

Ամերիաբանկն իր մանրածախ ՓՄՁ*** հաճախորդներին առաջարկում է ֆինանսական ծառայությունների լայն տեսականի՝ զուգորդված շարունակաբար ընդլայնվող թվային տարբեր ուղիների հետ, որպեսզի մեր հաճախորդները կարողանան իրագործել իրենց ներուժը:

* Օրենքի համաձայն, եթե հիփոթեքային վարկը տրամադրվում է ՀՀ տարածքում գտնվող կամ կառուցվող անշարժ գույքը կամ անշարժ գույքի ձեռքբերման իրավունքն անմիջապես կառուցապատողից ձեռք բերելու նպատակով, վարկառուն կարող է ստանալ եկամտահարկի փոխհատուցում վարկի տոկոսագումարներից:

** Կառավարության աջակցության ծրագրի շրջանակներում տրամադրված վարկերը

*** Մինչև 150 մլն ՀՀ դրամ ֆինանսավորման սահմանաչափով ՓՄՁ հաճախորդներին սպասարկում է Ամերիաբանկի մանրածախ բանկինգի դեպարտամենտը:

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

Թվային ռազմավարության շրջանակներում 2020թ. մենք ամբողջովին ավտոմատացրինք վարկային հայտերի ներկայացման և հաստատման գործընթացը՝ արձագանքելով հաճախորդների արագ աճող պահանջներին:

Ամերիաբանկը նաև միացավ Կառավարության՝ Covid-19-ի տևտեսական հետևանքները չեզոքացնելու միջոցառումների ծրագրին՝ հաճախորդներին հնարավորություն տալով սուբսիդիաներ ստանալ վարկային տոկոսների դիմաց: Ծրագրի շրջանակներում կնքվել է 125 վարկային պայմանագիր՝ 1.5 մլրդ ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով: Համավարակի պայմաններում մենք նվազագույնի հասցրինք հաճախորդների հետ առերես շփման անհրաժեշտությունը: Վերոհիշյալ վարկերը հասանելի են առցանց՝ մեր կայքի կամ Ինտերնետ-Բանկ համակարգի միջոցով: Հաճախորդների բիզնես տարածքներ այցելելիս անձնական շփումը նվազեցնելու նպատակով մշակվել է վարկային հայտերի ուսումնասիրման նոր մեթոդաբանություն, իսկ իրավաբանական անձանց շրջանում հեռավար բանկային ծառայությունները խրախուսելու համար մենք ակտիվորեն խթանում ենք մեր բիզնես վարկերի հարթակը՝ հաճախորդներին հնարավորություն տալով Բանկի կողմից առաջարկվող բոլոր վարկերի համար դիմել առցանց: Ինտերնետ-Բանկի օգտատերերի կշիռն ուղղակի վաճառքներում ավելացել է՝ 52.5%-ից հասնելով 62.2%:

Հաճախորդների փորձառությունը շարունակաբար բարելավելու շրջանակներում մենք վերանայեցինք որոշ վարկային պրոդուկտների պայմանները՝ դրանք ավելի գրավիչ դարձնելով հաճախորդների համար և միևնույն ժամանակ խթանելով հեռավար բանկային ծառայությունները և անկանխիկ գործառնությունները: Մշակվել է հատուկ առաջարկ, որի շրջանակներում յուրաքանչյուր նոր հաճախորդի տրամադրվում է ծառայությունների ամբողջական փաթեթ (վարկ, աշխատավարձային նախագիծ, Ինտերնետ-Բանկ, քարտ, POS և այլն):

Հաճախորդակենտրոն Էկոհամակարգերի կառուցումն առաջնային խնդիր է մեր թվային օրակարգում: Այս նպատակով մենք ներդրեցինք [բիզնես վարկերի առցանց հարթակ](#)՝ ՓՄՁ-ների համար նախատեսված Էկոհամակարգ, որտեղ հաճախորդները կարող են ստանալ համապարփակ տեղեկատվություն փոքր և գերփոքր ձեռնարկությունների համար նախատեսված բիզնես վարկերի մասին և առցանց դիմել վարկի համար:

2021թ. նպատակները

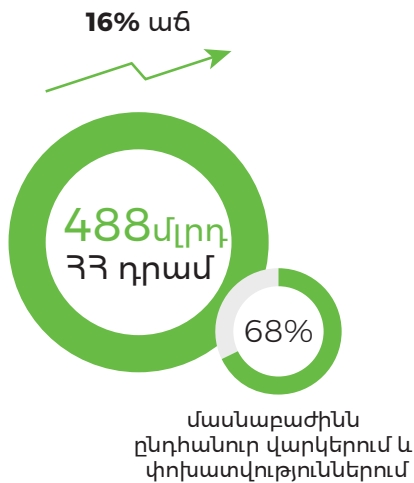
Հետևյալ ոլորտները կմնան 2021թ. մանրածախ բանկային գործունեության մեր հիմնական բիզնես թիրախները.

- Թվային ծառայությունների կատարելագործում և դիվերսիֆիկացում
- Հեռավար բանկային ծառայություններից օգտվողների թվի աճ
- Ոչ տոկոսային եկամուտ ապահովող ծառայությունների մասնաբաժնի աճ
- Հաճախորդների գոհունակության աճ բոլոր բիզնես ոլորտներում
- Մանրածախ բիզնեսի զարգացում նպատակային ֆինանսավորման միջոցով
- ՓՄՁ բիզնեսի զարգացում
- Հետճվաճամային ամենաբարձր ներուժն ունեցող բիզնեսների ֆինանսավորում
- Անկանխիկ շրջանառության և գործիքների ծավալի աճ

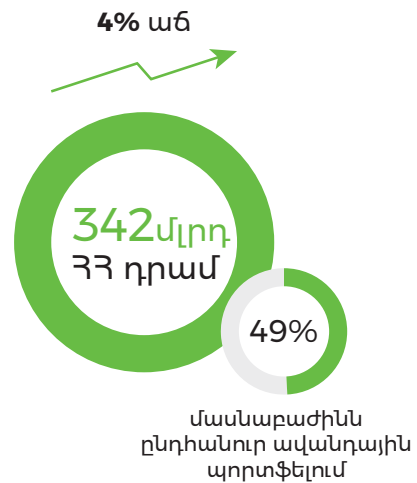
Կորպորատիվ և Ներդրումային բանկային գործառնություններ

2020թ. հիմնական ցուցանիշները

Ընդհանուր կորպորատիվ վարկեր և փոխատվություններ

Կորպորատիվ ավանդներ և պարտատոմսեր

Գործառնական շահույթ, մլն ԶԶ դրամ*

Ընդհանուր ակնարկ

Ամերիաբանկը Հայաստանի առաջատար կորպորատիվ և Ներդրումային բանկն է ըստ բոլոր հիմնական ցուցանիշների: Բանկն ի սկզբանե հիմնվել էր որպես կորպորատիվ և Ներդրումային բանկ՝ սահմանափակ մանրածախ գործառնություններով: Որպես մասնագիտացող թիմ՝ մեր կորպորատիվ և Ներդրումային գործառնությունների ստորաբաժանումը քաջ ծանոթ է տնտեսության բոլոր խոշոր ոլորտների առանձնահատկություններին: Մեր լուծումները մշակված են հաճախորդների բազմազան ֆինանսական կարիքները բավարարելու համար՝ լինի դա խորհրդատվական ծառայությունների, թե ուղղակի ֆինանսավորման միջոցով: Ամերիաբանկը սպասարկում է Հայաստանի խոշորագույն կորպորատիվ հաճախորդներին և ֆինանսավորում երկրում իրականացվող ամենամեծ ռազմավարական նախագծերը: Հաշվի առնելով մեր կողմից մատուցվող կորպորատիվ և Ներդրումային բանկային ծառայությունների բազմազանությունն ու մեր շուկայական փորձը՝ մենք հպարտ ենք, որ խոշոր ընկերությունները մեզ դիտարկում են որպես իրենց թիվ մեկ ֆինանսական գործընկերը: Չնայած վերջին տարիներին մեր գործունեությունը գնալով ավելի բազմազան էր դառնում, կորպորատիվ բանկային ծառայությունները մնում են մեր մրցակցային առավելությունը, և մենք ակտիվորեն զարգացնում ենք դրանք բազմակողմանի բանկային լուծումների պահանջարկի աճին գուզահեռ:

* Ներառյալ շահույթը նախքան վարկերի կորուստների գծով մասհանումները, ընդհանուր վարչական ծախսերը և շահութահարկը

Ռազմավարական հաշվետվություն

2019թ. մենք իրականացրինք ռազմավարական փոփոխություն՝ միավորելով մեր կորպորատիվ բանկային ուղղությունը ներդրումաբանկային ուղղության հետ և ձևավորելով կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործառնությունների մեկ դեպարտամենտ: Այս մոդելի միջոցով մենք անհատականացված լուծումներ ենք առաջարկում յուրաքանչյուր հաճախորդի՝ ի նպաստ նրա ֆինանսական վիճակի և կապիտալի կառուցվածքի:

Մեր միջնաժամկետ նպատակներն անփոփոխ են՝ պահպանել առաջատարի դիրքը կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործառնությունների ոլորտում՝ հետագա ուշադրությունը դարձնելով կորպորատիվ բանկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացմանն ու կենտրոնացման մակարդակի իջեցմանը: Առաջնային միջնաժամկետ նպատակն է ՓՄՁ վարկերի և առևտրի ֆինանսավորման կշռի ավելացումն ընդհանուր պորտֆելում, ինչպես նաև ոչ տոկոսային եկամտի աճն ընդհանուր գործառնական եկամտի կառուցվածքում:

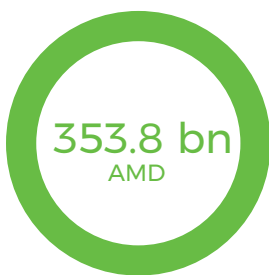
Ընդհանուր կորպորատիվ վարկային պորտֆելի կառուցվածքը

2020

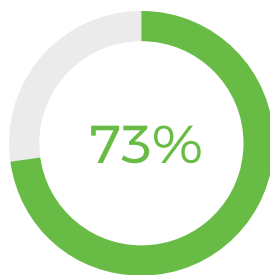
Խոշոր վարկեր	ՓՄՁ վարկեր	Ֆակտորինգ	Ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ)	Դեբիտորական պարտքեր ակրեդիտիվների գծով
353.8 մլրդ. ՀՀ դրամ	96.5 մլրդ. ՀՀ դրամ	11.4 մլրդ. ՀՀ դրամ	13.0 մլրդ. ՀՀ դրամ	12.9 մլրդ. ՀՀ դրամ

Կորպորատիվ բանկային ծառայություններ

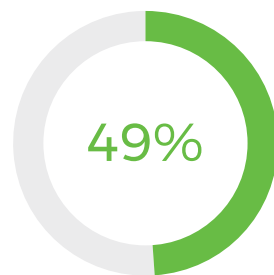
Խոշոր ձեռնարկությունների վարկավորում

Խոշոր ձեռնարկությունների վարկավորման ընդհանուր համախառն պորտֆել

Խոշոր ձեռնարկությունների վարկավորման կշռն ընդհանուր կորպորատիվ վարկային պորտֆելում

Խոշոր ձեռնարկությունների վարկավորման կշռն ընդհանուր վարկային պորտֆելում

2020-ը դժվար տարի էր Covid-19 համավարակի առումով: Այդուհանդերձ, չնայած համաշխարհային տնտեսական անկմանը և խոշոր կորպորատիվ հաճախորդների համար անորոշ միջավայրին՝ մեզ հաջողվեց ապահովել համախառն վարկային պորտֆելի 9.8% աճ՝ հասնելով 353.8 մլրդ. ՀՀ դրամի: Բանկը վարում է ապակենտրոնացման քաղաքականություն փոքր և միջին ձեռնարկությունների մասնաբաժինն ավելացնելու նպատակով՝ մինևույն ժամանակ շարունակելով ֆինանսավորել տնտեսական նշանակության խոշոր ծրագրեր,

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

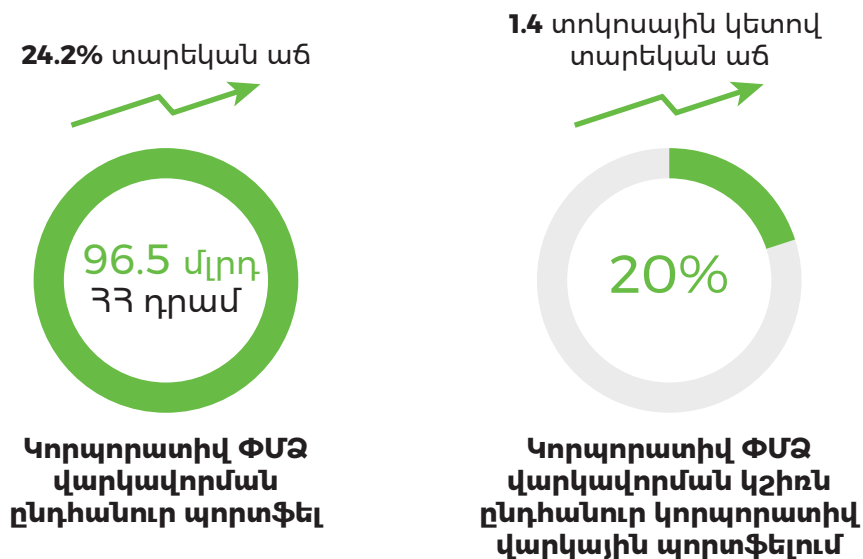
որոնց շարքում է «Տելեկոմ Արմենիա» (նախկին «Վեոն Արմենիա») ընկերության բաժնեմասի 100% ձեռքբերումը «Թիմ» ՍՊԸ կողմից: Ամերիաբանկը հանդես եկավ թե՛ գործարքի խորհրդատուի ու կազմակերպչի, թե՛ ֆինանսավորողի դերում:

Կարևորելով պրոդուկտների բազմազանությունը՝ Բանկը շարունակում էր ֆինանսավորել խոշոր ժամանակակից գյուղատնտեսական ծրագրեր, ինչպիսիք են վերջին սերնդի բարձր տեխնոլոգիական ջերմոցները՝ ուղղված էկոլոգիապես կայուն տնտեսության զարգացմանը:

2020թ. Ամերիաբանկն ակտիվորեն մասնակցում էր ՀՀ կառավարության՝ Covid-19 համավարակի տնտեսական հետևանքները մեղմելուն ուղղված միջոցառումների ծրագրին, որի շրջանակներում Բանկը տրամադրեց ավելի քան 110 վարկ խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին՝ 11 մլրդ ՀՀ դրամ ընդհանուր ծավալով:

ՓՄՁ վարկավորում

2020թ. հիմնական ցուցանիշները

Բանկը հավատարիմ է ապակենտրոնացման և ՓՄՁ կշռի ավելացման իր ռազմավարական նպատակին:

2020թ. ՓՄՁ պորտֆելը գրանցեց զգալի աճ՝ 24%՝ տարեվերջում հասնելով 96.5 մլրդ ՀՀ դրամի:

Մասնաբաժինն ընդհանուր կորպորատիվ վարկային պորտֆելում կազմեց 20%՝ արձանագրելով տարեկան աճ 1.4 տոկոսային կետով: Աճին մեծ մասամբ նպաստեց նորարարական և կանաչ ծրագրերի վարկավորումը, ինչպես նաև սոցիալական ծրագրերի իրականացումը մրցակցային պայմաններով ու որակյալ սպասարկումը: Հաշվի առնելով նոր մարտահրավերները Covid-19 համավարակի պայմաններում՝ Բանկը պրոակտիվորեն արձագանքեց՝ առաջարկելով նոր պրոդուկտներ ու լուծումներ և բարելավելով վարկերի պայմանները՝ դրանով իսկ մեղմելով հաճախորդների առջև ծառայող հնարավոր ռիսկերը և պահպանելով կայունությունը ՓՄՁ ոլորտում:

ՓՄՁ ֆինանսավորումն ուղղված է ՀՀ տնտեսության հիմնական զարգացող ճյուղերին՝ էներգետիկային, գյուղատնտեսությանը, շինարարությանը, զբոսաշրջությանը և մի

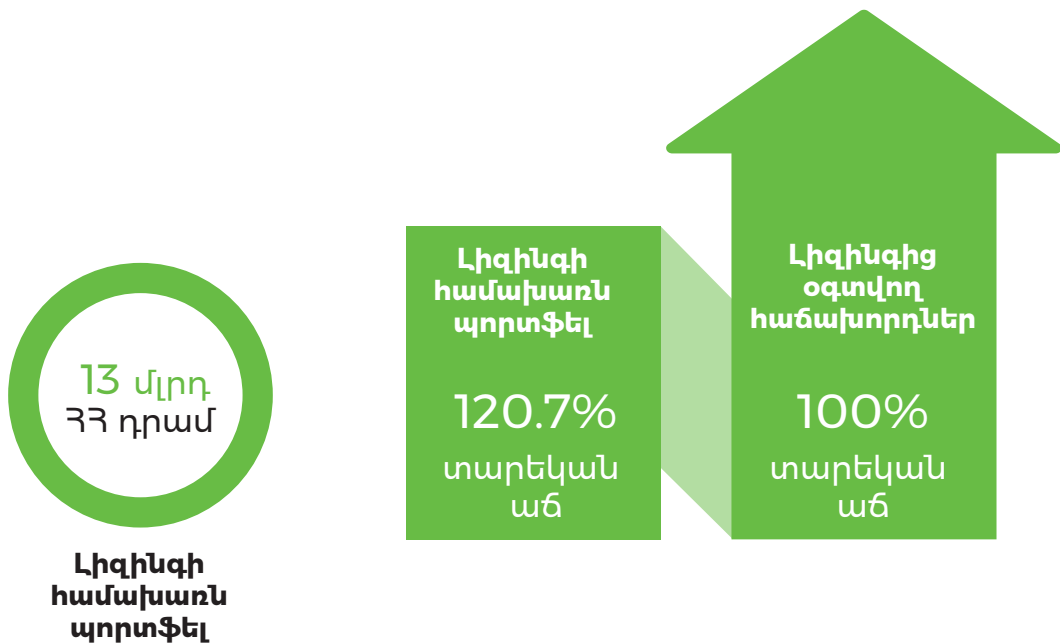
Ռազմավարական հաշվետվություն

շարք այլ ոլորտներին: Մենք ձգտում ենք նպաստել ռեսուրս խնայող, էկոլոգիապես կայուն, արդյունավետ, ածխաթթու գազի արտանետումների ցածր մակարդակ ունեցող տնտեսության ձևավորմանը: 2020թ. մեր առանձնակի ուշադրությանն արժանացան հատկապես էներգաարդյունավետության ու էներգախնայողության ոլորտի ծրագրերը, որոնց իրականացման համար Բանկը ֆինանսավորում տրամադրեց ամենաշահավետ պայմաններով: Ամրապնդելով համագործակցությունը մեր գործընկեր միջազգային ֆինանսական հաստատությունների հետ՝ մենք մի շարք նախագծեր իրականացրինք կանաչ տնտեսության վարկավորմանն ուղղված ծրագրերի շրջանակներում:

2020թ. մենք հաճախորդներին առաջարկեցինք ՓՄՁ վարկավորման լիարժեք առցանց հարթակ, որը հնարավորություն է ընձեռում պարզեցված ընթացակարգով դիմել վարկի համար, ինչպես նաև թույլ է տալիս թվային ուղիների միջոցով ներգրավել նոր հաճախորդներին: Սա բիզնես-վարկավորման թվայնացման առաջին փուլն է. առաջիկա տարիներին մենք նախատեսում ենք նորանոր քայլեր ձեռնարկել այս ուղղությամբ: Մենք մտադիր ենք զարգացնել տվայլների վերլուծության ու մշակման ավտոմատացված գործիքները՝ ՓՄՁ բիզնեսի վարկավորումն առավել արդյունավետ դարձնելու համար:

Ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ)

2020թ. հիմնական ցուցանիշները

Ամերիաբանկը վերջին տարիներին ամրապնդեց իր դիրքը շուկայում լիզինգային գործառնությունների ոլորտում: 2020 թվականը լի էր ձեռքբերումներով՝ շնորհիվ մեր առկա հաճախորդների և գործընկերների հետ արդեն հաստատված շարունակական համագործակցության: Մենք արձանագրեցինք զգալի աճ թե՛ առկա հաճախորդների պորտֆելի, թե՛ նրանց հետ կնքված նոր պայմանագրերի քանակի առումով: Մեր հաջողության հիմնական գրավականն է բացառիկ անհատականացված սպասարկումը՝ յուրաքանչյուր հաճախորդի համար նախատեսված լիզինգային համապարփակ լուծումների ամբողջական փաթեթով: Այս մոտեցումն օգնել է մեզ ոչ միայն պահպանել ու

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

զարգացնել առկա հաճախորդների բազան, այլ նաև ներգրավել նոր հաճախորդների և գործընկերների:

2020թ. մենք մեծ ջանքեր գործադրեցինք հաճախորդների բազայի և պորտֆելի ընդլայնման ուղղությամբ՝ իրագրելով հաճախորդներին և շեշտադրելով լիզինգային պրոդուկտների առավելությունները: Մեծ դեր է խաղացել նաև գործընկեր մատակարարների հետ համագործակցության ընդլայնումը՝ մի շարք համատեղ արձավների ձևով: Կայացած և հաճախորդակենտրոն ռազմավարության շնորհիվ 2020թ. լիզինգային պորտֆելի տարեկան աճը կազմեց 120.7%:

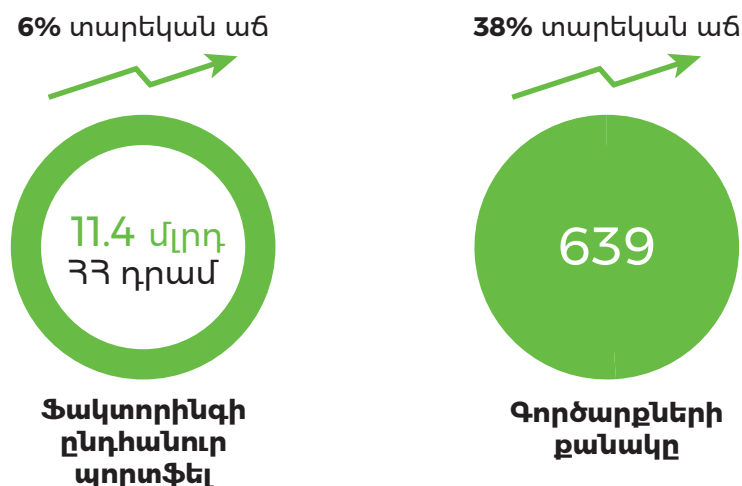
Ամերիաբանկն սպասարկում է ինչպես խոշոր կորպորատիվ հաճախորդների, այնպես էլ ՓՄՁ-ներին՝ տրամադրելով լիզինգային ծառայությունների բազմազան ենթատեսակներ: Նպատակ ունենալով ակտիվորեն արձագանքել հաճախորդների զարգացող կարիքներին՝ ամեն տարի մենք թարմացնում ենք մեր պրոդուկտների ցանկը և ներկայացնում ֆինանսավորման նոր ու շահավետ գործիքներ: 2020թ. մեր լիզինգային պրոդուկտների ցանկը համարվեց ավտոլիզինգով, էներգախնայող տեխնոլոգիաների լիզինգով և գյուղատնտեսական տեխնիկայի լիզինգով:

Չնայած աշխարհում Covid-19 համավարակով պայմանավորված դժվարին իրավիճակին, մենք կարողացանք եռապատկել ագրոպարենային սարքավորումների լիզինգի պորտֆելը՝ հատուկ պետական աջակցության ծրագրի շրջանակներում, որով սուբսիդավորվում էր տոկոսագումարի 100%: Սա հիանալի հնարավորություն էր բիզնեսի համար՝ ներդրումներ կատարելու ընդամենը 20% կանխավճարով:

Հավատարիմ մնալով մեր հավակնոտ ռազմավարությանը՝ մենք մտադիր ենք պահպանել աճի բարձր տեմպերը և շարունակելու ենք ոչ միայն զարգացնել սեփական բիզնեսը, այլև նպաստել լիզինգային բիզնեսի զարգացմանը Հայաստանում:

Ֆակտորինգ

2020թ. հիմնական ցուցանիշները

Covid-19 համավարակի ազդեցությունից ոչ մի ոլորտ չի խուսափել, և ֆակտորինգի ոլորտը բացառություն չէ: Փակ սահմանները բիզնեսի համար ստեղծել էին խիստ անորոշ ու դժվար միջավայր:

Համավարակի ու համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում գրեթե բոլոր ոլորտները բախվեցին ֆինանսական դժվարությունների, և հաճախորդների կարիքները

Ռազմավարական հաշվետվություն

բավարարելու համար սկսեցին կանոնավոր կերպով կիրառվել այլընտրանքային ֆինանսական գործիքներ:

Վերականգնման փուլում 2020թ. Բանկի ֆակտորինգային պորտֆելը պահպանեց կայուն աճի տեմպը: Ամերիաբանկի ֆակտորինգային պորտֆելի թիրախային ոլորտներն անփոփոխ են՝ առևտուր, էներգետիկա, շինարարություն, տրանսպորտ, հանրային ծառայություններ:

Գործարքների զգալի մասը, ինչպես նախորդ տարիներին, բաժին է ընկնում արտահանման ֆակտորինգին՝ անգամ չնայած համավարակով պայմանավորված սահմանափակումներին: Հաճախորդներն ակտիվորեն օգտվում էին նաև տեղական ֆակտորինգից, թեև ավելի փոքր ծավալով՝ արտահանման ֆակտորինգի համեմատ: Արտահանման ֆակտորինգի շրջանակներում Ամերիաբանկն ընդլայնեց համագործակցությունը Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալության հետ՝ ավելի շատ հնարավորություններ ընձեռելով հաճախորդներին՝ կառուցելու ֆինանսապես ավելի արդյունավետ ու վստահելի հարաբերություններ արտասահմանյան գործընկերների հետ: Ֆակտորինգային գործունեությունն ընդլայնվում է, և գնալով ավելի շատ արտահանողներ են ծանոթանում ֆակտորինգի առավելություններին, քանի որ այն հստակ ուղղված է դեբիտորական պարտքին և հետևաբար՝ վաճառքների աճին: Ֆակտորինգն օգնում է համալրել շրջանառու կապիտալը բիզնեսի ընթացիկ ցիկլերում և ապահովում է կարճաժամկետ ֆինանսավորում:

Շուկայի մարտահրավերներին արձագանքելու համար Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ֆակտորինգային լուծումներ՝ տարբեր սցենարներով: Որպես դեբիտորական պարտքի գիշման միջոցով ֆինանսավորում՝ ֆակտորինգն ավելի գրավիչ է դարձել արագ աճող, վաճառքից կախված կազմակերպությունների համար, որոնց անհրաժեշտ են շրջանառու կապիտալ և հետաձգված վճարման պայմաններ՝ ավելի բարձր արդյունավետություն և շահութաբերություն ապահովելու համար:

2021թ. ռազմավարության շեշտը դրվելու է հաճախորդների բազայի դիվերսիֆիկացման ու նոր հաճախորդների ներգրավման վրա, որոնք կարող են օգտվել ֆակտորինգի գործիքների ճկունությունից:

Առեվտրի ֆինանսավորում

2020թ. հիմնական ցուցանիշները

Ակրեդիտիվիների և բանկային երաշխիքների պորտֆել տարվա վերջի դրությամբ	Տրամադրված ակրեդիտիվների և բանկային երաշխիքների ընդհանուր ծավալ	Տրամադրված ակրեդիտիվների և բանկային երաշխիքների քանակը	Առևտրի ֆինանսավորման գործիքներից ստացված զուտ տոկոսային եկամուտ և միջնորդավճարներ
102% տարեկան աճ	50% տարեկան աճ	210% տարեկան աճ	230% տարեկան աճ
41.3 մլրդ ՀՀ դրամ	42.8 մլրդ ՀՀ դրամ	907	689 մլն ՀՀ դրամ

2020-ը դժվար տարի էր ամբողջ աշխարհի համար Covid-19 համավարակի պատճառով, բայց այդուհանդերձ Ամերիաբանկը ոչ միայն պահպանեց իր առաջատար դերը Հայաստանի առևտրի ֆինանսավորման շուկայում, այլև գրանցեց բարձր աճ բոլոր պորտուկլտների գծով: Առևտրի ֆինանսավորումից ստացված զուտ տոկոսային եկամուտը և միջնորդավճարները կազմեցին 689 մլն ՀՀ դրամ՝ գրանցելով տարեկան 230% աճ: Սա ապահովվել է շնորհիվ Բանկի ճկունության, հաճախորդների գերազանց սպասարկման և Հայաստանում իրականացվող խոշոր նախագծերի մեծ մասում ակտիվ ներգրավման:

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

2020թ. Բանկը շարունակեց պորտֆելի դիվերսիֆիկացման քաղաքականությունը՝ հիմնական շեշտը դնելով տնտեսության աճող ոլորտների վրա՝ գյուղատնտեսություն, արդյունաբերություն, էներգետիկա, հանքային արդյունաբերություն, SS, շինարարություն, առողջապահություն և առևտուր:

Ամերիաբանկն ակտիվորեն մասնակցում է բոլոր խոշոր միջազգային ֆինանսական հաստատությունների՝ ՎՋԵԲ-ի, ՄՖԿ-ի, ԱՋԲ-ի առևտրի ֆինանսավորման ծրագրերին: Հատկանշական է, որ բացի նշված կազմակերպություններից թողարկող բանկի կարգավիճակին արժանանալու, Ամերիաբանկը նաև առաջին հայկական բանկն է, որն ստացել է հաստատող բանկի կարգավիճակ ՎՋԵԲ-ի առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում (2013), իսկ 2018թ.՝ նաև ԱՋԲ-ի առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում: Ընտրիվ նշված ֆինանսական կազմակերպություններից և գործընկեր առևտրային բանկերից ստացված խոշոր վարկային սահմանաչափերի՝ Ամերիաբանկն իր հաճախորդներին տրամադրել է բնականոն աշխատանքն ու բիզնեսի զարգացումն ապահովող լավագույն լուծումները:

Բանկը թողարկում է տեղական և միջազգային վճարային գործիքներ, սպասարկում հաճախորդների արտահանման և ներկրման գործառնությունները, տրամադրում արտահանման և ներկրման համար ուղղակի ֆինանսավորում և միջոցներ ներգրավում առաջատար միջազգային բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից: 2020թ. առևտրի ֆինանսավորման նպատակով Ամերիաբանկի կողմից միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից և գործընկեր բանկերից ներգրավված ֆինանսավորումը գերազանցեց 56.6 մլրդ ՀՀ դրամը:

Ամերիաբանկն իր հաճախորդներին մշտապես առաջարկում է ֆինանսական ծառայությունների և գործիքների լայն տեսականի՝ զուգորդված արդյունավետ բանկային լուծումներով: 2020թ. Բանկը հնարավորություն տվեց հայ արտահանողներին՝ ընդլայնելու իրենց արտահանման աշխարհագրական ծածկույթը՝ ընդգրկելով նոր անսպասելի ուղղություններ, որոնք նախկինում անհասանելի էին թե՛ հեռավորության, թե՛ բիզնես հարաբերությունների բացակայության առումով: Սա հնարավոր դարձավ շնորհիվ մեր գործընկեր բանկերի մեծ ցանցի և փորձառու թիմի:

Տարիներ շարունակ հեղինակավոր միջազգային կազմակերպությունների կողմից շնորհվող բազմաթիվ մրցանակները վկայում են առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում Ամերիաբանկի առաջատար դիրքի մասին: Մասնավորապես, մենք արժանացել ենք հետևյալ մրցանակներին՝ ՎՋԵԲ՝ «Հայաստանում ամենաակտիվ թողարկող բանկ», ՄՖԿ՝ «Կովկասյան տարածաշրջանում առևտրի ֆինանսավորման համաշխարհային ծրագրի շրջանակներում ամենաակտիվ թողարկող բանկ», ՎՋԵԲ՝ «Տարվա լավագույն գործարք» Հայաստանում՝ նոր սերնդի օպտիկամանրաթելային ցանցի և «Տարվա լավագույն գործարք էներգախնայողության ոլորտում» էներգաարդյունավետ ջերմոցների կառուցումը ֆինանսավորելու համար, ՄՖԿ՝ «Լավագույն թողարկող բանկ առևտրի ֆինանսավորման համաշխարհային ծրագրի շրջանակներում էներգիայի արդյունավետ օգտագործման նախագծերում» և «Եվրոպայում և Կենտրոնական Ասիայում սարքավորումների ֆինանսավորման գծով լավագույն գործընկեր բանկ»:

Ամերիաբանկը շարունակում է կայուն համագործակցությունը մի շարք միջազգային բանկերի հետ, ինչպիսիք են KBC Bank-ը, ODDO BHF-ը, Raiffeisenbank-ը, Unicredit-ը, Citibank-ը, Deutsche Bank-ը, Banca Popolare Di Sondrio-ն և այլն:

Ամերիաբանկի համար միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների և առևտրային բանկերի կողմից բացված՝ ֆինանսավորման ընդհանուր սահմանաչափը 2020թ. վերջում գերազանցում էր 80 մլրդ ՀՀ դրամը:

2021թ. առևտրի ֆինանսավորման ռազմավարությամբ նախատեսված է հաճախորդների բազայի հետագա դիվերսիֆիկացումը, շարունակական աջակցություն մեր հաճախորդներին իրենց բիզնեսի ընդլայնման գործում, սպասարկման որակի բարելավում և գործընկեր բանկերի ցանցի ընդլայնում: Ամերիաբանկը մտադիր է շարունակել դիվերսիֆիկացված պրոդուկտների տրամադրումը՝ հատուկ շեշտադրելով հետևյալը՝

Ռազմավարական հաշվետվություն

- Կանաչ և էներգախնայող ծրագրեր
- Արևային էներգիայի ոլորտի ծրագրեր
- SS ոլորտի ծրագրեր
- Ծրագրեր կանանց ակտիվ մասնակցությամբ

Ներդրումաբանկային գործունեություն

2020թ. հիմնական ցուցանիշները

Թիվ 1 տեղաբաշխողը Հայաստանում	Առաջին կանաչ պարտատոմսը Հայաստանում	Պարտատոմսերի խոշորագույն թողարկողը Ներքին շուկայում	Միաձուլման/ձեռքբերման խոշորագույն գործարքներից մեկը Հայաստանում
9 տրանշ` ավելի քան 32 մլրդ ՀՀ դրամ ընդհանուր ծավալով 2020թ.	42 մլն եվրոյին համարժեք ծավալով կանաչ պարտատոմսի թողարկում	22.5% շուկայի մասնաբաժին	Հեռահաղորդակցության ոլորտում գործող «Վեոն Արմենիա» ՓԲԸ ընկերության ձեռքբերումը

Ընդհանուր ակնարկ

Ի սկզբանե ստեղծվելով որպես կորպորատիվ և ներդրումային բանկ` սահմանափակ մանրածախ գործառնություններով` Ամերիաբանկն սպասարկում է խոշորագույն կորպորատիվ հաճախորդներին ու ֆինանսավորում խոշորագույն ռազմավարական ծրագրերը: Չնայած վերջին տարիներին մենք անցել ենք ունիվերսալ բանկային մոդելի` սկսելով ավելի մեծ ուշադրություն դարձնել նաև մանրածախ ոլորտին, կորպորատիվ և ներդրումային բիզնեսը մնում է մեր մրցակցային առավելությունը:

Բանկի ռազմավարությանը և միջնաժամկետ նպատակներին համահունչ մենք մտադիր ենք պահպանել առաջատար դիրքերը կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործառնությունների ոլորտում` շարունակելով դիվերսիֆիկացնել կորպորատիվ բանկային պորտֆելը: Գործառնական եկամտում ոչ տոկոսային եկամտի կշռի աճը մեր հիմնական միջնաժամկետ նպատակներից մեկն է:

Ամերիաբանկի ներդրումաբանկային պրոդուկտները և ծառայությունները տրամադրվում են հետևյալ բիզնես ուղղությունների միջոցով.

Միաձուլումներ և ձեռքբերումներ

- Խորհրդատվություն գևորդին
- Խորհրդատվություն վաճառողին
- Բիզնեսի գնահատում

Կապիտալի շուկաներ

- Պարտքային ֆինանսավորման ներգրավում կապիտալի հանրային շուկաներում
- Բաժնային ֆինանսավորման ներգրավում կապիտալի հանրային շուկաներում
- IPO խորհրդատվություն

Կորպորատիվ ֆինանսներ

- Պարտքային ֆինանսավորման ներգրավում կապիտալի ոչ հանրային շուկաներում
- Բաժնային ֆինանսավորման ներգրավում կապիտալի ոչ հանրային շուկաներում
- Վարկանիշավորման խորհրդատվություն

Միաձուլումներ և ձեռքբերումներ

Ամերիաբանկը համապարփակ ներդրումային խորհրդատվություն է տրամադրում ընկերությունների վաճառքի, ձեռքբերման ու միաձուլման վերաբերյալ: Մենք առաջարկում ենք ծառայությունների լայն փաթեթ, ներառյալ՝

- Պոտենցիալ ներդրողի կամ թիրախային ընկերության որոնում, փաստաթղթերի պատրաստում (նախնական հուշագիր, տեղեկատվական հուշագիր)
- Գործարքի ռազմավարության մշակում, բանակցությունների վարում և գործընթացի վերաբերյալ խորհրդատվություն
- Աջակցություն ֆինանսական և իրավաբանական ստուգումների կազմակերպման, հաշվետվությունների կազմման և ներկայացման գործընթացներում
- Գործարար ծրագրի մշակում, ֆինանսական մոդելավորում և զգայունության վերլուծություն
- Բիզնեսի արժեքի և սիներգետիկ արդյունքի գնահատման հաշվետվությունների պատրաստում
- Աջակցություն գործարքի իրականացման ընթացքում, ներառյալ.
 - Վարկի ստացման և փոխառու միջոցների հաշվին բաժնեմասի գնման կազմակերպում
 - Գործարքի կառուցվածքի և վճարման կարգի սահմանում, սեփականատիրական կառուցվածքի փոփոխություն, աջակցություն ընկերությունների և իրավունքների գրանցման/վերագրանցման հետ կապված հարցերում
 - Խորհրդատվություն պետական մարմիններից (Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով, Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով) հակամենաշնորհային թույլտվությունների ստացման հետ կապված);
- Իրավաբանական փաստաթղթերի պատրաստում (մտադրությունների մասին նամակ, գաղտնիության համաձայնագիր, նախնական պայմանների վերաբերյալ համաձայնագիր, բաժնեմասի առքուվաճառքի պայմանագիր, բաժնետերերի միջև համաձայնագիր) և աջակցություն բանակցային գործընթացում
- Հետգործարքային ուսումնասիրություններ և վերլուծություն

Բիզնեսի գնահատում

Մենք առաջարկում ենք գնահատման հետևյալ ծառայությունները՝

- Բիզնեսի/կապիտալի գնահատում՝ արժեքի մասին համապարփակ եզրակացությամբ
- Բիզնեսի/կապիտալի գնահատում՝ արժեքի հաշվարկով
- Բիզնեսի/կապիտալի գնահատման հաշվետվությամբ սահմանված արժեքի ճշտության վերաբերյալ եզրակացությունների տրամադրում

Վերջին տարիներին Ամերիաբանկը միաձուլումների և ձեռքբերումների ոլորտում ներգրավել է ավելի շատ հաճախորդների, քան իր մրցակիցներից որևէ մեկը: Մենք ունենք ընթացիկ գործարքների ամենամեծ պորտֆելը, որն ընդգրկում է այնպիսի ոլորտներ, ինչպիսիք են հեռահաղորդակցությունը, SS ծառայությունները, առևտրային անշարժ գույքը, հյուրանոցային բիզնեսը, գյուղատնտեսությունն ու հանքային արդյունաբերությունը: Ամերիաբանկը մեծ ճանաչում ունի տեղական շուկայում իրականացված գրեթե բոլոր խոշոր միաձուլումների/ձեռքբերումների գործարքներում իր մասնակցության համար:

2020թ. հիմնական ձեռքբերումները

 AMERIABANK
Հայաստան
**Ֆինանսական
խորհրդատվություն
գնորդին**
Հեռահաղորդակցություն

«Վեոն Արմենիա» ՓԲԸ

Ձեռնարկության
արժեքը՝ 2.9 EV/EBITDA

**Բացարձակ խորհրդատու
2020**

2020թ. մեր առանցքային նախագծերից մեկը «Տելեկոմ Արմենիա» ՓԲԸ կողմից հեռահաղորդակցության ոլորտում երկրի խոշորագույն ընկերության՝ «Վեոն Արմենիա» ՓԲԸ բաժնեմասի 100% ձեռքբերումն էր: Բանկը հանդես եկավ գնորդի խորհրդատուի դերում: «Վեոն Արմենիա» ՓԲԸ «ՎեՈՆ Լիմիթեդ»-ի՝ հեռահաղորդակցության և ինտերնետ ծառայությունների ոլորտում աշխարհի առաջատար ընկերության հայաստանյան դուստր ձեռնարկությունն է: Գործարքի արժեքը հաշվարկվել է հետևյալ բանաձևով՝ կազմակերպության բազմապատկիչ (կազմակերպության արժեքը բաժանած միևնույն տոկոսագումարի և հարկերի վճարումը և ամորտիզացիոն մասհանումները շահույթին) x 2.9: Հաշվարկներում օգտագործվել է 2019թ. միևնույն տոկոսագումարի, հարկերի վճարումը և ամորտիզացիոն մասհանումները շահույթը: .

Կապիտալի շուկաներ

Որպես տեղական կապիտալի շուկայի առաջատարը՝ Ամերիաբանկն առաջարկում է ծառայությունների ամբողջական փաթեթ պարտքային և բաժնային կապիտալի շուկաներում՝ պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման կազմակերպումից մինչև երկրորդային շուկայում իրացվելիության ապահովում (մարքեթ մեյքինգ): Ի լրում այս ամենի մենք տրամադրում ենք անհատականացված խորհրդատվություն և շուկայի վերլուծություն: Մեր ծառայությունները ներառում են՝

- Համապարփակ ստուգում նախքան առաջնային տեղաբաշխումը և խորհրդատվություն առաջնային տեղաբաշխման վերաբերյալ
- Խորհրդատվություն կորպորատիվ կառավարման ոլորտում և աջակցություն հաշվետու թողարկողի հաշվետվությունների պատրաստման հարցում
- Աջակցություն ազդագրի պատրաստման և ներկայացման հարցում
- Արժեթղթերի տեղաբաշխում
- Շուկայի ստեղծում (մարքեթ մեյքինգ)

Մենք կապիտալի շուկաներում նորարարի համբավ ենք ձեռք բերել աննախադեպ դեբյուտային նախագծերի իրականացման շնորհիվ: 2012թ. մենք կազմակերպեցինք կորպորատիվ պարտատոմսերի ամենամեծ տեղաբաշխումը: 2013 և 2014թթ. Ամերիաբանկը հանդես եկավ որպես ՄՖԿ-ի և ՎԶԲ-ի կողմից թողարկված առաջին դրամային պարտատոմսերի տեղաբաշխման գլխավոր կազմակերպիչ: 2019թ. Բանկը հաջողությամբ տեղաբաշխեց գյուղատնտեսության և հանքային արդյունաբերության ոլորտների երկու առաջատար ընկերությունների՝ «Սպայկա» ՍՊԸ և «ԶՊՄԿ» ՓԲԸ պարտատոմսերը ներքին շուկայում: ԶՊՄԿ-ի պարտատոմսերի թողարկումը մինչ օրս իրականացված կորպորատիվ պարտատոմսերի խոշորագույն տեղաբաշխումն է Հայաստանում: 2020թ. Ամերիաբանկը թողարկեց Հայաստանում առաջին կանաչ պարտատոմսը՝ 42 մլն եվրո արժեքով:

Ամերիաբանկը նաև տեղական շուկայի խոշորագույն թողարկողն է: 2020թ. վերջի դրությամբ Բանկի՝ շրջանառության մեջ գտնվող պարտատոմսերը կազմել են 78 մլրդ ՀՀ դրամ՝ կազմելով կորպորատիվ պարտատոմսերի ներքին շուկայի 22.5%:

2020թ. հիմնական ձեռքբերումները

2020թ. ևս մեկ ակնառու տարի էր Բանկի համար կապիտալի շուկաների առումով: Մենք հաջողությամբ նախաձեռնեցինք պարտքային կապիտալի 10 նախագիծ/պարտատոմսերի տեղաբաշխում, ներառյալ՝

- ԶԶ՝ բնակելի շենքերի հիփոթեքային ֆինանսավորման առաջին մասնավոր ընկերության՝ «Առաջին հիփոթեքային ընկերություն» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն» ՍՊԸ երկու ապահովված տրանշերը: Նշենք, որ Առաջին հիփոթեքային ընկերությունը Հայաստանում իր տեսակի մեջ միակ թողարկողն է:
- Ամերիաբանկի կանաչ պարտատոմսը՝ 42 մլն եվրո արժեքով՝ առաջին կանաչ պարտատոմսը Հայաստանում
- Ամերիաբանկի պարտատոմսերի 7 տրանշ՝ 31.5 մլրդ ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով

Ամերիաբանկը պահպանեց առաջատար թողարկողի դիրքը ՀՀ շուկայում՝ տեղաբաշխված պարտատոմսերի 78 մլրդ ՀՀ դրամի պորտֆելով և 22.5% շուկայի մասնաբաժնով:

Առաջին հիփոթեքային ընկերության թողարկումը կազմակերպության ապահովված պարտատոմսերի երկրորդ թողարկումն էր, որտեղ Ամերիաբանկը հանդես եկավ որպես միակ գլխավոր կազմակերպիչը: Թողարկումը նախորդից առանձնանում էր թե՛ ավելի մեծ ծավալով, թե՛ ցածր տոկոսադրույքով և թե՛ ավելի ուժեղ ապահովմամբ:

 «Առաջին հիփոթեքային ընկերություն» ՈՒՎԿ ՍՊԸ Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն Թողարկված պարտատոմսեր AMD 100,000,000 Տեղաբաշխող և շուկա ստեղծող Մայիս 2020	 «Առաջին հիփոթեքային ընկերություն» ՈՒՎԿ ՍՊԸ Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն Թողարկված պարտատոմսեր USD 800,000 Տեղաբաշխող և շուկա ստեղծող Մայիս 2020
--	--

Ամերիաբանկը թողարկեց 42 մլն եվրո արժեքով կանաչ պարտատոմս, որը շրջադարձային գործարք է տեղական ֆինանսական շուկայում՝ որպես Հայաստանում երբևէ թողարկված առաջին կանաչ պարտատոմսը: Թողարկումն իրականացվել է Կապիտալի շուկաների միջազգային ասոցիացիայի կանաչ պարտատոմսերի թողարկման սկզբունքներին համաձայն: Առաջին կանաչ պարտատոմսը թողարկվել է մեր վաղեմի գործընկերոջ՝ Նիդերլանդների զարգացման բանկի (FMO) հետ սերտ համագործակցությամբ: FMO-ն նաև գործարքի հիմնական ներդրողն է:

Անկախ կարծիք ըստ Sustainalytics ընկերության, որը համաշխարհային առաջատար է ընկերությունների կայունությունն ըստ էկոլոգիական և սոցիալական ռիսկերի կառավարման ու կորպորատիվ կառավարման ցուցանիշների ուսումնասիրելու և գնահատելու ոլորտում՝ Ամերիաբանկի կանաչ պարտատոմսերի հայեցակարգը համապատասխանում է Կապիտալի շուկաների միջազգային ասոցիացիայի Կանաչ պարտատոմսերի սկզբունքներին ու միջազգային չափանիշներին:

Կորպորատիվ ֆինանսներ

Ամերիաբանկի կորպորատիվ ֆինանսների ծառայությունն ապահովում է համապարփակ ու համակարգված մոտեցում ծրագրային և կառուցվածքային ֆինանսավորման հանդեպ, ներառյալ թե՛ մասնավոր ֆինանսական նախաձեռնությունները և թե՛ պետական և մասնավոր հատվածների գործընկերությունը: Մենք առաջարկում ենք բաժնային և պարտքային ֆինանսավորում ներգրավելու ծառայությունների ամբողջական փաթեթ, ներառյալ՝

- Հնարավոր վարկատուների/ներդրողների փնտրում (Հայաստանում ներդրումներ կատարել ցանկացող միջազգային ներդրողների/վարկատուների ընդարձակ տվյալների շտեմարանի հիման վրա)
- Ծրագրի վերլուծություն և անհրաժեշտ շնորհանդեսային փաստաթղթերի պատրաստում
- Համապարփակ ուսումնասիրություն և իրավաբանական աջակցություն
- Նախնական համաձայնագրի պատրաստում և բանակցությունների վարում
- Վարկային պայմանագրերի/սինդիկացված վարկային պայմանագրերի/բաժնեմասի առքուվաճառքի պայմանագրերի պայմանների մշակում և համաձայնեցում
- Աջակցություն նախապայմանների սահմանման/ապահովման հարցում

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

Հիմնական ծառայություններին զուգահեռ կորպորատիվ ֆինանսների թիմը տրամադրում է նաև վարկանիշավորման խորհրդատվության ծառայություններ, ներառյալ՝

- Նախնական բանակցություններ վարկանիշային գործակալությունների հետ
- Խորհրդատվություն վարկանիշային գործակալություն ընտրելու վերաբերյալ
- Ուժեղ և թույլ կողմերի վերլուծություն՝ համապատասխան մեթոդաբանությամբ
- Աջակցություն կառավարչական շնորհանդեսի պատրաստման և ղեկավարության հետ հանդիպման նախապատրաստման աշխատանքներում

Տարիների ընթացքում Ամերիաբանկը ձևավորել է արդյունավետ գործընկերական հարաբերություններ միջազգային ամենահեղինակար ֆինանսական հաստատությունների հետ, որոնց միջոցով վերջին 12 տարում Բանկը ներգրավել է ավելի քան 800 մլն ԱՄՆ դոլարի ֆինանսավորում:

2020թ. հիմնական ձեռքբերումները

Չնայած տարին դժվար էր խոշոր նախագծերի տեսանկյունից, կորպորատիվ ֆինանսների մեր թիմին հաջողվեց կնքել և նախաձեռնել մի շարք բարեհաջող գործարքներ: Տարվա ամենանշանակալի գործարքը «Տելեկոմ Արմենիա» ՓԲԸ կողմից երկրի հեռահաղորդակցության ոլորտի խոշորագույն ընկերության՝ «Վեոն Արմենիա» ՓԲԸ 100% բաժնեմասի ձեռքբերման համար ֆինանսավորման հայթայթումն էր: «Վեոն Արմենիա» ՓԲԸ «ՎեՈՆ Լիմիթեդ»-ի՝ հեռահաղորդակցության և ինտերնետ ծառայությունների ոլորտում աշխարհի առաջատար ընկերության հայաստանյան դուստր ձեռնարկությունն է: Գործարքի արժեքը հաշվարկվել է հետևյալ բանաձևով՝ կազմակերպության բազմապատկիչ (կազմակերպության արժեքը բաժանած միևնույն տոկոսագումարի և հարկերի վճարումը և ամորտիզացիոն մասհանումները շահույթին) x 2.9: Հաշվարկներում օգտագործվել է 2019թ. միևնույն տոկոսագումարի, հարկերի վճարումը և ամորտիզացիոն մասհանումները շահույթը:

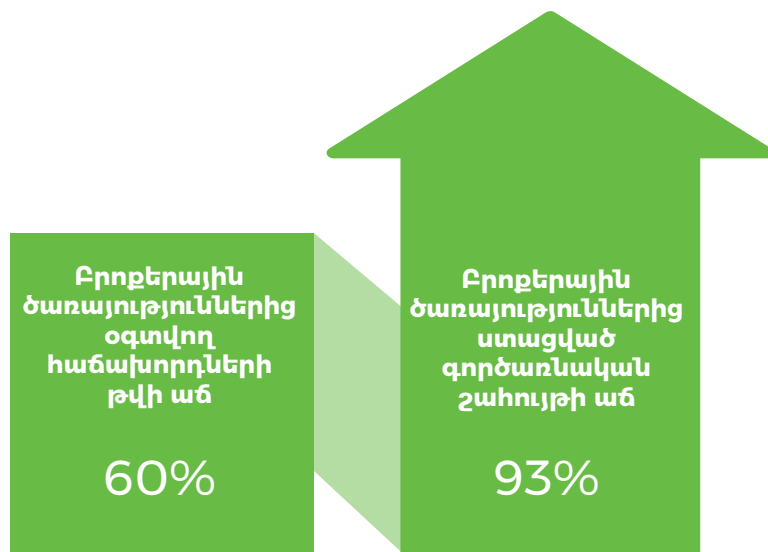
AMERIABANK
Հայաստան
«Վեոն Արմենիա» ՓԲԸ
ձեռքբերում
Հեռահաղորդակցություն
«Վեոն Արմենիա» ՓԲԸ
Ձեռնարկության
արժեքը՝ 2.9 EV/EBITDA
Բացարձակ խորհրդատու
2020

Առևտրային գործառնություններ

Հիմնական ցուցանիշները

- ՀՀ պետական արժեթղթերի ամենախոշոր առաջնային դիլերներից մեկը
- Արտարժույթի առաջատար փոխարկողը շուկայում

Գործառնական շահույթ, մլն ՀՀ դրամ

2020թ. արդյունքների համաձայն՝ Ամերիաբանկը շարունակում է լինել շուկայի առաջատարն առևտրային գործառնությունների ոլորտում:

Առևտրային գործառնություններից (արտարժույթի փոխանակումից, ոսկով և արժեթղթերով գործառնություններից) ու վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտը կազմեց 5,611 մլն ՀՀ դրամ կամ բանկային հատվածի ընդհանուր առևտրային գործառնությունների 12%-ը:

Սկսած 2020թ. առաջին եռամսյակից՝ Covid-19-ն զգալի անկայունություն ստեղծեց կապիտալի համաշխարհային շուկաներում և տնտեսությունում: Չորրորդ եռամսյակում Հայաստանի տնտեսությունը կանգնեց Նոր մարտահրավերների առաջ՝ պայմանավորված Արցախում ռազմական գործողություններով, ինչը հանգեցրեց տնտեսության անկման և ավելի մեծ

Ռազմավարական հաշվետվություն

անորոշության: Որպես հետևանք՝ տարվա ընթացքում ՀՀ արտարժույթի շուկան խիստ անկայուն էր:

Չնայած այս մարտահրավերներին, Ամերիաբանկը կարողացավ արդյունավետորեն կառավարել արժույթային տատանումներն ու ռիսկերը և պահպանել իր առաջատար դիրքը արտարժույթի շուկայում՝ արձանագրելով փոխարկման գործառնություններից ստացվող շահույթի տարեկան 31% աճ:

Բանկը շարունակում էր իր ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հաճախորդներին առաջարկել արտարժույթային պրոդուկտների և ծառայությունների լայն տեսականի, այդ թվում՝ սփոթ գործարքների և ածանցյալ գործիքների մեծ ընտրություն (ֆորվարդ, սփոփ և այլն): 2020թ. Բանկն սկսեց իր հաճախորդներին առաջարկել շվեդական կրոնայի, իսկ կորպորատիվ հաճախորդներին՝ նաև չինական յուանի փոխարկման ծառայություններ:

Ամերիաբանկը շարունակում էր ակտիվորեն մասնակցել թե՛ ՀՀ և օտարերկրյա եվրապարտատոմսերի շուկայի, թե՛ կորպորատիվ պարտատոմսերի ներքին շուկայի գործունեությանը. ներքին շուկայում Բանկը մարքեթ մեյքինգի ծառայություններ առաջարկող երկրորդ խոշորագույն ընկերությունն է: Ամերիաբանկը նաև երկրորդն էր ՀՀ պետական պարտատոմսերում կատարված ներդրումների ծավալով և պարտատոմսերից ստացված տոկոսային եկամտով, և պահպանեց դիրքն առաջատարների շարքում՝ որպես ՀՀ ֆինանսների նախարարության առաջնային դիլեր (գործակալ):

Բրոքերային հաշվի հեռավար բացման հնարավորության, շուկայի անկայունության և խորհրդատավական ծառայությունների զարգացման շնորհիվ Ամերիաբանկի բրոքերային ծառայություններից օգտվող հաճախորդների թիվը հաշվետու տարում ավելացել է շուրջ 60%-ով, իսկ շահույթը՝ 93%-ով: Ամերիաբանկի բրոքերային ծառայությունները հասանելի են 23 երկրի 100-ից ավել մասնագիտացված առևտրային հարթակներում՝ հնարավորություն տալով իրականացնել տարատեսակ արժեթղթերի առքուվաճառք և մշտապես տեղեկացված լինել ֆինանսական շուկայի զարգացումների մասին: Բացելով բրոքերային հաշիվ Ամերիաբանկում՝ հաճախորդը ստանում է հասանելիություն աշխարհի ամենամեծ ֆոնդային բորսաներին, ինչպիսիք են՝ NYSE-ն, NASDAQ-ը, AMEX-ը, ARCA-ն, CBOT-ը և այլն (ԱՄՆ), Տորոնտոյի և Մոնրեալի ֆոնդային բորսաները (Կանադա), LSE-ն, LSE International Order Book-ը (Միացյալ Թագավորություն), Ֆրանկֆուրտի բորսան FWB (Գերմանիա), Վիեննայի բորսան VSE (Ավստրիա), Բրյուսելի Euronext բորսան, Nasdaq OMX Europe-ը (NURON) (Բելգիա), Euronext France-ը SBF (Ֆրանսիա), Շվեյցարիայի ֆոնդային բորսան SWX (Շվեյցարիա), Borsa Italiana-ն (Իտալիա), Մադրիդի բորսան (Իսպանիա), Տոկիոյի բորսան TSE JPN (Ճապոնիա), Հոնկոնգի բորսան SEHK (Չինաստան), Ավստրալիայի բորսան ASX և այլն: Հաճախորդը հնարավորություն է ստանում իրականացնել տարբեր արժույթներով գնանշվող արժեթղթերի առքուվաճառք և հետևել միջազգային շուկաներում արժեթղթերի գնանշումներին իրական ժամանակում:

Որպես ՀՀ արտարժույթի և կապիտալի շուկաների ակտիվ մասնակից՝ Ամերիաբանկը հաղթող ճանաչվեց Հայաստանի ֆոնդային բորսայի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «AMX 2020» մրցանակաբաշխություն հետևյալ անվանակարգերում՝ «Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր - ռեեստրավար 2020», «Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամ 2020» և «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի անդամի աշխատակից 2020», ինչպես նաև արժանացավ Global Finance ամսագրի «Հայաստանում արտարժույթ փոխանակող լավագույն բանկ 2020» մրցանակին:

Բանկի ռազմավարությանը և միջնաժամկետ նպատակներին համահունչ՝ մենք մտադիր ենք.

- Մեր հաճախորդներին տրամադրել որակյալ բրոքերային ծառայություններ ռազմավարական թվայնացման շրջանակներում ամբողջովին ավտոմատացված համակարգի միջոցով
- Մնալ արտարժույթի լավագույն փոխանակողը տեղական շուկայում և փոխարկման որակյալ ծառայություններ մատուցել մեր բոլոր հաճախորդներին
- Շարունակել շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) որակյալ ծառայություններ մատուցել կորպորատիվ թողարկողներին, ավելացնել մարքեթ մեյքինգի պայմանագրերի

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

շրջանակներում գնանշվող արժեթղթերի ցանկը և դառնալ մարքեթ մեյքինգի ծառայություններ առաջարկող առաջատար ընկերությունը ներքին շուկայում

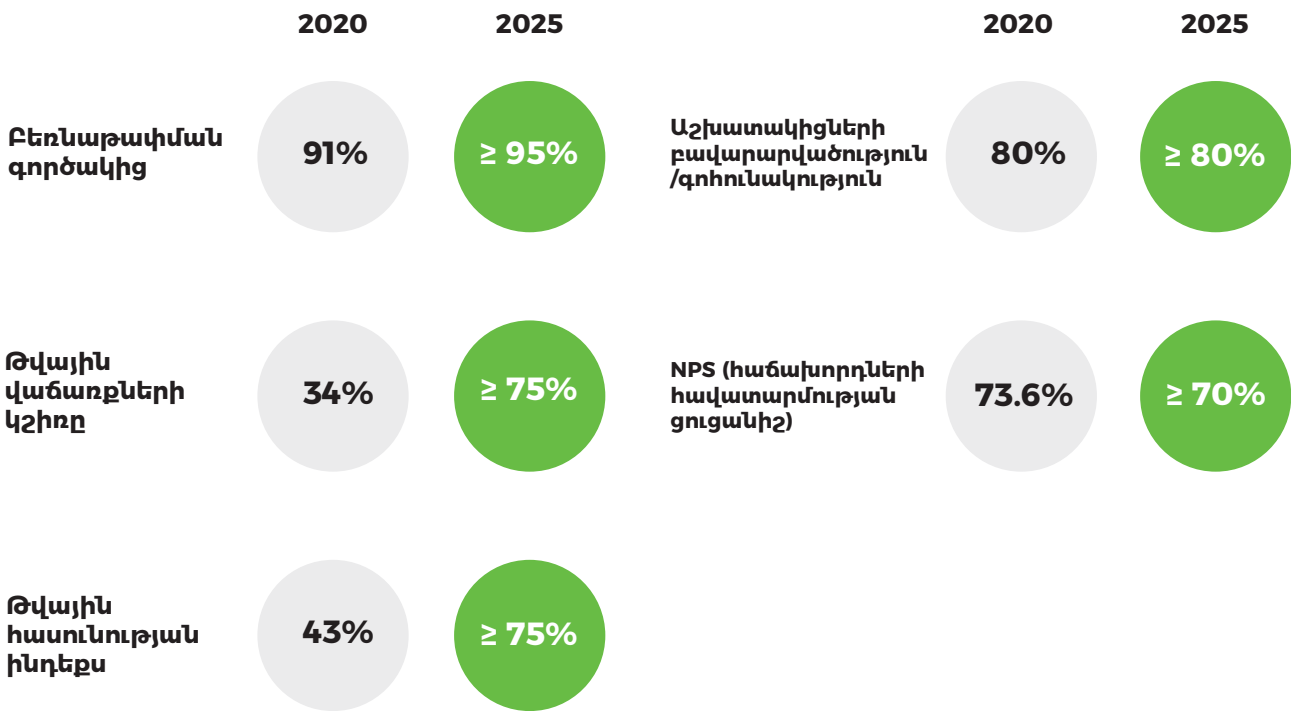
- Պահպանել և բարելավել Բանկի դիրքը շուկայում՝ որպես ՀՀ ֆինանսների նախարարության առաջատար դիլերներից (գործակալներից) մեկը՝ պետական պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման աճուրդներին ակտիվ մասնակցության և երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի ակտիվ առքուվաճառքի միջոցով
- Պահպանել առաջատար դիրքը՝ որպես Հայաստանի լավագույն բրոքեր՝ մշտապես կատարելագործելով մեր սպասարկումը և ներդնելով նոր գործառույթներ
- Ընդլայնել Ameria Global Trading հարթակի ծածկույթը
- Ներգրավել նոր հաճախորդներ թե՛ բրոքերային, թե՛ խորհրդատվական ծառայությունների շրջանակներում

Նորարարություն և թվայնացում

Թվայնացման ռազմավարություն

Ամերիաբանկը հետևողականորեն իրականացնում է իր թվային ռազմավարությունը և շարունակաբար բարելավում թվային ծառայությունները նորարար տեխնոլոգիական լուծումների միջոցով: Մեր սկզբունքները մշակելիս մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել նորարարությանը և արդյունավետությանը, որոնք դիսամիկ փոփոխվող աշխարհում տեխնոլոգիական առաջընթացի և բիզնեսի աճի հիմնարար տարրերն են: Բանկը ձգտում է արժեք ստեղծել իր հաճախորդների համար՝ շարունակաբար բարելավելով թե՛ անհատներին, թե՛ կորպորատիվ հաճախորդներին մատուցվող թվային ծառայությունները ինչպես հայկական, այնպես էլ տարածաշրջանի շուկաներում:

2020թ. Ամերիաբանկը սահմանեց հստակ ռազմավարական օրակարգ՝ չափելի ցուցանիշներով, որոնք ընդգրկում են կազմակերպության նկրտումները թվայնացման ոլորտում մինչև 2025 թվականը:

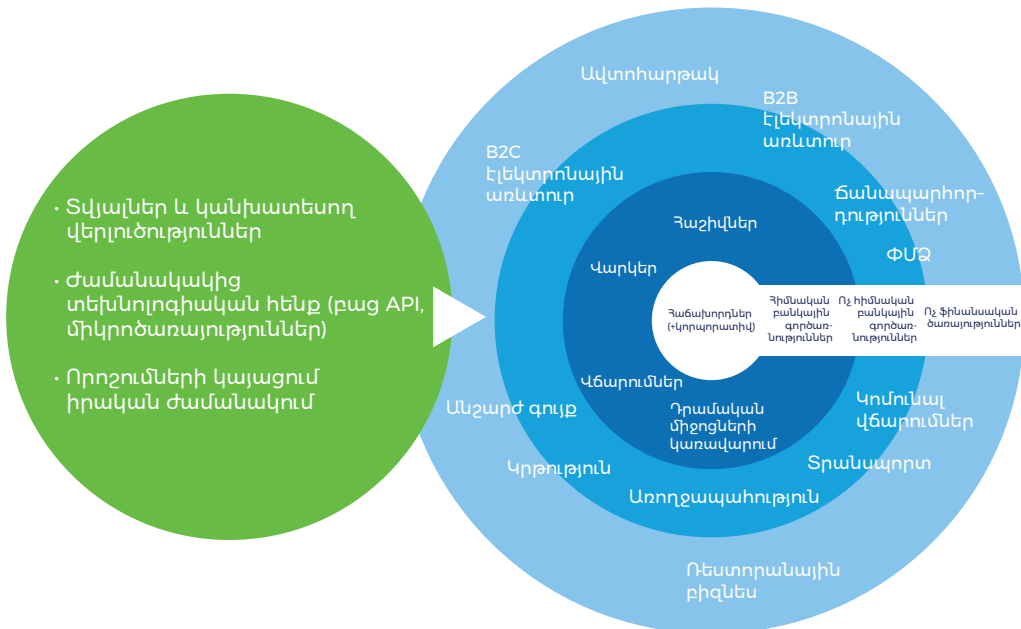
Այդ ցուցանիշները կապված են կազմակերպության արդյունավետության հիմնական ցուցանիշների (KPI) հետ՝ դրանով իսկ թվային օրակարգի կարևորությունն ու ազդեցությունը հասցնելով ինստիտուցիոնալ մակարդակի: Բանկում ստեղծվել է իրական ժամանակի ռեժիմում գործող հատուկ առցանց պահոց, որտեղ ցուցադրվում են բոլոր թվային նախաձեռնությունները՝ համապատասխան չափորոշիչներով և ցուցանիշներով: Ավտոմատացման նախաձեռնությունների միջոցով ներքին արդյունավետությունը չափելու համար հաշվարկվում է թվային հասունության հատուկ ինդեքս:

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

Իր առջև սահմանելով հստակ նպատակներ՝ լինել նորարար, լինել առաջատարը տեխնոլոգիաների ոլորտում և ապահովել սպասարկման լավագույն որակը՝ Ամերիաբանկը կարճ ժամանակում դարձավ Հայաստանի բանկային համակարգի առաջատարներից մեկը:

Բանկի ինովացիաների և թվայնացման ուղղությունը բաղկացած է հետևյալ հիմնասյուներից՝ թվային պրոդուկտներ և ծառայություններ, թվային ուղիներ, ներքին արդյունավետություն և հիմնական ցանցի վերակառուցում:

Թվային պրոդուկտներ և ծառայություններ. ուղղությունը ներառում է էկոհամակարգերի վրա հիմնված թվային պրոդուկտների որոշակի խմբերի ամբողջություն: Էկոհամակարգերը ներառում են ՓՄՁ էլեկտրոնային բջջային և առցանց ծառայությունների էկոհամակարգը, ավտո և հիփոթեքային վարկավորման էկոհամակարգերը: Թվային պրոդուկտները ներառում են նաև ուսանողական ուղղությունը՝ հատուկ շեշտը դնելով անհատականացված, ուսանողների համար հարմար միջավայրի, ինչպես նաև առաջնային շուկայի՝ էլեկտրոնային առևտրի վրա:

Թվային պրոդուկտների և ծառայությունների ճանապարհային քարտեզի շրջանակներում 2020թ. մենք ամբողջությամբ ներդրեցինք ՓՄՁ առցանց սքրինգային վարկավորման համակարգը, որը ներառում է նաև ապահովված վարկեր, թույլ է տալիս ընդլայնել պրոդուկտների շրջանակը և արագացնել վարկավորման գործընթացը: Նոր լուծման հիմնական բարելավումը մուտքագրվող ֆինանսական տվյալների հիման վրա վարկային հայտերի մշակման և վարկերի տրամադրման հնարավորությունն է՝ որպես սքրինգի հիման վրա որոշումների կայացման/հաստատման գործընթացի մաս: Վարկային մասնագետը մուտքագրում է անհրաժեշտ տվյալները, և համակարգը կատարում է հաշվարկներն ու խաչաձև ստուգումները, որոնց հիման վրա կայացվում է վարկի հաստատման վերաբերյալ ակնթարթային ավտոմատացված որոշում:

Հիմնական ցուցանիշները

- Ստանդարտ մանրածախ ՓՄՁ վարկերի դիմումների 42.7% ներկայացվել է ՓՄՁ առցանց պորտալի միջոցով:
- Մեկ վարկի միջին գումարն է 4.9 մլն ՀՀ դրամ:
- Նշված վարկերի 42% տրամադրվել է նոր հաճախորդների:

Ռազմավարական հաշվետվություն

- Առցանց տրամադրված՝ գործող մանրածախ ՓՄՁ վարկերի պորտֆելը գերազանցում է 7 մլրդ ՀՀ դրամը (որից 4.3 մլրդ՝ պլանշետով*, 2.7 մլրդ՝ առցանց սքրինգով):
- Ավարտին հասցվեց Ամերիաբանկ-ԱԲՌԱ-հարկային ծառայության շղթայի շրջանակներում տվյալների փոխանակման մեխանիզմի մշակումը և դրա ինտեգրումն առցանց ՓՄՁ վարկավորման հետ:

Մեկ այլ կարևոր ձեռքբերում էր IBX բրոքերային հարթակի նոր տարբերակի թողարկումը, որը նախորդի համեմատ 5-10 անգամ ավելի արդյունավետ է: Մենք նաև իրականացրել ենք Interactive Brokers հարթակի բիզնես-մոդելի վերանայումից բխող մի շարք խոշոր փոփոխություններ:

2020թ. մենք բարեհաջող կերպով շուկա մտցրինք ավտոմատավորման համար նախատեսված մեր պրոդուկտը, որը միջանկյալ քայլ էր դեպի ավտո էկոհամակարգի կառուցումը: Ծեշտը դնելով առաջնային շուկայի վրա և ավտոդիլերներին համախմբելով մեկ թվային հարթակում՝ մենք հաճախորդի համար ստեղծեցինք առաջնային շուկայից ավտոմեքենա գնելու կատարյալ միջավայր, որտեղ վարկավորման ամբողջ գործընթացն ավտոմատացված է և իրականացվում է դիլերի կողմից՝ առանց բանկ այցելելու անհրաժեշտության:

2021թ. սպասվում է հիփոթեքային վարկավորման էկոհամակարգի ավտոմատացում: Հաջորդ կարևոր հանգրվանը ՓՄՁ էկոհամակարգի առաջին փուլի մեկնարկն է, որը կապահովի բիզնեսի պետական գրանցման (ԱՁ, ՍՊԸ) և հաշվի բացման հնարավորություններ մեկ միասնական միջավայրում:

Թվային ուղիներ. այս ուղղության հիմնական նպատակը գոյություն ունեցող բոլոր ուղիների միավորումն է միասնական թվային հարթակում, որտեղ ծառայությունները կարող են առաջարկվել մեկ տարբերակով՝ ըստ հաճախորդի նախընտրության, և ավարտվել մեկ այլ տարբերակով՝ լինի դա համացանց, բջջային հավելված, թե տերմինալ/բանկոմատ:

Ներքին արդյունավետություն. սա թվայնացման էական տարր է, որն անհրաժեշտ է ներքին ավտոմատացման օրակարգը լիարժեք կերպով իրականացնելու և հաճախորդակենտրոն թվային պրոդուկտներ ներդնելու համար: Այն ներառում է փաստաթղթերի լայնածավալ թվայնացում, էլեկտրոնային ստորագրություններ, հաճախորդների հետ փոխհարաբերությունների կառավարում (CRM), բիզնես-գործընթացների ավտոմատացում/կառավարում, մարդկային ռեսուրսների կառավարում, և այս ամենն ինտեգրվում է ներքին ծրագրային ինտերֆեյսի (API) միջոցով, որն ապահովում է տվյալների ամբողջականությունը, գործառնությունների իրականացման արագությունը և կառավարելիությունը:

Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձնում գործընթացների ճկունությանը և ներքին արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով շարունակաբար կատարելագործում դրանք: Մեր նպատակն է ամբողջ կազմակերպությունում ներդնել ճկունության վրա հիմնված՝ agile գործելաճ՝ որպես արդյունավետությունը բարձրացնելու, պրոդուկտների մշակման և ներդրման ժամանակը կրճատելու և թափանցիկ հաղորդակցություն ապահովելու խթան: Գաղափարներ հավաքելու, դրանք հայեցակարգերի վերածելու, պրոդուկտ ստեղծելու, թիմեր կազմելու, հաճախորդների տպավորությունները ձևավորելու, բոլոր ուղղություններով՝ թե՛ ներքին ավտոմատացման, թե՛ արտաքին պրոդուկտների մշակման գծով համագործակցելու մեր մոտեցումները թույլ են տալիս ապահովել ճկունության և արդյունավետության առավել բարձր մակարդակ:

Հաճախորդների հետ փոխհարաբերությունների կառավարման (CRM) համակարգի ընդլայնումը 2020թ. հիմնական արդյունքներից մեկն էր: Համակարգը կառուցվել է MS Dynamics հարթակի վրա և ներառում է հետևյալ թողարկումները. համավարկառուների ինտեգրում, հաշվի/հաճախորդի բացման ավտոմատացում բոլոր մասնաճյուղերում, անհատական ինտերնետ-բանկինգ: Նախատեսվում է նաև մարքեթինգային արշավների ավտոմատացում և CRM-ի հետ ինտեգրում՝ ապահովելու համար հաճախորդների ավելի անհատականացված սպասարկում և պրոդուկտների առաջարկներ:

* Սքրինգային վարկեր, որոնց գծով հաշվարկների և հաստատման գործողությունները կատարվում են պլանշետի միջոցով՝ հաճախորդի տարածք այցելելով:

■ Ռազմավարական հաշվետվություն

Մեկ այլ կարևոր ձեռքբերում էր խնդրահարույց ակտիվների հետ կապված գործընթացների ավտոմատացումը: Համակարգի առաջին թողարկումը՝ MS Dynamics-ի հիմքով, բացառապես ներքին ռեսուրսի օգտագործմամբ, ավտոմատացրեց պարտքի հավաքագրման գործընթացը, ինչպես նաև ապահովեց փաստաթղթերի ինտեգրումը փաստաթղթերի կառավարման թվային համակարգին (A-Drive):

2020թ. նշանակալի ձեռքբերումների թվում էր նաև թվային փաստաթղթերի կառավարման համակարգի (A-Drive) ամբողջական ներդրումը: Համակարգի միջոցով թվային ձևաչափով մշակվել, դասակարգվել և պահպանվել է ավելի քան 2.4 մլն փաստաթուղթ (30%-ով ավել, քան 2019թ.): Կարևոր փոփոխություն էր A-Drive-ի ինտեգրումը հատուկ այդ նպատակով մշակված էլեկտրոնային ստորագրության համակարգին:

Հաջորդ տարի նախատեսվող հերթական խոշոր քայլը կորպորատիվ վարկավորման գործընթացի ավտոմատացումն է, որի համար ստեղծվել է ծրագրավորողների հատուկ ներքին թիմ. փուլային իրականացման ժամանակացույցը ներառում է ամբողջ 2021թ.:

Հիմնական ցանցի վերակառուցում. այս ուղղությունը թվարկված մյուս ուղղությունների անկյունաքարն է, քանի որ այն թույլ է տալիս համակարգերի սերվերային մասը (back-end) միացնել բոլոր թվային պրոդուկտներին ու ծառայություններին միկրոծառայությունների վրա հիմնված միասնական ճարտարապետության միջոցով: Նոր ճարտարապետությունը հնարավորություն է տալիս իրականացնել անխափան ինտեգրում, տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն մեքենայական ուսուցման տեխնոլոգիաների կիրառմամբ, ինչպես նաև բեռնաթափելի հիմնական բանկային ծրագրակազմը, ինչը թույլ կտա ապահովել աննախադեպ արդյունավետություն, տվյալների մշակման արագության և կյրճատի նոր թվային պրոդուկտները շուկա մտցնելու համար պահանջվող ժամանակը: Հիմնական ցանցի ճարտարապետությունը թույլ է տալիս տեխնոլոգիական գործընկերների սահուն ինտեգրում, արտաքին տվյալների հավաքագրում, ծառայությունների կառավարման բարձր մակարդակ՝ բաց API ինտերֆեյսի հիման վրա տվյալների փոխանակման միջոցով, որն ապահովում է մոդուլային արդյունավետություն և դրա բարձրացման հնարավորություն, տվյալների անվտանգություն և գործունակություն:

2020թ. Բանկը թողարկեց «տվյալների պահեստի» ենթակառուցվածքը՝ հաշվետվողականության ընդլայնված հնարավորություններով, որը թույլ տվեց վայրկյանների հասցնել տվյալների որոնման և ցուցադրման համար անհրաժեշտ ժամանակը և բավարարեց կազմակերպության բոլոր մակարդակներում տվյալների վրա հիմնված որոշումներ կայացնելու կարիքները:

2020թ. հիմնական ցանցի վերակառուցման արդյունքները ներառում են ամբողջական ճարտարապետական կառուցվածք, որը ենթադրում է նաև ենթակառուցվածքային փոփոխություններ և անցում դեպի միկրոծառայությունների վրա հիմնված ճարտարապետություն, ինչպես նաև միկրոծառայությունների ցանկ, ինչպիսիք են հաշիվները, քարտերը, վարկերը, ավանդները, փոխանցումները, որոնք կապահովեն 2021թ. 1-ին եռամսյակում նախատեսվող բջջային և առցանց բանկային լուծումների թողարկումը:

Աշխարհագրական տարածում

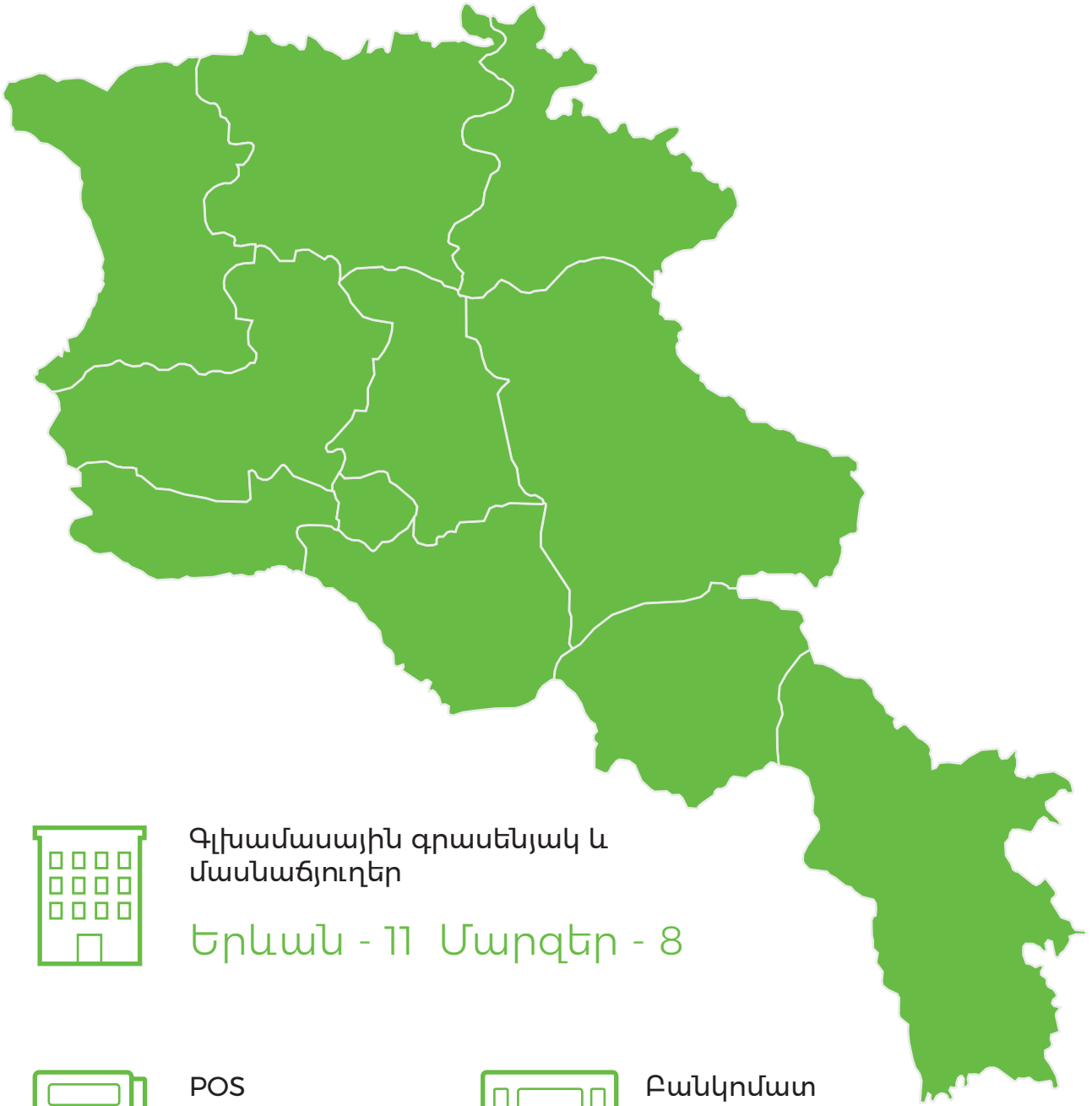
Թվային և հեռակա ուղիների զարգացումը և անցումը դեպի սպասարկման բազմաֆունկցիոնալ հարթակ 2020թ. մնում էին Բանկի հիմնական նպատակներից մեկը: Համավարակը նպաստեց այդ նախաձեռնության առաջխաղացմանը բոլոր ոլորտներում և հատկապես բանկային ոլորտում, քանի որ չնայած տնտեսական գործունեության սահմանափակմանը, բանկային ծառայություններն առաջվա պես պահանջված են:

Ինտերնետ և մոբայլ բանկինգում գրանցման, ինչպես նաև համավարակի վաղ փուլում հաճախորդների ինքնագրանցման ծառայությունների ներդրման հետ կապված փոփոխություններն օգնեցին ապահովել օգտատերերի քանակի տարեկան 55% աճ և ինտերնետ/մոբայլ բանկինգի միջոցով իրականացվող գործարքների քանակի տարեկան 110% աճ: Թվային և ինքնասպասարկման ուղիներով (վճարային տերմինալներ, բանկոմատներ և Բանկի ինտերնետային կայքը) իրականացվող գործարքների քանակի աճը նպաստեց գործընթացների բեռնաթափմանը, որը տարեվերջի դրությամբ հասավ 91%, մինչդեռ այլ ուղիների մասնաբաժինը (մասնաճյուղեր, գործառնական վարչության կողմից ձևակերպվող գործարքներ և հեռախոսային բանկինգ) նվազեց 28%-ով:

2020թ. Բանկը նոր մասնաճյուղեր չի բացել, գործել է 19 մասնաճյուղ, որից 11՝ Երևանում, 8՝ մարզերում (Շիրակ, Լոռի, Տավուշ, Սյունիք, Վայոց ձոր, Կոտայք և Արմավիր):

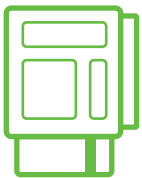
2020թ. վերահաստատեց Բանկի հավակնությունները թվայնացման ուղղությամբ, և մենք ակտիվորեն ընդլայնում էինք մեր թվային, հեռավար սպասարկման և քարտային էքսպլայրինգի ծառայությունները:

Մեր ռազմավարական նպատակներից մեկն է մեր հաճախորդների համար բանկային սպասարկման ամենահարմար ուղիների ապահովումը՝ 24/7 հասանելիությամբ: 2020թ. մենք սեփական վճարային տերմինալների քանակը 43-ից հասցրինք 46-ի և ավելացրինք իրավաբանական անձանց համար վճարումների գործառնություն: Ընդհանուր առմամբ, մեր հաճախորդները կարող են համալրել իրենց հաշիվները և վարկի մարումներ կատարել ավելի քան 6000 վճարային տերմինալներում Հայաստանի ամբողջ տարածքում: Բանկի սեփական վճարային տերմինալներում ավելացել է ավելի քան 30 նոր ծառայություն: Օպտիմալացվել է բանկոմատների ցանցը, այնպես որ տարեվերջի դրությամբ մեր հաճախորդներն օգտվում էին 151 բանկոմատից հանրապետության ամբողջ տարածքում: 2020թ. վերջի դրությամբ Բանկն ուներ 3032 POS տերմինալ և 608 վիրտուալ POS տերմինալ:

Գլխամասային գրասենյակ և մասնաճյուղեր

Երևան - 11 Մարզեր - 8

POS տերմինալներ

3032

Բանկոմատ

151

Վիրտուալ POS տերմինալներ

608

Սեփական վճարային տերմինալներ

46

Պատասխանատու բիզնես

Մենք հավատում ենք, որ հասարակության յուրաքանչյուր անդամ ունի պատասխանատվության որոշակի բաժին՝ աշխարհն ավելի լավը դարձնելու համար: Որպես Հայաստանի ֆինանսական համակարգի առաջատարը՝ Ամերիաբանկը բոլորիս պես պատասխանատու է Հայաստանի ապագան կառուցելու համար: Հավատարիմ մնալով այս համոզմունքին՝ մենք ավելի շատ հոգատարություն ու պատասխանատվություն ենք ստանձնում մարդկանց կարիքները ճշգրտորեն գնահատելու, նրանց համար նպատակային լուծումներ մշակելու, ավելի լավ կենսապայմանների մոդելավորելու և կյանքի որակը բարելավելու համար:

Ամերիաբանկն իր բիզնես գործընթացներում ներդրել է կայունությանը, էկոլոգիական և սոցիալական ռիսկերի կառավարմանն ուղղված քաղաքականություններ, որպեսզի մատուցվող ֆինանսական ծառայությունների բացասական էկոլոգիական և սոցիալական ազդեցությունը լինի նվազագույն: Մեր խնդիրն է հավասարակշռել սոցիալական, էկոլոգիական և տնտեսական գործոնները՝ կիրառելով լավագույն միջազգային փորձը էկոլոգիական և սոցիալական ռիսկերի կառավարման բնագավառում*: Ամերիաբանկը համոզված է, որ կլիմայի փոփոխությունը ենթադրում է ն՝ ռիսկեր, ն՝ հնարավորություններ, իսկ ինքը՝ որպես ֆինանսական միջնորդ, կարող է առաջատար դեր ստանձնել Հայաստանում կլիմայի փոփոխության խնդիրների լուծման գործում:

Կլիմայի փոփոխության հետ կապված ռիսկերը մեղմելու և երկրի տնտեսության համար հնարավորություններ ստեղծելու նպատակով, ինչպես նաև ղեկավարվելով էկոլոգիական և սոցիալական ռիսկերի կառավարման իր ներքին քաղաքականությամբ՝ Ամերիաբանկը պարտավորվել է ձևավորել ֆինանսավորման պորտֆել, որում կշեշտադրվեն ածխաթթու գազի արտանետումների նվազեցմանն ուղղված կանաչ նախագծերը:

Կանաչ ակտիվների պորտֆելը ընդգրկում է բազում ցածր ածխածնային ոլորտներ (վերականգնվող էներգիա, էներգիայի փոխանցում, բաշխում և պահպանում, կայուն տրանսպորտ, ջուր, էկոլոգիապես կայուն շինարարություն, ջրային արդյունաբերության թափոնների կառավարում, SS լուծումներ):

Կլիմայի փոփոխության կանխարգելման ռազմավարություն

2020թ. Ամերիաբանկն ընդլայնեց կլիմայի փոփոխության կանխարգելմանը, ադապտացմանն ու աղետների նկատմամբ կայունությունն ապահովելուն ուղղված ջանքերը Հայաստանում իրականացվող իր ծրագրերում: Գլոբալ տաքացման և ջերմոցային գազերի արտանետումների սրընթաց աճի, կլիմայի փոփոխությունից և աղետներից բխող ռիսկերի և ազդեցությունների աճի, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի որակի անկման պայմաններում Ամերիաբանկը պարտավորվում է վարել իր բիզնեսը պատասխանատու և էկոլոգիապես կայուն կերպով՝ նպաստելով կլիմայի փոփոխության պայմաններում ճկունության և կայունության ձևավորմանը: Էկոլոգիական կայունության ամրապնդումը կարևոր է 2025թ. ռազմավարությամբ սահմանված տեսլականին հասնելու համար՝ ունենալ բարգավաճ և կայուն երկիր: Ամերիաբանկը ձգտում է նվազեցնել իր գործունեության էկոլոգիական ազդեցությունը՝ պայքարելով կլիմայի փոփոխության, աղետների և շրջակա միջավայրի դեգրադացման դեմ, աջակցելով ջերմոցային գազերի արտանետումների նվազեցմանն ուղղված ջանքերին, կլիմայի փոփոխության և աղետների նկատմամբ դիմացկունություն

■ **Ռազմավարական հաշվետվություն**

ձևավորելու գործում ապահովելով համապարփակ մոտեցում, նպաստելով էկոլոգիական կայունությանը: Մինչև 2023 թվականը Բանկը մտադիր է կրկնապատկել կանաչ վարկերի մասնաբաժինն իր պորտֆելում, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի և էներգաարդյունավետության, ինչպես նաև էկոլոգիապես կայուն շենքերի և տրանսպորտի վարկավորման ոլորտներում: Ամերիաբանկը կշարունակի խթանել ռեսուրսների արդյունավետությունն իր գործունեության մեջ:

Կանաչ նախագծեր

Ամերիաբանկը մտադիր է դառնալ տարածաշրջանի թիվ մեկ կանաչ բանկը: Սրա համար մենք մշակում և ներդնում ենք համապատասխան բանկային գործընթացներ և պրոդուկտներ՝ նախատեսված հատուկ մեր հաճախորդների համար: Այս նպատակը համահունչ է Բանկի ընդհանուր նպատակին՝ օգնել հասարակությանն անցնել տնտեսության այնպիսի մոդելի, որը կխնայի էներգիան և ռեսուրսները, կնվազեցնի ածխաթթու գազի արտանետումները և կլինի էկոլոգիապես կայուն:

Ամերիաբանկը ևս մտադիր է իր ներդրումն ունենալ՝ ֆինանսավորելով այնպիսի ծառայություններ և նորամուծություններ, որոնք ուղղված են երկարաժամկետ կայուն լուծումների մշակմանը:

2009թ-ից ի վեր Ամերիաբանկը միջազգային ֆինանսական հաստատություններից և ներդրողներից ներգրավել և էներգախնայողության ու էներգաարդյունավետության ոլորտների ֆինանսավորմանն է ուղղել է ավելի քան 200 մլն ԱՄՆ դոլար: Բանկի գործընկեր միջազգային ֆինանսական հաստատությունների թվում են Նիդերլանդների զարգացման բանկը (FMO), responsAbility Investments AG-ն, Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկը, Ֆրանսիական զարգացման ֆինանսական գործակալությունը (PROPARCO), Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան (IFC), Ավստրիական զարգացման բանկը (OeEB), Գերմանական ներդրումային կորպորացիան (DEG), Կլիմայական գործընկերության համաշխարհային հիմնադրամը (CCPF) և ուրիշներ:

2020թ. Ամերիաբանկը հաջողությամբ թողարկեց Հայաստանում առաջին կանաչ պարտատոմսը:

Բանկի կողմից թողարկվող կանաչ պարտատոմսերը համապատասխանում են ՄԱԿ-ի կայուն զարգացման նպատակներին (ԿՁՆ) և ուղղված են հետևյալ նպատակների իրագործմանը. ԿՁՆ 7՝ մատչելի և մաքուր էներգիա, ԿՁՆ 9՝ արդյունաբերություն, նորարարություն և ենթակառուցվածքներ, ԿՁՆ 11՝ կայուն քաղաքներ և համայնքներ, ԿՁՆ 13՝ կլիմայի փոփոխության կանխարգելում:

Կանաչ պարտատոմսերի միջոցով ներգրավվող միջոցներն աննախադեպ հնարավորություն են ընձեռում՝ էական դեր խաղալու շրջակա միջավայրի կայունությանը նպաստող կանաչ նախագծերի ֆինանսավորման մեջ:

Ամերիաբանկը մշակել է կանաչ պարտատոմսերի մանրամասն հայեցակարգ, որը համապատասխանում է Կապիտալի շուկաների միջազգային ասոցիացիայի Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման սկզբունքներին և սահմանում է կանաչ ֆինանսավորման միասնական մեթոդաբանություն: Բանկն իրականացնում է կանաչ պարտատոմսերի թողարկումն այս հայեցակարգի շրջանակներում:

Աջակցելով համայնքին

2020թ. մենք հավատարիմ մնացինք մեր պատասխանատու մոտեցմանը՝ լուծել բազմաթիվ սոցիալական խնդիրներ և հավատալ, որ կարող ենք միասին դիմակայել ցանկացած մարտահրավերի:

2020 թվականը համազգային միասնության և համախմբման տարի էր. մարդիկ արագ միավորեցին իրենց հնարավորություններն ու արձագանքեցին սոցիալական կարիքներին ու ծրագրերին:

Հաշվետու տարում Ամերիաբանկի կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության (ԿՍՊ) ծրագրերի շրջանակներում հատկացվել է 234 մլն ՀՀ դրամ, որի զգալի մասը (72 մլն ՀՀ դրամ) ուղղվել է «Հանուն Արցախի» ծրագրին, 50 մլն դրամ՝ ենթակառուցվածքային ծրագրերին, իսկ 46 մլն դրամ՝ կրթական ծրագրերին:

2020թ. Ամերիաբանկի կողմից իրականացված ԿՍՊ և բարեգործական ծրագրերը՝

- **Հանուն Արցախի**, Հայոց բանակի և մեր սահմանների անվտանգության՝ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ, Զինծառայողների ապահովագրության հիմնադրամ:
- **Ենթակառուցվածքային ծրագրեր** սահմանամերձ շրջաններում. Տավուշի մարզի սահմանամերձ գյուղերում ինտենսիվ ծառատունկ, վնասված տների վերականգնում, նոր բնակելի տարածքների կառուցում և գյուղերում էլեկտրամատակարարման ապահովում:
- **Covid-19 համավարակի** հետևանքների չեզոքացման ծրագրեր, որոնց շրջանակներում մենք փորձեցինք խրախուսել տարբեր բժշկական հաստատությունների անձնակազմին, որը հիվանդության դեմ պայքարի առաջնագծում իր եռանդուն ու անձնուրաց աշխատանքն էր կատարում: Բանկն աջակցեց Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնին, Նորքի ինֆեկցիոն հիվանդանոցին, ֆինանսավորում տրամադրեց անապահով ընտանիքների երեխաների համար 112 պլանշետ ձեռք բերելու նպատակով, որպեսզի երեխաները հնարավորություն ունենան շարունակել կրթությունն առցանց (ՅՈՒՆԵՍԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի հետ համատեղ):
- **Կրթական ծրագրեր**. Դիլիջանի միջազգային դպրոցում և Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում սովորելու համար անապահով ընտանիքների երեխաների համար կրթաթոշակների ֆինանսավորում:
- **Բարեգործական ծրագրեր. երեխաների առողջություն**՝ մեր գործընկեր բարեգործական կազմակերպությունների հետ համատեղ (City of Smile, «Օգնենք հայ մանուկներին», SOS մանկական գյուղեր, «Կաթիլ» բարեգործական հիմնադրամ):
- **Այլ բարեգործական ծրագրեր**
 - Նվերներ Արցախի դպրոցականների համար Ստեփանակերտի քաղաքապետարանի հետ համատեղ
 - Աջակցություն 1988-ի Գյումրիի երկրաշարժից տուժած ընտանիքների վերաբնակեցման ծրագրին «Ազնավուր» հիմնադրամի հետ համատեղ

Մենք խրախուսում ենք նաև ամերիացիների մասնակցությունը տարբեր ԿՍՊ ծրագրերին՝ շարունակաբար բարելավելով մեր գործունեության արդյունավետությունը և ստեղծելով աշխատելու ու ստեղծագործելու համար հարմարավետ և ոգեշնչող միջավայր:

Մեր անձնակազմը

Մեր թիմը հաջողության հիմնարար գործոնն է, իսկ թիմակիցները՝ մեր ամենաարժեքավոր ակտիվը: Մենք ձգտում ենք մշտապես ապահովել թիմային և առողջ միջավայր, որտեղ յուրաքանչյուր աշխատակից գնահատված է, մոտիվացված և պատրաստ է նոր մարտահրավերներ ընդունել:

Մեր եզակի կորպորատիվ մշակույթը գրավում է ընդհանուր արժեքներ կիսող, պատասխանատու ու հոգատար անհատների: 2020 թվականը դժվար տարի էր և իսկական փորձություններ քին մշակույթի, գործելաոճի և կայունության տեսանկյունից: Համավարակի առաջին իսկ օրից Covid-19-ի կանխարգելման բոլոր կանոնները խստորեն պահպանվել են մեր աշխատանքային միջավայրում՝ շնորհիվ թիմակիցների պատասխանատվության, անսահման հոգատարության ու համակարգված աշխատանքի: Բոլոր հանդիպումները, քննարկումները, դասընթացներն ու հարցազրույցներն անցկացվում են հեռակա կարգով: Գրասենյակները պարբերաբար ավտահանվում և օդափոխվում են, աշխատակիցներին ամեն օր տրամադրվում են դիմակներ, ձեռնոցներ և ավտահանիչներ: Այս ձևով մենք մեր հոգատարությունն ենք արտահայտում յուրաքանչյուր աշխատակցի ու նրա ներդրման, շրջակա միջավայրի և բնության, արժեքների և սկզբունքների նկատմամբ:

Չնայած մարտահրավերներին, 2020թ. Ամերիաբանկի աշխատակիցները ակտիվորեն ներգրավված էին տարբեր մասնագիտական առցանց դասընթացներում: Հաշվետու տարում 74 տաղանդավոր երիտասարդ հեռակա կարգով ուսումնական պրակտիկա անցավ Ամերիաբանկում:

Համավարակի առաջին իսկ օրից մենք բացառիկ հոգատարություն էինք ցուցաբերում մեր աշխատակիցների հանդեպ: Երբ ՀՀ կառավարությունը հայտարարեց երկրում արտակարգ դրություն սահմանելու մասին, մենք արդեն ձեռնարկել էինք մի շարք կանխարգելիչ գործողություններ՝ անձնակազմի անվտանգությունն ապահովելու համար: Այդ նկատառումներից ելնելով՝ Բանկի անձնակազմի ավելի քան 65% աշխատում էր հեռակա ռեժիմով կամ հերթափոխով, եթե հեռակա կարգով աշխատելն անհնար էր:

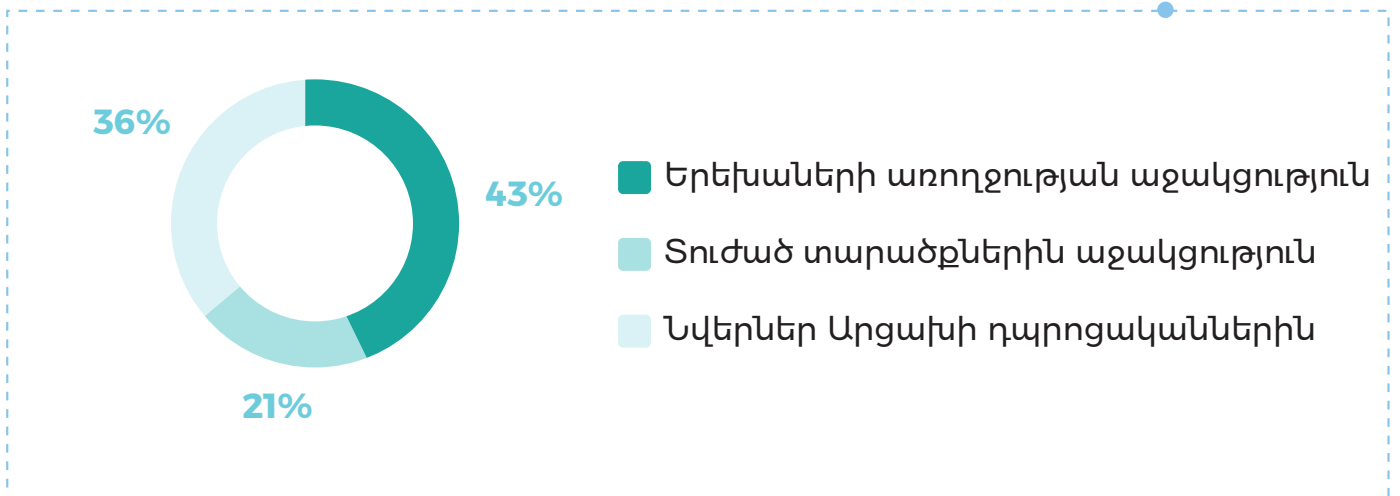
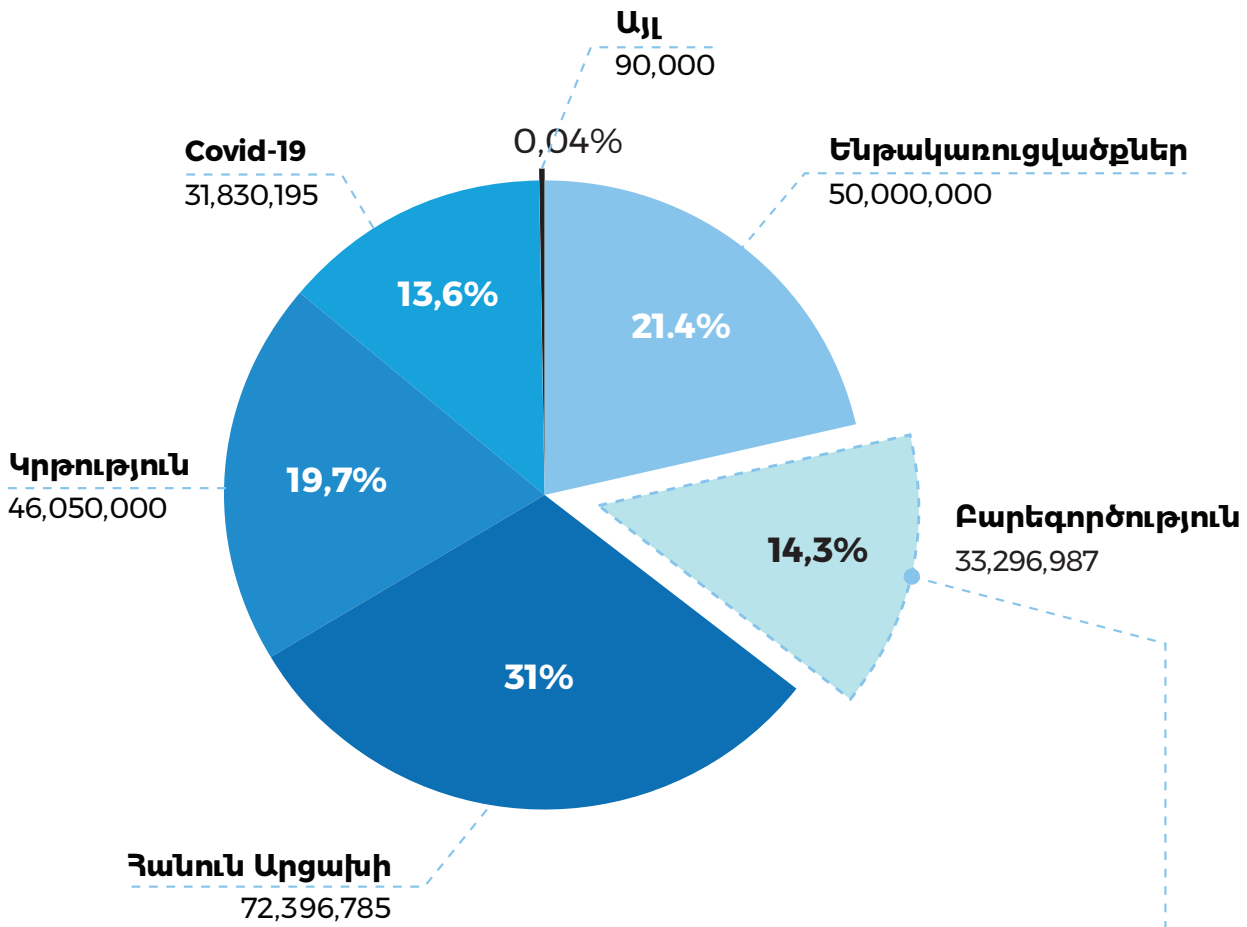
Հնարավոր ռիսկերը զսպելու, վարակի տարածումը կանխարգելելու և դրա տնտեսական հետևանքները նվազագույնի հասցնելու համար Ամերիաբանկը գործարկեց բիզնեսի անընդհատության ապահովման համապարփակ ծրագիր: Կիրառելով արագ արձագանքման միջոցներ և համակարգելով իրավիճակը՝ մենք աշխատում էինք առավելագույն արդյունավետությամբ: Այս ամենի նպատակն էր պաշտպանել մեր հաճախորդների և աշխատակիցների առողջությունը և ապահովել նրանց անվտանգությունը: Ամերիաբանկն առաջինը Հայաստանում իր ֆիզիկական անձ հաճախորդներին և առավել խոցելի հատվածներում գործող իրավաբանական անձանց առաջարկեց «վարկային արձակուրդ»:

Վարակի տարածումը նպաստեց հեռավար բանկային ծառայությունների աճին: Այս առումով ինտերնետ-բանկինգի աճը նշանակալի և շոշափելի ձեռքբերում էր: Օգտագործելով հեռավար ծառայությունների ողջ ներուժը՝ մենք կարողացանք կրճատել հաճախորդների այցերը մասնաճյուղեր գրեթե 2.5 անգամ՝ ապահովելով մեր հաճախորդների և աշխատակիցների անվտանգությունը: Չնայած տնտեսության առջև ծառայած մարտահրավերներին, մենք կարողացանք պահպանել ֆինանսական կայունությունը՝ շնորհիվ ռեսուրսների արագ մոբիլիզացման, նվիրվածության և մեր ձգտմանը՝ անշեղորեն հետևել մեր ռազմավարական նպատակին, այն է՝ շարունակաբար ավելացնել մեր կազմակերպության բաժնետիրական արժեքը:

Մենք խստորեն հետևում ենք մեր ԿՍՊ քաղաքականության սկզբունքներին՝ ուղղված էկոլոգիապես կայուն գործելաոճին, որի նպատակն է կլիմայի փոփոխությունը կանխարգելելը, ջրի և թղթի սպառումը նվազեցնելը, էներգիա խնայելը և մեր առօրյա գործունեության մեջ վերամշակվող նյութեր օգտագործելը: 2020թ. Բանկի գլխամասային գրասենյակում տեսակավորվել է 636.9 կգ պլաստիկ և 461 կգ թուղթ. այդպես խնայեցինք 7.8 ծառ և 1650 լիտր նավթ:

Բոլոր ամերիացիները մեծ եռանդով ու նվիրվածությամբ մասնակցում էին յուրաքանչյուր նախագծի և նախաձեռնության, որը Բանկն իրականացնում էր տարբեր գործընկերների հետ միասին: Ամերիացի լինել նշանակում է լինել պատասխանատու բոլոր առումներով ինքներս մեզ, ձեր սկզբունքների, պետության և մարդկանց հանդեպ:

ԿՍՊ

■ Գլուխ Երրորդ

Ռիսկերի կառավարում

Բովանդակություն

Ռիսկերի կառավարման նպատակները և սկզբունքները

Ռիսկերի կառավարման համակարգ

Ռիսկերի գործընթացների կազմակերպում և կառավարում

Ռիսկի ախտորոշակ

Հիմնական ռիսկերը և ռիսկերի կառուցվածքը

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման նպատակները և սկզբունքները

Ռիսկերի կառավարման և վերահսկման մեր մոդելը հիմնվում է ընդհանուր սկզբունքների, ուժեղ մշակույթի, կառավարման կուռ կառուցվածքի և ռիսկերի կառավարման առաջադեմ գործընթացների ու գործիքների վրա:

Ամերիաբանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- Ռիսկերի կառավարման նպատակներն ու սկզբունքները
- Ռիսկի ախորժակի շրջանակները
- Բանկի որոշումներ ընդունող մարմինների և պաշտոնատար անձանց իրավասությունների բաշխումը՝ ռիսկ պարունակող գործառնությունների իրականացման մասով
- Գործառնությունների իրականացման հիմնական ուղենիշներն ու չափանիշները
- Վերջիններիս հսկողության պայմանները
- Այլ դրույթներ

Ռիսկերի կառավարումը Բանկի տնօրենների խորհրդի, տնօրինության, ղեկավարների և այլ աշխատակիցների կողմից իրականացվող գործընթաց է՝ սկսած Բանկի ռազմավարության մշակումից և ներառյալ Բանկի գործունեության բոլոր ոլորտները:

Ամերիաբանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը Բանկի զարգացման ծրագրերի անբաժանելի մասն է և հիմք է հանդիսանում ռիսկ պարունակող գործընթացները կարգավորելու համար: Այն տնօրենների խորհրդի կողմից ընդունվող սկզբունքների ամբողջություն է, որն ուղղված է Բանկի գործունեությունն առավել արդյունավետ կերպով կազմակերպելուն՝ սահմանափակելով անբարենպաստ երևույթների ի հայտ գալու դեպքում հնարավոր բացասական հետևանքները: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը պարբերաբար վերանայվում է՝ կախված Բանկի ռազմավարությունից, բիզնեսի բարդության աստիճանից և ձևավորվող մակրոտնտեսական միջավայրից:

Ընդունված կառավարման տեղեկատվական համակարգի համաձայն Բանկի ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտն ամիսը, եռամսյակը և տարին մեկ իրականացնում է ռիսկերի գնահատում և արդյունքները ներկայացնում տնօրինությանը կամ մասնագիտացված կոմիտեներին (վարկային, ակտիվների և պասիվների կառավարման և այլն), ինչպես նաև Բանկի տնօրենների խորհրդին ու ՀՀ Կենտրոնական բանկին:

Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝

- Ձևավորել բանկային գործիքների որակյալ պորտֆելներ՝ Բանկի համար նվազագույն ռիսկերով առավելագույն արժեքի ստեղծմամբ
- Կանխատեսելի, չափելի և կառավարելի դարձնել բոլոր հնարավոր կորուստները և ռիսկերը
- Ռիսկի բոլոր գործակիցները պահպանել ընդունելի սահմաններում, ապահովել կայունության բարձր պաշար (բուֆեր)
- Եզգրտել ռիսկի ախորժակի բաշխումը՝ նպաստելով Բանկի ռազմավարական նպատակների իրագործմանը

Ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար անհրաժեշտ է լուծել հետևյալ խնդիրները՝

Ռիսկերի կառավարում

- Բացահայտել Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող հնարավոր ռիսկերը
- Բացահայտել ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնները
- Իրականացնել առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում
- Հաստատել ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերը
- Հավաքել և ղեկավարությանը ներկայացնել հնարավոր ռիսկերի վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն
- Հաստատել ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության (մոնիթորինգի) ձևերը և համակարգերը
- Սահմանել ռիսկերի առանձին տեսակների կառավարման համար Բանկի խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամների պատասխանատվությունը
- Մշակել ռիսկի կանխատեսման, գնահատման և նվազեցման համապատասխան մեթոդներ և միջոցառումներ և վերահսկել այդ միջոցառումների իրականացումը

Ռիսկերը ժամանակին բացահայտելու կարևոր պայմաններն են՝ Բանկի ներքին հիմնական տնտեսական նորմատիվների և ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի պահպանման պարբերական մոնիթորինգը, Բանկի հաշվեկշռի փոփոխությունների պարբերական վերլուծությունը, ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների պահպանումը, պատմական տվյալների վրա հիմնված, կանխատեսված և կրիտիկական սթրես-թեստավորման հաշվարկների լայն ընտրությունը բոլոր պորտֆելների և ռիսկերի տեսակների գծով, ներքին և արտաքին մակրոտնտեսական միջավայրի մոնիթորինգը, մոդելների վրա հիմնված կանխատեսումները, Բանկում ռիսկերի առանձին տեսակների կառավարումը կանոնակարգող՝ ռիսկերի բացահայտման ու կառավարման մեթոդաբանությունն ու մեխանիզմները սահմանող ներքին իրավական ակտերի առկայությունը:

Ամերիաբանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

- Բանկում ներդրվել է ռիսկերի կառավարման միասնական համակարգ՝ որպես Բանկի ռազմավարական կառավարման հիմնական տարրերից մեկը:
- Ռիսկերի կառավարումն ունի պրոակտիվ դեր, մշտական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերը բացահայտվում ու գնահատվում են Բանկի բոլոր գործընթացներում, և դրանց պատշաճ կառավարման համար մշտապես ձեռնարկվում են համապատասխան միջոցառումներ:
- Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնվում է հնարավորապես ճշգրիտ ռիսկ/եկամուտ հարաբերակցության վրա: Բանկը ռիսկ ձևավորող գործարքներից ընտրում է նրանք, որոնց ռիսկերը կարող է գնահատել և արդյունավետ կերպով կառավարել:
- Բանկը ձգտում է ճանաչել իր հաճախորդներին և հասկանալ նրանց ֆինանսական կարիքները: Բանկը խուսափում է հաճախորդի հետ համագործակցելուց, եթե չունի պատշաճ տեղեկություններ նրա ֆինանսական վիճակի մասին: Հաճախորդների հետ աշխատելիս մենք հետևում ենք լավագույն փորձին՝ KYC (Know Your Customer՝ ճանաչիր քո հաճախորդին) սկզբունքին:
- Բանկի ռիսկ առաջացնող գործարքները հաստատվում են «չորս աչքի» սկզբունքով՝ որոշ դեպքերում ներգրավելով նաև ռիսկերի կառավարման անկախ մասնագետների (օրինակ՝ վարկային հայտերը հաստատվում են մեկ վարկային մասնագետի և ռիսկերի կառավարման մեկ մասնագետի կողմից): Հաստատումների գործընթացը յուրաքանչյուր գործիքի համար սահմանվում է համապատասխան գործիքի քաղաքականությամբ և ընթացակարգով:
- Բանկի բոլոր գործիքների և գործընթացների համար սահմանվում և համապատասխան կարգերով ամրագրվում են իրավասությունների և պատասխանատվության հստակ շրջանակները (ներառյալ հաստատումների սահմանաչափերը):

■ Ռիսկերի կառավարում

Յուրաքանչյուր գործընթացի համար սահմանվում և փաստաթղթերով ամրագրվում են ներքին հսկողության մեխանիզմները:

- Ցանկացած շեղում Բանկի քաղաքականություններից և ներքին իրավական ակտերից պետք է հաստատվի տվյալ քաղաքականությունը կամ իրավական ակտը հաստատող կամ համապատասխան լիազորությունն ունեցող այլ մարմնի կողմից (տնօրինություն, տնօրենների խորհուրդ):
- Բանկի գործունեության յուրաքանչյուր ուղղություն պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի բացահայտման և պարբերական մոնիթորինգի համար:
- Բանկում մշակվել և ներդրվել են կառավարչական տեղեկատվության համակարգեր, որոնք թույլ են տալիս առավել արդյունավետ կերպով կառավարել պորտֆելները:
- Յուրաքանչյուր բանկային գործիքի մասով ռիսկերի կառավարման մոտեցումները (հաստատումների սահմանաչափեր, ընդունելի պարամետրեր, պորտֆելների ծավալ, թույլատրելի շեղումներ և այլն) սահմանվում են համապատասխան գործընթացը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով և/կամ քաղաքականություններով և հաստատվում ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի կողմից:
- Ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետությունը պարբերաբար գնահատվում է Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից:
- Բանկի գործունեությունը պարբերաբար ուսումնասիրվում և գնահատվում է Բանկի կառավարման մարմինների կողմից:

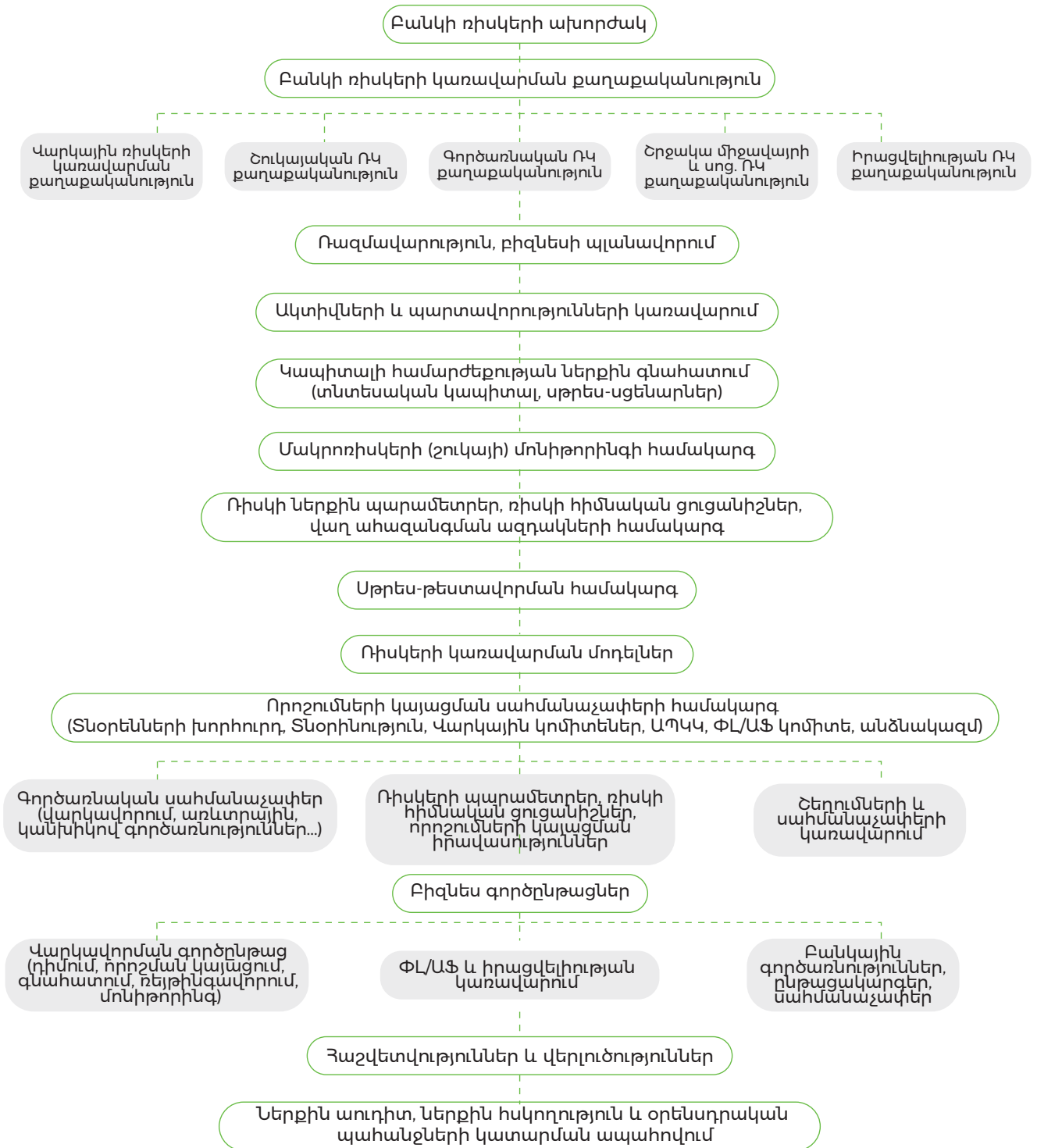
Ամերիաբանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը բաղկացած է հետևյալ տարրերից.

- Ռիսկի ախորժակ: Տնօրենների խորհուրդը սահմանում է ընդունելի կորուստների/ ռիսկի չափը յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա համար՝ ելնելով Բանկի նպատակներից և ակնկալվող մակրոտնտեսական զարգացումներից: Ռիսկի ախորժակը բաշխվում է ըստ ռիսկերի բոլոր տեսակների՝ վարկային, շուկայական և գործառնական: Ըստ յուրաքանչյուր ռիսկին հատկացված ախորժակի՝ սահմանվում են ռիսկերի բոլոր պարամետրերը և սահմանափակումները:
- Չափանիշներ և հաշվետվողականություն: Կառուցվածքի այս տարրը ներառում է գործիքների հաստատման չափանիշների, ռիսկերի դասակարգման, յուրաքանչյուր բանկային գործիքին բնորոշ չափանիշների և կառավարչական հաշվետվությունների չափանիշների սահմանումը:
- Սահմանաչափեր և կանոններ: Բանկի բոլոր ֆինանսական գործիքների համար սահմանվում են հաստատումների, պորտֆելի սահմանաչափեր և համապատասխան կանոններ:
- Ներդրումների ուղեցույց և ռազմավարություն: Սահմանվում են Բանկի ներդրումային գործունեության ռազմավարությունները, չափանիշները, շեղումների թույլատրելի չափերը: Նշված ուղեցույցները հիմք են հանդիսանում Բանկի հեջավորման, ակտիվների ու պասիվների կառավարման և այլ քաղաքականությունների համար:
- Ռիսկ/եկամուտ հարաբերակցություն: Բանկի ցանկացած ֆինանսական գործիքի վերաբերող ներդրումային բոլոր որոշումները հիմնվում են ռիսկ/եկամուտ մոտեցման վրա: Սահմանվել են աշխատակիցների խրախուսման համապատասխան մեխանիզմներ:

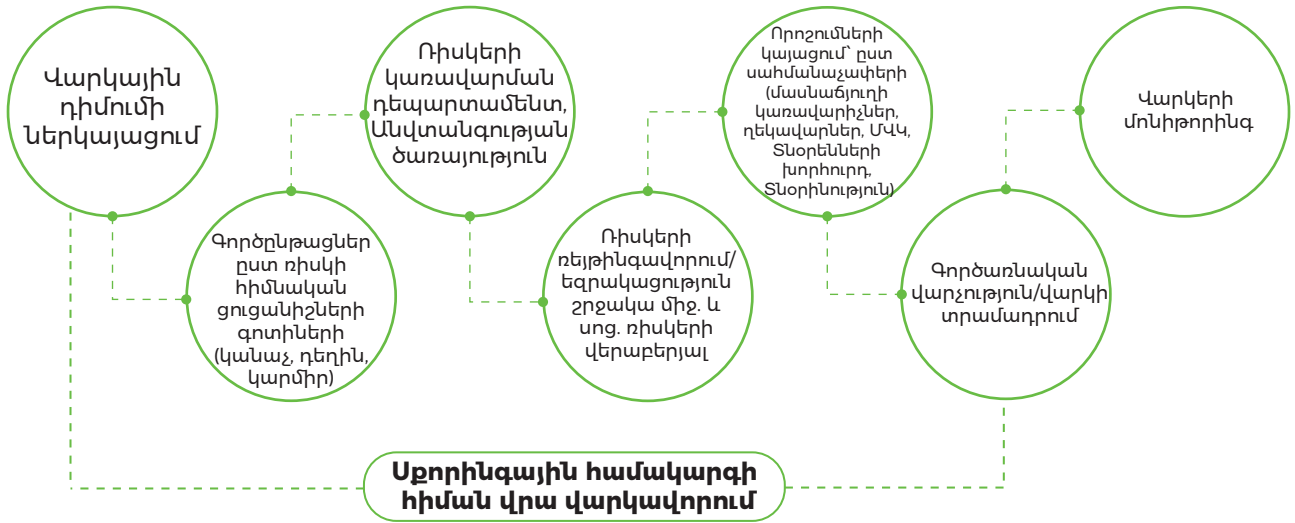

Ռիսկերի կառավարման համակարգ

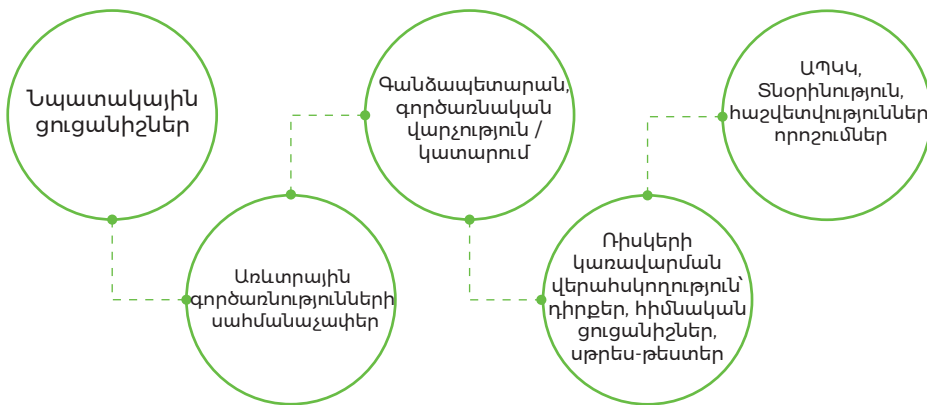
Ստորև ներկայացված է Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգի ընդհանուր մեխանիզմը: Այն ունի լավ մշակված կառուցվածք, որը նախատեսում է արտաքին և ներքին ռիսկերից պաշտպանվելու մի քանի մակարդակ:

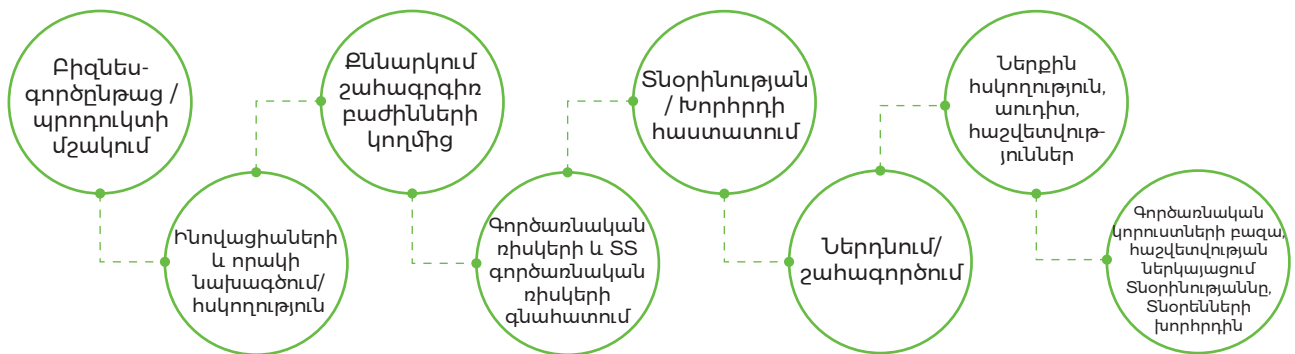
Վարկային ռիսկի կառավարման հոսքագիր

Վարկային ռիսկի կառավարման հոսքագիր

Գործառնական ռիսկի կառավարման հոսքագիր

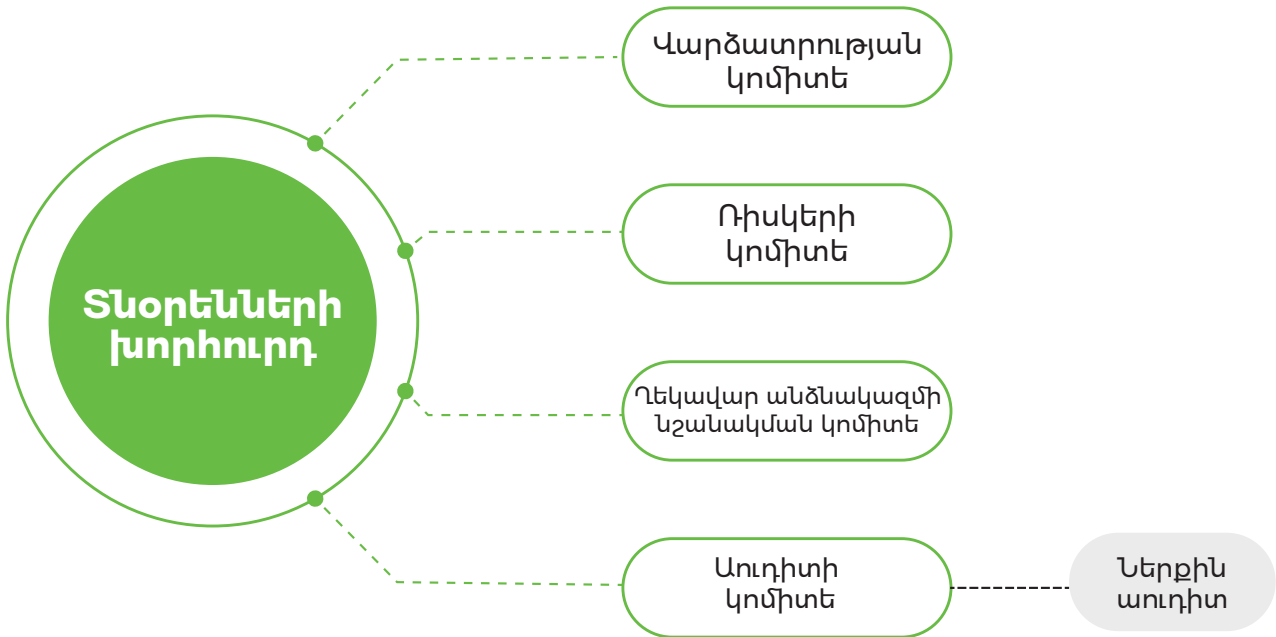

Ռիսկերի գործընթացների կազմակերպում և կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը Բանկում իրականացվում է բոլոր մակարդակներում: Մասնավորապես, ղեկավարման և ռիսկ ստանձնելու իրավասությունները սահմանվում են որպես հիմք ընդունելով Բանկի ռիսկի օրենսդրությունը:

Տնօրենների խորհուրդը հաստատում է Բանկի ռազմավարությունը, վերջինիս իրականացման համար անհրաժեշտ ռիսկերի կառավարման, վարկային և այլ քաղաքականությունները, ներքին իրավական ակտերը, սահմանում է Բանկի ռիսկի օրենսդրությունը (ռիսկերի ընդունելի չափանիշները և շեմը), այդ թվում՝ հաստատում ռիսկերի կառավարման պարամետրերի և ներքին նորմատիվների հրահանգը, վերահսկում է ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետությունը, Բանկի ստանձնած ռիսկերի մակարդակը, դրանց համապատասխանությունը ռիսկի օրենսդրության, հաստատում է այն բանկային գործարքները, որոնք տնօրինության իրավասություններից դուրս են:

Խորհրդին կից գործող կոմիտեների նպատակն է աջակցել տնօրենների խորհրդին և տրամադրել անկախ կարծիք հետազայում խորհրդի քննարկմանը ենթակա հարցերի վերաբերյալ: 2020թ. գործող կոմիտեներին ավելացավ ևս մեկը՝ Ռիսկերի կառավարման կոմիտեն:

Ռիսկերի կառավարման կոմիտեի գործունեության նպատակն է նպաստել Բանկում ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետ կիրառմանը և շարունակական զարգացմանը՝ ռիսկերի կառավարման հարցերի շուրջ տնօրենների խորհրդի և գործադիր մարմինների միջև արդյունավետ համագործակցություն, ռիսկերի կառավարման հարցերի շուրջ որոշումների կայացման արագություն և ճկունության ապահովելու միջոցով:

Կոմիտեի հիմնական խնդիրն է վերահսկողության ապահովումը հետևյալ ոլորտներում՝

- Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը և մշակույթը, դրանց ինտեգրումը կառավարման ընդհանուր համակարգի հետ
- Բանկի քաղաքականությունները և վարկային, շուկայական, գործառնական,

Ռիսկերի կառավարում

ռազմավարական, իրացվելիության և այլ նշանակալի ռիսկերի գնահատմանն ու կառավարմանը վերաբերող այլ ներքին իրավական ակտերը և դրանց կիրառումը

- Բանկի ռիսկի դիրքը և ռիսկի չափը, ռիսկի գործոնները
- Բանկի կապիտալի համարժեքությունը և իրացվելիության ցուցանիշները

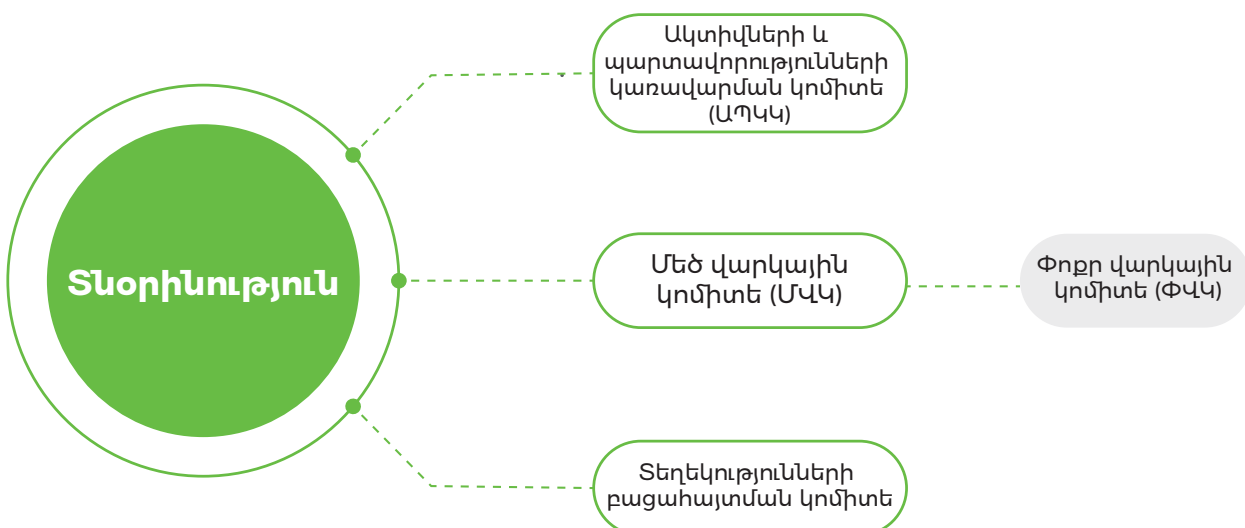
Գործադիր մարմինը, մասնավորապես՝ տնօրինության նախագահ-գլխավոր տնօրենը, տնօրինությունը և դրա անդամները ռիսկեր են ստանձնում խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականության շրջանակներում և իրականացնում դրանց ընթացիկ կառավարումը, համակարգում Բանկի բիզնես-ուղղությունների գործունեությունը, իրականացնում ռիսկերի կառավարում խորհրդի կողմից սահմանված ռիսկերի կառավարման պարամետրերի ներքո: Տնօրինությունը և տնօրինության նախագահ-գլխավոր տնօրենը հաշվետու են տնօրենների խորհրդին: Տնօրինությունը կարող է վերոնշյալ լիազորությունները փոխանցել մասնագիտացված կոլեգիալ մարմիններին՝ կոմիտեներին (ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտե, վարկային կոմիտե և այլն): Բանկում ներդրվել է մասնագիտացված կոմիտեների համակարգ, որի շրջանակներում կոմիտեներին է փոխանցվել տնօրինության իրավասությունների մի մասը, ինչը թույլ է տալիս կառավարել Բանկի հիմնական գործունեությունից բխող ռիսկերը:

Մեծ վարկային կոմիտե

Մեծ վարկային կոմիտեի գործունեության հիմնական նպատակը Բանկի վարկային քաղաքականության իրականացումն է և եկամտաբեր վարկային ակտիվների ձևավորումը՝ մինևույն ժամանակ ապահովելով վարկային ռիսկի ընդունելի մակարդակ: Մեծ վարկային կոմիտեն որոշումներ է կայացնում Բանկի ընդհանուր կապիտալի մինչև 10% չափով ղեկավարվելով համապատասխան ստորաբաժանումների, ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի և անվտանգության ծառայության եզրակացություններով: Հաստատված պայմաններից շեղումով վարկերը նույնպես ենթակա են քննարկման մեծ վարկային կոմիտեի կողմից:

Փոքր վարկային կոմիտե

Փոքր վարկային կոմիտեն ունի նույն նպատակները, ինչ մեծ վարկային կոմիտեն, սակայն որոշումների կայացման իրավասությունները և սահմանաչափերն ավելի ցածր են: Կոմիտեի քննարկմանը և հաստատմանն են ներկայացվում մանրածախ և ՓՄՁ վարկերը: Փոքր վարկային կոմիտեն իրավասու չէ քննարկել կամ հաստատել վարկը, եթե պատասխանատու ստորաբաժանումներից թեկուզ մեկի եզրակացությունը բացասական է:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտե (ԱՊԿԿ)

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեն Բանկում մշտապես գործող կոլեգիալ մարմին է, որն ունի որոշումներ կայացնելու իրավասություն ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման քաղաքականության շրջանակներում: ԱՊԿԿ նպատակն է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների փոխհամաձայնեցված կառավարման համար նախադրյալների ստեղծումը, որը հնարավորություն կտա ապահովել առավելագույն շահութաբերություն՝ իրացվելիության, արտարժույթային և տոկոսադրույքի ռիսկերի ընդունելի սահմաններում: Կոմիտեի իրավասությունների շրջանակը ներառում է նաև ներդրումային քաղաքականության, տոկոսադրույքների, արտարժույթի, իրացվելիության, կապիտալի համարժեքության և ռիսկի պարամետրերի կառավարումը:

Վարկավորման վերաբերյալ որոշումների կայացման իրավասությունները բաշխվում են տարբեր մարմինների միջև, որոնց թվում են ինչպես կառավարման կոլեգիալ մարմինները, այնպես էլ անհատները: Սահմանաչափերը որոշվում են ըստ ռիսկի ավտորժակի բաշխման ընդհանուր հայեցակարգի և պարբերաբար վերանայվում:

Վարկավորման հաստատված պայմաններից շեղումները ևս հաստատվում են ըստ սահմանաչափերի (կախված վարկի տեսակից և գումարից), իսկ որոշումները կայացվում են քվեարկության հիման վրա (պարզ մեծամասնություն, ճնշող մեծամասնություն): Կախված մակրոտնտեսական միջավայրից՝ տնօրինությունն ընդունում է շեղումներով վարկերի հաստատման 4 հնարավոր ռեժիմներից մեկը: Մակրոտնտեսական ռիսկային զարգացումների դեպքում որոշումների ընդունման սահմանաչափերը խստացվում են:

Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի պատասխանատվության շրջանակը բավականին լայն է: Այն ներառում է, բայց չի սահմանափակվում հետևյալով՝

- Մշակում է ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունն ու կառուցվածքը
- Իրականացնում է բիզնես գործընթացների մակարդակով ռիսկերի կառավարման (ներքին հսկողության) համակարգի ներդրում
- Նոր ներդրվող գործիքների գծով ներկայացնում է ռիսկերի կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ
- Հաստատված սահմանաչափերի ներքո տալիս է եզրակացություն բանկային գործարքների վերաբերյալ
- Մշակում և Բանկի ղեկավարությանն է ներկայացնում ռիսկերի կառավարման վերաբերյալ հաշվետվություններ
- Ապահովում է Բանկի անձնակազմի իրազեկումը ռիսկերի կառավարման վերաբերյալ, անցկացնում ուսուցում և հրահանգավորում

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը գնահատում է Բանկում ներդրված ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետությունը, դրա պահանջների և չափանիշների պահպանումը Բանկի ստորաբաժանումների կողմից, հանդես է գալիս առաջարկներով՝ համակարգի արդյունավետությունը բարձրացնելու համար, բացահայտված ռիսկերի վերաբերյալ հաշվետվություններ ներկայացնում Բանկի ղեկավարներին և տնօրենների խորհրդին:

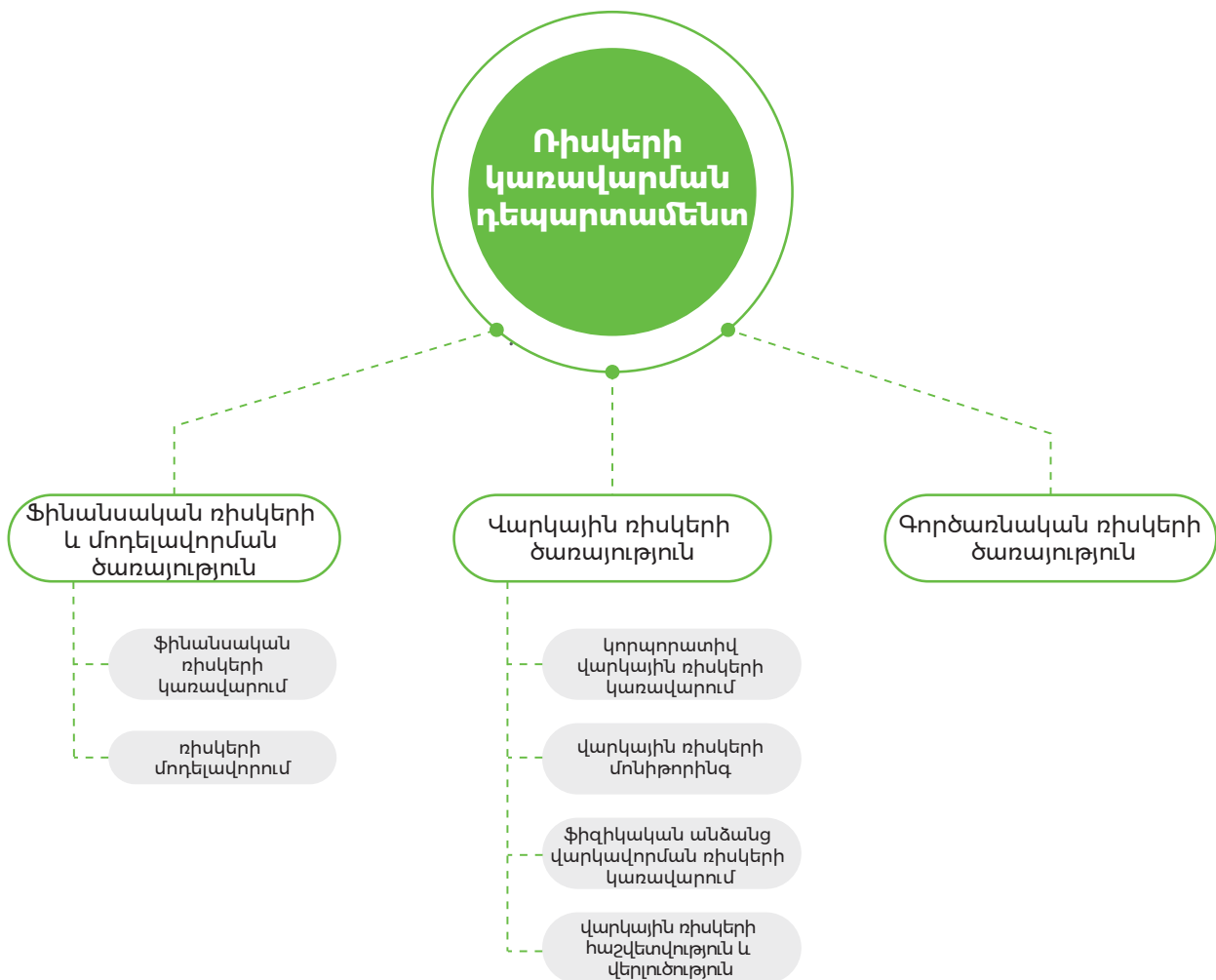
Ռիսկերի կառավարման հայեցակարգի արդյունավետությունն ապահովելու համար Բանկում ներդրվել է կառավարչական տեղեկատվության համակարգ, որն ապահովում է տեղեկատվության ուղղահայաց և հորիզոնական հոսքը որոշումների կայացման համար:

Կառավարչական տեղեկատվության համակարգի նպատակն է ղեկավարությանը ներկայացնել առաջնորդող, համընկնող և հետևորդ ցուցանիշներ Բանկի վարկային և այլ

Ռիսկերի կառավարում

պորտֆելների վերաբերյալ: Համակարգի ներքո տնօրենների խորհուրդը և տնօրինությունը ստանում են հաշվետվություններ ի հայտ եկող ռիսկերի և դրանց հնարավոր հետևանքների, ինչպես նաև հսկողական մեխանիզմների խափանման մասին: Մասնավորապես, առանձին գործիքների մասով տարբեր եղանակներով ղեկավարներին ներկայացվում են հետևյալ տեղեկությունները՝

- Բանկի պորտֆելների/ներդրումների կառուցվածքը
- Պորտֆելների եկամտաբերությունը և ժամկետային կառուցվածքը
- Ժամկետանց ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը
- Գրավադրված ակտիվների կառուցվածքը
- Խնդրահարույց վարկերի և կենտրոնացումների վերաբերյալ տեղեկատվություն
- Դեֆոլտի ենթարկված վարկերի վերադարձելիությունը
- Այլ տեղեկատվություն արդյունավետության վերաբերյալ

Ռիսկի ախորժակ

Ռիսկի ախորժակը ռիսկի այն ընդունելի մակարդակն է, որը Բանկը պատրաստ է ստանձնել իր կարճաժամկետ և միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու համար: Վնասների առումով ռիսկի ախորժակը հնարավոր վնասների/ռիսկի չափն է, որը Բանկը պատրաստ է կրել կանխատեսվող միկրոտնտեսական միջավայրում իր կարճաժամկետ և միջնաժամկետ նպատակներն ու ծրագրերն իրագործելու համար: Գոյություն ունեն ռազմավարական ռիսկի ախորժակ (ռիսկի աստիճան միջնաժամկետ/երկարաժամկետ տնտեսական ցիկլերի համար) և ընթացիկ (գործառնական) ռիսկի ախորժակ:

Ռազմավարական ռիսկի ախորժակը ռիսկի առավելագույն չափն է, որը Բանկը կարող է ստանձնել 3-ամյա կտրվածքով իր նպատակներին հասնելու համար «սուր լարվածության» մակրո սցենարի ներքո, իսկ գործառնական ռիսկի ախորժակը ռիսկի առավելագույն չափն է, որը Բանկը կարող է ստանձնել կանխատեսված մակրո սցենարի ներքո 1 տարվա կտրվածքով իր նպատակների իրականացման համար: Թե՛ ռազմավարական, թե՛ գործառնական ռիսկի ախորժակը որոշվում է մեկ տարվա կտրվածքով առաջացող ռիսկերի համար:

Ռազմավարական և գործառնական ռիսկի ախորժակները սահմանվում են Բանկի հիմնական բիզնես ուղղությունների՝ կորպորատիվ վարկավորման, մանրածախ վարկավորման և առևտրային գործառնությունների համար: Ռիսկի տեսակներն են.

- Վարկային ռիսկն ընդհանուր հաստատված ռիսկի ախորժակն է՝ կորպորատիվ և մանրածախ վարկավորման գծով:
- Ծուկայական ռիսկն առևտրային գործառնությունների համար հաստատված ռիսկի ախորժակի (արտարժույթային ռիսկ, արժեթղթերի/կոնտրագենտի ռիսկ) և Բանկի հաշվեկշռում նշված ընթացիկ տոկոսադրույքի համար նախատեսված ռիսկի ախորժակի հանրագումարն է:
- Գործառնական ռիսկի ախորժակը հաստատվում է ներքին գործընթացներից, մարդկային գործոնից, տեխնոլոգիաներից, համակարգերից և արտաքին գործոններից բխող ռիսկերի համար:

Բանկի ռազմավարական ռիսկի ախորժակը չի կարող գերազանցել Բանկի համար ընդունելի ռիսկի աստիճանը կամ նախատեսել 33 ԿԲ նորմատիվներից որևէ շեղում: Բանկի ռազմավարական ռիսկի ախորժակը հաստատվում/վերանայվում է տնօրենների խորհրդի կողմից առնվազն տարին մեկ անգամ:

Ընթացիկ տարվա համար տնօրենների խորհուրդը հաստատում է ռազմավարական ռիսկի ախորժակը չգերազանցող ընթացիկ ռիսկի ախորժակ: Ընթացիկ ռիսկի ախորժակի սահմանաչափերը պայմանավորված են մակրոտնտեսական միջավայրի և շուկայի սպասումներով, որոնք ձևավորվում են Բանկի ռազմավարության քննարկումների արդյունքում՝ հաշվի առնելով Բանկի համապատասխան պարամետրերի պլանավորված ցուցանիշները և սթրես-սցենարների արժեքները:

Ռիսկի ախորժակը կառավարում է ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեն/մեծ վարկային կոմիտեն, ինչպես նաև տնօրենների խորհուրդը՝ սահմանաչափի գերազանցման դեպքում:

Բանկի ռիսկի ակտորժակը

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ԵՎ ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

«Ռիսկ/եկամուտ» մոտեցման և ռիսկի ակտորժակի բաշխման շրջանակներում Բանկը կիրառում է ռիսկի գնահատման և նվազեցման տարբեր գործիքներ և մեթոդներ: Բանկի ռիսկերը դասակարգվում են որպես վարկային, շուկայական, գործառնական և այլ ռիսկեր:

Բանկը ենթարկվում է ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկի, երբ հաճախորդները կամ պայմանագրի կողմերը խախտում են սահմանված ժամկետներում վճարում կատարելու իրենց պարտավորությունները: Վարկային ռիսկը Բանկի ամենաեական ռիսկն է, քանի դեռ Բանկի հիմնական գործունեությունը ավանդական վարկավորումն է, որն էլ կազմում է հաշվեկշռային ցուցանիշների հիմնական մասը: Հաշվի առնելով տնտեսության դոլարացման բարձր մակարդակը՝ ընդհանուր վարկային ռիսկի էական տարրերից է փոխարժեքների տատանումով պայմանավորված վարկային ռիսկը, որն առաջանում է չապահովված վարկառուներին արտարժույթով տրամադրված վարկերից: Վարկային ռիսկը պարունակում է նաև կենտրոնացման ռիսկը՝ վարկային պորտֆելի որակի վատթարացման հավանականությունը, որը կարող է առաջանալ մեկ վարկառուի կամ փոխկապակցված վարկառուներին խոշոր վարկեր տրամադրելու արդյունքում:

Հավասարակշռված վարկային պորտֆել և կայուն եկամուտ ապահովելու համար շատ կարևոր է վարկային ռիսկերի կառավարման կուռ համակարգի առկայությունը: Այդ նպատակով Բանկում ստեղծվել է ռիսկերի շրջահայաց կառավարման համակարգ, որը հիմնվում է վարկային ռիսկերի բացահայտման, չափման և մոնիթորինգի արդյունավետ գործընթացների վրա: Վարկային ռիսկերի կառավարման թիմը գնահատում և կառավարում է մանրածախ և կորպորատիվ գործառնությունների ռիսկերը թե՛ առանձին գործարքների, թե՛ պորտֆելի մակարդակով: Վարկային ռիսկերի կառավարման բաժինները մասնակցում են յուրաքանչյուր գործարքի վարկային ռիսկի վերլուծությանը, գնահատմանը և հաստատմանը՝ կիրառելով ռիսկերի գնահատման և դասակարգման հատուկ ներքին մեթոդաբանություններ: Վարկային ռիսկի կառավարման նպատակն է պորտֆելի վերահսկումը, որակի մոնիթորինգը, ինչպես նաև վարկային ռիսկի կառավարման մեխանիզմների մշակումը և կիրառումը՝ սթրես-թեստերի, վաղ ահազանգման և ռիսկի հիմնական ցուցանիշների ու պարամետրերի, ոլորտային վերլուծության ու մոնիթորինգի հիման վրա:

Բանկի մոնիթորինգի համակարգի հիմքում է ռիսկերի բացահայտումը, որը թույլ է

■ Ռիսկերի կառավարում

տալիս ժամանակին արձագանքել շուկայական փոփոխություններին, բացահայտել վարկային պորտֆելի թույլ կողմերը և նախանշել լուծումներ հիմնավորվածորոշումներ կայացնելու համար: Մոնիթորինգի են ենթարկվում առանձին վարկերը, ընդհանուր պորտֆելը, ինչպես նաև արտաքին միտումները, որոնք կարող են ազդել պորտֆելի ռիսկայնության վրա: Վաղ ահազանգման ազդակները կարևոր դեր են խաղում վարկերի որակի վատթարացումը վաղ փուլում հայտնաբերելու և զսպող քայլեր ձեռնարկելու համար: Վարկային պորտֆելի մոնիթորինգի ընթացքում կիրառվում է վիճակագրական վերլուծություն: Վարկային պորտֆելի մոնիթորինգը և ընտրանքային ստուգումներն իրականացվում են վարկային ռիսկի կառավարման բաժնի կողմից շարունակաբար: Կորպորատիվ վարկային ռիսկի կառավարման թիմը պատասխանատու է այցելությունների միջոցով առևտրային վարկերի մոնիթորինգի համար: Այս գործընթացը թույլ է տալիս վաղ փուլում արագ բացահայտել ռիսկային վարկերը և համապատասխան քայլեր ձեռնարկել:

Վարկային ռիսկերի կառավարման բաժինը պարբերաբար վերլուծում է պորտֆելի միտումները, ներառյալ ընդհանուր վարկային պորտֆելի հնարավոր կորուստները, պորտֆելի որակը, իրականացնում է վարկերի դասակարգման դինամիկայի և պորտֆելի կենտրոնացման վերլուծություն և ամսական հաշվետվություն ներկայացնում վարկային կոմիտեին: Ընդ որում, վարկային պորտֆելի որակի մասին հաշվետվություններն ամսական կտրվածքով ներկայացվում են նաև տնօրինությանը և տնօրենների խորհրդին: Վարկային ռիսկերի կառավարման համակարգի շնորհիվ Բանկը կարողանում է բացահայտել և նվազեցնել ռիսկերը՝ ժամանակին վերանայելով իր քաղաքականությունները:

Շուկայական ռիսկի գնահատումն ու կառավարումը հիմնվում են նույն «ռիսկ/եկամուտ» հարաբերակցության և ռիսկի ախորժակի վրա, որը սահմանվում և բաշխվում է ըստ ռիսկի հետևյալ ենթատեսակների՝ տոկոսադրույքի, գնային, արժույթային և բաժնեմասի գնի ռիսկեր: Շուկայական ռիսկն առաջանում է շուկայի տատանումների պատճառով ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության, արժույթի և տոկոսադրույքների անհամապատասխանության, ինչպես նաև արժեթղթերի, անշարժ գույքի, Բանկին պատկանող կամ որպես գրավ ընդունված ակտիվների գնի փոփոխության հետևանքով:

Շուկայական ռիսկերի կառավարման համար պատասխանատու է ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեն (ԱՊԿԿ): Բանկի խնդիրն է կառավարել շուկայական ռիսկերը, սահմանել ընդունելի շեմեր և կիրառել որոշումների կայացման համապատասխան համակարգ՝ հնարավոր կորուստները ռիսկի ախորժակի նախանշված սահմաններում պահելու համար: Կիրառվող վաղ ահազանգման ազդակները և ռիսկի հիմնական ցուցանիշների համակարգը, տարատեսակ սթրես-թեստերը նպատակ ունեն հաշվարկելու շուկայական տարբեր զարգացումների ազդեցությունը Բանկի վրա, ինչպես նաև հասկանալ շուկայական ռիսկի բաց դիրքի սահմանաչափերն ըստ գործող շուկայական ռիսկի բոլոր աղբյուրների: Իրականացվող սթրես-թեստերի սցենարները պարբերաբար վերանայվում են արտացոլելով շուկայի պայմանները: Ռիսկերի պարամետրերի համակարգով սահմանվում են պարտադիր գործողություններ, պատասխանատու անձինք, ռիսկի գոտիներ, ինչպես նաև հաշվետվողականության և որոշումների կայացման կանոնները: Շուկայական ռիսկերի կառավարման համակարգը պարբերաբար վերանայվում է Բանկի կողմից առաջարկվող ծառայությունների և

շուկայական միջավայրի զարգացմանը զուգահեռ:

Արտաթուփային ռիսկ: Արտաթուփային (հիմնականում ԱՄՆ դոլարով) արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների մեծ ծավալը տեղական շուկայի ցածր իրացվելիության հետ մեկտեղ Բանկի համար առաջացնում է արտաթուփային ռիսկ և դառնում բաց արտաթուփային դիրքի հիմնական պատճառը: Նման պայմաններում փոխարժեքի ցանկացած տատանում կարող է հանգեցնել ռիսկով կշռված ակտիվների արժեքի փոփոխության, ավելին, ճնշման տակ դնել Բանկի կապիտալի ցուցանիշները: Արտաթուփային ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Բանկը կիրառում է ռիսկի ենթարկված արժեքի (VaR) մեթոդաբանությունը՝ հիմնվելով նախորդ ժամանակաշրջանների տվյալների և թեստերում օգտագործվող փոխարժեքների սիմուլյացիաների վրա, հաշվի առնելով տարբեր փոխարժեքների, դրանց տատանումների և հավանականության՝ նախկինում գրանցված հարաբերակցությունը: Ռիսկերի պարամետրերի համակարգը ներառում է նաև ընդհանուր բաց դիրքի պարամետրերը, որոնք սահմանափակվում են ըստ ռիսկի գոտիների, որոշում կայացնողների և սահմանաչափերի խախտման դեպքում ձեռնարկվող միջոցառումների: Արտաթուփային ռիսկը, բաց դիրքի արդյունքում կորուստը, ռիսկով կշռված ակտիվների աճը վաղ փուլում կանխատեսելու և Բանկի կապիտալի, կապիտալի համարժեքության ցուցանիշի և իրացվելիության վրա դրանց ազդեցությունը չափելու համար կիրառվում են մի շարք սթրես-թեստեր՝ 3 հիմնական սցենարով: Բացի դրանից, Բանկը կիրառում է լրացուցիչ առավելագույն արժեքի մոտեցում, որը հիմնվում է սիմուլյացիոն սխեմայի վրա և ապահովում արժույթային ռիսկի վստահելի գնահատումներ: Այս մոտեցումը կիրառվում է ռիսկի և ակնկալվող կորուստի օպերատիվ գնահատման և կառավարման համար:

Տոկոսադրույքի ռիսկ՝ սահմանված ժամանակաշրջանում զուտ տոկոսային եկամտի նվազման ռիսկն է՝ պայմանավորված շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությամբ: Տոկոսադրույքի ռիսկի հիմնական աղբյուրներից մեկն է ներդրումային պորտֆելը, որը մեծամասամբ բաղկացած է պարտքային գործիքներից: Տոկոսադրույքի ռիսկի մեկ այլ աղբյուր է հանդիսանում լողացող տոկոսադրույքով (հիմնականում ԼԻԲՈՐ) ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների միջև ոչ գրոյական տարբերությունը: Քանի որ լողացող տոկոսադրույքով վարկատեսակները տեղական շուկայում լավ չեն զարգացած, լողացող տոկոսադրույքի տատանումները կարող են անդրադառնալ Բանկի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը, ներառյալ հաստատուն տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում առաջացող ճեղքվածքը, լողացող տոկոսադրույքի դիրքի չհեջավորված մասը և արժեթղթերի պորտֆելը, վերահսկվում և նվազեցվում է ռիսկերի մեծաթիվ պարամետրերի միջոցով: Տոկոսադրույքի ռիսկի պարամետրերի համակարգը բաղկացած է ավելի քան 30 տարբեր տարրերից: Արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկը կառավարվում է առանձին քաղաքականությամբ, որն ընդգրկում է պորտֆելի պարամետրերը, սթրես-թեստերը, ակտիվների տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշումների կայացման սահմանաչափերը և վաղ ահազանգման ազդակները, որոնք պարբերաբար վերանայվում են Բանկի գործունեության աճին զուգահեռ: Տնօրենների խորհրդի կողմից սահմանվող և ԱՊԿԿ ու տնօրինության կողմից իրականացվող քաղաքականությունը նախատեսում է տոկոսադրույքի ռիսկի սահմանափակում՝ ռիսկի ախորժակի նախանշված չափով. հնարավոր կորուստները գնահատվում են սթրես-թեստերի սցենարների, վիճակագրական սիմուլյացիայի, ռիսկի ենթարկված արժեքի և ակնկալվող պակասորդի հիման վրա:

■ Ռիսկերի կառավարում

Գնային ռիսկ: Բանկը ենթարկվում է վարկերի ապահովման ծածկույթի նվազման ռիսկին՝ ապահովման միջոցների և բաժնային գործիքների շուկայական գների տատանման հետևանքով: Գնային ռիսկի հիմնական աղբյուրն է գրավադրված անշարժ գույքի արժեզրկումը: Գնային ռիսկը կարող է առաջանալ նաև կապիտալի գործիքների, ապրանքների, հիմնական միջոցների, գրավադրված շարժական գույքի և գնային ռիսկին ենթարկվող այլ ֆինանսական գործիքների շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Գնային ռիսկը կարող է էական ազդեցություն ունենալ վարկային ռիսկի վրա, քանի որ անշարժ գույքի գնային տատանումները կարող են հանգեցնել չապահովված վարկերի մեծ ծավալի առաջացման՝ պայմանավորված «վարկ/գրավ» հարաբերակցության աճով: Վարկային ռիսկի մեկ այլ տարր, որը փոխկապակցված է գնային ռիսկի հետ, միջազգային առևտրով զբաղվող վարկառուների վճարունակության անկման ռիսկն է, քանի որ նրանք կարող են տուժել տարբեր ապրանքների շուկայական գների տատանումից: Մակրոմիջավայրի ռիսկի մոնիթորինգի ներքո պարբերաբար վերլուծվում է տեղական ընկերությունների վճարունակությունը: Ի պատասխան այդ ռիսկերին խստացվում են վարկավորման պայմանները, շեղումների սահմանաչափերը, ռիսկերի պարամետրերի ընդհանուր համակարգում ներառվում է որոշումների կայացման հստակ սահմանված հիերարխիկ կարգ: Բանկը մշակել է գործողությունների ծրագրեր բիզնես-գործընթացների անընդհատությունն ապահովելու և սթրես-թեստերով նախատեսված հնարավոր գնային ցնցումների արդյունքում առաջացող ռիսկերին վաղ փուլում արձագանքելու համար:

Իրացվելիության ռիսկ՝ ռիսկ, որ Բանկը չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները՝ առանց մեծ վնաս կրելու: Իրացվելիության ռիսկը կարող է էապես բարձրանալ հետևյալ դեպքերում.

- Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության զգալի անհամապատասխանություն
- Հաշվեկշռի թույլ դիվերսիֆիկացում
- Խոշոր ավանդատուների և վարկառուների բարձր կենտրոնացում
- Արժույթային ցնցումներ ֆինանսական շուկաներում, որոնք հանգեցնում են ավանդների դուրսբերման կամ փոխարկման
- Ֆինանսական շուկայում իրացվելիության պակաս
- Արժեթղթերի պորտֆելի որակի անկում
- Ֆինանսական գործիքների (ռեպո, սվոփ, օվերնայթ և այլն) անսպասելի անհասանելիություն

Բանկը ձգտում է մշտապես պահովել բարձր իրացվելի ակտիվների բավարար մակարդակ՝ ելնելով ցպահանջ ու կարճաժամկետ պարտավորությունների և ընդհանուր ակտիվների մեծությունից: Բարձր իրացվելի ակտիվների կառուցվածքն ըստ արժույթների, կանխիկ/անկանխիկ միջոցների որոշվում է՝ ելնելով Բանկի պարտավորությունների կառուցվածքից: Բանկը միջոցներ տեղաբաշխելիս ձգտում է ապահովել գործիքների բազմազանություն և կենտրոնացումների շարունակական նվազեցում: Դա ենթադրում է տեղաբաշխված միջոցների դիվերսիֆիկացում ըստ հաճախորդների կամ հաճախորդների խմբերի, գործիքների, տնտեսության տարբեր ճյուղերի և այլ չափանիշների, ինչպես նաև Բանկի ընդհանուր ակտիվներում դրանց տեսակարար կշռի սահմանում ու հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի պարամետրերը (օր.՝ կենտրոնացումը,

ակտիվների և պարտավորությունների միջև ճեղքվածքը, տոկոսադուրյալի ճեղքվածքը, բարձր իրացվելի ակտիվների ցուցանիշները և այլն) սահմանված են ռիսկերի պարամետրերի համակարգում: Դրանց կառավարումը, այդ թվում՝ ռիսկի մակարդակի սահմանափակումը, հաշվետվողականության սկզբունքները, գործողությունների ծրագրերը, որոշումների կայացման քաղաքականությունները, պատասխանատու անձանց նշանակումը և սթրես-թեստերի սկզբունքների կիրառումը, իրականացվում է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր համակարգին համաձայն:

Գործառնական ռիսկ` ներքին գործընթացների, համակարգերի խափանման, մարդկային գործունի կամ արտաքին գործոնների հետևանքով առաջացող ռիսկ: Բանկում անընդհատ իրականացվում է գործառնական ռիսկերի բացահայտմանը և գնահատմանն ուղղված հետևողական աշխատանք: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է միասնական համակարգի միջոցով: Նոր գործընթաց կամ ծառայություն ներդնելուց առաջ Բանկը գնահատում է դրա կարևորությունը և դրա հետ կապված գործառնական ռիսկերի նկատմամբ իր զգայունությունը: Գործընթացների և համակարգերի ռիսկերի գնահատման մեջ առանցքային դեր է խաղում տարբեր դեպքերի հավանականության և դրանց ազդեցության հաշվարկը, որի ճշգրտությունն ապահովելու նպատակով Բանկը վարում է գործառնական պատահարների և կորուստների տվյալների շտեմարան: Այն թույլ է տալիս վերլուծել ռիսկի աղբյուրները, բնույթը, պատճառները և միտումները, հաշվարկել հետագայում գործառնական կորուստներին դիմակայելու համար անհրաժեշտ կապիտալի ծավալը: Մենք նաև ներդրել ենք կապիտալի` ըստ պրոդուկտների բաշխման մոդել` սեփական մեթոդաբանությամբ, որը թույլ է տալիս սահմանել պրոդուկտի հետ առնչվող գործընթացների և համակարգերի գնահատման խնդիրներն ըստ առաջնահերթության: Խոշոր պատահարներից պաշտպանվելու նպատակով Բանկը լավագույն փորձին համապատասխան ապահովագրել է իր ակտիվները, գործառնությունները, պարտավորությունները և աշխատակիցների պատասխանատվությունը: Բանկն իր ակտիվները ապահովագրել է մի շարք ռիսկերից, այդ թվում՝ հրդեհից, պայթյունից, տարերային աղետներից, երրորդ անձանց ոչ օրինաչափ գործողություններից, գործադուլներից, ըմբոստություններից, քաղաքացիական հուզումներից, ահաբեկչությունից, ինչպես նաև իր հաճախորդների համար ձեռք բերել երրորդ կողմի պատասխանատվության ապահովագրություն: Բանկը նաև ունի ֆինանսական հաստատությունների համապարփակ ապահովագրություն (Bankers' Blanket Bond) և իր տնօրենների ու ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն:

Ռազմավարական ռիսկ: Ծուկայական իրավիճակի, հաճախորդի վարքագծի և տեխնոլոգիաների փոփոխությունները նույնպես կարող են բացասաբար անդրադարձնալ կատարողականի վրա, եթե Բանկը ճկուն չլինի արտաքին փոփոխությունների հանդեպ: Հետևաբար, ցանկացած կազմակերպության նման Բանկը ևս ենթարկվում է ռազմավարական ռիսկերի: Ռազմավարական ռիսկերի կառավարման համակարգի հիմքում են պարբերաբար անցկացվող ռազմավարական քննարկումները, պլանավորումը, հաշվետվությունների ներկայացումը տնօրենների խորհրդին և տնօրինությանը, ինչպես նաև զարգացման բոլոր առանձին ուղղությունների շարունակական վերահսկողությունը: Բանկում ռազմավարական պլանավորման գործընթացը կանոնակարգվում է Ռազմավարական վերլուծությունների իրականացման և գործարար ծրագրերի մշակման և մոնիթորինգի ընթացակարգով:

■ Ռիսկերի կառավարում

Տարեկան երկու անգամ անցկացվում են ռազմավարության քննարկումներ, որոնց ընթացքում ուսումնասիրվում և տնօրենների խորհրդին են ներկայացվում Բանկի ռազմավարությունը, նպատակները և խնդիրները հաջորդ տարիների համար: Քննարկումներից հետո սկսվում է եռամյա գործարար ծրագրի մշակումը, իսկ ծրագրի հաստատումից հետո այն կարող է վերանայվել միայն հիմնարար դրույթների և ենթադրությունների էական փոփոխությունների դեպքում:

Շրջակա միջավայրի ռիսկ` ընկերության գործունեության հետևանքով առաջացող արտանետումների, թափոնների, ռեսուրսների սպառման պատճառով շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցությունը կամ դրա հավանականությունը, ինչպես նաև որոշակի գործունեության հետևանքով շրջակա բնական միջավայրի քայքայման վտանգը: Շրջակա միջավայրի ռիսկերի կառավարումը ենթադրում է շրջակա միջավայրի առկա ռիսկերի բացահայտումը և դրանց կառավարման եղանակների ընտրությունը` մարդկանց առողջությունը և ընդհանուր շրջակա միջավայրը լավագույն ձևով պաշտպանելու համար: Հաճախորդի/ֆինանսավորվող ընկերության գործունեության վայրում կարող են առաջանալ սոցիալական խնդիրներ, որոնք հետզհետե կարող են ազդել մոտակայքում բնակվող համայնքների վրա: Իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվելով շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման լավագույն միջազգային սկզբունքներով Ամերիաբանկը հետամուտ է նաև իր հաճախորդների կողմից շրջակա միջավայրի և հանրության հանդեպ իրենց պարտականությունների պատշաճ կատարումն ապահովելուն: Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման հիմնական տարրերն են.

- Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը
- Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման հրահանգը
- Լավագույն փորձին համաձայն տվյալ ռիսկերի կառավարման գործընթացը ներդնելու և իրականացնելու համար անհրաժեշտ գործիքները

Բանկն ունի շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի համակարգող և պատասխանատու մասնագետ` շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման համակարգի ներդնումն ու ընթացիկ կիրառումն ապահովելու համար:

Բանկը ենթարկվում է նաև այլ ռիսկերի, որոնց թվում են հեղինակության ռիսկը, օրենսդրական և իրավական պահանջների խախտման ռիսկը, իրավական ռիսկը և ՓԼ/ԱՖ ռիսկը:

Հեղինակության ռիսկը` հեղինակության անկման հավանականությունն է, որի արդյունքում նվազում է ընկերության ընդհանուր արժեքը, և/կամ ավելանում են իրավական պահանջների պահպանման և այլ ծախսերը: Հեղինակության ռիսկն ընդգրկում է էթիկայի, ապահովության, անվտանգության, կայունության, որակի և նորամուծությունների հետ կապված բացասական զարգացումները: Հեղինակության ռիսկը կառավարվում է տնօրինության մակարդակում, սակայն առավել հիմնավորված որոշումներ կայացնելու համար ներգրավվում են նաև հաճախորդների հետ հարաբերությունների կառավարման, հասարակայնության հետ կապերի, ներդրողների հետ փոխհարաբերությունների, անվտանգության ստորաբաժանումները և

այլ շահագրգիռ կողմեր: Հեղինակության ռիսկի զսպումն իրականացվում է առանձնացված կառույցի՝ տեղեկությունների բացահայտման կոմիտեի միջոցով: Կոմիտեն որակում է տեղեկատվությունը՝ որպես ներքին հանդիսացող կամ չհանդիսացող, հաստատում խոսնակների ցանկը, ինսայդերների ցուցակները, հրապարակային հարցումների և ասեկոսեների վերաբերյալ հայտարարությունների տեքստերը: Քանի որ Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ազգային օրենսդրությամբ և վարկատուների հետ կնքված պայմանագրերով, Բանկը ենթարկվում է օրենսդրական և իրավական պահանջների հնարավոր խախտման հետ կապված խնդիրների: Օրենսդրական և իրավական պահանջների խախտման ռիսկը կառավարելու համար պատասխանատու են համապատասխան ստորաբաժանումները՝ ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտը, իրավաբանական դեպարտամենտը, ներքին հսկողության բաժինը և ֆինանսական դիտարկումների ծառայությունը: Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է կարգավորող մարմնի պահանջների համաձայն՝ միևնույն ժամանակ կիրառելով միջազգային չափանիշները՝ ներքին իրավական ակտերում հնարավոր թերությունները բացառելու համար: Նշված ռիսկերը սահմանափակվում են ներքին իրավական ակտերի, որոշումների կայացման և վերահսկողության եռաստիճան համակարգի միջոցով, այն է՝ ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հատուկ բաժնի, մասնագիտացած կոմիտեների և տնօրինության կողմից:

Մակրոտնտեսական միջավայր

2020 թվականը տնտեսական ճգնաժամի տարի էր՝ պայմանավորված ամբողջ աշխարհում Covid-19 համավարակով, որին հաջորդեց Ադրբեյջանի կողմից Արցախի Հանրապետության դեմ սանձազերծված ռազմական ագրեսիան: Հայաստանի ՀՆԱ-ն համավարակի, համատարած կարանտինի և ռազմական գործողությունների ֆոնին նվազեց 7.6%-ով, իսկ 12-ամսյա սպառողական գների կուտակային ինդեքսը կազմեց 1.2%:

ՀՀ տնտեսության վրա բացասաբար ազդած հիմնական գործոններն էին տնտեսական ակտիվության անկումն այն ճյուղերում, որոնք կապված են զբոսաշրջության, հյուրանոցների և հասարակական սննդի հետ (HoReCa), ուղղակի օտարերկրյա ներդրումների ցածր մակարդակը, խիստ անկայունությունը ներքին ֆինանսական շուկայում: Ծանրագույն 2020 թվականից հետո ակնկալվում է, որ գալիք տարում երկրում կարճանազրվի դրական տնտեսական աճ: 2021թ. հիմնական ռիսկերն ու անորոշությունները կապված կլինեն ներքաղաքական իրավիճակի, տարածաշրջանային աշխարհաքաղաքական զարգացումների և Covid-19 համավարակի հետ, որը, չնայած պատվաստանյութերի առկայությանը և կոլեկտիվ իմունիտետի հնարավոր ձևավորմանը, դեռևս մարտահրավեր է և Էական ռիսկ:

Տարեվերջի դրությամբ **ՀՀ բանկային համակարգի** հիմնական ցուցանիշներն են՝ խնդրահարույց վարկերի միջին ցուցանիշ՝ 6.6%, կապիտալի համարժեքության գործակից՝ 17.0%, կապիտալի եկամտաբերություն՝ 6.9%, ընդհանուր իրացվելիության միջին գործակից՝ 25.6% (սորմատիվային պահանջը՝ 15%), կապիտալի աճ՝ 7.3%:

■ Ռիսկերի կառավարում

2020թ. Ամերիաբանկը գործում էր բարձր ռիսկի պայմաններում, և այդուհանդերձ ռիսկի այսորժակի սահմանաչափերը չեն խախտվել: Վարկային ռիսկը (խնդրահարույց վարկեր և զուտ վնաս) ավելացավ, հիմնականում 2-րդ և 3-րդ եռամսյակում՝ գործարար ակտիվության նվազման ֆոնին, սակայն տարեվերջում իրավիճակը բարելավվեց, և Ամերիաբանկի գրանցած ցուցանիշը Հայաստանի բանկային հատվածի միջին ցուցանիշից շատ ավելի ցածր էր: Բանկերի վարկային պորտֆելի որակի վրա ճնշման հիմնական աղբյուրը 2020թ. ներքին պահանջարկի անկումն էր, իրական աշխատավարձերի կրճատումը՝ տնտեսության որոշակի հատվածներում գործազրկության աճին զուգահեռ, մասնավոր տրանսֆերտների և ուղղակի օտարերկրյա ներդրումների ցածր մակարդակը: Համաշխարհային տնտեսության հեռանկարը 2021թ. համար դրական է, համավարակի հետ կապված տրամադրությունը՝ լավատեսական՝ շնորհիվ արդյունավետ պատվաստանյութերի մշակման և ամբողջ աշխարհում 1-ին եռամսյակից սկսած զանգվածային պատվաստումների ծրագրերի: Առաջիկա 6 ամսում ակնկալվում է ապրանքների գների աճ, ցածր տոկոսադրույքներ և թեթև ակտիվություն զբոսաշրջության ոլորտում:

Ռիսկերի կառավարման համակարգի զարգացումները և գործողությունները 2020թ.

Ելնելով 2020թ. տնտեսական և գործառնական միջավայրի զարգացումներից՝ Բանկը.

- Մշակեց, ներդրեց և փորձարկեց բիզնեսի վերականգնման ծրագիրը, որն ընդգրկում է Բանկի ֆինանսական դիրքերի և գործառնական հնարավորությունների վրա ազդող ավելի քան 16 տարբեր սցենար:
- Գործարկեց կորոնավիրուսային համավարակի և ռազմական գործողությունների պայմաններում գործունեության անընդհատության ապահովման ծրագիրը՝ պատշաճ կերպով ապահովելով բոլոր գործառնությունների իրականացումն ամբողջ երկրի տարածքում:
- Վերանայեց ավտոմատացված թվային վարկավորման պրոդյուկտների մոդելները՝ քանակական պարամետրերում ներառելով մակրոտնտեսական հնարավոր անկման հետևանքները:
- Վերանայեց վարկունակության պարամետրերը (պարտավորություններ/եկամուտ, պարտքի սպասարկման գործակից, վարկ/գրավ) և վարկի գումարի առավելագույն սահմանաչափերը, սահմանափակեց վարկավորման՝ ռիսկի նկատմամբ զգայուն որոշ ուղղություններ:
- Covid-19 ռիսկերը գնահատելու համար մշակեց սցենարների համակարգ՝ հիմնվելով ռիսկերի ի հայտ գալու դեպքում կիրառվող համապատասխան ազդակների և մեղմացնող գործողությունների վրա:
- Մշակեց տոկոսադրույքների ռիսկերի կառավարման նոր գործիքներ և գնահատման մեթոդներ:
- Վերանայեց պահուստավորման մոդելներն ու սկզբունքները՝ ապահովելու համար կապիտալի տեղաբաշխման արդյունավետությունը ռիսկերի նոր միջավայրում:
- Մշակեց մոդելների ռիսկերի և ստուգումների ամբողջական հայեցակարգ՝ ապահովելու համար մեծ տվյալների վրա հիմնված

մաթեմատիկական մոդելներ կիրառող պրոդուկտների գծով ռիսկերի գնահատումը և վերահսկումը:

- Հաշվի առնելով ամբողջ աշխարհում կիբեր հանցագործությունների և քարտային զեղծարարության աճի միտումները՝ Բանկը ներդրեց քարտերի ապահովագրության և կիբեր պատասխանատվության ապահովագրության ծառայությունները: Բարելավվեցին ապահովագրության որոշ պայմաններ:

Վարկային ռիսկ

Ռիսկեր և անորոշություններ

2020թ. Բանկը գործում էր էական, բայց կառավարելի վարկային ռիսկի պայմաններում՝ կապված Covid-19 համավարակի և Արցախի Հանրապետությունում ռազմական գործողությունների հետ: Մենք ձեռնարկել ենք մի շարք միջոցառումներ՝ վարկային ռիսկը կառավարելու նպատակով, մասնավորապես՝

- Առաջարկեցինք կարճաժամկետ վարկային արձակուրդ Covid-19 համավարակից տուժած կորպորատիվ և մանրածախ հաճախորդներին (ի դեպ, արձակուրդից օգտվեց հաճախորդների միայն մի մասը)
- Խստացրինք վարկունակության պարամետրերը (պարտավորություններ/եկամուտ, պարտքի սպասարկման գործակից, վարկ/գրավ) և վարկի գումարի առավելագույն սահմանաչափերը, սահմանափակեցինք վարկավորման՝ ռիսկի նկատմամբ զգայուն որոշ ուղղություններ
- Սկսեցինք իրականացնել տնտեսության առանձին տուժած հատվածների մոնիթորինգ, բացահայտել վաղ ազդակները, ձեռնարկել մեղմացմանն ուղղված քայլեր
- Մշակեցինք Covid-19 հետագա ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված սցենարների համակարգ՝ հիմնվելով ռիսկերի ի հայտ գալու դեպքում կիրառվող համապատասխան ազդակների և գործողությունների վրա
- Քայլեր ձեռնարկեցինք՝ ապահովելու համար ռիսկային և վերանայված պայմաններով վարկերի դիմաց կատարվող պահուստավորման բավարար ծավալ

Ռիսկի հիմնական ցուցանիշները

Պորտֆելի որակ և ծածկույթ

Մեր կողմից ձեռնարկվող քայլերն ուղղված են պորտֆելի որակի կառավարմանը: Ամերիաբանկի խնդրահարույց վարկերի ցուցանիշը շատ ավելի ցածր է, քան Հայաստանի բանկային համակարգի միջին ցուցանիշը՝ ինչպես կորպորատիվ, այնպես էլ մանրածախ պորտֆելներում: Մասնավորապես, Բանկի խնդրահարույց վարկերը

■ Ռիսկերի կառավարում

2020թ. վերջում կազմում էին ընդհանուր վարկերի ընդամենը 4.2%՝ նախորդ տարվա համեմատ ավելանալով 1.3 տոկոսային կետով:

Վարկային ռիսկի արժեքը 2.8% էր (1.3% 2019թ.): Վարկային ռիսկի արժեքի շուրջ 36% պայմանավորված է Covid-19 համավարակով և հարևան Արցախի Յանրապետությունում ռազմական գործողություններով: Ենթադրվում է, որ Covid-19 պատճառով պայմանները վերանայված վարկերի մեծ մասը կվերականգնվի 2021թ. իրավիճակի բարելավման արդյունքում:

Բացասական մակրոտնտեսական սպասումների պայմաններում հնարավոր ռիսկերը հաղթահարելու նպատակով Բանկը պրոակտիվորեն ավելացրեց պահուստները. ակնկալվող վնասը լավ ապահովված է՝ խնդրահարույց վարկերի 77.7% ծածկույթով:

Ապահովման միջոցներ

Ապահովման միջոցները Բանկի համար վարկային ռիսկի զսպման ամենաէական գործիքն են, ուստի գրավի արդյունավետ կառավարումը ռիսկերի կառավարման գործընթացի հիմնական տարրերից մեկն է: Գրավի կառավարման ճիշտ հայեցակարգի առկայությունն ապահովում է, որ գրավը ծառայի որպես վարկային ռիսկի նվազեցման համարժեք միջոց:

Բանկի պորտֆելը բոլոր ոլորտներում հիմնականում ապահովված է: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պորտֆելի կեսից ավելին ապահովված էր բարձր իրացվելի ակտիվներով և անշարժ գույքով, 17%՝ շարժական և այլ հիմնական միջոցներով, մնացած մասը՝ ապրանքանյութական պաշարներով, դրամական հոսքերով և երաշխավորություններով:

Կենտրոնացում

Ամերիաբանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքը դիվերսիֆիկացված է ըստ հաճախորդների, պրոդուկտների և տնտեսության ճյուղերի, ինչը նվազագույնի է հասցնում վարկային ռիսկը:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մանրածախ և ՓՄՁ հատվածը կազմում էր ընդհանուր պորտֆելի 48%, ընդ որում հիփոթեքային, ՓՄՁ և սպառողական վարկերը կազմում էին նշված հատվածի համապատասխանաբար 36%, 40% և 24%:

Ամենամեծ կենտրոնացումն առևտրի ոլորտում էր, որն այդուհանդերձ չէր գերազանցում ընդհանուր պորտֆելի 16%: Այլ ոլորտները 2020թ. վերջի դրությամբ առանձին չէին գերազանցում ընդհանուր պորտֆելի 7.5%:

Շուկայական ռիսկ

Ռիսկեր և անորոշություններ

Բանկի շուկայական ռիսկերը պայմանավորված են փոխարժեքների աճով և տոկոսադրույքների տատանումներով՝ ինչպես հայկական շուկայում, այնպես էլ այլուր: 2020թ. ընթացքում հայկական դրամը երկու անգամ զգալի արժեզրկվեց՝ առաջին եսամայակում՝ պայմանավորված Covid-19 համավարակի առաջին ալիքով և նավթի շուկայի ցնցումներով, և չորրորդ եսամայակում՝ պայմանավորված Արցախի Յանքապետությունում ռազմական գործողություններով: Չնայած մարտահրավերներին՝ բաց դիրքերը Բանկի ռիսկի ախորժակի սահմաններում էին և համարժեքորեն կառավարվում էին: Տոկոսադրույքներն աճել են 33 դրամի արժեզրկման և վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ 33 ԿԲ որոշումների ֆոնին: Ամենամյակային արժեթղթերը 33 սուվերեն պարտատոմսերն էին, բայց Բանկի ներդրումների ու ռիսկի չափն այդ առումով նշանակալի չէր: Ընդհանուր շուկայական ռիսկը կառավարվում էր Բանկի ռիսկի ախորժակի շրջանակներում հաստատված ընդունելի սահմաններում:

Ռիսկի հիմնական ցուցանիշները

Շուկայական ռիսկերից առաջացող կորուստը 2020թ. չէր գերազանցում Բանկի կապիտալի 0.5%: Արտարժութային դիրքի վերազնահատումը բացասական էր՝ կապիտալի 0.3% սահմաններում: Քանի որ տարվա ընթացքում տոկոսադրույքներն անկման միտում ունեին, տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերազնահատման արդյունքը դրական էր՝ հաշվի առնելով, որ տոկոսադրույքի ռիսկի դիրքը կարճ էր: Արժեթղթերի պորտֆելի շուկայական ռիսկն ընդունելի էր և ռիսկի ախորժակի սահմաններում՝ շնորհիվ կարճ դյուրացիայի (<4 տարի) և ծավալի: Բանկի արժեթղթերի պորտֆելը հիմնականում բաղկացած է 33 պետական պարտատոմսերից: Ավանդների արտահոսքը նշանակալի չէր և չէր ազդում Բանկի իրացվելիության դիրքի վրա. ընդհանուր ավանդային բազան (ներառյալ ներքին շուկայում թողարկված պարտատոմսերը) սկսեց վերականգնվել 2020թ. չորրորդ եսամայակում՝ տարեկան 5.2% աճով:

Ռիսկի զսպում

- Ռիսկի ախորժակի/հնարավոր կորուստների կառավարումն իրականացվում էր ներքին պարամետրերի և սահմանաչափերի, կանոնավոր սթրես-թեստերի, մոնիթորինգի և կանխատեսումների միջոցով:
- Օրական կտրվածքով հատուկ հսկողության տակ էին պահվում բաց արտարժութային դիրքերը, իրացվելիության դիրքերը, ավանդային բազայի փոփոխությունները:
- Տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարվում էր ըստ բաց դիրքերի սահմանաչափերի և սթրես-թեստերի հիման վրա գնահատված կորուստների: Պարբերաբար (առնվազն ամիսը մեկ) հաշվարկվում էին և մոնիթորինգի ենթարկվում տոկոսադրույքների ընթացիկ և ակնկալվող փոփոխությունները:

Գործառնական ռիսկ

Ռիսկեր և անորոշություններ

Թվայնացման և վերլուծական տրանսֆորմացիայի միտումը ենթադրում է նոր կիբեր ռիսկեր, տվյալների ռիսկեր և նոր թվային ծրագրերի ռիսկեր: Բանկային ոլորտում ամբողջ աշխարհում աճում են կիբերհանցագործությունները և քարտային զեղծարարությունը, ինչը կարող է առաջացնել ֆինանսական կորուստներ, գործառնական խափանում և բիզնեսի անընդհատության ռիսկեր: Համացանցի և բջջային հավելվածների միջոցով իրականացվող առևտրի և բանկային գործառնականությունների աճին զուգահեռ ողջ աշխարհով մեկ աճում է նաև քարտային խարդախությունների թիվը: Բացի այդ, հաշվի առնելով նոր թվային նախագծերը, Բանկը բախվում է այնպիսի ռիսկերի, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ռիսկերը, SS ռիսկերը, օրենսդրական պահանջների խախտման ռիսկերը: Համավարակի պայմաններում առևտրային բանկերը կանգնում են հետևյալ հիմնախնդիրների առջև, որոնք ազդում են ծախսերի հաշվառման վրա`

1. Ապահովագրության արժեքի աճ
2. Կիբեր հարձակումների, կիբեր հանցագործությունների աճ, դրա հետևանքով` զեղծարարության ավելի բարձր հավանականություն և զեղծարարությունների հետ կապված ծախսերի աճ
3. Հերթափոխային աշխատանքի ռեժիմ, որը կարող է ազդել արդյունավետության վրա
4. Հաղորդակցության ծախսերի աճ` պայմանավորված տնից աշխատանքով
5. Թվային ուղիների տարածում հաճախորդների շրջանում, արդյունքում մասնաճյուղերի անհրաժեշտության կրճատում
6. Թվայնացման ու ավտոմատացման արդյունքում գործառնականությունների վերանայման ծախսերի աճ և նոր ռիսկերի առաջացում
7. Վարչական ծախսերի աճ

Այս ռիսկերը կառավարվում են ընթացիկ հիմունքներով և շարունակաբար, ներառյալ ռիսկերի գնահատման և կառավարման միջոցառումների արդիականացումը:

Ռիսկի հիմնական ցուցանիշները

Գործընթացների պատշաճ կանոնակարգման և հսկման շնորհիվ Բանկին հաջողվում է գործառնական ռիսկը պահել ցածր մակարդակի վրա: 2020թ. ընդհանուր գործառնական վնասը չի գերազանցել կապիտալի 0.003%: Վնասի 52% գրանցվել է մանրածախ գործառնականությունների ոլորտում և վերաբերում է գործառնականությունների իրականացմանը և կառավարմանը: Տարեցտարի զգալիորեն ավելանում է Ամերիաբանկի քարտապանների և հեռավար բանկային ծառայություններից օգտվող հաճախորդների թիվը: Չնայած դրան, գործառնական վնասն ընդունելի մակարդակում էր, իսկ դրա հավանական աճի դեպքում կանխատեսվող ռիսկը դուրս չի գա ցածր ռիսկի սահմաններից: Ակնկալվում է, որ Բանկի բոլոր համակարգերը կգործեն ցածր կամ միջին ռիսկի պայմաններում:

Ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված գործողությունները 2020թ.

- Հաշվի առնելով ամբողջ աշխարհում կիբեր հանցագործությունների և քարտային գեղծարարության աճի ուժեղ միտումները՝ Բանկը ներդրել է քարտերի ապահովագրության և կիբեր պատասխանատվության ապահովագրության ծառայությունները: Բարելավվել են ապահովագրության որոշ պայմաններ:
- Մշակվել և ավտոմատացվել են գործառնական ռիսկերի կառավարման նոր գործիքներ, տվյալների տարբեր շտեմարաններ ինտեգրվել են գործառնական ռիսկերի կառավարման տվյալների շտեմարանի հետ:
- Ներդրվել են գործառնական ռիսկի սթրես-սցենարներ և համապատասխան մեթոդաբանություններ:
- Մշակվել է բացասական սթրես-սցենարների դեպքում Բանկի ֆինանսական վիճակի և SS ենթակառուցվածքի վերականգնման ծրագիր:

Իրացվելիության ռիսկ

Ռիսկեր և անորոշություններ

ՀՀ բանկային ոլորտում իրացվելիության մակարդակը փոքր-ինչ նվազել է, բայց շատ ավելի բարձր է, քան նորմատիվային պահանջները: Իրացվելիության դիրքի վրա ազդել է երկու հիմնական գործոն՝ դրական ազդեցություն՝ պայմանավորված համավարակի և ռազմական գործողությունների հետևանքով վարկային պահանջարկի և տնտեսական ակտիվության նվազմամբ, և բացասական ազդեցություն՝ պայմանավորված խիստ անորոշ միջավայրով և ավանդների արտահոսքով:

Ռիսկի հիմնական ցուցանիշները

Իրացվելիության բոլոր գործակիցներն անգամ ամենաբացասական սթրես-սցենարների դեպքում (որոնց հավանականությունը շատ ցածր է) համապատասխանում էին ՀՀ ԿԲ պահանջներին: 2020թ. իրացվելիության ռիսկը ռիսկի ախորժակի սահմաններում էր և զսպվում էր ռիսկի ընդհանուր պարամետրերի շրջանակներում, իրացվելիության ռիսկերի պրոակտիվ գնահատման և կառավարման միջոցով:

Ռիսկի զսպում

Բարձր իրացվելի ակտիվների տեղաբաշխման ուղիներն ավելի բազմազան դարձնելու նպատակով ձևավորվում է հեղինակավոր գործընկերների լայն ցանց, ինչպես նաև սահմանվում են երրորդ աստիճանի պորտֆելի մանրամասն կառուցվածք: Ամերիաբանկը ընդլայնեց իր գործընկերների ցանցը՝ նոր կապեր հաստատելով արտասահմանյան ֆինանսական հաստատությունների հետ, ինչի շնորհիվ Բանկի համար հասանելի են դառնում մեծաթիվ ֆինանսական գործիքներ և իրացվելիություն ապահովող մեխանիզմներ:

Ավանդային բազայի կայունությունը և հետագա աճն ապահովելու համար Բանկը սահմանում էր ավանդների տոկոսադրույքները՝ որպես հիմք ընդունելով շուկայում առկա միտումները: Բանկն աշխատում էր նաև այլ աղբյուրներից (միջազգային ֆինանսական հաստատություններ) ռեսուրսների ներգրավման ուղղությամբ:

Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկեր

Ռիսկեր և անորոշություններ

Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարումը գնալով ավելի կարևոր դեր է խաղում բիզնեսում հաջողություն ունենալու համար: Ամերիաբանկը ձգտում է համագործակցել այն հաճախորդների հետ, որոնք պատշաճ կերպով կառավարում են շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերը: Ավելին, Բանկն աջակցում է իր հաճախորդներին շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման համակարգ ներդնելու գործում: Բանկի՝ շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման ընթացակարգերը խրախուսում են հաճախորդներին, որ նրանք էլ իրենց բիզնեսը վարեն կայուն, էկոլոգիապես մաքուր և պատասխանատու կերպով: Ամերիաբանկի՝ շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնվում է ՄՖԿ-ի, ՎՁԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի և FMO-ի գործունեության պահանջների և չափանիշների, ինչպես նաև զարգացման ֆինանսավորման եվրոպական ֆինանսական հաստատությունների համաձայնեցված մոտեցումների վրա, որոնք վարկավորման ընթացքում շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի գնահատման գլխավոր չափանիշն են: Ռիսկերը բացահայտելու համար Բանկը կիրառում է տեխնիկական փաստաթղթեր, որոնցով սահմանվում են ընդհանուր և տնտեսության առանձին ճյուղերին բնորոշ՝ օրինակելի գործունեության չափանիշները, ինչպես նաև զսպող և կանխարգելիչ միջոցառումներ:

Ռիսկի հիմնական ցուցանիշները

Բանկի վարկային պորտֆելի շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերը գնահատվում են որպես ընդունելի: Ռիսկերի 80% գտնվում է ցածր և միջին ռիսկի գոտում: «Բարձր Ա» դասի ռիսկային վարկառուներ Բանկի վարկային պորտֆելում առկա չեն: Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման և վարկային քաղաքականությունները նպատակ ունեն նվազեցնել ֆինանսավորվող ծրագրերի բացասական էկոլոգիական և սոցիալական ազդեցությունը՝ ֆինանսավորման պայմաններ, հրահանգներ և նախապայմաններ սահմանելու, խորհրդատվություն տրամադրելու և շրջակա միջավայրի ու սոցիալական ռիսկերի կառավարման բարձրակարգ մասնագետների ներգրավելու միջոցով:

Ներդրողների ու հաճախորդների հետ համագործակցության շրջանակներում Ամերիաբանկը վարում է իր բիզնեսը՝ հաշվի առնելով շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերը՝ հիմնված միջազգային ֆինանսական հաստատությունների չափանիշների ու միջազգային լավագույն փորձի վրա: Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման թիմը պատասխանատու է Բանկի պահանջներին համապատասխանող նախագծերի բացահայտման, ներքին քաղաքականություններին, կիրառելի օրենսդրությանը և չափանիշներին դրանց համապատասխանությունն ապահովելու համար: Ընտրվելուց հետո նախագծերը ներառվում են Բանկի համապատասխան կանաչ նախագծերի պորտֆելում:

Ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված գործողությունները 2020թ.

Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերը կառավարվում էին Բանկի վարկային ընթացակարգերին և շրջակա միջավայրի ու սոցիալական ռիսկերի կառավարման գործող համակարգին համաձայն, որը մշակվել է լավագույն միջազգային փորձի հիման վրա (ՎՋԵԲ-ի, ՄՖԿ-ի, ԱԶԲ-ի և FMO-ի գործունեության չափանիշներ/պահանջներ, զարգացման ֆինանսավորման եվրոպական ֆինանսական հաստատությունների համաձայնեցված մոտեցումներ): Ցանկացած ծրագիր ֆինանսավորելիս Ամերիաբանկը գնահատում է տվյալ ծրագրի շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերը, ուսումնասիրում իրավական փաստաթղթերը, բացահայտում, հսկում և նվազեցնում ռիսկերը, իրականացնում մոնիթորինգ և կազմում համապատասխան հաշվետվություններ: Գնահատման արդյունքները և բացահայտված անհամապատասխանությունները ներկայացվում են եզրակացության ձևով, որի հիման վրա վարկային պայմանագրերում ներառվում են պարտադիր պահանջներ շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման վերաբերյալ: Իրականացվում է բարձր ռիսկային հաճախորդների, այդ թվում՝ ոլորտների մոնիթորինգ: Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի գնահատման շրջանակներում ներդրվել է սքրինինգի համակարգ: 2020թ. Բանկի կորպորատիվ վարկավորման անձնակազմի համար անցկացվեցին մի շարք վերապատրաստումներ:

Կլիմայի փոփոխության կանխարգելման ռազմավարություն

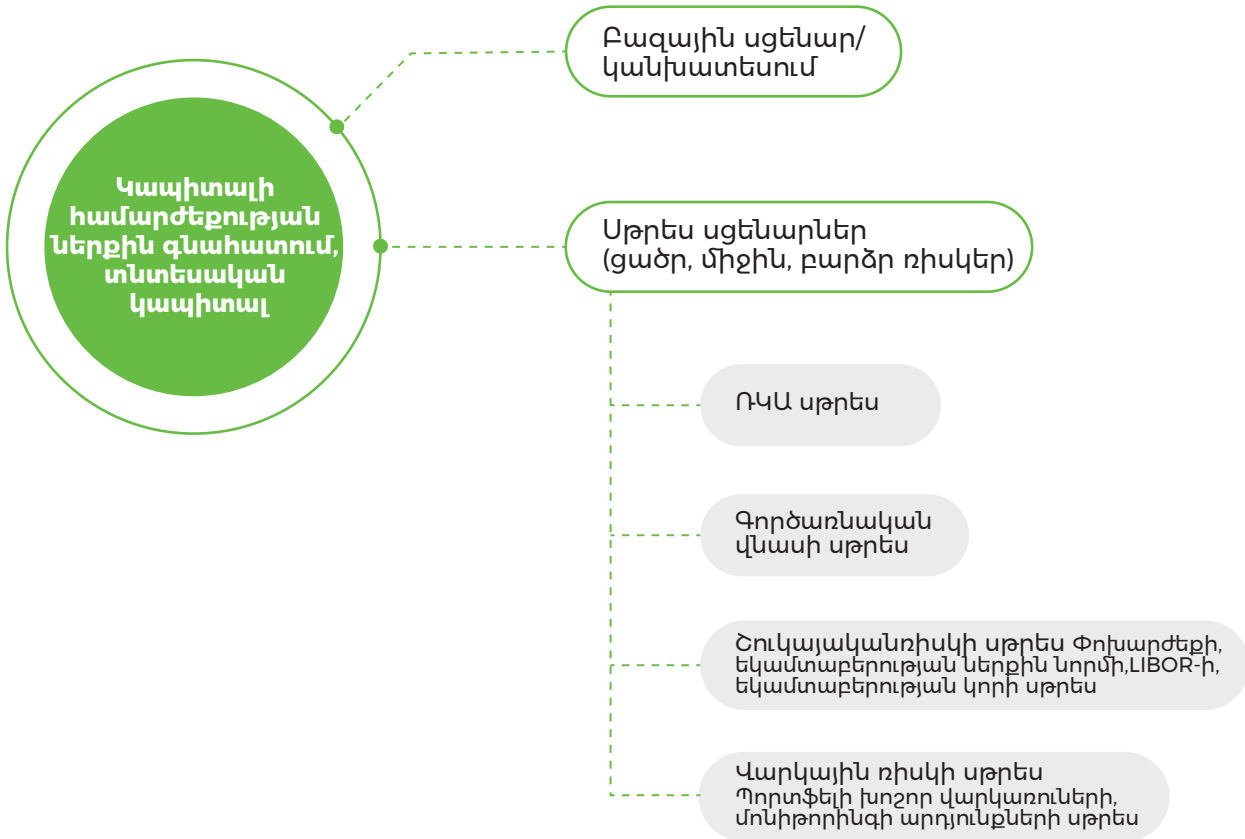
2020թ. Ամերիաբանկն իր համար սահմանեց կլիմայի փոփոխության կանխարգելման հետևյալ տեսլականը՝ առավել ակտիվ քայլեր ձեռնարկել Զայաստանում ջերմոցային գազերի արտանետումները կրճատելու և կլիմայի փոփոխությունների նկատմամբ ճկունություն ու դիմացկունություն ձևավորելու ուղղությամբ: Գլոբալ տաքացման և ջերմոցային գազերի արտանետումների սրընթաց աճի, կլիմայի փոփոխությունից և աղետներից բխող ռիսկերի և ազդեցությունների աճի, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի որակի շարունակական անկման պայմաններում Ամերիաբանկը պարտավորվում է վարել իր բիզնեսը պատասխանատու և էկոլոգիապես կայուն կերպով՝ սատարելով կլիմայի փոփոխության կանխարգելմանն ուղղված խնդիրներին, որոնք սահմանված են ազգային մակարդակով մշակված ներդրումների և այլ ծրագրերում, աջակցելով ջերմոցային գազերի արտանետումների նվազեցմանն ուղղված ջանքերին, նպաստելով կլիմայի փոփոխությանն ադապտացվելուն և դիմացկունություն ձևավորելուն ինչպես ենթակառուցվածքների և էկոհամակարգերի, այնպես էլ համայնքների մակարդակով:

Էկոլոգիական կայունության ամրապնդումը կարևոր է 2025թ. ռազմավարությամբ սահմանված տեսլականին հասնելու համար՝ ունենալ բարգավաճ և կայուն երկիր: Ամերիաբանկը ձգտում է նվազեցնել իր գործունեության էկոլոգիական ազդեցությունը՝ պայքարելով կլիմայի փոփոխության, աղետների, շրջակա միջավայրի դեգրադացման դեմ, աջակցելով ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատմանը, կլիմայի փոփոխության և աղետների նկատմամբ դիմացկունություն ձևավորելու գործում ապահովելով համապարփակ մոտեցում, նպաստելով էկոլոգիական կայունությանը:

Կապիտալի համարժեքության գնահատման ներքին գործընթաց

Կապիտալի համարժեքության գնահատման նպատակն է գնահատել կապիտալի կարիքները Բանկի ստանձնած ռիսկերին և արտաքին միջավայրի փոփոխություններին համարժեք կապիտալի մեծություն սահմանելու նպատակով: Կապիտալի վրա կորուստների ազդեցությունը հաշվարկելու համար կիրառվում են միաժամանակյա սթրես-թեստեր, երբ դիտարկվում է բոլոր ռիսկերի՝ միաժամանակ ի հայտ գալու հավանականությունը 4 տարբեր սցենարով: Բանկը գնահատում է կապիտալն ու դրա համարժեքությունը 12-ամսյա ժամանակահատվածի համար, հաշվարկում նվազագույն անհրաժեշտ կապիտալը, որը Բանկը պետք է համալրի՝ հաշվի առնելով ռիսկերից առաջացող կորուստները, ինչպես նաև կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների նպատակային մեծությունները: Առանձնացվում են ռիսկի հետևյալ տեսակները, որոնց ի հայտ գալու դեպքում Բանկը կարող է կրել վնաս՝ վարկային ռիսկ (պորտֆելի որակի, կենտրոնացման ռիսկ), շուկայական ռիսկ (լողացող տոկոսադրույք, եկամտաբերության կոր, ֆիքսված տոկոսադրույքի ճեղքվածք, արտարժույթային և բաժնային գործիքների գնային ռիսկ), գործառնական վնաս, ռիսկով կշռված ակտիվների աճ և այլ հնարավոր ռիսկեր: Կապիտալը և հնարավոր կորուստները գնահատելու համար կիրառվում է ռիսկային զարգացումների մեկ բազային և երեք առանձին սթրես-սցենար՝ սկսած զածր ռիսկային լավատեսական սցենարից մինչև ճգնաժամային սցենարը: Այն դեպքերում, երբ գնահատման արդյունքում կապիտալի համարժեքության կանխատեսվող մեծությունն ամենահավանական սցենարում (որը համապատասխանում է մակրոտնտեսական սպասումներին) չի բավարարում ՀՀ ԿԲ նվազագույն պահանջները, Բանկը ձեռնարկում է գործողություններ՝ համարժեքության գործակցի բավարար մակարդակ ապահովելու համար: Այս ցուցանիշը խստորեն վերահսկվում է Բանկի ղեկավարության կողմից, քանի որ առաջիկա երեք տարվա համար Բանկը որդեգրել է աճի ռազմավարություն: .

Սթրես-թեստեր՝ կապիտալի ցուցանիշը կումուլյատիվ սցենարի դեպքում

մլն ՀՀ դրամ

	Դեկտ-20	Հուն-20	Դեկտ-19
1-ին մակարդակ	109,740	96,202	93,709
2-րդ մակարդակ	19,384	16,724	21,141
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	129,124	112,926	115,150
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	951,663	840,754	781,287
Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության գործակից (բազային)	13.57%	13.43%	14.74%
Կապիտալի համարժեքության գործակից (ակնկալվող սթրես-սցենար)	12.94%	12.88%	13.94%

Ռիսկերի կառավարման համակարգի զարգացում

Ռիսկերի ավելի արդյունավետ կառավարման համար 2020թ. Բանկը վերանայեց ռիսկերի գնահատման և նվազեցման գրեթե բոլոր սկզբունքները, ընթացակարգերը և մեթոդաբանությունները: Ներդրվեցին մի շարք նոր գործիքներ և մեթոդներ:

Վարկային ռիսկերի կառավարման բնագավառում 2020թ. Բանկը մշակեց՝

- Սպառողական և մանրածախ ՓՄՁ վարկավորման նոր առցանց մոդելներ՝ արհեստական բանականության կիրառմամբ
- Մոնիթորինգի գործիքներ՝ սպառողական վարկային պորտֆելի նկատմամբ օպերատիվ վերահսկողությունը բարելավելու նպատակով

Բանկի ղեկավարությունը յուրաքանչյուր ամիս տեղեկացվում է վարկային պորտֆելի որակի, տնտեսության տարբեր ճյուղերում տիրող իրավիճակի, վարկային պրոդուկտների, ռիսկերի հիմնական ցուցանիշների և այլ ռիսկային գործոնների ու դրանց դինամիկայի վերաբերյալ, որի արդյունքում ձևավորվում էին կոնկրետ հանձնարարականներ ռիսկերի գնահատման և նվազեցման ուղղությամբ: Արտահերթ մոնիթորինգի միջոցով մշտապես ուշադրության կենտրոնում էին պահվում ռիսկային համարվող վարկերը, ինչի հաշվին տարեվերջին դրանց ծավալն զգալիորեն նվազեց: Ռիսկերի բացահայտման, գնահատման և կառավարման մեխանիզմների կիրառումը Բանկին հնարավորություն տվեց էապես նվազեցնել վարկային ռիսկը 2020թ.:

Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման բնագավառում 2020թ. Բանկը.

- Ընդլայնեց սթրես-թեստավորման համակարգը՝ ապահովելով ռիսկի ակտիվների բաշխման գնահատումը համաձայն Բանկի ռազմավարական նպատակների և հաշվի առնելով մակրոտնտեսական միջավայրի փոփոխությունները
- Սկսեց մշակել կանխատեսման՝ մոդելների վրա հիմնված համակարգն ապագա մակրոտնտեսական սցենարների համար
- Բարելավեց բանկային պորտֆելի վրա տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության կառավարման գործիքները և հաշվետվողականության համակարգը
- Մշակեց հատուկ սցենարներ՝ համապատասխան ցուցանիշներով և գործողությունների համակարգով՝ առանձնացող բարձր ռիսկային հանգամանքներում բիզնեսի վերականգնման գործընթացը կանխատեսելու, գնահատելու և կառավարելու համար
- Հատուկ մեղմացնող գործողություններ, օրինակ՝ գործառնական և տնտեսական միջավայրում տիրող խառնաշփոթի պայմաններում հնարավոր ռիսկերը կարգավորելու համար կիրառվել են լրացուցիչ սահմանափակումներ, ռիսկերի պարամետրերի խստացում, լրացուցիչ հաշվետվողականություն
- 2020թ. գործառնական ռիսկերի կառավարման գծով ձեռնարկվել են հետևյալ գործողությունները՝
- Գործարկվեց կորոնավիրուսային համավարակի և ռազմական գործողությունների պայմաններում գործունեության անընդհատության ապահովման ծրագիրը՝ պատշաճ կերպով ապահովելով բոլոր գործառնությունների իրականացումն ամբողջ երկրի տարածքում:
- Սահմանվել են թվային և վերլուծական ռիսկերի կառավարման բոլոր դերերը, պատասխանատվությունը և հաշվետվողականությունը, իսկ թվայնացման նախագծերում իրագործելիության գնահատման կամ պահանջների սահմանման փուլից սկսած մինչև գործարկում ներգրավվել են ռիսկերի կառավարման

մասնագետներ՝ օգտագործելով ռիսկերի բացահայտման, գնահատման, վերլուծության, մեղմացման, հաշվետվողականության և մոնիթորինգի մի շարք գործիքներ:

- Գործառնական ռիսկերի պատշաճ կառավարումն ապահովելու համար գնահատվել և վերագնահատվել են Բանկի մի շարք ներքին գործընթացներ և համակարգեր, ինչպես նաև թվային պրոդուկտներ:
- Առանձին բարձր ռիսկային գործառնականությունների համար մշակվել և ներդրվել են ռիսկերը կանխարգելող և/կամ նվազեցնող համապատասխան գործողություններ:
- Բարելավվել և կենտրոնացվել են գործառնական ռիսկերի և պատահարների ու կորուստների կառավարման տվյալների ավտոմատացված շտեմարանի նոր գործառնությունները՝ ընդգրկելով ռիսկերի տարբեր տաքսոնոմիաներ
- Ձևավորվել են արդյունավետ ընթացակարգեր և գործիքներ՝ ապահովելով պատշաճ հաշվետվողականություն և գործառնական ռիսկերի արդյունավետ կառավարում:

■ Գլուխ Չորրորդ

Կառավարման հաշվետվություն

Բովանդակություն

Խորհրդի նախագահի կորպորատիվ կառավարման ուղերձ

Կորպորատիվ կառավարման կառուցվածքը

Տնօրենների խորհուրդ

Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեներ

Տնօրենների խորհրդի անդամները

Տնօրինություն և գլխավոր տնօրեն

Կազմակերպական կառուցվածքը

Մեր անձնակազմը

Կառավարման հաշվետվություն

Խորհրդի նախագահի կորպորատիվ կառավարման ուղերձը

Չարգելի՛ ներդրողներ,

Ամերիաբանկի տնօրենների խորհրդի անունից պատիվ ունեմ ձեզ ներկայացնելու Բանկի կորպորատիվ կառավարման հաշվետվությունը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար:

Վերջին 12 ամսում աշխարհը և մեր տարածաշրջանը ցնցեցին բազում անբարենպաստ զարգացումներ և իրադարձություններ, որոնց շարքում Covid-19 համավարակը հանդիսացավ նոր իրողությունը ձևավորող հիմնական մարտահրավերը:

«2020 թվական. ապագան չեղյալ է հայտարարվում»: The Economist ամսագրի այս հայտարարությունն ուղիղ ենթադրում է, որ կամա թե ակամա, ստիպված ենք լինելու հարմարվել նոր իրողություններին ու միտումներին: Որոշ միտումներ կունենան երկարատև ազդեցություն, մյուսները մոռացության կմատնվեն: Այս անորոշ, հեղհեղուկ միջավայրում տնօրենների խորհուրդը մեծ ջանքեր և ժամանակ ներդրեց՝ Բանկի գործարար ծրագիրը վերանայելու, ճիշտ նպատակներ սահմանելու և ղեկավարությանը ծայրաստիճան բարդ իրավիճակում ուղղորդելու համար: Այսօր ավելի, քան երբևէ մեր կորպորատիվ արժեքներն ու խնդիրները, կորպորատիվ կառավարման համակարգը մեծ դեր են խաղում մեր կյանքում: Մեր նպատակն է պահպանել կորպորատիվ ազնվությունն ու բարեխիղճությունը, կայացնել լավ տեղեկացված, հավասարակշռված և պատասխանատու որոշումներ և պահպանել աճի տեմպերն ու ներդրողների վստահությունն այս անհանգիստ ժամանակներում:

Ինչպես ասել է ամերիկացի գրող ու հրապարակախոս Ուիլյամ Ուորդը. «Յոռեռեսք բողոքում է քամուց, լավատեսն ակնկալում է, որ քամին կփոխվի, իսկ իրատեսը կարգավորում է առագաստները»: Այս նույն սկզբունքով մենք մեզ նախապատրաստել ենք 2020թ. և առաջիկա տարիներին սպասվող բոլոր մարտահրավերներին ու փոփոխություններին: Մենք ոչ միայն արագ տեխնոլոգիապես վերազինվեցինք նոր ձևավորվող վարքագծին և շուկայի միտումներին համապատասխան, այլ նաև փոխեցինք մեր ներքին գործելաոճը: Տնօրենների խորհրդի բոլոր նիստերն ու քննարկումներն այժմ անցկացվում են առցանց, իսկ հաղորդակցության և որոշումների կայացման գործուն ավտոմատացված համակարգերն օգնեցին մեզ սահուն անցնել նոր աշխատելաոճի:

Չավատարիմ մնալով լավագույն փորձը ներդնելու մեր ձգտմանը՝ մենք հաջողությամբ իրականացրել ենք տնօրենների խորհրդի կառուցվածքի վերանայման, խորհրդի վերափոխման նախագիծը, որի շրջանակներում ներդրվել է խորհրդի նոր հայեցակարգ և կազմ՝ գրեթե ամբողջությամբ բաղկացած անկախ անդամներից: Ամերիաբանկի տնօրենների խորհրդին են միացել երեք նոր հմուտ և փորձառու անկախ անդամներ, որոնց անկախությունը մանրակրկտորեն գնահատվել և հաստատվել է անկախ խորհրդատվական ընկերության կողմից: Այժմ Ամերիաբանկի խորհրդի յոթ անդամներից հինգը անկախ անդամներ են՝ նախկին երկուսի փոխարեն: Նորանշանակ անդամներն ստանձնեցին հատուկ դերեր և պարտականություններ՝ յուրաքանչյուրն իր գիտելիքին ու փորձին համապատասխան:

Խորհրդի վերափոխման նախագծի մեկ այլ կարևոր տարր էր կառավարման գործընթացի բարելավումը՝ քվեարկության/հաստատման ընթացակարգերի վերանայման, տեղեկատվական հոսքի և խորհրդի ու Բանկի գործադիր մարմինների միջև արդյունավետ հաղորդակցման հստակ շեշտադրմամբ:

Ձարգացնելով խորհրդին կից կոմիտեների գործունեությունը՝ մենք վերանայել ենք կորպորատիվ կառավարման գործընթացներն այնպես, որ խորհրդի քննարկմանը ենթակա գրեթե ցանկացած հարց նախ ներկայացվի համապատասխան կոմիտեին: Այդպես խորհուրդն ստանում է հիմնավորված մասնագիտական առաջարկներ և միաժամանակ

¹ <https://www.economist.com/1843/2020/11/27/mindfulness-is-useless-in-a-pandemic>

Կառավարման հաշվետվություն

ավելի շատ ժամանակ ունենում կարևոր ռազմավարական հարցերին հատկացնելու համար: Հատկանշական է, որ գործող երեք կոմիտեներին՝ Վարձատրության կոմիտե, Ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե և Աուդիտի կոմիտե, ավելացավ չորրորդը՝ Ռիսկերի կառավարման կոմիտեն:

Ամփոփելով խոսքս՝ ցանկանում եմ ասել, որ մենք մտադիր ենք շարունակել ջանքերը կորպորատիվ կառավարման պրակտիկայի կատարելագործման ուղղությամբ՝ նոր նշանոցներ սահմանելու գործում՝ պարզեցնելով որոշումների կայացման գործընթացները և ապահովելով ներգրավվածության ավելի բարձր մակարդակ:

Անդրեյ Մկրտչյան

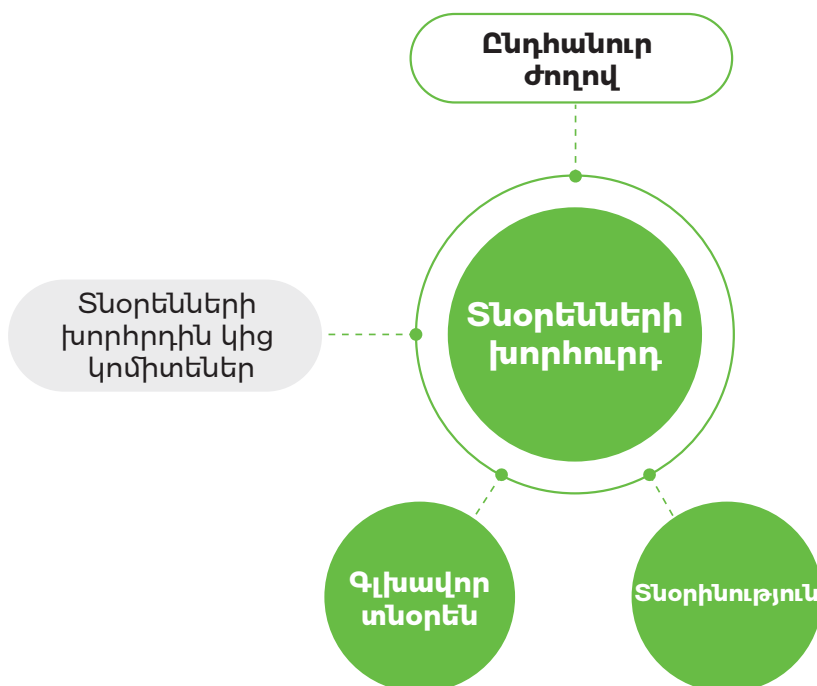
Տնօրենների խորհրդի նախագահ

Կորպորատիվ կառավարման կառուցվածքը

Ամերիաբանկը շարունակաբար կատարելագործում է իր կորպորատիվ կառավարման համակարգը՝ համապատասխանեցնելով այն միջազգային լավագույն փորձին և կիրառելի օրենսդրական պահանջներին:

Կորպորատիվ կառավարումն Ամերիաբանկում ըստ էության միտված է հավասարակշռելու Բանկի բաժնետերերի, տնօրենների խորհրդի, ղեկավարության և այլ շահագրգիռ անձանց շահերը, սահմանելու կորպորատիվ հարցերով որոշումներ կայացնելու կանոններն ու ընթացակարգերը, ինչպես նաև ներդնելու կառավարման այնպիսի համակարգ, որը թույլ կտա ստեղծել վստահության, թափանցիկության և հաշվետվողականության միջավայր ու կխթանի երկարաժամկետ ներդրումները, ֆինանսական կայունությունն ու աճը:

Բանկի կորպորատիվ կառավարման համակարգը կազմված է հետևյալ մարմիններից՝ բաժնետերերի ընդհանուր ժողով, որը համարվում է կառավարման գերագույն մարմինը, տնօրենների խորհուրդ, խորհրդին կից կոմիտեներ, տնօրինություն և գլխավոր գործադիր տնօրեն:

Տնօրենների խորհուրդ

Տնօրենների խորհրդի նպատակն է ապահովել Բանկի երկարաժամկետ զարգացումն ու հաջողությունը և ներդրումային առավելագույն արժեքը, ինչպես նաև հավասարակշռել բոլոր շահագրգիռ անձանց շահերը:

Խորհրդի հիմնական խնդիրներից են ներքին հսկողության արդյունավետ համակարգի ձևավորումը և պահպանումը, Բանկի գործունեության հետ առնչվող ռիսկերի պատշաճ վերահսկումն ու ռիսկերի ավտորժակի սահմանումը, ինչպես նաև Բանկի գործունեության և զարգացման հիմնական ուղղությունների սահմանումը:

2020թ. տնօրենների խորհուրդն անցկացրեց 21 նիստ, որից 17-ը հեռակա էին՝ քվեարկության և քննարկումների համար նախատեսված հատուկ պորտալի միջոցով: Խորհուրդն անցկացրեց նաև 4 առկա նիստ Բանկի ռազմավարությունը և գործարար ծրագիրը, եռամսյակային հաշվետվությունները և ֆինանսական ցուցանիշները քննարկելու համար: Համավարակով պայմանավորված՝ նիստերն անցկացվում էին Zoom հարթակի միջոցով: Բացի մշտական հաշվետվություններից (մակրոտնտեսական միջավայր, ռիսկերի կառավարում, ներքին աուդիտ և համապատասխանություն օրենքներին, մարդկային ռեսուրսներ, ներդրողների հետ փոխհարաբերություններ և այլն), խորհուրդը յուրաքանչյուր ամիս ուսումնասիրում էր նաև COVID-19 համավարակին և դրա հետևանքներին վերաբերող հաշվետվություններ:

Նախանշված օրակարգ և ժամանակացույց ունեցող պաշտոնական նիստերից բացի, տնօրենների խորհուրդը, խորհրդին կից կոմիտեները, ինչպես նաև խորհրդի առանձին անդամներ հանդիպումներ և քննարկումներ են անցկացրել Բանկի գործադիր ղեկավարության և այլ պատասխանատուների հետ առանձին հարցերի շուրջ: 2020թ. այսպիսի ոչ պաշտոնական հանդիպումներն անցկացվել են ավելի հաճախակի, քան երբևէ:

Մենք շարունակում ենք հավատալ, որ տեղեկատվության և կառավարման գործընթացների՝ ժամանակին և լիարժեք հասանելիությունն էական նշանակություն ունի խորհրդի արդյունավետության համար: Հատկապես կարևոր դեր է խաղում խորհրդի նախագահը՝ ապահովելով, որ խորհրդի բոլոր անդամները լավ տեղեկացված լինեն, հնարավորություն ունենան իրենց կարծիքը հայտնելու բոլոր հարցերի վերաբերյալ: Խորհրդի նախագահն է խթանում արդյունավետ կապը բաժնետերերի և խորհրդի, ինչպես նաև խորհրդի և ղեկավարության միջև: Խորհրդի նիստերի համար նախատեսված մեր առցանց հարթակը ներդրվելուց ի վեր ևս նպաստել է փոխգործակցության բարելավմանը: Այն կիրառվում է՝ խորհրդի գործունեությունը կազմակերպելու և տեղեկատվություն շրջանառելու, քվեարկություն կազմակերպելու, խորհրդի անդամների փոխգործակցությունն ապահովելու համար, ներառյալ զեկույցների, փաստաթղթերի և տեղեկատվության փոխանակումը և նիստերի արձանագրությունների կազմումը:

Ամերիաբանկի տնօրենների խորհրդի և խորհրդին կից կոմիտեների գործունեությունը կարգավորվում է խորհրդի և համապատասխան կոմիտեների կանոնակարգերով, որոնք սահմանում են խորհրդի և կոմիտեների գործունեության հիմնական նպատակներն ու խնդիրները, իրավասությունների շրջանակը, նիստերի նախապատրաստման, իրավիճակի և վարման կարգը:

Տնօրենների խորհրդի անդամներին նշանակում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը: ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով՝ Բանկի տեղաբաշխված բաժնետոմսերի 10 և ավել տոկոսին տիրապետող բաժնետերերն իրավունք ունեն ընդգրկվել/նշանակվել տնօրենների խորհրդի կազմում առանց ընտրությունների:

Խորհրդի անդամների պաշտոնավարման ժամկետը սահմանվում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից, բայց չի կարող 5 տարուց պակաս և 10 տարուց ավել լինել: Տնօրենների խորհրդի նախագահն ու անդամներն ունեն վերընտրվելու իրավունք:

Խորհրդի կազմը, անդամների թիվը և որակավորումը, ինչպես նաև նրանց փոխլրացնող

Կառավարման հաշվետվություն

փորձառությունն ու հմտություններն անմիջականորեն ազդում են խորհրդի արդյունավետության վրա: Խորհուրդը պարբերաբար անդրադառնում է այս հարցին՝ հասկանալու համար, թե ինչպիսի մարդիկ են մեզ անհրաժեշտ ներկայում և կարող են անհրաժեշտ լինել ապագայում՝ հաջողության հասնելու համար: 2020թ. տնօրենների խորհրդի կառուցվածքի վերանայման շրջանակներում խորհրդի կազմը համալրվեց երեք անկախ անդամով, որոնք ընտրվել են ըստ նախապես որոշված ոլորտներում իրենց փորձի և հմտությունների: Նրանց անկախությունը գնահատվել և հաստատվել է կորպորատիվ կառավարման ոլորտում խորհրդատվական անկախ ընկերության կողմից:

Տնօրենների խորհրդի նոր անդամները՝ Կախաբեր (Կախա) Կիկնավելիձեն, Ռիչարդ Օգոնը և Տիգրան Դավթյանը, հայտնի և բանիմաց մասնագետներ են՝ առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեության, կորպորատիվ կառավարման և ղեկավարման մեծ փորձով:

Կախա Կիկնավելիձեն ունի ավելի քան 25 տարվա փորձ առևտրային և ներդրումային բանկերում համաշխարհային մակարդակով, երկար ժամանակ եղել է Bank of Georgia Group-ի՝ Վրաստանի առաջատար ֆինանսական հաստատության տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ, հետագայում՝ գործադիր տնօրեն: Զբաղեցրել է բարձր ղեկավար պաշտոններ UBS-ում, Rioni Capital-ում և այլ ֆինանսական հաստատություններում:

Ռիչարդ Օգոնն ավելի քան 30 տարի աշխատել է աշխարհի տարբեր ֆինանսական հաստատություններում, զբաղեցրել ղեկավար պաշտոններ ներդրումային բանկերում, ակտիվների կառավարման և խորհրդատվական ընկերություններում (UBS Warburg, Uralsib և այլն), ներկայումս SS ոլորտում գործունեություն ծավալող TrData ընկերության գործադիր տնօրենն է:

Տիգրան Դավթյանը գրեթե 30 տարվա հարուստ աշխատանքային փորձ ունի ֆինանսական ոլորտում: Նա ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել մի շարք առևտրային բանկերում և ավելի քան 8 տարի աշխատել որպես գլխավոր գործադիր տնօրեն: Ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել նաև ՀՀ Կենտրոնական բանկում և Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովում:

Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների ներգրավվածությունն ամրապնդելու նպատակով խորհրդի կառուցվածքի վերանայման շրջանակներում կատարվել է ևս մեկ քայլ՝ կազմավորվել է ռիսկերի կառավարման կոմիտեն՝ ի լրումն արդեն գործող՝ վարձատրության, կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման և աուդիտի կոմիտեների:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տնօրենների խորհրդի կազմում ընդգրկված էին տնօրենների խորհրդի նախագահ-լիազոր անդամն ու վեց անդամներ, որոնցից հինգը՝ անկախ:

Անուն, ազգանուն

Պաշտոն

Խորհրդի կազմում ընդգրկվելու տարին

Անդրեյ Մկրտչյան

Տնօրենների խորհրդի նախագահ

2007

Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

2012

Լինդսի Մ. Ֆորբս

Տնօրենների խորհրդի անդամ

2018

Ֆիլիպ Լինչ

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

2018

Ռիչարդ Օգոն

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

2020

Տիգրան Դավթյան

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

2020

Կախաբեր (Կախա) Կիկնավելիձեն

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

2020

Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեներ

Բանկի ներքին կանոնակարգերի համաձայն, տնօրենների խորհրդի իրավասությանը ենթակա գրեթե ցանկացած նշանակալից հարց նախ պետք է քննարկվի կոմիտեների մակարդակով:

Նման նախնական աշխատանքը, որը կատարվում է համապատասխան ղեկավարների/ պատասխանատուների անմիջական մասնակցությամբ, և կոմիտեի մշակած վերջնական առաջարկությունը խորհրդին հնարավորություն են տալիս կայացնել տեղեկացված և արդյունավետ որոշումներ և ժամանակախնայելավելի բարձր մակարդակի, ռազմավարական խնդիրների համար:

Կոմիտեների գոյությունը որևէ կերպով չի ազդում տնօրենների խորհրդի իրավասությունների ու պարտականությունների վրա և չի սահմանափակում խորհրդի պատասխանատվության շրջանակը:

Ներկայումս Բանկում գործում է խորհրդին կից չորս կոմիտե՝ աուդիտի կոմիտե, ռիսկերի կառավարման կոմիտե, վարձատրության կոմիտե և կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե:

Committees	Աուդիտի կոմիտե	Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե	Վարձատրության կոմիտե	Ռիսկերի կառավարման կոմիտե
Լինդսի Մ. Ֆորբս	Նախագահ			Անդամ
Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի		Անդամ	Նախագահ	
Ռիչարդ Օզոն	Անդամ			Նախագահ
Կախաբեր (Կախա) Կիկնավելիձե		Նախագահ	Անդամ	
Տիգրան Դավթյան	Անդամ			Անդամ
Ֆիլիպ Լինչ		Անդամ	Անդամ	
Անդրեյ Մկրտչյան				

Աուդիտի կոմիտե

Աուդիտի կոմիտեի հիմնական նպատակն է ապահովել բաժնետերերի շահերի պաշտպանությունը, բարձրացնել բանկում ֆինանսական հաշվետվողականության, արտաքին աուդիտի, ռիսկերի կառավարման և ներքին հսկողության արդյունավետությունը:

2020թ. աուդիտի կոմիտեն անցկացրեց 5 նիստ, որոնց ընթացքում հյուրընկալվեցին Բանկի արտաքին աուդիտի իրականացնող կազմակերպության ներկայացուցիչները, քննարկվեցին ՖՀՄՍ համաձայն ներկայացվող եռամսյակային ֆինանսական

Կառավարման հաշվետվություն

հաշվետվությունները, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման եռամսյակային հաշվետվությունները և ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող այլ հարցեր:

Ռիսկերի կառավարման կոմիտե

Ռիսկերի կառավարման կոմիտեի հիմնական դերը Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգի և մշակույթի վերահսկումն է, ռիսկերի և ռազմավարության համաժամանակյա կառավարումը, այդ թվում՝ ռիսկի ախտորոշման դիտարկումը և ռիսկերի մոնիտորինգը, օժանդակումը տնօրենների խորհրդին ռիսկի ազդեցության, դիրքի և գործոնների վերահսկողություն իրականացնելիս, ինչպես նաև խորհրդի անդամներին ռիսկերի կառավարման ռազմավարության վերաբերյալ խորհրդատվության տրամադրումը:

Որպես տնօրենների խորհրդի կառուցվածքի վերանայման շրջանակներում նոր ձևավորված կոմիտե՝ 2020թ. ռիսկերի կառավարման կոմիտեին անցկացրեց մեկ նիստ՝ ուսումնասիրելով ռիսկերի կառավարման վերաբերյալ եռամսյակային հաշվետվությունները և այլ հարցեր:

Վարձատրության կոմիտե

Վարձատրության կոմիտեի հիմնական նպատակն է նպաստել բանկում ղեկավարության վարձատրության արդյունավետ համակարգի ձևավորմանը, ապահովել վարձատրության քաղաքականության վերահսկումը և բարելավումը, վարձատրության մեխանիզմների արդյունավետ կիրառումը՝ լավագույն ղեկավար մասնագետներին ներգրավելու և պահելու, ինչպես նաև չարաշահման ցանկացած հնարավորություն բացառելու համար:

2020թ. վարձատրության կոմիտեն անցկացրեց երկու նիստ: Ըստ սահմանված կարգի՝ նիստերը կայացան կիսամյակային և տարեկան գնահատումից հետո՝ քննարկելու համար անձնակազմի տարեկան պարգևատրման հարցը, ղեկավարների վարձատրությունը և անձնակազմի գնահատման ընդհանուր համակարգը:

Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե

Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտեի նպատակը Բանկի տնօրենների խորհրդի, վերջինիս կից կոմիտեների և ղեկավարության համար արհեստավարժ, հմուտ, փորձառու, առաքինի մասնագետներից բաղկացած կադրային բազայի ստեղծումն է, ըստ անհրաժեշտության նրանց համապատասխան պաշտոններում ներգրավումը, այդ թվում՝ փոխարինելիության անխոչընդոտ ապահովումն ու կադրային բարելավումը, ինչպես նաև կիրառելի օրենսդրական կարգավորմանը համապատասխան՝ կորպորատիվ կառավարման ոլորտում միջազգային լավագույն փորձի ներդրումը:

2020թ. կոմիտեն անցկացրեց երեք նիստ, որոնց ընթացքում քննարկվեց խորհրդի և դրան կից կոմիտեների կազմը, և ներկայացվեցին առաջարկություններ: Կոմիտեն քննարկեց նաև փոխարինելիության կառավարման և խորհրդի անդամների փոխհատուցման ու նրանց աշխատանքային պայմանագրերի պայմաններին վերաբերող հարցեր:

Տնօրենների խորհրդի անդամները

Անդրեյ Մկրտչյան

Տնօրենների խորհրդի նախագահ

Անդրեյ Մկրտչյանը «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ տնօրենների խորհրդի նախագահն է 2013թ. նոյեմբերից, իսկ մինչ այդ՝ 2007թ-ից մինչև 2013թ., հանդիսացել է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ տնօրենների խորհրդի անդամ:

Պրն Մկրտչյանն ավելի քան 25 տարի է, ինչ ղեկավարում է «Ամերիա» խումբը՝ հանդիսանալով խմբի հիմնադիրն ու նախագահը: Նրա հարուստ փորձը Հայաստանում ներդրումաբանկային գործունեության և կառավարման խորհրդատվության ոլորտներում դարձել է «Ամերիա» խմբի աճի ու զարգացման գրավականը: Ա. Մկրտչյանն առաջին գործարարն է Հայաստանից, որ դարձել է Համաշխարհային տնտեսական համաժողովի նոր առաջնորդների ենթախմբերից մեկի հիմնադիր անդամ: Պրն Մկրտչյանը նաև մի շարք մասնավոր և պետական կազմակերպությունների խորհուրդների անդամ է:

Ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի տնտեսագիտության ֆակուլտետը, ստացել է Ամերիկյան տնտեսական ասոցիացիայի (AEA) կրթաթոշակը Կոլորադոյի պետական համալսարանի տնտեսագիտական բաժնում իր գիտական աշխատանքի համար, մասնակցել է մի շարք համալսարանների ծրագրերին, այդ թվում՝ Քինգսթոնի բիզնես-դպրոցի, Հարվարդի բիզնես-դպրոցի, INSEAD-ի և այլ ծրագրերի:

Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

Պրն ֆոն Ռեկովսկին զբաղեցնում է Ամերիաբանկի տնօրենների խորհրդի անդամի պաշտոնը 2012թ. հոկտեմբերից:

Համաշխարհային մակարդակով ակտիվների կառավարման ոլորտում շուրջ 30 տարվա փորձառություն ունեցող մասնագետը Fidelity Investments ընկերության՝ զարգացող շուկաների ռազմավարության բաժնի փոխնախագահն էր և պորտֆելի կառավարիչ: Կառավարել է ամերիկյան և կանադական ներդրողների մի շարք ինստիտուցիոնալ և մանրածախ ներդրումային հիմնադրամներ զարգացող շուկաներում:

1989թ. ընդունվել է Fidelity Investments ընկերության՝ ֆիքսված եկամտաբերությամբ ներդրումների բաժին: 1995թ. զարգացող շուկաների պարտքային գործիքների կառավարման խմբի հետ տեղափոխվել է բարձր եկամտաբերությամբ ներդրումների բաժին՝ որպես սուվերեն պարտքային գործառնությունների վերլուծաբան: 1996թ-ից մինչև 1998թ. կեսերը ընկերության լոնդոնյան գրասենյակում զբաղվել է եվրոպական շուկայում կապիտալներդրումների ուսումնասիրությամբ՝ համատեղելով աշխատանքը վերլուծաբանի պաշտոնի հետ: 2002-2004թթ. եղել է զարգացող շուկաների հիմնադրամների՝ Եվրոպայի, Մերձավոր Արևելքի և Աֆրիկայի տարածաշրջանների մասով պատասխանատու առաջատար կառավարիչ: 2004թ. տեղափոխվել է Բոստոն, ուր ստանձնել է ընկերության՝ զարգացող շուկաներում կապիտալի ներդրումային հիմնադրամների կառավարումը:

Ավարտել է Նյու-Յորքի Նահանգային համալսարանն Օլբանիում (SUNY)՝ ստանալով բակալավրի կոչում, ինչպես նաև Յուսիսարևելյան համալսարանը՝ ստանալով մագիստրոսի կոչում: Ունի նաև ֆինանսների մագիստրոսի կոչում, որն ստացել է Բրենդայզ համալսարանում:

Լինդաի Մ. Ֆորբս

Տնօրենների խորհրդի անդամ

Լինդաի Ֆորբսն Ամերիաբանկի տնօրենների խորհրդի անդամ է նշանակվել 2018թ. օգոստոսին:

Ավելի քան 35 տարվա փորձ ունի առևտրային և ներդրումային բանկային գործառնությունների ոլորտում, որից ավելի քան 20 տարին՝ Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկում (ՎՋԵԲ):

ՎՋԵԲ-ում աշխատանքի է անցել 1994թ.՝ որպես ավագ բանկիր/երկրների գծով տնօրեն (Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպա, պարտքային և բաժնային գործարքներ): 2000թ. ստանձնում է կորպորատիվ կապիտալի գծով տնօրենի պաշտոնը և սկսում մասնագիտանալ բացառապես բաժնային գործարքներում տարբեր երկրներում, այդ թվում՝ Հայաստանում: 2012-2016թթ. զբաղեցնում էր Ռուսաստանում արդյունաբերության, առևտրի և գյուղատնտեսության ոլորտներում գործարքների գծով տնօրենի պաշտոնը, պատասխանատու էր նոր բիզնեսի ձևավորման, պորտֆելների կառավարման, հաճախորդների հետ փոխհարաբերությունների և թիմի ղեկավարման համար: Որպես ՎՋԵԲ-ի ներկայացուցիչ հանդես է եկել բազում ցուցակված և չցուցակված կազմակերպությունների և բանկերի խորհուրդների ու աուդիտի կոմիտեաների կազմում տարբեր երկրներում, այդ թվում՝ Խորվաթիայում, Լեհաստանում, Ռումինիայում, Ղազախստանում, Ռուսաստանում, Եգիպտոսում:

Նախքան ՎՋԵԲ տեղափոխվելը պրն Ֆորբսը 13 տարի աշխատել է British Linen Bank-ում՝ Bank of Scotland-ի՝ ներդրումային բանկային գործունեության մեջ մասնագիտացող դուստր ընկերությունում՝ զբաղվելով կոմերցիոն վարկավորմամբ և մասնավոր ներդրումներով տարբեր երկրներում, այդ թվում՝ ԱՄՆ-ում:

Ձեռք է բերել Norton Rose ընկերության՝ իրավական գործերով հավատարմատարի վկայական (1978) և աշխատել ընկերության առաքումների ֆինանսավորման բաժնում մինչև 1980թ.:

Ավարտել է Օքսֆորդի համալսարանը (1975)՝ «իրավագիտություն» մասնագիտությամբ, և INSEAD բիզնես-դպրոցը (1981)՝ ստանալով գործարար կառավարման մագիստրոսի (MBA) կոչում:

Ֆիլիպ Լինգ

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

Պրն Լինգն Ամերիաբանկի տնօրենների խորհրդի անդամ է 2018թ. հոկտեմբերից:

Ֆ. Լինգը ֆինանսների աշխարհում է ավելի քան 30 տարի, որից շուրջ 20 տարին աշխատել է Lehman Brothers-ում՝ նախ որպես վերլուծաբան, հետո՝ Ասիա-Խաղաղ օվկիանոս տարածաշրջանի գծով ներդրումային գործառնությունների բաժնի համադեկավար (1999-2002), Եվրոպայի գծով ֆինանսական գործառնությունների բաժնի ղեկավար (2003-2006), Եվրոպայի գծով բաժնային կապիտալի բաժնի համադեկավար (2007-2008):

Lehman Brothers-ի՝ Եվրոպայի, Մերձավոր Արևելքի և Ասիայի հիմնարկները Nomura-ին վաճառելուց հետո Ֆ. Լինգն ստանձնեց Nomura-ի գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնը Մերձավոր Արևելքի և Աֆրիկայի գծով (2008-2009), այնուհետև՝ Ասիա-Խաղաղ օվկիանոս տարածաշրջանի և Մերձավոր Արևելքի գծով (2010-2012):

2013թ-ից ի վեր Ֆ. Լինգը Stem Capital Partners-ի հիմնադիր գործընկերն է: Stem Capital Partners-ն ուղղակի ներդրումներով զբաղվող անկախ ընկերություն է, որը ֆինանսական գործառնություններ է իրականացնում Զարավ-Արևելյան Ասիայում:

Ավարտել է ԱՄՆ Յեյլի համալսարանը՝ «պատմագիտություն» մասնագիտությամբ (1987):

Ռիչարդ Օզգոն

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

Տնօրենների խորհրդի անդամ է նշանակվել 2020թ. հուլիսին:

Պրն Օզգոնն ունի ֆինանսական ոլորտի ավելի քան 30 տարվա աշխատանքային փորձ: Նա բարձր պաշտոններ է զբաղեցրել ներդրումաբանկային ծառայություններ տրամադրող, կապիտալ ներդրումներ իրականացնող մասնավոր և ֆինտեխ ոլորտի ընկերություններում՝ մասնագիտանալով հատկապես Ռուսաստանի և ԱՊՀ երկրների ֆինանսական շուկաների զարգացման ուղղությամբ:

2011թ. հիմնադրումից ի վեր աշխատել է «Ուղղակի ներդրումների ռուսական հիմնադրամում» և ներկայումս աջակցում է հիմնադրամի ընթացիկ կառավարմանը՝ ղեկավարելով խոշոր ֆինանսական կառույցների հետ հիմնադրամի միջազգային ներդրումային համագործակցությունը:

Պրն Օզգոնը նաև Միացյալ Թագավորությունում գործող TrData ֆինտեխ ընկերության գործադիր տնօրենն է: Ընկերությունը տրամադրում է արտաբորսայական շուկային վերաբերող տեղեկատվություն ԱՊՀ երկրներում շրջանառվող արժույթների և պարտատոմսերի վերաբերյալ, ինչպես նաև մշակում է արտարժույթի առքի և վաճառքի համար նախատեսված համակարգչային ծրագրեր:

2012-2018թթ. հանդիսացել է Միացյալ Թագավորության ֆինանսական ոլորտի վերահսկման մարմնի կողմից վերահսկվող, բրոքերային գործառնություններ իրականացնող Sova Capital (նախկինում՝ Otkritie) ընկերության խորհրդի անկախ անդամ և խորհրդին կից աուդիտի կոմիտեի նախագահ:

2000-ականներին Ռ. Օզգոնն աշխատել է Մոսկվայում՝ Ռուսաստանի առաջատար «Տրոյկա Դիալոգ» անկախ ներդրումային բանկում, որտեղ 2003-2005թթ. զբաղեցրել է ներդրումային բանկինգի վարչության ղեկավարի պաշտոնը, ապա հանդիսացել է ռիսկերի և կապիտալի կառավարման գծով տնօրենը (2006-2011):

Իր աշխատանքային գործունեությունն սկսել է 1987թ. UBS Warburg բանկում, որտեղ աշխատել է 13 տարի՝ մինչև 2000թ.՝ սկզբնավորելով բանկի գործունեությունը Ռուսաստանում (1992) և Մոսկվայում հիմնադրելով բանկի գրասենյակը (1994):

Աշխատել է նաև կրթության ոլորտում՝ իր հաճախած Իթըն քոլեջում (2013) և Քեմբրիջի «Կարիերայի հետազոտության խորհրդատվական կենտրոնում» (2000-2003)՝ օգնելով այդ երկու կազմակերպություններին կրթական նոր ծրագրերի համար դրամական միջոցների ներգրավման գործում:

Պրն Օզգոնը Ռուսաստանի «Անկախ տնօրենների ասոցիացիայի» դիտորդ խորհրդի անդամ է և համաշխարհային մարդասիրական նախաձեռնություն «Ավրորա» ֆորումի բարի կամքի միջազգային դեսպան:

Ավարտել է Օքսֆորդի համալսարանի Լինքոլնի քոլեջի դասական և ժամանակակից լեզուների ֆակուլտետը, ստացել է բակալավրի աստիճան (1984-1987):

Տիգրան Դավթյան

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

Պրն Դավթյանը տնօրենների խորհրդի անդամ է նշանակվել 2020թ. հուլիսին:

Ունի աշխատանքային հարուստ փորձ Հայաստանի ֆինանսական ոլորտում, ինչպես նաև դասախոսական փորձ ՀՀ առաջատար բուհերում:

Զբաղեցրել է ղեկավար պաշտոններ ՀՀ առևտրային բանկերում. եղել է «Ինտերբանկ» ՓԲԸ տնօրինության նախագահ, գործադիր տնօրեն (2018-2019), «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ տնօրինության նախագահ, գործադիր տնօրեն (2009-2016): Մինչ այդ զբաղեցրել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ գործադիր տնօրենի տեղակալի, ֆինանսական շուկաների վարչության ղեկավարի պաշտոնը (2008-2009):

2016-2018թթ. պրն Դավթյանն աշխատել է Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովում՝ որպես Ֆինանսական քաղաքականության վարչության ղեկավար:

Ղեկավարել է ԱՄՆ ՄԶԳ Հայաստանում ֆինանսական շուկաների զարգացման ծրագրի (2006-2008), ինչպես նաև ԱՄՆ ՄԶԳ Հայաստանում կապիտալի շուկաների զարգացման ծրագրի (2002-2004) աշխատանքային խմբերը:

1999-2002թթ. պրն Դավթյանը զբաղեցրել է Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի վարչության նախագահի պաշտոնը: Մինչ այդ հանդիսացել է ՀՀ վարչապետի խորհրդականը ֆինանսական շուկաների գծով (1998-1999):

Պրն Դավթյանն իր աշխատանքային գործունեությունն սկսել է 1991թ.՝ որպես ներդրումային ընկերության գլխավոր տնօրեն, ապա աշխատել է ՀՀ կենտրոնական բանկում, որտեղ զբաղեցրել է տարբեր պաշտոններ (1994-1998):

2016թ-ից Եվրասիական համագործակցության ֆինանսաբանկային ասոցիացիայի համակարգող խորհրդի անդամ է, ինչպես նաև Զինծառայողների ապահովագրության հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ:

Ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի տնտեսագիտության ֆակուլտետը՝ ստանալով տնտեսագետ-մաթեմատիկոսի որակավորում: Տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածու է:

Կախաբեր (Կախա) Կիկնավելիձե

Տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ

Կախաբեր (Կախա) Կիկնավելիձեն տնօրենների խորհրդի անդամ է նշանակվել 2020թ. հուլիսին:

Ունի առևտրային և ներդրումային բանկային ոլորտում ավելի քան 25 տարվա աշխատանքային փորձ: 2016-2019թթ. զբաղեցրել է Վրաստանի առաջատար ֆինանսական հաստատության՝ Bank of Georgia Group ընկերության գլխավոր տնօրենի պաշտոնը, իսկ 2019թ. մինչև 2020թ. փետրվար ամիսը հանդիսացել է նույն ընկերության գլխավոր տնօրենի և տնօրենների խորհրդի խորհրդականը ռազմավարական և գործառնական հարցերով:

Մինչ այդ՝ 2008-2016թթ., պրն Կիկնավելիձեն եղել է Bank of Georgia Group ընկերության տնօրենների խորհրդի անկախ անդամ և աուդիտի ու ռիսկերի կառավարման կոմիտեների անդամ:

2007-2016թթ. հանդիսացել է Մեծ Բրիտանիայում գրանցված Rioni Capital Partners ներդրումային ընկերության ղեկավար-գործընկերը և ներդրումների գծով տնօրենը:

Կ. Կիկնավելիձեն ունի կապիտալի շուկաներում աշխատանքային հարուստ փորձ: Նա զբաղեցրել է UBS ընկերության գործադիր տնօրենի պաշտոնը՝ 2005-2007թթ. ղեկավարելով Ռուսաստանի Նավթի և գազի շուկաների գծով վերլուծություններ իրականացնող խմբի աշխատանքը: Նախքան UBS-ում աշխատանքի անցնելն ութ տարի աշխատել է «Տրոյկա Դիալոգ» ընկերությունում մետաղների, հանքային արդյունաբերության և կոմունալ ծառայությունների ոլորտների գծով, ապա հանդիսացել է հետազոտությունների բաժնի ղեկավարի տեղակալը՝ համակարգելով Նավթագազային ոլորտի մասնագետների թիմի աշխատանքը: Մինչ այդ աշխատել է ԱՄՆ-ում գործող Legacy Investment Group ներդրումային ընկերությունում՝ զբաղեցնելով ներդրումների գծով խորհրդատուի պաշտոնը:

Կ. Կիկնավելիձեն իր աշխատանքային գործունեությունն սկսել է 1994թ. Bank of Georgia ընկերությունում՝ որպես ֆինանսական գծով տնօրեն:

Ավարտել է Վրաստանի գյուղատնտեսական համալսարանը (Թբիլիսի, Վրաստան)՝ ստանալով տնտեսագիտության բակալավրի աստիճան, և Էմորիի համալսարանը (ԱՄՆ, Ջորջիա Նահանգ)՝ ստանալով բիզնեսի կառավարման մագիստրոսի աստիճան:

Տնօրինություն և գլխավոր տնօրեն

Բանկի գլխավոր տնօրենը և տնօրինությունը, որի կազմի մեջ մտնում են գլխավոր տնօրենը, գլխավոր տնօրենի տեղակալը և 5 անդամ, կատարում են գործադիր մարմնի գործառույթներ: Նրանք պատասխանատու են Բանկի առօրյա գործունեության կառավարման համար, բացառությամբ այն գործառույթների, որոնք կանոնադրությամբ և այլ ներքին իրավական ակտերով վերապահված են այլ մարմինների: Գլխավոր տնօրենին և վերջինիս ներկայացմամբ՝ տնօրինության անդամներին նշանակում է տնօրենների խորհուրդը:

Արտակ Յանեսյան

Տնօրինության նախագահ, Գլխավոր տնօրեն

Արտակ Յանեսյանն ստանձնել է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ գլխավոր տնօրենի պաշտոնը 2007թ. հոկտեմբերին, իսկ 2008թ. ապրիլից առ այսօր զբաղեցնում է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ տնօրինության նախագահ-գլխավոր տնօրենի պաշտոնը:

Պրն Յանեսյանն ունի 33 բանկային համակարգում բարձրագույն ղեկավար պաշտոններում աշխատելու հարուստ փորձ: Այս ոլորտում նա աշխատում է ավելի քան 20 տարի, որոնց ընթացքում զբաղեցրել է մի շարք կարևոր պաշտոններ, ներառյալ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ գլխավոր տնօրենի (2006-2007), գլխավոր տնօրենի տեղակալի պաշտոնները, համակարգել է վարկավորման, առևտրային գործառնությունների և թղթակցային հարաբերությունների վարչությունները (1998-2006): 33 կենտրոնական բանկում աշխատել է հետևյալ պաշտոններում՝ վերահսկողության, կարգավորման և արտոնագրման վարչության մասնագետ, ավագ մասնագետ, վերահսկողության վարչության առաջին բաժնի պետ (1995-1998): Եղել է Հայաստանում բազելյան կոմիտեի քարտուղարության ղեկավարը: Աշխատանքային ուղին սկսել է «Արմինվեստբանկ» ՓԲԸ որպես վարկային մասնագետ (1993-1994):

Ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի միջազգային տնտեսական հարաբերությունների ֆակուլտետը՝ ստանալով մագիստրոսի կոչում:

Գևորգ Թառումյան

Տնօրինության անդամ, Գլխավոր տնօրենի տեղակալ, ֆինանսական տնօրեն

Տնօրինության անդամ է նշանակվել 2012թ. օգոստոսին:

Պրն Թառումյանն ունի հայկական բանկերում և միջազգային բանկերի հայաստանյան մասնաճյուղերում ֆինանսական տնօրենի պաշտոնում աշխատելու շուրջ 20 տարվա արժեքավոր փորձ: Բանկային համակարգում իր գործունեությունն սկսել է 1994թ. ՀՀ Կենտրոնական բանկի վերահսկողության ծառայությունում, որտեղ զբաղեցրել է տարբեր ղեկավար պաշտոններ, ինչպես նաև համակարգել Միջին Ասիայի և Կովկասի բանկերի վերահսկողության բազելյան կոմիտեի տարածաշրջանային խմբի աշխատանքը Հայաստանում: 1999թ. տեղափոխվել է «Հայնտերարտբանկ» ՓԲԸ որպես ֆինանսական տնօրեն, իսկ 2006թ. նշանակվել է գլխավոր տնօրենի տեղակալ: Աշխատել է «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ որպես գլխավոր տնօրեն-տնօրինության նախագահի տեղակալ և ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն (2007-2008), ինչպես նաև «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ՝ որպես գլխավոր ֆինանսական տնօրեն: 2012թ. մարտին նշանակվել է «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ գլխավոր տնօրենի տեղակալ: Գ. Թառումյանն աշխատում է Ամերիաբանկում 2012թ. հունիսից որպես գլխավոր տնօրենի տեղակալ և ֆինանսական տնօրեն:

Բանկային համակարգում աշխատանքը պրն Թառումյանը համատեղել է դասախոսական գործունեության հետ՝ բանկային համակարգի աշխատողների համար կարգալիզ դասախոսություններ ֆինանսական վերլուծության և ռիսկերի կառավարման թեմաներով: Հանդիսանում է բանկային գործի, ֆինանսական վերլուծության և ռիսկերի կառավարման վերաբերյալ մի շարք ձեռնարկների հեղինակ և համահեղինակ:

Ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը, մասնակցել է Լոնդոնի Տնտեսագիտության բարձրագույն դպրոցի՝ ղեկավարների համար նախատեսված դասընթացին:

Գագիկ Սահակյան

Տնօրինության անդամ, կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն

Տնօրինության անդամ է նշանակվել 2012թ. փետրվարին:

Պրն Սահակյանն ունի Հայաստանում որպես խորհրդական և ղեկավար աշխատելու մեծ փորձ: Նա Ամերիա թիմում է եղել մեր սկզբնավորման օրից՝ նախ աշխատելով որպես ավագ խորհրդական, իսկ հետո՝ գործընկեր և կառավարման խորհրդատվության բաժնի ղեկավար (1999-2012): Մասնակցել է Հայնտերարտօբանկի ձեռքբերման ամբողջ գործընթացին, այժմ Ամերիաբանկում զբաղեցնում է կարևոր պաշտոններ՝ խորհրդական (2008-2010), կորպորատիվ հաճախորդների գծով տնօրեն (2010-2012), տնօրինության անդամ կորպորատիվ հաճախորդների գծով տնօրեն (2012-2019), տնօրինության անդամ-կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն (2019թ-ից առ այսօր):

1995թ. ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի մաթեմատիկայի ֆակուլտետը: 1995-1997թթ. ուսումը շարունակել է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի բիզնեսի և կառավարման ֆակուլտետում և ստացել գործարար կառավարման մագիստրոսի կոչում: 2004թ. մասնակցել է Հարվարդի համալսարանի Քենեդի կառավարման դպրոցի դասընթացին: 2018թ. մասնակցել է Հարվարդի բիզնես-դպրոցի՝ ղեկավարների համար նախատեսված ծրագրին:

Արման Բարսեղյան

Տնօրինության անդամ, մանրածախ գործառնությունների գծով տնօրեն

Տնօրինության անդամ է նշանակվել 2012թ. սեպտեմբերին:

Պրն Բարսեղյանն ավելի քան 20 տարի է, ինչ աշխատում է մանրածախ բանկային ոլորտում: Աշխատանքային ուղին սկսել է 1997թ. «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Յայաստան» ՓԲԸ որպես ֆինանսական վերահսկողության բաժնի մասնագետ: Այնուհետև զբաղեցրել է տարբեր պաշտոններ, մասնավորապես՝ ֆինանսական վերահսկողության բաժնի գործառնությունների կառավարիչ (2001-2004), մասնաճյուղի կառավարիչ (2004-2008) և մանրածախ ծառայությունների ղեկարտամենտի տնօրեն (2008-2012):

Ա. Բարսեղյանն ստանձնել է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ մանրածախ գործառնությունների գծով տնօրենի պաշտոնը 2012թ. հունիսին:

Ավարտել է Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտը՝ «Համաշխարհային Էկոնոմիկա» մասնագիտացմամբ: Ստացել է տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածուի գիտական կոչում ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի տնտեսագիտության ինստիտուտում:

Գոհար Խաչատրյան

Տնօրինության անդամ, գլխավոր հաշվապահ

Տկն Խաչատրյանը տնօրինության անդամի պաշտոնակատար է եղել 2008թ. մարտից մինչև հունիս, իսկ 2008թ. հունիսից առ այսօր՝ տնօրինության անդամ:

Շուրջ 30 տարի է, ինչ աշխատում է բանկային համակարգում՝ առանցքային պաշտոններում, ինչպես կարգավորող մարմնում, այնպես էլ մասնավոր բանկերում:

Գ. Խաչատրյանն իր աշխատանքային ուղին սկսել է ՀՀ Կենտրոնական բանկում, որտեղ զբաղեցրել է հետևյալ պաշտոնները՝ հաշվապահ (1991-1992), տնտեսագետ (1992-1994), գլխավոր տնտեսագետ (1994) և առաջատար մասնագետ (1994-2000):

Այնուհետև տեղափոխվել է «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ, ներկայումս՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ, որտեղ աշխատելով առ այսօր՝ զբաղեցրել է հետևյալ պաշտոնները. ֆինանսական դեպարտամենտի հաշվեկշիռների և հաշվետվությունների վերլուծության վարչության պետ (2000), ֆինանսական հաշվետվությունների և ծախսերի վերահսկման վարչության պետ (2000-2001), ֆինանսական դեպարտամենտի կառավարչական հաշվապահության վարչության պետ (2001-2003), գլխավոր կառավարչական հաշվապահ (2003-2006), գլխավոր հաշվապահ-կառավարչական հաշվապահության ղեկավար (2006-2008): Ամերիա Խմբի կողմից Հայներարտբանկի ձեռքբերումից հետո՝ 2008թ., նշանակվել է տնօրինության անդամի ժամանակավոր պաշտոնակատար-գլխավոր հաշվապահ, այնուհետև՝ տնօրինության անդամ-գլխավոր հաշվապահ: Բանկային համակարգում աշխատանքը համատեղել է դասախոսական գործունեության հետ: Հաշվապահությանը վերաբերող մի շարք հրապարակումների համահեղինակ է:

Ավարտել է Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտը՝ տնտեսագետի որակավորմամբ:

Անդրանիկ Բարսեղյան

Տնօրինության անդամ, ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն

Տնօրինության անդամ է նշանակվել 2009թ. դեկտեմբերին:

Պրն Բարսեղյանը բանկային գործի, տնտեսագիտության և ռիսկերի կառավարման ոլորտի կարկառուն ներկայացուցիչ է: 1995-2002թթ. աշխատել է «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ՝ որպես բանկային տեխնոլոգիաների ավտոմատացման կառավարչության առաջին կարգի, այնուհետև՝ ավագ և առաջատար մասնագետ, իրացվելիության և ռեսուրսների կառավարման բաժնի գլխավոր տնտեսագետ, այնուհետև՝ բաժնի պետ, բանկային ռիսկերի կարգավորման վարչության պետ, ավտոմատացման վարչության պետ: 2003թ-ից աշխատել է «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ՝ որպես հաշվետվությունների և վերլուծությունների բաժնի պետ, այնուհետև՝ ռիսկերի կառավարման վարչության պետ, բանկի վարչության անդամ: «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ աշխատանքի է անցել 2009թ.՝ որպես ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավար և տնօրինության անդամ:

Ա. Բարսեղյանը մի շարք գիտական հոդվածների և հրապարակումների, այդ թվում՝ բանկային կառավարման խնդիրներին վերաբերող նյութերի (ևսև միջազգային) հեղինակ է: Հանդիսանում է Եվրոպական գործառնական հետազոտությունների միությունների ասոցիացիայի՝ ֆինանսական մոդելավորման աշխատանքային խմբի անդամ (Erasmus համալսարան, Ռոտերդամ):

Ավարտել է Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի (ՀՊՃՀ) «Հաշվիչ տեխնիկա և ինֆորմատիկա» ֆակուլտետը, ՀՊՃՀ մագիստրատուրան, այնուհետև՝ ասպիրանտուրան՝ ստանալով տեխնիկական գիտությունների թեկնածուի գիտական կոչում:

Արմինե Ղազարյան

Տնօրինության անդամ, տաղանդների կառավարման
և գործառնությունների գծով տնօրեն

Տնօրինության անդամ է նշանակվել 2019թ. հոկտեմբերին:

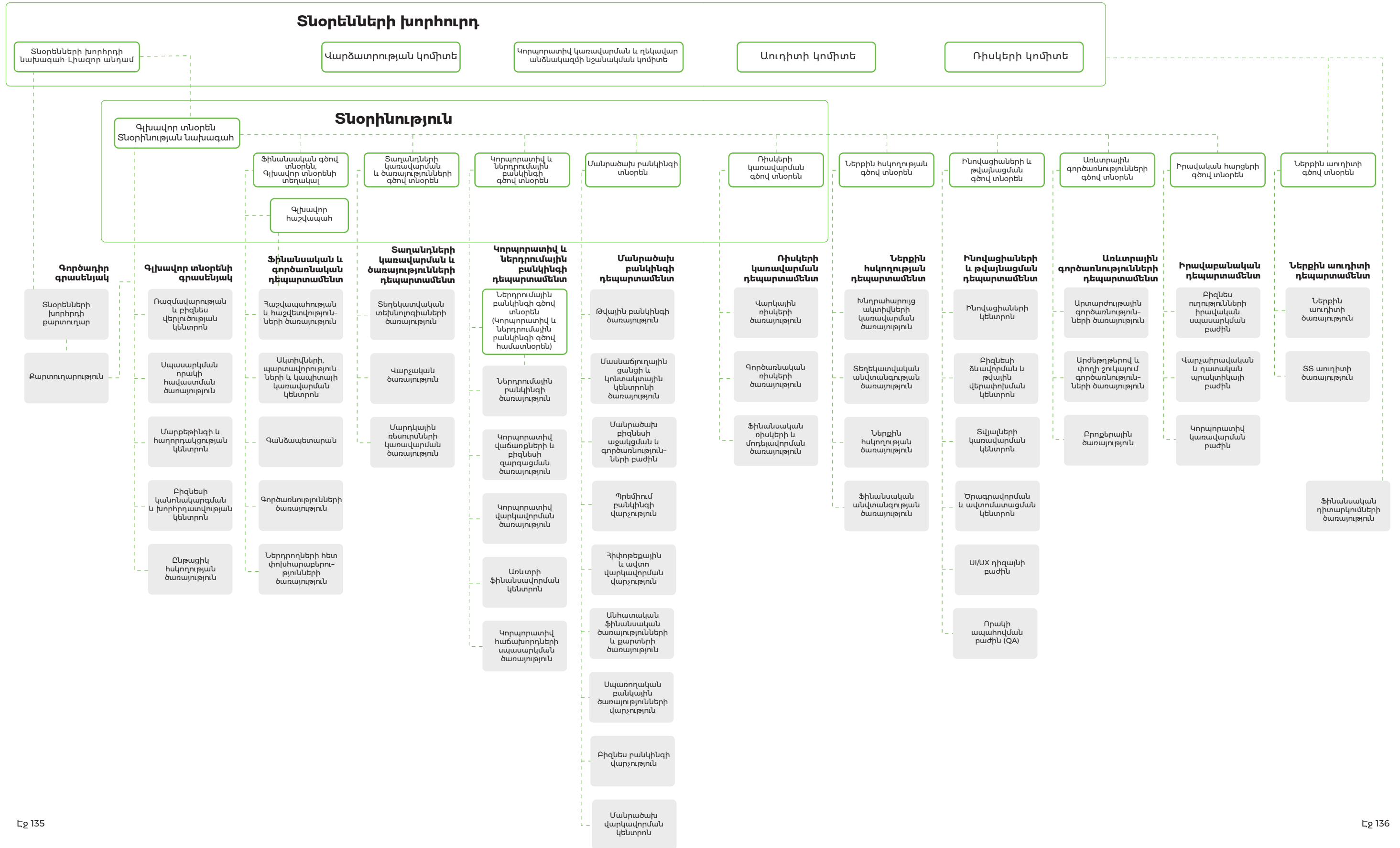
Տկն Ղազարյանն իր աշխատանքային գործունեությունը սկսել է 2001թ. «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ՝ որպես վարկային վարչության գործավար: 2004-2008թթ. մասնագիտական աճը շարունակել է մարդկային ռեսուրսների կառավարման ոլորտում՝ նույն բանկում որպես անձնակազմի կառավարման բաժնի ղեկավար: 2008թ. հոկտեմբերին դարձել է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ մարդկային ռեսուրսների կառավարման բաժնի ղեկավար:

Հաշվի առնելով տկն Ղազարյանի՝ մարդկային ռեսուրսների կառավարման ոլորտում ունեցած հարուստ փորձն ու առաջնորդության հմտությունները՝ 2019թ. մայիսին նշանակվել է Ամերիաբանկի տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն, իսկ նույն թվականի հոկտեմբերից զբաղեցնում է տնօրինության անդամի, տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրենի պաշտոնը:

Ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի արևելագիտության ֆակուլտետը՝ «արևելյան լեզուներ և գրականություն» մասնագիտացմամբ (1999): 2009թ. ավարտել է ՀՀ Պետական կառավարման ակադեմիան «հանրային կառավարում» մասնագիտությամբ:

Մասնակցել է միջազգային ճանաչում ունեցող մի շարք հաստատությունների մասնագիտական դասընթացների ու միջոցառումների (Սթենֆորդի համալսարանի բիզնես-դպրոց, «Սկոլկովո» բիզնես-դպրոց, «Օքսֆորդ Թրեյնինգ», Սբերբանկի կորպորատիվ համալսարան, KFW բիզնես-դպրոց, Սիլիկոնյան հովտի կազմակերպություններ, Եվրոպական 15 առաջատար բանկ, Համաշխարհային տնտեսական համաժողով և այլն):

Կազմակերպական կառուցվածք

Մեր անձնակազմը

Ընդհանուր ակնարկ

Որպես Հայաստանի լավագույն գործատուներից մեկը՝ Ամերիաբանկը նպատակաուղղված է լինել մարդակենտրոն, արդյունավետ և դինամիկ կազմակերպություն: Մեր հաջողության անկյունաքարն են մեր Երազանքի թիմը, մոտիվացված ու նպատակասլաց մարդիկ ու արժեքների վրա հիմնված մշակույթը: Մենք ձգտում ենք շարունակական զարգացման, գիտելիքի փոխանակման, փոխադարձ աջակցության ու աճի, ստեղծում միջավայր, որտեղ մարդիկ մոտիվացված են՝ մշտապես ապահովելու լավագույն արդյունքը, դրսևորելու իրենց լավագույն հատկությունները: Մենք վստահ ենք, որ արդյունավետ թիմ ունենալու համար հարկավոր է մոտիվացնել մարդկանց, ներգրավել նրանց ու հնարավորություն տալ՝ շարունակաբար զարգանալու: Արդյունքում շահում են թե՛ հաճախորդները, թե՛ բաժնետերերը: Մեր յուրաքանչյուր գործողություն ուղղված է մեզ շրջապատող միջավայրի կյանքի որակը բարելավելուն:

Կարևորելով աշխատուժի բազմազանությունը՝ մենք համախմբել ենք տարբեր որակավորումներ և փորձ ունեցող մարդկանց, որոնք վայելում են հավասար հարգանք և վերաբերմունք՝ անկախ սեռից, ամուսնական կարգավիճակից, տարիքից, քաղաքական կամ կրոնական հայացքներից ու ֆիզիկական կարողություններից:

COVID-19 համավարակը և դրա մարտահրավերները որևէ կերպ չանդրադարձան մեր սկզբունքների վրա՝ մենք առաջվա պես մարդակենտրոն ենք ու հոգատար: Ստեղծված իրավիճակում մենք ձեռնարկեցինք մի շարք միջոցառումներ՝ ապահովելու համար մեր անձնակազմի ու հաճախորդների առողջությունն ու անվտանգությունը:

Տաղանդների ներգրավում

Ամերիաբանկը ողջունում է եռանդուն, մոտիվացված, նպատակասլաց, հավակնոտ և նորարար անձանց, որոնք ցանկանում են միանալ Երազանքի թիմին, և պատրաստ է ներդրում կատարել նրանց մասնագիտական աճի մեջ: Այս նպատակով մենք լայնորեն կիրառում ենք մենթորների ինստիտուտը՝ ինչպես նորաթուխ, այնպես էլ փորձառու մասնագետների սահուն ադապտացման և ինտեգրման համար:

Մենք համոզված ենք, որ այս մոտեցման շնորհիվ ստեղծում ենք ավելի դինամիկ թիմ՝ դրանով իսկ բարձրացնելով ընդհանուր արդյունավետությունը:

Նոր տաղանդներ բացահայտելու նպատակով Ամերիաբանկը համագործակցում է Հայաստանի և Սփյուռքի լավագույն բուհերի հետ:

2020-ը դժվար տարի էր անձնակազմի համալրման առումով՝ հաշվի առնելով համավարակը: Մենք վերանայեցինք անձնակազմի համալրման գործընթացները՝ ապահովելով բիզնեսի անընդհատությունն ու համալրման

Կառավարման հաշվետվություն

բոլոր ծրագրերի իրականացումը՝ անկախ սահմանափակումներից: Բոլոր գործընթացները տեղափոխվեցին թվային տիրույթ, և ապրիլից սկսած՝ հարցազրույցներն ու համալրումն ամբողջությամբ իրականացվում էին հեռակա կարգով: Այս փոփոխությունը բավականին արդյունավետ էր ինչպես ընկերության, այնպես էլ թեկնածուների համար, քանի որ հարմարեցված էր թեկնածուի ժամանակային գրաֆիկին:

2020թ. հաջորդ մարտահրավերն էին Արցախի Հանրապետությունում ռազմական գործողությունները: Մենք ձեռնարկեցինք պրոակտիվ քայլեր հնարավոր հետագա սրման դեպքում ռիսկերը մեղմելու ուղղությամբ և մի խումբ աշխատակիցների վերապատրաստեցինք այն հաստիքների համար, որոնք առավել կրիտիկական են բիզնեսի անընդհատության տեսանկյունից: Սա լրացուցիչ կադրային պահուստ ստեղծեց այն հաստիքների համար, որոնք համալրվում են հիմնականում տղամարդկանցով:

Հավատարիմ մնալով մեր նախաձեռնությանը՝ ներգրավելու և վերապատրաստելու երիտասարդ մասնագետներին՝ մենք շարունակեցինք «Ամերիա Սերունդ» ծրագիրը, որն իրականացվեց արդեն 12-րդ անգամ: Ամբողջ գործընթացն իրականացվում էր հեռակա կարգով:

Յերթական անգամ բացահայտվեցին առավել տաղանդավոր և ընդունակ թեկնածուները, և արդյունքում 1109 դիմողից լավագույն 30 միացան մեր թիմին: Սա հոյակապ հնարավորություն է 20-27 տարեկան նորավարտ մասնագետների համար՝ ստանալու տեսական և գործնական գիտելիք ֆինանսական ոլորտի և բանկային գործի վերաբերյալ, աշխատանքային միջավայրում շփվելու փորձառու մասնագետների հետ, տեղում ծանոթանալու կորպորատիվ մշակույթի առանձնահատկություններին և իրենց աշխատանքային ուղին սկսելու Ամերիաբանկում:

Կարևորելով Սփյուռքի ներգրավումը, խրախուսելով տաղանդավոր հայ երիտասարդների վերադարձը Հայաստան արտերկրում կրթություն ստանալուց կամ աշխատելուց հետո՝ Բանկն ակտիվորեն համագործակցում է զանազան հիմնադրամների հետ և պրակտիկայի ու աշխատանքի հնարավորություն ստեղծում վերոնշյալ թիրախային խմբի համար: Սփյուռքից մասնագետների ներգրավելու նպատակներից մեկը նաև տնտեսական աճին նպաստելն է, քանի որ նրանք Հայաստան են բերում միջազգային փորձն ու գիտելիքը: 2020թ. 45 տաղանդավոր երիտասարդներ հեռակա կարգով պրակտիկա անցան Ամերիաբանկում՝ բարելավելով հմտություններն ու գիտելիքը:

Անձնակազմի համալրման գործընթացում Բանկը մեծ դեր է տալիս ներքին առաջխաղացմանը՝ իր աշխատակիցներին ընձեռելով ինչպես պաշտոնի առաջխաղացման, այնպես էլ ցանկության դեպքում մասնագիտացումը փոխելու հնարավորություններ: 2020թ. անձնակազմի 16% ստացել է պաշտոնի առաջխաղացում: Ընդհանուր առմամբ, տարվա ընթացքում անձնակազմը համալրվել է 138 նոր աշխատակցով, որի արդյունքում Ամերիաբանկի աշխատակիցների ընդհանուր քանակը կազմեց 1109:

Անձնակազմի համալրման ընթացքում մենք դիտարկում ենք նաև սահմանափակ կարողություններով անձանց թեկնածությունը և ընտրությունը կատարելիս բացառում որևէ խտրականություն: Ավելին, մենք ձգտում ենք բարելավել մեր աշխատավայրը՝ թիմի բոլոր անդամների համար ստեղծելով հավասար հնարավորություններ:

Տաղանդների և արդյունավետության կառավարում

Բանկի արդյունավետության կառավարման համակարգի նպատակն է աշխատակիցների համար սահմանել գործունեության նպատակներ, որոնք համահունչ են կազմակերպության ռազմավարական նպատակներին, ապահովել ռազմավարության իրականացումն ու աշխատակիցների շարունակական զարգացումը, գնահատանքն ու հավատարմությունը: Հստակ դրված նպատակներն իմաստավորում են աշխատանքը, սահմանում գործունեության չափանիշներ և օգնում գնահատել ռազմավարական նպատակների իրագործումն արդյունավետության հիմնական չափանիշների (KPI) միջոցով, նպաստում են արժեքների վրա հիմնված վարքագծի, հետադարձ կապի մշակույթի ձևավորմանը և խթանում անձնական զարգացումը՝ «360 աստիճան» կորպորատիվ գնահատման համակարգի միջոցով:

Մեր աշխատակիցներին պահելու և զարգացնելու համապարփակ ռազմավարության շրջանակներում ներդրվել են արդյունավետության կառավարման համակարգի հետ փոխկապակցված մի շարք գործընթացներ, ինչպիսիք են տաղանդների կառավարումը և փոխարինելիության ապահովումը: Տաղանդների կառավարման նպատակն է բացահայտել առավել արդյունավետ աշխատակիցներին, մշակել նպատակային զարգացման ծրագրեր, պահել և մոտիվացնել աշխատակիցներին: Փոխարինելիության կառավարման նպատակն է բացահայտել և զարգացնել ներքին տաղանդներին՝ բիզնեսի անընդհատության ու աճի տեսանկյունից առավել կարևոր նշանակություն ունեցող դերերի համար:

Մենք ձգտում ենք մշտապես ապահովել, որ մեր բիզնեսում խրախուսվեն բարձր էթիկական արժեքները, հարգանքը մարդու իրավունքների հանդեպ, և կարևորվի մեր աշխատակիցների ծայնը: Այդ նպատակով մենք ներդրել ենք բողոքների ներկայացման ընթացակարգեր, մշտապես գնահատում ենք աշխատակիցների ներգրավվածությունը և դրա հիման վրա մշակում գործողությունների նպատակային ծրագրեր: Մենք սահմանել ենք վարքի կանոններ, վարում ենք ամենօրյա ներքին հաղորդակցություն, կազմակերպում կորպորատիվ միջոցառումներ, բարեկեցության և կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության ծրագրեր՝ խրախուսելով աշխատակիցներին լինել պատասխանատու և ազնիվ ոչ միայն մեր հաճախորդների և գործընկերների, այլև միմյանց նկատմամբ: Ամերիաբանկն առաջնորդվում է թափանցիկության կանոնով անձնակազմի կառավարմանը վերաբերող բոլոր գործընթացներում, այդ թվում՝ գնահատման, աշխատակիցների պահպանման, աճի և առաջխաղացման հարցերում:

Ուսուցում և վերապատրաստում

Հավատարիմ մնալով կյանքի որակը բարելավելու մեր տեսլականին՝ մենք ձգտում ենք աջակցել մեր անձնակազմին, որ յուրաքանչյուր աշխատակից զարգացնի իր գիտելիքն ու հմտությունները մեր կազմակերպության ընդհանուր տեսլականին ու բիզնես ռազմավարությանը համահունչ:

Մենք մշտապես ներդրումներ ենք կատարում մեր աշխատակիցների մասնագիտական զարգացման մեջ, խրախուսում թե՛ ինքնազարգացումը, թե՛ մասնագիտական դասընթացները: Բանկն ուղղորդում է աշխատակիցներին

Կառավարման հաշվետվություն

ղեպի տարբեր դասընթացներ ու հավաստագրման ծրագրեր, ֆինանսավորում դրանք, ինչը աշխատակցի ինքնազարգացման հետ մեկտեղ թույլ է տալիս ապահովել առավելագույն արդյունավետությունը: Վերապատրաստման ծրագրերում առանձնահատուկ տեղ ունեն բարձր և միջին օղակի ղեկավարության համար կազմակերպվող դասընթացները, որոնք վարում են միջազգային ճանաչում ունեցող մասնագետներ, պրոֆեսորներ, այդ թվում՝ հայտնի բիզնես-դպրոցների հիմնադիրներ:

Ամերիաբանկը համագործակցում է ինչպես հայկական, այնպես էլ տարբեր միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ իր աշխատակիցներին ընձեռելով հնարավորություն ակտիվորեն մասնակցելու հեռավար ուսուցման ծրագրերի, որը հատկապես արդիական է COVID-19 համավարակի պայմաններում, և ստանալու միջազգային ճանաչում ունեցող այնպիսի հաստատությունների հավաստագրեր, ինչպիսիք են Յարվարդի բիզնես-դպրոցը, Սթենֆորդի բիզնես-դպրոցը, Chartered Management Institution-ը, CFA Institute-ը, ACCA-ը, PMP-ն և այլն:

2020 թվականը դժվարին էր ուսուցման և վերապատրաստման տեսանկյունից համավարակի պատճառով, բայց այնևս բացեց զարգացման նոր հորիզոններ և հնարավորություններ՝ ղեպի թվայնացում, որը համահունչ է մեր նպատակներին: Մեր կազմակերպությունն արագ հարմարվեց գլոբալ միտումներին, ինչպիսիք են ապրանքների առաքման ուղիների փոփոխությունները և սպառողների տեղափոխումն առցանց տիրույթ. մենք անմիջապես անցանք առցանց ուսուցման, սկսեցինք առավել մեծ ուշադրություն դարձնել ներքին դասընթացներին՝ բարելավելով մեր աշխատակիցների գիտելիքը Բանկի պրոդուկտների ու գործընթացների վերաբերյալ, բարձրացնելով սպասարկման որակը և խթանելով ներքին ուսուցման ռեսուրսները:

Չնայած կարանտինին և սահմանափակումներին, Ամերիաբանկը տարվա ընթացքում շարունակում էր ներդրումներ կատարել տարբեր միջոցառումներում՝ հավատարիմ մնալով իր սկզբունքներին և կարևորելով աշխատակիցների շարունակական զարգացումը: Ընդհանուր առմամբ, 2020թ. կազմակերպվել է ավելի քան 160 դասընթաց: Տարվա կտրվածքով ուսուցման և վերապատրաստման արդյունքները ներկայացված են ստորև՝

- Մասնակցություններ ուսուցման ծրագրերում՝ 3723
- Մասնակցության ժամեր՝ 14152
- Մեկ աշխատակցին բաժին ընկնող վերապատրաստումների միջին քանակը՝ 3.3
- Մեկ աշխատակցին բաժին ընկնող վերապատրաստումների միջին ժամաքանակը՝ 12.4
- Վերապատրաստումների յուրաքանչյուր մասնակցին բաժին ընկնող միջին ժամաքանակը՝ 3.8

Ղեկավարությունը նույնպես մասնակցեց դասընթացների հերթական շարքին:

Գալիք տարվա համար նախատեսվում են նոր հետաքրքիր նախաձեռնություններ: Նախորդ տարվա ընթացքում կիրառված գործիքներն ու մոտեցումները կօգնեն մեզ, որ 2021թ. ունենանք նորանոր ձեռքբերումներ՝ միաժամանակ բարելավելով ու զարգացնելով վերապատրաստման մշակույթը մեր կազմակերպությունում:

Արտոնությունների փաթեթ

Գրավիչ աշխատանքային պայմանները և արտոնությունների լավ փաթեթն ապահովում են աշխատակիցների մոտիվացման և ներգրավվածության բարձր մակարդակ, որի շնորհիվ Ամերիաբանկն ընկալվում է որպես Յայաստանի ֆինանսական շուկայի լավագույն գործատուն: Որքան ուժեղ է մոտիվացումը, այնքան ավելի նվիրված ու հավատարիմ են աշխատակիցները կազմակերպության առաքելությանը, արժեքներին ու նպատակներին:

Կարևորելով աշխատակիցների մոտիվացումն ու երջանկությունն աշխատավայրում մենք առաջարկում ու մշտապես բարելավում ենք խրախուսման լայն համակարգ: Մասնավորապես, Բանկն իր աշխատակիցներին առաջարկում է հատուկ զեղչեր տարբեր ռեստորաններում, խանութներում ու մշակութային վայրերում, սպորտային ակումբների հատուկ առաջարկներ ի նպաստ առողջ կենսակերպի, առողջության, ճանապարհորդության և դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն, ինչպես նաև ապահովագրություն աշխատակիցների ընտանիքի անդամների համար, անաշխատունակության վճարվող բացակայություն, երեխայի խնամքի վճարվող արձակուրդ, տարեկան 40 ժամվա բացակայություն անձնական նպատակների համար՝ աշխատավարձի պահպանմամբ, ֆինանսական նվեր ամուսնության ու երեխա ունենալու դեպքում: Բացի այդ, մենք առաջարկում ենք մեր աշխատակիցներին բանկային գործառնությունների արտոնյալ պայմաններ, ինչը նրանց թույլ է տալիս օգտվել Բանկի ծառայություններից՝ նվազագույն ծախս կատարելով, իսկ շատ հաճախ նաև բոլորովին անվճար:

Մենք ակտիվորեն մասնակցում ենք մեր երկրում անցկացվող տարբեր սոցիալական միջոցառումների, այդ թվում՝ ֆինանսական հաստատությունների միջև անցկացվող մրցաշարերի, մրցույթների ու սպորտային միջոցառումների, ինչպիսիք են շախմատի մրցաշարը, ֆուտբոլի, բոուլինգի ու վոլեյբոլի մրցումները, «ԻՆՆ, որտե՞ղ, ե՞րբ» ինտելեկտուալ խաղը և այլն: Բանկը խրախուսում է նաև աշխատակիցների ներգրավումը բարեկեցությանն ուղղված գործունեությունում: Այդ նպատակով իրականացվում են զանազան ներքին միջոցառումներ՝ թիմային միջոցառումներ, սպորտ և յոգա, աշխատակիցների մասնակցությունը ԿՍՊ ծրագրերին և այլն: 2020թ. բոլորս ստիպված էինք պահպանել սոցիալական տարածության խիստ կանոններ համավարակի պայմաններում, բայց լիահույս ենք, որ 2021թ. հնարավորություն կունենանք՝ կրկին լինելու ակտիվ և մասնակցելու:

2021թ. առաջնահերթ նպատակները

2021թ. մեր ուշադրության կենտրոնում կլինեն հաճախորդների անթերի սպասարկման ապահովումը, ճկուն մտածելակերպի ու ճկուն գործելակերպի ներդրումը, տաղանդների արդյունավետ ներգրավումն ու առաջնորդության հմտությունների զարգացումը: Մենք շարունակելու ենք ներդրումներ կատարել մեր աշխատակիցների համար՝ կարևորելով նրանց շարունակական զարգացումը, բավարարվածությունն ու բարեկեցությունը: 2020-ը լի էր մարտահրավերներով: Մենք սովորեցինք ոչ միայն արագ արձագանքել սրընթաց արտաքին փոփոխություններին, այլև զարգացնել մեր անձնակազմի նորարարական մտածելակերպը: Մենք շարունակելու ենք աշխատել ճկուն գործելակերպի ներդրման ուղղությամբ՝ խրախուսելով կրեատիվությունն ու նորարարությունն ու ապահովելով, որ բոլորս կենտրոնանանք ընդհանուր նպատակի վրա:

Մեր անձնակազմը

Աշխատակիցների թիվը՝ 1109

Աշխատակիցների ընդհանուր քանակը 2020թ. վերջի դրությամբ

Իգական

66%

730

Արական

34%

379

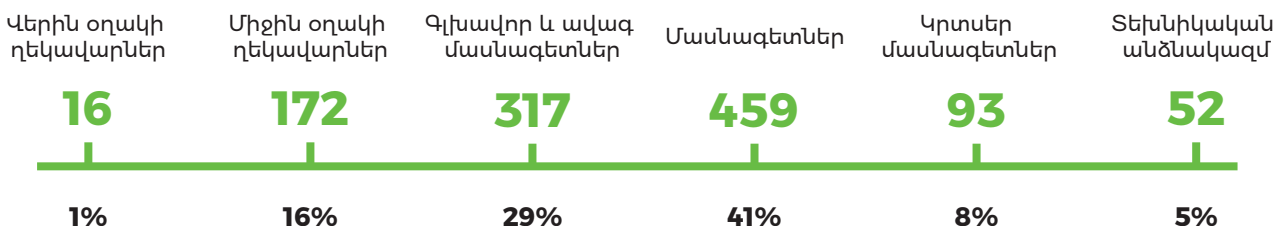
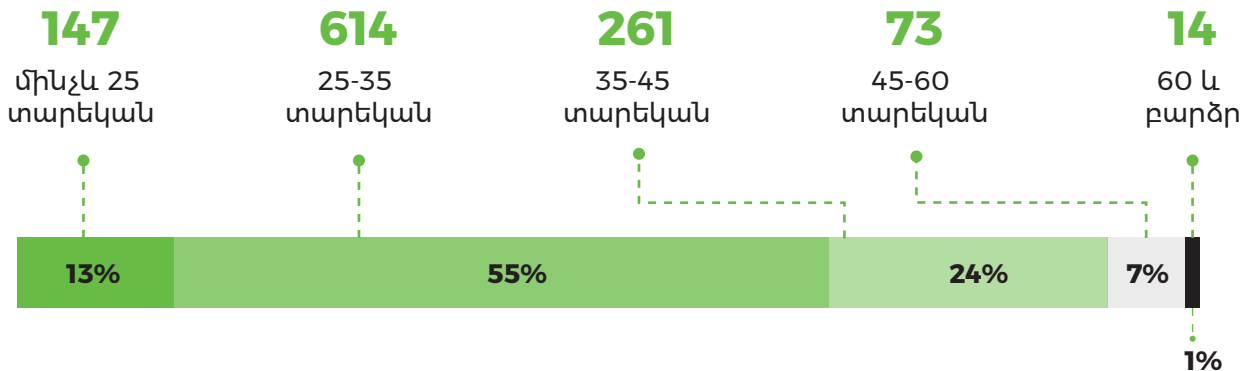

Բիզնես ստորաբաժանումների անձնակազմ

58% (638)

Օժանդակող անձնակազմ

42% (471)

■ **Գլուխ**
Յինգերորդ

**Պատասխանատու անձանց
հայտարարություն**

**Պատասխանատու
անձանց
հայտարարություն**

Բովանդակություն

Պատասխանատու անձանց
հայտարարություն

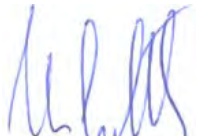
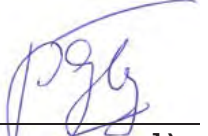
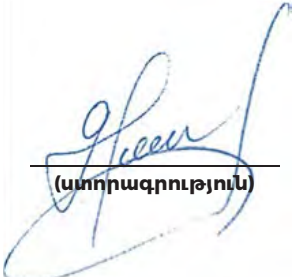
«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

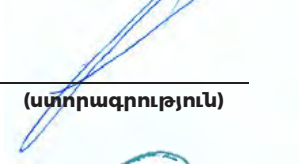

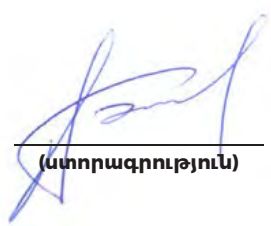
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 2,
 Հեռախոս՝ (+37410) 56 11 11, Ֆաքս՝ (+37410) 51 31 33

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույնով հաստատում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն՝

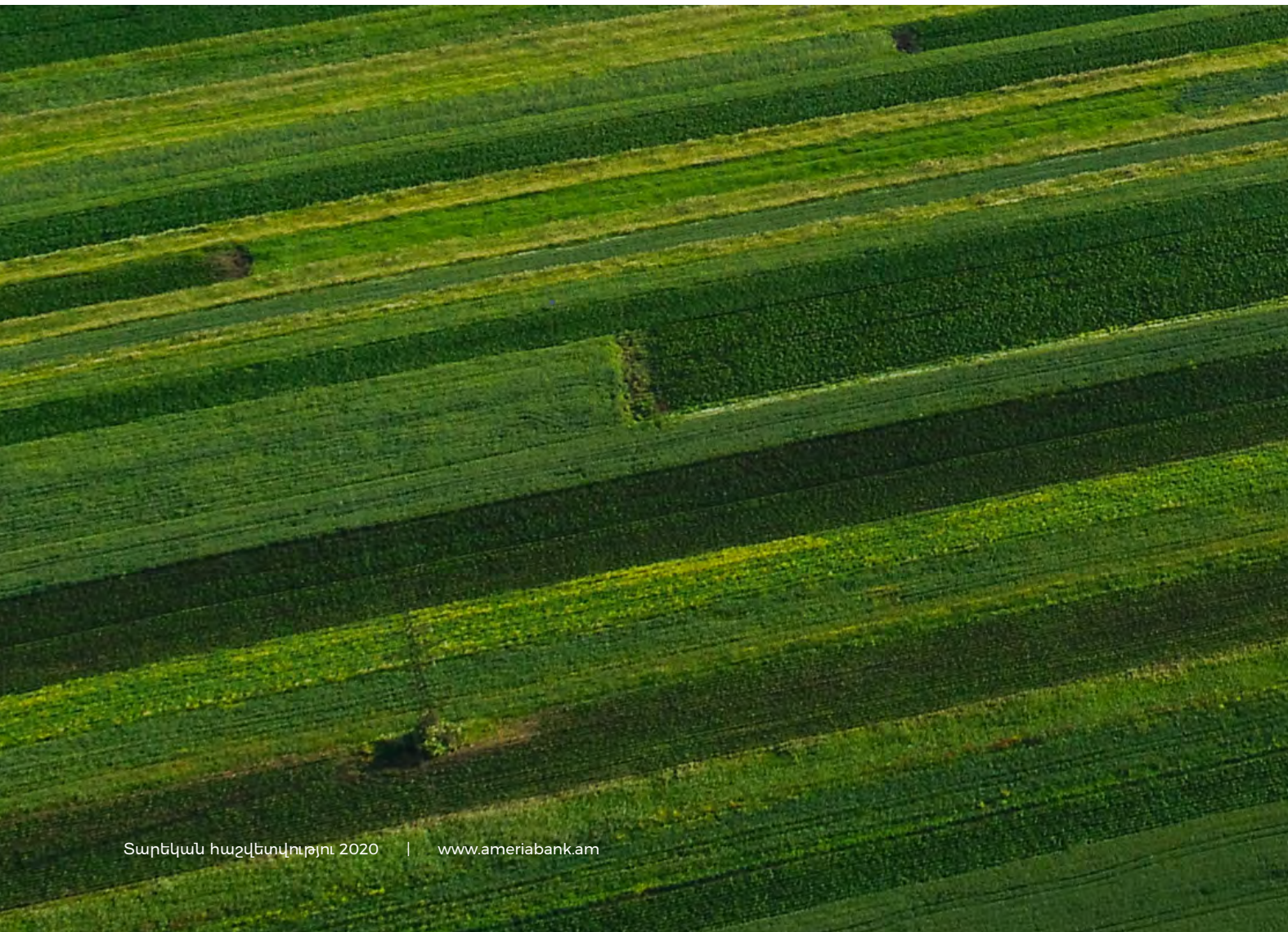
1. «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ /այսուհետ՝ Թողարկող/ 2020թ. տարեկան հաշվետվությունում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են և բոլոր էական առումներով համապատասխանում են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ ԿԲ Կանոնակարգ 4/04-ի պահանջներին:
2. Ներկայացված՝ 2020թ. աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն և, բոլոր էական առումներով, ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են Թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև Թողարկողի գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

Արտակ Հանեսյան (անուն, ազգանուն)	Տնօրինության նախագահ - Գլխավոր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)
Գևորգ Թառումյան (անուն, ազգանուն)	<i>Տնօրինության անդամ, Գլխավոր տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրեն</i> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)
Գոհար Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	<i>Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ</i> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)

Գագիկ Սահակյան (անուն, ազգանուն)	<i>Տնօրինության անդամ, Կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն</i> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)
Արման Բարսեղյան (անուն, ազգանուն)	<i>Տնօրինության անդամ, Մանրածախ բանկինգի տնօրեն</i> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)
Արմինե Ղազարյան (անուն, ազգանուն)	<i>Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն</i> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)
Անդրանիկ Բարսեղյան (անուն, ազգանուն)	<i>Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն</i> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)

■ Գլուխ Վեցերորդ

Ֆինանսական Հաշվետվություններ

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքի մասին
հաշվետվություն

Ֆինանսական վիճակի մասին
հաշվետվություն

Դրամական հոսքերի մասին
հաշվետվություն

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների
մասին հաշվետվություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից
ծանոթագրություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

«Զեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Վեբ կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2020թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք Էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 20-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարց	Աուդիտի առանցքային հարցի հետ կապված իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները կազմում են ընդհանուր ակտիվների ավելի քան 64%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը, որը կանոնավոր հիմունքով գնահատվում է և զգայուն է ստորև ներկայացված կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ:</p> <p>Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման մոդելը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետ կապված.</p> <ul style="list-style-type: none"> - պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտագանցման ռեպերի ժամանակին բացահայտում հաճախորդներին տրված վարկերի հետ կապված (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՅՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (այսուհետ՝ ՖՅՄՍ 9) համաձայն), - պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականության և պարտագանցման ռեպերում առաջացող կորստի գնահատում, - ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար: <p>Բացի այդ, Բանկն ունի հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պորտֆել, որոնց պայմանները փոխվել են պայմանավորված Covid-19 հետևանքներով, ինչը լրացուցիչ բարդություն է ստեղծում պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտման հետ կապված:</p>	<p>Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության առանցքային դրույթները ՖՅՄՍ 9-ի պահանջների հետ համապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում ներգրավելով նաև ֆինանսական ռիսկերի կառավարման գծով մասնագետներին:</p> <p>Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետ կապված ղեկավարության կողմից կատարված մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար մենք իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք ժամկետանց օրերի հաշվարկը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, թե արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները: - 1-ին և 2-րդ փուլերին բաշխված հաճախորդներին տրված վարկերի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, հիմք ընդունելով մեզ հայտնի տեղեկատվությունը, գնահատել ենք համապատասխան մոդելների տեղին լինելը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրների տվյալների հետ ընտրանքային կարգով:

<p>Ավելին, 2020թ. սեպտեմբերին վերսկսվեց գինված հակամարտությունը Լեռնային Ղարաբաղում, որին հաջորդեց հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ:</p> <p>Ղեկավարությունից պահանջվում են նշանակալի դատողություններ գնահատելու համար, թե արդյոք այդ հանգամանքները հանգեցրել են պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտագանցման ռեպրերի այն հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների հետ կապված, որոնք ունեն ակտիվներ և/կամ իրականացնում են գործառնություններ վիճելի տարածքներում, ինչպես նաև այդ հաճախորդների հետ կապված պարտագանցման ռեպրում առաջացող կորուստը գնահատելու համար:</p> <p>Հաճախորդներին տրված վարկերի մեծ ծավալի և ակնկալվող պարտքային կորուստների ժամկետների և գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - իրավաբանական անձանց տրված 2-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք պարտագանցման ռեպրում առաջացող կորստի հաշվարկում օգտագործված ելակետային տվյալների տեղին լինելը: Մենք ներգրավել ենք գնահատման մեր ներքին մասնագետին պարտագանցման ռեպրում առաջացող կորստի հաշվարկում օգտագործված գրավադրված գրավի արժեքների տեղին լինելն ընտրանքային կարգով գնահատելու գործում մեզ աջակցելու համար: - իրավաբանական անձանց տրված 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները: Մենք ներգրավել ենք գնահատման մեր ներքին մասնագետին օգտագործված գրավադրված գրավի արժեքների տեղին լինելն ընտրանքային կարգով գնահատելու գործում մեզ աջակցելու համար: Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հաճախորդներին տրված այն վարկերին, որոնք հավանաբար կարող են առավել նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: - վարկերի պորտֆելի համար, որոնց պայմանները փոխվել են Covid-19 հետևանքով, անհատական հիմունքով ուսումնասիրել ենք իրավաբանական անձանց տրված խոշոր վարկերը, գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանների փոփոխությունները վկայում են Բանկի կողմից նախկինում չբացահայտված պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին: - վարկերի պորտֆելի համար, որոնց վրա ազդեցություն է ունեցել Լեռնային Ղարաբաղի գինված հակամարտությունը, ստացել ենք պարտքային ռիսկի նշանակալի աճը բացահայտելու համար ղեկավարության կողմից կատարված դատողությունները և գնահատել ենք ղեկավարության մոտեցումների և առանցքային դատողությունների տեղին լինելը: Մենք ստուգել ենք վարկերի համապատասխան փուլերին դասված լինելը՝ ըստ պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտված հայտանիշների:
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար ընտրանքային կարգով ստուգել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մոդելներում օգտագործվող ելակետային տվյալների ամբողջականությունը և ճշգրտությունը, վճարումների ուշացման ժամանակին արտացոլումը և վարկերի բաշխումը փուլերին: - Ֆիզիկական անձանց տրված 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք՝ շուկայում հասանելի տեղեկատվության հետ համեմատության միջոցով, ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները: - գնահատել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարած գնահատումները 2020թ. փաստացի արդյունքների հետ: - գնահատել ենք նաև, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:
--	---

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ այս աուդիտորական եզրակացության ստորագրման ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ էականորեն խեղաթյուրված լինել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ ղեկավարության՝ Բանկը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձից պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամոռոք կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Մենք նաև՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեկավարի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեկավարը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող նորմերով արգելվում է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ երբ խիստ հազվագյուտ դեպքերում, մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացնել աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ըստ ողջամիտ ակնկալիքների կարող են գերակշռել ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի նկատմամբ

KPMG Armenia LLC

«Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
16 մարտի 2021թ.

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	6	64,682,475	59,171,261
Այլ տոկոսային եկամուտ	6	1,862,386	1,189,505
Տոկոսային ծախս	6	(31,564,689)	(29,362,152)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		34,980,172	30,998,614
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	7	5,250,022	5,439,164
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	8	(1,471,612)	(1,501,380)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		3,778,410	3,937,784
Չուտ (վնաս)/օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	9	(3,602,132)	315,158
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	10	8,653,830	4,577,671
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով		365,430	345,547
Այլ գործառնական եկամուտ	11	3,978,424	3,179,924
Այլ գործառնական ծախսեր	12	(3,376,726)	(3,405,890)
Գործառնական եկամուտ		44,777,408	39,948,808
Չուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	13	(17,968,823)	(7,171,028)
Այլ արժեզրկում և պահուստներ		85,872	(29,783)
Գործառնական եկամուտն արժեզրկումից հետո		26,894,457	32,747,997
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(9,239,870)	(10,101,061)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	14	(6,472,458)	(6,677,422)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		11,182,129	15,969,514
Շահութահարկի գծով ծախս	15	(2,181,925)	(3,854,546)
Շահույթ տարվա համար		9,000,204	12,114,968
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հորվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(317,511)	593,045
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար		(299,653)	(276,438)
<i>Ընդամենը հորվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>		(617,164)	316,607
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		(617,164)	316,607
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		8,383,040	12,431,575

155-ից 249-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Տնօրինության կողմից 2021թ. մարտի 16-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Արտակ Հանեսյան
Տնօրինության նախագահ
Գլխավոր տնօրեն

Գոհար Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	234,412,812	247,353,690
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17 (ա)		
– Բանկի կողմից պահվող		9,476,566	8,255,606
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	17 (բ)		
– Բանկի կողմից պահվող		8,026,999	10,848,985
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		3,181,002	-
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17 (գ)		
– Բանկի կողմից պահվող		33,722,305	33,510,890
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		17,814,988	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18	35,523,809	27,014,640
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	19	17,258,217	23,549,559
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20	696,495,523	585,741,899
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	21	10,740,536	11,162,394
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	22	10,643,891	11,235,119
Հետաձգված հարկային ակտիվ	15	1,028,409	-
Առգրավված ակտիվներ	20	1,823,888	3,028,455
Այլ ակտիվներ	23	10,613,778	6,379,980
		1,090,762,723	968,081,217
Ընդամենը ակտիվներ			
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	17 (ա)	504,412	35,314
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	24	55,845,516	34,488,813
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	29	20,005,910	-
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	25	598,960,666	593,223,433
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	106,916,313	54,573,055
Այլ փոխառություններ	27	128,907,362	126,685,607
Ստորադաս փոխառություններ	27	48,416,832	36,495,281
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		2,610,472	279,389
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	15	-	918,445
Հանձնառությունների գծով պահուստ	33	359,219	116,222
Վարձակալության գծով պարտավորություն	22	11,231,832	11,373,257
Այլ պարտավորություններ	28	7,298,587	8,665,323
		981,057,121	866,854,139
Ընդամենը պարտավորություններ			
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
	30		
Բաժնետիրական կապիտալ		37,386,880	37,347,200
Էմիսիոն եկամուտ		17,065,364	17,009,560
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		32,878	650,042
Զբաղիված շահույթ		55,220,480	46,220,276
		109,705,602	101,227,078
Ընդամենը սեփական կապիտալ			
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
		1,090,762,723	968,081,217

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	65,690,282	60,612,689
Վճարված տոկոսներ	(29,533,354)	(27,533,867)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	5,250,022	5,439,164
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(1,471,612)	(1,501,380)
Չուտ մուտքեր իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	400,657	697,736
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնականություններից	6,120,126	4,043,700
Այլ գործառնական մուտքեր/(վճարումներ)	407,760	(343,748)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին	(10,220,658)	(9,611,889)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(3,376,062)	(3,818,407)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(1,361,058)	(1,070,037)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(8,004,235)	(22,263,721)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	7,399,559	(16,602,636)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(76,194,832)	(52,411,736)
Այլ ակտիվներ	(2,626,135)	(1,656,875)
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(3,185,246)	(743,702)
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	18,322,438	(8,058,493)
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	19,997,109	(16,999,992)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(27,258,508)	195,650,670
Այլ պարտավորություններ	(1,046,605)	578,480
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	(40,690,352)	104,405,956
Վճարված շահութահարկ	(1,667,413)	(3,591,966)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	(42,357,765)	100,813,990
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(1,975,728)	(2,847,579)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(1,360,698)	(6,077,857)
Մուտքեր իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից	977,321	7,532,357
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(31,158,779)	(11,148,512)
Մուտքեր ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից	13,682,127	17,106,225
Ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված)/ ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	(19,835,757)	4,564,634
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների դիմաց վճարումներ	(1,853,981)	(1,444,183)
Վճարված շահաբաժիններ	30	(1,050,000)
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից	30	87,555
Ստացված այլ փոխառություններ և ստորադաս պարտավորություններ	27	39,072,808
Այլ փոխառությունների և ստորադաս պարտավորությունների մարում	27	(43,493,485)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	26	21,864,967
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	26	(17,659,493)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	41,266,500	(2,621,831)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ	(20,927,022)	102,756,793
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	7,991,450	266,334
Արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը	(5,306)	(23,349)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	247,353,690	144,353,912
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	16 234,412,812	247,353,690

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	37,300,480	16,968,725	333,435	35,155,308	89,757,948
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	12,114,968	12,114,968
Այլ համապարփակ եկամուտ					
<i>Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ</i>					
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	593,045	-	593,045
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	-	-	(276,438)	-	(276,438)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	316,607	12,114,968	12,431,575
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	46,720	40,835	-	-	87,555
Շահաբաժիններ	-	-	-	(1,050,000)	(1,050,000)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	46,720	40,835	-	(1,050,000)	(962,445)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	37,347,200	17,009,560	650,042	46,220,276	101,227,078
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	37,347,200	17,009,560	650,042	46,220,276	101,227,078
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	9,000,204	9,000,204
Այլ համապարփակ վնաս					
<i>Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ</i>					
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	(317,511)	-	(317,511)
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	-	-	(299,653)	-	(299,653)
Այլ համապարփակ վնաս տարվա համար	-	-	(617,164)	9,000,204	8,383,040
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	39,680	55,804	-	-	95,484
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	39,680	55,804	-	-	95,484
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	37,386,880	17,065,364	32,878	55,220,480	109,705,602

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) (Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերվեց «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերության կողմից, որը գնեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ): 2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

2015թ. դեկտեմբերի 23-ին Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկը (ՎՉԵԲ) ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված 20,749 բաժնետոմսերը:

2016թ. դեկտեմբերի 21-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունը ձեռք բերեց Բանկի բաժնետոմսերի 13.5%-ը «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) ընկերությունից:

2018թ. փետրվարի 14-ին Ասիական զարգացման բանկը (ԱՉԲ) ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված բոլոր 16,291 բաժնետոմսերը:

2020թ. և 2019թ. Բանկը թողարկեց համապատասխանաբար լրացուցիչ 124 և 146 բաժնետոմս, որոնք ամբողջությամբ ձեռք բերվեցին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերության կողմից:

2020թ. մարտի 11-ին Նուբար Աֆեյանը ձեռք բերեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ ընկերությանը պատկանող բաժնետիրական կապիտալի 7.52%-ը և փոխանցեց բաժնետոմսերը «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.:

2020թ. հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) վերանվանվեց «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝ «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ) (48.95%), ՎՉԵԲ (17.76%), ԱՉԲ (13.94%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.83%) և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.52%): «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ) վերջնական շահառուն է պրն. Ռուբեն Վարդանյանը:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի վերջնական վերահսկող կողմ: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի վերջնական վերահսկող անձն էր պրն. Ռուբեն Վարդանյանը:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի և երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկն ունի 19 մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փ. 2:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 1,109 (2019թ-ին՝ 1,050):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 35-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ և միտված են բարելավման վերջին մի քանի տարիների ընթացքում:

Covid-19 համավարակը, Լեռնային Ղարաբաղում 2020թ. սեպտեմբերին վերսկսված զինված հակամարտության հետ մեկտեղ, հանգեցրեցին տնտեսության անկմանը: Այնուամենայնիվ, հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ և Covid-19 վիճակագրական տվյալների դրական միտումները թույլ տվեցին կառավարությանը վերաբացել տնտեսական գործունեությունը՝ շատ քիչ քանակով սահմանափակումներով: Բացի այդ, ըստ ՀՀ կառավարության և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների ակնկալիքների Հայաստանի Հանրապետության ՀՆԱ-ն 2021թ-ին կանի 3.5% – 4.5%-ով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 522.59 դրամ և 479.7 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 641.11 դրամ և 537.26 դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Գատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4 (ե) (i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 31 (գ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 31 (գ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 36:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

Բանկը ժամկետից շուտ է կիրառել 2020թ. մայիսի 28-ին հրապարակված «Վարձակալության գծով գիշումները COVID-19 համավարակի հետ կապված. ՖՀՄՄ 16-ի փոփոխություն»: Փոփոխությունը նախատեսում է ոչ պարտադիր գործնական բնույթի պարզեցում վարձակալության այն պայմանագրերի համար, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ, այսինքն, վարձակալության այն պայմանագրերի համար, որոնց նկատմամբ Բանկը կիրառում է գործնական մոտեցում, Բանկից չի պահանջվում գնահատել, թե արդյոք վարձակալության գծով որոշակի պայմանները բավարարող գիշումները, որոնք COVID-19 համավարակի ուղղակի հետևանքներ են, հանդիսանում են վարձակալության վերափոխումներ:

Բանկի կողմից ժամկետից շուտ չեն կիրառվել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ այլ ստանդարտներ, մեկնաբանություններ կամ փոփոխություններ:

Գործող ստանդարտների մի շարք այլ փոփոխություններ նույնպես ուժի մեջ են 2020թ. հունվարի 1-ից, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Բացառությամբ Ծանոթագրություն 3-ում բացահայտված փոփոխությունների, ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար: 2020թ. հունվարի 1-ից գործող այլ նոր ստանդարտները և փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել ստորև ներկայացված Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներն, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ

սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Ծանույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ոչ ածանցյալ պարտքային ֆինանսական գործիքների և ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4 (գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հանախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՄ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՄ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՄ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և

- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:

- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Բանկն ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Բանկը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Բանկն այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխաստվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխաստվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը << ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չեն որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող

տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապահանջման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 31 (գ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- գուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 31 (գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*՝ որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 31 (գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապահանջելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապահանջմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 31 (գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապահանջման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապահանջման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կաննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանակությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *անդրտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝* որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝* սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝* Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝* ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեքկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելավճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերը և սկրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում:

(ե) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Բանկը չունի իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(թ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժեղով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- վարձակալված գույքի բարելավում 5-ից 20 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ 5-ից 10 տարի
- տնտեսական գույք 5-ից 10 տարի
- փոխադրամիջոցներ 7 տարի

(ի) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 1-ից 10 տարի:

(լ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գեղջման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(խ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահարաժիններ

Ծահարաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահարաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ծ) Առգրավված գրավ

Առգրավված գույքը հաշվառվում է սկզբնական արժեքից և գուտ իրացման արժեքից նվազագույնով:

(կ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(հ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն, առևտրային բանկային գործունեություն:

(ձ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(դ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը որոշում է, թե արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

(i) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մատով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա գրադեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մատով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ գեղջված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես գեղջման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(ii) Բանկը՝ որպես վարձատու

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը: Երբ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձատու, այն վարձակալության սկզբում որոշում է, թե արդյոք վարձակալությունը հանդիսանում է ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն:

Վարձակալությունը դասակարգելու համար Բանկը գնահատում է, արդյոք վարձակալությամբ փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, որի դեպքում վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, իսկ հակառակ դեպքում՝ որպես գործառնական վարձակալություն: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է որոշ ցուցանիշներ, մասնավորապես, արդյոք վարձակալության ժամկետի մեջ է ներառվում ակտիվի տնտեսական ծառայության մեծ մասը:

Եթե պայմանագիրը պարունակում է վարձակալության և ոչ վարձակալության բաղադրիչներ, Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը պայմանագրում սահմանված հատուցումը վերագրելու համար:

Գործառնական վարձակալության գծով ստացված վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես եկամուտ գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ «այլ հատույթի» կազմում:

(6) Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2020թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները: Ստորև ներկայացված փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանություններն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ա. Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)

Փոփոխությունները հստակեցնում են, թե որ ծախսումներն է Բանկը ներառում պայմանագրի անբարենպաստ լինելը գնահատելու համար պայմանագրի կատարման ծախսումները որոշելիս: Փոփոխությունները գործում են 2022թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրերի համար: Սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ փոփոխությունների կիրառման կուտակային հետևանքը ճանաչվում է որպես չբաշխված շահույթի կամ սեփական կապիտալի այլ բաղադրիչների սկզբնական մնացորդի ճշգրտում՝ ըստ կիրառելիության: Համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում: Բանկը որոշել է, որ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա բոլոր պայմանագրերը կավարտվեն մինչ փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելը:

Բ. Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում. Փուլ 2 (ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 39, ՖՀՄՄ 7, ՖՀՄՄ 4 և ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ)

Փոփոխություններն անդրադառնում են այն հարցերին, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում, ներառյալ փոփոխությունների ազդեցությունը պայմանագրային դրամական հոսքերի կամ հեջավորման հարաբերությունների վրա՝ ուղենիշային տոկոսադրույքն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով փոխարինելու դեպքում: Փոփոխությունները նախատեսում են ազատում ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 39, ՖՀՄՄ 7, ՖՀՄՄ 4 և ՖՀՄՄ 16 որոշակի պահանջներից, որոնք վերաբերում են.

- ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություններին և
- հեջի հաշվառմանը:

(i) Դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն

Փոփոխությունները Բանկից կպահանջեն հաշվառել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գծով պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունը՝ թարմացնելով ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման հետ կապված:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի LIBOR դրույքով 123,577,673 հազար դրամ գումարով վարկեր, որոնք ենթակա են բարեփոխման IBOR դրույքով: Բանկն ակնկալում է, որ 2021թ-ին այս վարկերի ուղենիշային տոկոսադրույքը կփոխվի SOFR դրույքի և որ այս փոփոխությունների գծով ճշգրտումներ կատարելու արդյունքում չի առաջանա նշանակալի օգուտ կամ կորուստ փոփոխումից:

(ii) Հեջի հաշվառում

Փոփոխությունները նախատեսում են բացառություններ հեջի հաշվառման պահանջների հետ կապված հետևյալ ոլորտներում.

- Թույլ տալ փոփոխություն հեջավորման հարաբերության նախորդման հետ կապված բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար:
- Բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար դրամական հոսքերի հեջում հեջավորված հողվածի գծով փոփոխություն կատարելիս՝ դրամական հոսքերի հեջի պահուստում կուտակված գումարը կդիտարկվի որպես հիմնված այն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի վրա, որով որոշվում են հեջավորված ապագա դրամական հոսքերը:
- Երբ հողվածների խումբը նախորոշվում է որպես հեջավորված հողված, և խմբի հողվածի հետ կապված կատարվում է փոփոխություն բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար, հեջավորված հողվածները բաշխվում են ենթախմբերի հեջավորվող ուղենիշային տոկոսադրույքների հիման վրա:
- Եթե Բանկը ողջամտորեն ակնկալում է, որ այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքն առանձին նույնականացվող է 24 ամսվա ընթացքում, ապա չի արգելվում տոկոսադրույքը նախորոշել որպես պայմանագրորեն չհատկորոշված ռիսկային բաղադրիչ, եթե այն առանձին նույնականացվող չէ նախորդման ամսաթվի դրությամբ:

Հեջի հաշվառման բացակայության հետևանքով Բանկը չի ակնկալում որևէ ազդեցություն IBOR դրույքին անցման հետ կապված:

(iii) Բացահայտում

Փոփոխությունները Բանկից կպահանջեն բացահայտել լրացուցիչ տեղեկատվություն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում առաջացող ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության և ռիսկերի կառավարման համար իրականացվող համապատասխան գործունեության վերաբերյալ:

(iv) Անցում

Բանկը մտադիր է կիրառել փոփոխությունները 2021թ. հունվարի 1-ից: Փոփոխությունների կիրառումն ազդեցություն չի ունենա 2020թ. կամ նախորդ ժամանակաշրջանների համար ներկայացված գումարների վրա:

9. Այլ ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

- Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը (ՀՀՄՄ 16-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՄՄ 3-ի փոփոխություններ)
- Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորությունների (ՀՀՄՄ 1-ի փոփոխություններ)
- ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխություններ

5 Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակների համար Բանկի գործունեությունը բաժանված է հետևյալ երեք գործառնական սեզմենտների՝ հիմք ընդունելով մատուցվող ապրանքները և ծառայությունները:

Մանրաձախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց, փոքր և միկրո ձեռնարկությունների ավանդների սպասարկում, սպառողական վարկերի, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի, փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:
Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և վարկային գծերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների սպասարկում, ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցում, այդ թվում՝ անդերրայթինգի ծառայություններ և ֆինանսական խորհրդատվություն:
Առևտրային բանկային գործունեություն	Արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններ, պարտատոմսերի պրոտֆելի կառավարում, կարճաժամկետ միջոցների ներգրավվում կամ տրամադրում միջբանկային վարկերի միջոցով, հետզնման պայմանագրեր իրացվելիության կառավարման նպատակների համար, բրոքերային ծառայությունների մատուցում և այլն:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու նպատակով ղեկավարությունը վերահսկում է իր ստորաբաժանումների գործունեության արդյունքներն առանձին հիմունքով: Ծահույթահարկը կառավարվում է շահույթը նախքան եկամտահարկով հարկումը հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

Գործառնական սեզմենտների միջև փոխանցումների գները հիմնված են պարզաձև ձեռքի հեռավորության սկզբունքի վրա, ինչպես և երրորդ կողմերի հետ գործարքների դեպքում:

2020թ. կամ 2019թ. չի գրանցվել մեկ արտաքին հաճախորդի կամ պայմանագրային կողմի հետ իրականացված որևէ գործարք, որից ստացված հասույթը կազմել է Բանկի ընդհանուր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված տեղեկատվություն Բանկի գոծառնական սեգմենտների եկամտի և շահույթի, որոշ ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ:

2020թ.	Մանրաձախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Չուտ տոկոսային եկամուտ	11,036,435	18,110,593	5,833,144	34,980,172
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,454,297	5,135,830	3,207,109	9,797,236
Միջսեգմենտային եկամուտ	8,296,441	(3,419,688)	(4,876,753)	-
Գործառնական շահույթ	20,787,173	19,826,735	4,163,500	44,777,408
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	(10,255,619)	(7,713,204)	-	(17,968,823)
Այլ արժեզրկում	42,936	42,936	-	85,872
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(2,339,628)	(589,175)	(167,593)	(3,096,396)
Անձնակազմի գծով ծախսեր և այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(8,449,813)	(3,260,777)	(905,342)	(12,615,932)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	(214,951)	8,306,515	3,090,565	11,182,129
Շահութահարկի գծով ծախս	41,943	(1,620,818)	(603,050)	(2,181,925)
Շահույթ տարվա համար	(173,008)	6,685,697	2,487,515	9,000,204

2020թ.	Մանրաձախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	232,578,086	487,509,039	91,845,467	811,932,592
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	365,962,851	572,730,409	20,817,666	959,510,926

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, բանկերին տրված տոկոսակիր վարկերը և փոխաստվությունները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի, հաճախորդներին տրված համախառն վարկերը և փոխաստվությունները և ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի ավանդները և մնացորդները (բացառությամբ լորո հաշիվների), հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերը, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառությունները և ստորադաս փոխառությունները:

	Մանրաձախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
2019թ.				
Չուտ տոկոսային եկամուտ	6,049,625	20,393,147	4,555,842	30,998,614
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,519,349	3,895,845	3,535,000	8,950,194
Միջսեզոնային եկամուտ	9,803,150	(5,747,293)	(4,055,857)	-
Գործառնական շահույթ	17,372,124	18,541,699	4,034,985	39,948,808
Պարտքային կորուստների զծով ծախս	(3,309,378)	(3,861,650)	-	(7,171,028)
Այլ արժեզրկում	-	(29,783)	-	(29,783)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(2,093,029)	(599,723)	(165,842)	(2,858,594)
Անձնակազմի զծով ծախսեր և այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(9,095,247)	(3,905,817)	(918,825)	(13,919,889)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	2,874,470	10,144,726	2,950,318	15,969,514
Շահութահարկի զծով ծախս	(626,582)	(2,584,849)	(643,115)	(3,854,546)
Շահույթ տարվա համար	2,247,888	7,559,877	2,307,203	12,114,968

	Մանրաձախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
2019թ.				
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	178,203,827	421,360,830	77,843,858	677,408,515
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	336,668,100	501,886,209	6,936,319	845,490,628

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, բանկերին տրված տոկոսակիր վարկերը և փոխատվությունները, հակադարձ հետզնման պայմանագրերի զծով դեբիտորական պարտքերի, հաճախորդներին տրված համախառն վարկերը և փոխատվությունները և ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի ավանդները և մնացորդները (բացառությամբ լորո հաշիվների), հետզնման պայմանագրերի զծով կրեդիտորական պարտքերը, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառությունները և ստորադաս փոխառությունները:

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Ստորև ներկայացված է հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի բացվածքն ըստ սեգմենտների ՖՀՄՄ 15-ի շրջանակում 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	Մանրաձախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
2020թ.				
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	3,273,109	1,629,796	347,117	5,250,022
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	-	1,979,083	-	1,979,083
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	372,757	331,269	41	704,067
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	3,645,866	3,940,148	347,158	7,933,172
2019թ.				
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	3,454,430	1,829,542	155,192	5,439,164
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	-	1,001,576	-	1,001,576
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	365,843	292,164	-	658,007
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	3,820,273	3,123,282	155,192	7,098,747

6 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	57,670,133	53,157,387
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,793,887	3,015,197
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	959,883	939,980
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	654,823	538,526
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	529,025	504,202
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	135,159	124,304
Այլ	11,485	38,959
	63,754,395	58,318,555
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	928,080	852,706
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	64,682,475	59,171,261
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	592,525	624,945
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	924,896	375,741
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	344,965	188,819
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,862,386	1,189,505
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	66,544,861	60,360,766
Տոկոսային ծախս		
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	15,278,398	12,166,015
Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ	8,537,676	9,976,484
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,880,180	3,123,159
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,723,106	1,708,196
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,359,428	1,294,627
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	455,751	558,606
Ակրեդիտիվների և տրամադրված երաշխավորությունների գծով կրեդիտորական պարտքեր	329,915	521,002
Այլ	235	14,063
	31,564,689	29,362,152
Չուտ տոկոսային եկամուտ	34,980,172	30,998,614

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման վճարներ	2,466,956	2,602,582
Դրամական փոխանցումներ	788,726	933,286
Կանխիկացում, հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	771,339	806,024
Բրոքերային ծառայություններ և անդերրայթինգ	416,582	585,077
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	561,626	267,337
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	160,277	167,842
Այլ	84,516	77,016
	5,250,022	5,439,164

(ա) Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Բանկի հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը հիմնականում ներառում է միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը, խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայությունների մատուցումից ստացվող հասույթը: Բանկը միջնորդավճարների և այլ վճարների, խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայությունների գծով հասույթը հիմնականում ճանաչում է ժամանակի որոշակի պահին: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31 ավարտված տարիների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը ներառում է.

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը	5,250,022	5,439,164
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	1,979,083	1,001,576
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	704,067	658,007
	7,933,172	7,098,747

(բ) Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Այլ ակտիվներում ներառված դեբիտորական պարտք	77,288	80,815

8 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,032,296	1,158,619
Դրամական փոխանցումներ	225,418	228,980
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	72,177	41,777
Այլ	141,721	72,004
	1,471,612	1,501,380

9 Չուտ (վնաս)/օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Չուտ (վնաս)/օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	(320,304)	414,608
Չուտ վնաս արժույթային և տոկոսադրույքային աճանցյալ գործիքների գծով	(3,281,828)	(99,450)
	(3,602,132)	315,158

10 Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Չուտ օգուտ սփոթ գործարքներից	6,120,126	4,043,700
Չուտ օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերազնահատումից	2,533,704	533,971
	8,653,830	4,577,671

11 Այլ գործառնական եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	1,979,083	1,001,576
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	1,101,332	1,121,772
Չուտ օգուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	193,942	398,569
Չուտ եկամուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	282,000	232,127
Այլ	422,067	425,880
	3,978,424	3,179,924

12 Այլ գործառնական ծախսեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Վճարային համակարգերի գծով ծախսեր	861,254	831,320
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	630,564	684,933
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	413,532	362,373
Գործակալական վճար	220,521	209,165
Գրավի գրանցման ծախսեր	198,886	106,482
Բրոքերային ծառայությունների վճարներ	156,106	109,368
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	95,657	78,260
Ինկասսոցիա	88,723	74,842
Վարկային ռեզիստրի գծով ծախսեր	73,423	68,789
Պահառուական ծառայություններ	54,753	35,386
Քեշբեք և հաճախորդների ներգրավման գծով ծախսեր	16,005	24,515
Հանախորդներին տրված վարկերը սկզբնապես շուկայական տոկոսադրույքներով ճանաչելու հետևանք	-	280,787
Այլ	567,302	539,670
	3,376,726	3,405,890

13 Չուստ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(5,306)	-	-	(5,306)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	(1)	-	-	(1)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	21,070	-	-	21,070
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	4,429,578	226,948	12,626,379	17,282,905
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	146,028	18,937	138,866	303,831
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	13,549	-	-	13,549
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	40,925	-	-	40,925
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	32,539	-	-	32,539
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(12,039)	-	-	(12,039)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,935	(123)	42,541	48,353
Փոխատվության հանձնառություններ	214,555	10,525	17,917	242,997
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	4,886,833	256,287	12,825,703	17,968,823

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(19,843)	-	-	(19,843)
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	(8)	-	-	(8)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	61,602	-	-	61,602
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1,080,240	1,756,197	4,653,501	7,489,938
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	7,599	-	(53,803)	(46,204)
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	(27,120)	-	-	(27,120)
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	(22,854)	-	-	(22,854)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(373,558)	-	-	(373,558)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(79,423)	-	-	(79,423)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(10,541)	258	222,722	212,439
Փոխատվության հանձնառություններ	(4,000)	(5,613)	(14,328)	(23,941)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	612,094	1,750,842	4,808,092	7,171,028

14 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	3,096,396	2,858,594
Գովազդ և շուկայավարում	711,146	899,241
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	375,571	413,885
Զվտիսհատուցվող հարկեր վարձակալության պայմանագրերի գծով	336,814	346,066
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	296,809	210,898
Բարեգործություն և հովանավորություն	233,664	124,058
Անվտանգության ծառայություն	219,359	200,941
Մասնագիտական ծառայություններ	215,120	263,041
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	143,035	150,939
Վարձակալության գծով այլ ծախսեր	134,854	125,950
Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսեր	85,758	95,144
Ապահովագրություն	67,693	44,427
Դասընթացներ և կրթություն	43,013	180,677
Հարկեր, բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկերի և շահութահարկի	38,755	23,998
Գրասենյակային ծախսեր	35,305	85,938
Գործուղումների և ներկայացուցչական ծախսեր	20,817	128,400
Այլ	418,349	525,225
	6,472,458	6,677,422

15 Ճահույթահարկի գծով ծախս

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	3,993,304	2,784,667
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	(1,811,379)	1,069,879
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	2,181,925	3,854,546

2020թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18% (2019թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2020թ. հազ. դրամ	%	2019թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	11,182,129		15,969,514	
Շահութահարկ՝ հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(2,012,783)	(18.0)	(3,193,903)	(20.0)
Զնվազեցվող ծախսեր	(169,142)	(1.5)	(754,970)	(4.7)
Հարկի դրույքի նվազեցման հետևանք*	-	-	94,327	0.6
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(2,181,925)	(19.5)	(3,854,546)	(24.1)

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն և գուտ հետաձգված հարկային ակտիվ համապատասխանաբար 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(70,940)	145,517	-	74,577
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(103,230)	(7,356)	135,475	24,889
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,257,594)	1,551,931	-	294,337
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	(138,415)	149,541	-	11,126
Հիմնական միջոցներ	(16,916)	30,583	-	13,667
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ/վարձակալության գծով պարտավորություններ	89,699	16,130	-	105,829
Այլ ակտիվներ	82,733	(50,558)	-	32,175
Այլ պարտավորություններ	601,295	(31,958)	-	569,337
Այլ փոխառություններ	(105,077)	7,549	-	(97,528)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(918,445)	1,811,379	135,475	1,028,409
հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(36,011)	(34,929)	-	(70,940)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(54,470)	(14,296)	(34,464)	(103,230)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(179,080)	(1,078,514)	-	(1,257,594)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	(18,770)	(119,645)	-	(138,415)
Հիմնական միջոցներ	(51,740)	34,824	-	(16,916)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ/վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	89,699	-	89,699
Այլ ակտիվներ	44,296	38,437	-	82,733
Այլ պարտավորություններ	594,242	7,053	-	601,295
Այլ փոխառություններ	(112,569)	7,492	-	(105,077)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	185,898	(1,069,879)	(34,464)	(918,445)

16 Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	20,782,469	30,542,976
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	197,979,703	192,296,163
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	5,398,655	15,619,437
- A1-ից A3 վարկանիշով	6,047,879	3,872,463
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	3,773,668	4,351,050
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	340,486	591,763
- առանց վարկանիշի	107,995	103,187
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	15,668,683	24,537,900
Ընդամենը համախառն գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	234,430,855	247,377,039
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(18,043)	(23,349)
Ընդամենը զուտ գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	234,412,812	247,353,690

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի բանկում տեղաբաշխված միջոցներ (2019թ-ին Բանկն ուներ մեկ բանկում տեղաբաշխված միջոցներ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 15,619,437 հազար դրամ:

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 18) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է գրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(23,349)	-	-	(23,349)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	23,349	-	-	23,349
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(18,043)	-	-	(18,043)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(18,043)	-	-	(18,043)

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(43,192)	-	-	(43,192)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	43,192	-	-	43,192
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(23,349)	-	-	(23,349)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(23,349)	-	-	(23,349)

17 Ներդրումային արժեթղթեր և ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

(ա) Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	5,499,944	5,639,623
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	496,024
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	5,499,944	6,135,647
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	1,087,359	-
- B1-ից B3 վարկանիշով	1,699,343	882,314
- առանց վարկանիշի	1,172,405	1,164,084
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	3,959,107	2,046,398
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	9,459,051	8,182,045
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9,459,051	8,182,045
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Արժույթային սվոփեր	17,515	73,561
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	17,515	73,561
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	9,476,566	8,255,606
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արժույթային սվոփեր	504,412	35,314
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	504,412	35,314

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

(բ) Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,967,983	7,037,868
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	4,967,983	7,037,868
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	204,154
- B1-ից B3 վարկանիշով	91,377	90,458
- առանց վարկանիշի	1,905,870	1,815,190
Օտարերկրյա կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- B1-ից B3 վարկանիշով	978,804	1,631,420
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	2,976,051	3,741,222
Ընդամենը պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	7,944,034	10,779,090
Բաժնային ներդրումներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	82,965	69,895
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,026,999	10,848,985
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	3,181,002	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	3,181,002	-

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(65,037)	-	-	(65,037)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	768	-	-	768
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
Վաճառված ակտիվներ	19,592	-	-	19,592
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(8,321)	-	-	(8,321)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(52,998)	-	-	(52,998)

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(144,460)	-	-	(144,460)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	70,802	-	-	70,802
Մարված ակտիվներ	1,854	-	-	1,854
Վաճառված ակտիվներ	101,135	-	-	101,135
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(94,368)	-	-	(94,368)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(65,037)	-	-	(65,037)

(i) **Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր**

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
			2020թ.	2019թ.		
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.75%	3.75%	49,499	36,429
SWIFT	Հայաստանի Հանրապետություն	Դրամական փոխանցումներ	0.00%	0.00%	33,466	33,466
					82,965	69,895

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսերը ֆոնդային բորսաներում և քլիրինգային կազմակերպություններում: Դեկավարությունը գտնում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(գ) **Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր**

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	33,667,392	30,880,481
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	2,542,987
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	33,667,392	33,423,468
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- B1-ից B3 վարկանիշով	152,601	152,571
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	152,601	152,571
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	33,819,993	33,576,039
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(97,688)	(65,149)
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող գուտ ներդրումային արժեթղթեր	33,722,305	33,510,890
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	17,814,988	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	17,814,988	-

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(65,149)	-	-	(65,149)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	2,502	-	-	2,502
Մարված ակտիվներ	17,387	-	-	17,387
Վաճառված ակտիվներ	8,032	-	-	8,032
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(60,460)	-	-	(60,460)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(97,688)	-	-	(97,688)

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(438,707)	-	-	(438,707)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	310,003	-	-	310,003
Մարված ակտիվներ	146,524	-	-	146,524
Վաճառված ակտիվներ	203,662	-	-	203,662
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(286,631)	-	-	(286,631)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(65,149)	-	-	(65,149)

18 Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	2,312,500	2,093,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	30,931,188	23,303,790
Այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ		
Հայկական բանկեր	2,365,389	1,684,372
ՏՀԶԿ երկրների բանկեր	2,824	-
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	2,368,213	1,684,372
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր և փոխառվածություններ	35,611,901	27,081,662
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(88,092)	(67,022)
Ընդամենը բանկերին տրված զուտ վարկեր և փոխառվածություններ	35,523,809	27,014,640

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 2% և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 10%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 8%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2019թ-ին՝ 12%՝ ՀՀ դրամով և 6%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 16), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կազմում: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 30,931,188 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստ արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2019թ-ին՝ 23,303,790 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր (2019թ-ին նման բանկեր չկային), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերը և փոխառվածությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխառվածությունները չսփվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(67,022)	-	-	(67,022)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	67,022	-	-	67,022
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(88,092)	-	-	(88,092)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(88,092)	-	-	(88,092)

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(5,420)	-	(60,652)	(66,072)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	5,420	-	-	5,420
Դուրսգրված գումարներ	-	-	58,975	58,975
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	1,677	1,677
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(67,022)	-	-	(67,022)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(67,022)	-	-	(67,022)

19 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ, առանց վարկանիշի	9,988,781	12,934,713
Միջին չափի հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ		
- B1-ից B3 վարկանիշով	4,651,941	5,374,256
- առանց վարկանիշի	2,617,496	5,240,592
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	17,258,218	23,549,561
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1)	(2)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	17,258,217	23,549,559

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ կամ ֆինանսական կազմակերպություն, որի գծով մնացորդները գերազանցեն Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված էին 18,956,896 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ կառավարության արժեթղթերը (2019թ-ին՝ 25,415,586 հազար դրամ):

20 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	20 (ա)	486,218,524	426,653,712
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	20 (ա)	196,622,644	151,235,570
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	20 (բ)	11,352,912	10,707,784
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	20 (գ)	12,859,539	5,060,739
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ		707,053,619	593,657,805
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	20 (դ)	13,033,506	5,906,852
Պարտքային կորստի գծով պահուստ		(23,591,602)	(13,822,758)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ		696,495,523	585,741,899

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Խոշոր ընկերություններին տրված վարկեր	353,785,213	322,130,999
Փոքր և միջին ընկերություններին տրված վարկեր	132,433,311	104,522,713
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	486,218,524	426,653,712
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	116,987,087	78,403,125
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկեր	79,635,557	72,832,445
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	196,622,644	151,235,570
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	682,841,168	577,889,282
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(22,966,663)	(13,554,046)
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված գուտ վարկեր	659,874,505	564,335,236

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	393,406,245	19,160,907	14,086,560	426,653,712
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	215,489,122	-	-	215,489,122
Մարված ակտիվներ	(167,218,336)	(2,124,484)	(112,028)	(169,454,848)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	4,170,389	(4,170,389)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(12,490,528)	12,490,528	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,128,853)	(11,162,539)	13,291,392	-
Վերականգնումներ	-	-	343,277	343,277
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(6,969,771)	(6,969,771)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	15,722,665	1,488,776	2,945,591	20,157,032
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	446,950,704	15,682,799	23,585,021	486,218,524

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	406,904,273	18,940,841	14,440,258	440,285,372
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	149,704,032	-	-	149,704,032
Մարված ակտիվներ	(148,454,597)	(5,792,401)	(2,272,602)	(156,519,600)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	479,943	(479,943)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(13,426,278)	13,426,278	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(334,326)	(6,933,868)	7,268,194	-
Վերականգնումներ	-	-	355,367	355,367
Դուրսգրված գումարներ	(1,466,802)	-	(5,704,657)	(7,171,459)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	393,406,245	19,160,907	14,086,560	426,653,712

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,169,370	3,999,711	5,206,502	10,375,583
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,190,533	-	-	2,190,533
Մարված ակտիվներ	(370,090)	(203,775)	(12,186)	(586,051)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	16,594	(14,579)	(2,015)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(377,536)	377,536	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(144,023)	(2,388,641)	2,532,664	-
Չեղջի ծախսագրում	-	-	(98,902)	(98,902)
Վերականգնումներ	-	-	343,277	343,277
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(6,965,771)	(6,965,771)
Արտարժույթի մատվ ճշգրտումներ	283,468	339,267	648,130	1,270,865
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները և փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	953,563	1,107,646	5,756,540	7,817,749
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	3,721,879	3,217,165	7,408,239	14,347,283

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,832,635	2,749,302	6,516,837	13,098,774
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	419,171	-	-	419,171
Մարված ակտիվներ	(1,039,182)	(838,870)	(1,501,091)	(3,379,143)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,377	(1,377)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,103,102)	1,103,102	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(126,067)	(1,513,111)	1,639,178	-
Չեղջի ծախսագրում	-	-	(40,619)	(40,619)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները և փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	651,340	2,500,665	3,941,487	7,093,492
Վերականգնումներ	-	-	355,367	355,367
Դուրսգրված գումարներ	(1,466,802)	-	(5,704,657)	(7,171,459)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,169,370	3,999,711	5,206,502	10,375,583

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	147,599,723	816,744	2,819,103	151,235,570
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	77,217,394	-	-	77,217,394
Մարված ակտիվներ	(33,023,824)	(68,452)	(357,767)	(33,450,043)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	48,617	(30,836)	(17,781)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(7,322,420)	7,322,420	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(4,704,220)	(233,515)	4,937,735	-
Վերականգնումներ	-	-	1,345,075	1,345,075
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,815,988)	(3,815,988)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	3,379,365	(590,891)	1,302,162	4,090,636
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	183,194,635	7,215,470	6,212,539	196,622,644

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	97,861,470	477,659	3,942,896	102,282,025
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	115,984,020	-	-	115,984,020
Մարված ակտիվներ	(63,438,697)	(452,970)	(456,420)	(64,348,087)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	16,116	(16,116)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(813,891)	813,891	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,009,295)	(5,720)	2,015,015	-
Վերականգնումներ	-	-	671,202	671,202
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,353,590)	(3,353,590)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	147,599,723	816,744	2,819,103	151,235,570

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,407,771	217,051	1,553,641	3,178,463
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,298,415	-	-	2,298,415
Մարված ակտիվներ	(1,237,597)	(63,771)	(273,601)	(1,574,969)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	21,796	(8,662)	(13,134)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(279,088)	279,088	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(581,425)	(50,400)	631,825	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	781,677	1,192,382	3,899,600	5,873,659
Չեղյի ծախսագրում	-	-	221,987	221,987
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	1,156,759	124	106,686	1,263,569
Վերականգնումներ	-	-	1,345,075	1,345,075
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,815,988)	(3,815,988)
Ճշգրտումներ արտաբժույթի մասով	5,033	(56,587)	(119,277)	(170,831)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	3,573,341	1,509,225	3,536,814	8,619,380

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,038,623	127,091	1,338,719	2,504,433
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,565,037	-	-	1,565,037
Մարված ակտիվներ	(387,728)	(7,083)	(289,367)	(684,178)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	11,225	(5,526)	(5,699)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(114,647)	114,647	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(576,341)	(113,563)	689,904	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(10,115)	101,485	778,768	870,138
Չեղյի ծախսագրում	-	-	(73,513)	(73,513)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(118,283)	-	1,797,217	1,678,934
Վերականգնումներ	-	-	671,202	671,202
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,353,590)	(3,353,590)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,407,771	217,051	1,553,641	3,178,463

(i) **Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	324,731,233	10,644,203	6,899,828	342,275,264
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	11,509,949	11,509,949
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	324,731,233	10,644,203	18,409,777	353,785,213
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,302,726)	(1,960,147)	(5,274,548)	(9,537,421)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	322,428,507	8,684,056	13,135,229	344,247,792
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	122,048,271	4,078,067	871,720	126,998,058
- մինչև 30 օր ժամկետանց	171,200	123,243	91	294,534
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	837,286	20,167	857,453
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	4,283,266	4,283,266
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	122,219,471	5,038,596	5,175,244	132,433,311
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,419,153)	(1,257,018)	(2,133,691)	(4,809,862)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	120,800,318	3,781,578	3,041,553	127,623,449
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	446,950,704	15,682,799	23,585,021	486,218,524
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	443,228,825	12,465,634	16,176,782	471,871,241
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	110,981,104	3,570,354	273,982	114,825,440
- մինչև 30 օր ժամկետանց	165,651	33,210	31,677	230,538
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	313,588	176,259	489,847
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,441,262	1,441,262
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	111,146,755	3,917,152	1,923,180	116,987,087
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(228,404)	(313,343)	(557,268)	(1,099,015)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	110,918,351	3,603,809	1,365,912	115,888,072
Այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	71,150,129	1,710,621	380,812	73,241,562
- մինչև 30 օր ժամկետանց	897,751	335,588	73,760	1,307,099
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	1,252,109	178,519	1,430,628
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	3,656,268	3,656,268
Ընդամենը համախառն այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	72,047,880	3,298,318	4,289,359	79,635,557
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(3,344,937)	(1,195,882)	(2,979,546)	(7,520,365)
Ընդամենը զուտ այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	68,702,943	2,102,436	1,309,813	72,115,192
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	183,194,635	7,215,470	6,212,539	196,622,644
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	179,621,294	5,706,245	2,675,725	188,003,264
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	630,145,339	22,898,269	29,797,560	682,841,168
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	622,850,119	18,171,879	18,852,507	659,874,505

* Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	294,555,716	16,707,172	2,918,679	314,181,567
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	1,085,331	-	1,085,331
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	6,864,101	6,864,101
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	294,555,716	17,792,503	9,782,780	322,130,999
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(829,702)	(3,977,372)	(3,675,775)	(8,482,849)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	293,726,014	13,815,131	6,107,005	313,648,150
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	98,606,100	1,338,607	427,982	100,372,689
- մինչև 30 օր ժամկետանց	244,429	-	73,462	317,891
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	29,797	188,438	218,235
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	3,613,898	3,613,898
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	98,850,529	1,368,404	4,303,780	104,522,713
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(339,668)	(22,339)	(1,530,727)	(1,892,734)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	98,510,861	1,346,065	2,773,053	102,629,979
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	393,406,245	19,160,907	14,086,560	426,653,712
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	392,236,875	15,161,196	8,880,058	416,278,129
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	77,690,211	6,830	69,967	77,767,008
- մինչև 30 օր ժամկետանց	79,102	7,331	-	86,433
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	103,527	28,239	131,766
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	417,918	417,918
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	77,769,313	117,688	516,124	78,403,125
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(28,558)	(4,846)	(196,218)	(229,622)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	77,740,755	112,842	319,906	78,173,503
Այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	69,358,576	222,073	360,333	69,940,982
- մինչև 30 օր ժամկետանց	471,834	55,780	263,337	790,951
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	421,203	207,859	629,062
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,471,450	1,471,450
Ընդամենը համախառն այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	69,830,410	699,056	2,302,979	72,832,445
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,379,213)	(212,205)	(1,357,423)	(2,948,841)
Ընդամենը զուտ այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	68,451,197	486,851	945,556	69,883,604
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	147,599,723	816,744	2,819,103	151,235,570
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	146,191,952	599,693	1,265,462	148,057,107
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	541,005,968	19,977,651	16,905,663	577,889,282
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	538,428,827	15,760,889	10,145,520	564,335,236

* Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

(ii) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակներն են՝

- Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և դրամական միջոցներ,
- Մանրածախ վարկավորման համար՝ անշարժ գույք:

Բանկը ձեռք է բերում նաև երաշխավորություններ մայր կազմակերպություններից՝ նրանց դուստր կազմակերպություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարար լինելը ստուգելիս:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը ավելի շատ կախված է վարկառուների վճարունակությունից, քան գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի արժեքի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների համար որպես գրավ են ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով, շարժական գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և անհատական երաշխավորություններով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է տեղեկատվություն 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2020թ.	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք							
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՊԿ
հազ. դրամ								
Վարկեր իրավաբանական անձանց	23,585,021	14,127,620	553,089	6,395,278	(2,118,151)	18,957,836	4,627,185	7,408,239
Հիփոթեքային վարկեր	1,923,180	1,919,048	46,823	3,220	(581,106)	1,387,985	535,195	557,268
Այլ սպառողական վարկեր	4,289,359	1,167,686	111,530	45,255	(379,471)	945,000	3,344,359	2,979,546
Ընդամենը	29,797,560	17,214,354	711,442	6,443,753	(3,078,728)	21,290,821	8,506,739	10,945,053

31 դեկտեմբերի 2019թ.	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք							
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՊԿ
հազ. դրամ								
Վարկեր իրավաբանական անձանց	14,086,560	9,884,809	472,493	1,053,315	(503,854)	10,906,763	3,179,797	5,206,502
Հիփոթեքային վարկեր	516,124	471,901	-	-	(108,953)	362,948	153,176	196,218
Այլ սպառողական վարկեր	2,302,979	917,339	158,963	33,600	(409,049)	700,853	1,602,126	1,357,423
Ընդամենը	16,905,663	11,274,049	631,456	1,086,915	(1,021,856)	11,970,564	4,935,099	6,760,143

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցներով ապահովված վարկերի մնացորդը, որոնց մասով արժեզրկման պահուստ չէր ձևավորվել գրավով ապահովված լինելու պատճառով, կազմում է 1,102,140 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 1,977,340 հազար դրամ):

Առգրավված գրավ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 181,485 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 1,685,144 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 1,454,203 հազար դրամ գումարով գրավը վանառվել է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում (2019թ-ին՝ 1,255,565 հազար դրամ): 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	1,905,402	3,117,737
Այլ	11,363	89,467
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(92,877)	(178,749)
Ընդամենը առգրավված գրավ	1,823,888	3,028,455

Բանկը մտադիր է վանառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iii) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մեծածախ առևտուր	107,520,522	92,693,412
Էներգետիկայի ոլորտ	51,052,777	30,213,023
Տրանսպորտ	43,796,861	31,614,958
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	38,329,741	32,508,253
Հյուրանոցային ոլորտ	36,438,293	32,938,353
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	34,392,138	60,432,117
Մանրածախ առևտուր	31,209,552	25,813,737
Շինարարություն	29,940,834	34,518,172
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	29,530,102	26,676,702
Կապի ծառայություններ	26,957,558	8,294,421
Անշարժ գույք	26,125,399	18,351,660
Արդյունաբերություն	9,134,331	16,023,886
Ֆինանսներ և ներդրումներ	6,588,265	6,144,886
Այլ	15,202,151	10,430,132
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	196,622,644	151,235,570
	682,841,168	577,889,282
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(22,966,663)	(13,554,046)
	659,874,505	564,335,236

Ստորև ներկայացված է Բանկի իրավաբանական անձանց տրված վարկերի (զուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	440,711,659	372,080,229
ՏՀՁԿ և ԵՄ	13,619,101	24,817,189
Այլ երկրներ	17,540,481	19,380,711
	471,871,241	416,278,129

(iv) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի յոթ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2019թ-ին՝ ութ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 90,559,754 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 100,346,776 հազար դրամ):

(v) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 31-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև պայմանագրով նախատեսված վարկերի մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(բ) Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	11,352,912	10,707,784
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(20,561)	(7,013)
	11,332,351	10,700,771

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2019թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,707,784	-	-	10,707,784
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,352,912	-	-	11,352,912
Մարված ակտիվներ	(10,707,784)	-	-	(10,707,784)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	11,352,912	-	-	11,352,912

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,720,377	-	-	10,720,377
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,672,728	-	-	10,672,728
Մարված ակտիվներ	(10,685,321)	-	-	(10,685,321)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	10,707,784	-	-	10,707,784

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	7,012	-	-	7,012
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	20,561	-	-	20,561
Մարված ակտիվներ	(7,012)	-	-	(7,012)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	20,561	-	-	20,561

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	34,132	-	-	34,132
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,999	-	-	6,999
Մարված ակտիվներ	(34,118)	-	-	(34,118)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	7,013	-	-	7,013

Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և փոխադրամիջոցներով:

(գ) Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց դեբիտորական պարտքեր ակրեդիտիվների գծով	12,859,539	5,060,739
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(55,462)	(14,537)
	12,804,077	5,046,202

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2019թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	5,060,739	-	-	5,060,739
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,210,732	-	-	10,210,732
Մարված ակտիվներ	(2,411,932)	-	-	(2,411,932)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	12,859,539	-	-	12,859,539

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	8,305,930	-	-	8,305,930
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,752,132	-	-	2,752,132
Մարված ակտիվներ	(5,997,323)	-	-	(5,997,323)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	5,060,739	-	-	5,060,739

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	14,537	-	-	14,537
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	35,925	-	-	35,925
Մարված ակտիվներ	(6,815)	-	-	(6,815)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	11,815	-	-	11,815
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	55,462	-	-	55,462

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	37,391	-	-	37,391
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	7,806	-	-	7,806
Մարված ակտիվներ	(30,660)	-	-	(30,660)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	14,537	-	-	14,537

(դ) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	3,841,013	1,620,206
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	10,788,243	1,417,781
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	1,122,663	4,345,955
	15,751,919	7,383,942
Չվաստակառն ֆինանսական եկամուտ	(2,718,413)	(1,477,090)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերում	13,033,506	5,906,852
Արժեզրկման գծով պահուստ	(548,916)	(247,162)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	12,484,590	5,659,690
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումները ներառում են՝		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	3,075,850	1,435,309
Մեկից երկու տարի ժամկետով	3,052,556	1,331,204
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	2,512,927	1,167,345
Երեքից չորս տարի ժամկետով	1,852,526	719,592
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	1,099,538	391,708
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	891,193	614,532
	12,484,590	5,659,690

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	5,577,779	-	329,073	5,906,852
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	8,497,747	-	-	8,497,747
Մարված ակտիվներ	(1,339,750)	-	(31,343)	(1,371,093)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(91,744)	91,744	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(280,880)	-	280,880	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	12,363,152	91,744	578,610	13,033,506

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,863,354	-	438,476	2,301,830
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,140,682	-	-	4,140,682
Մարված ակտիվներ	(394,914)	-	(151,428)	(546,342)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(31,343)	-	31,343	-
Վերականգնումներ	-	-	10,682	10,682
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	5,577,779	-	329,073	5,906,852

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	15,746	-	231,416	247,162
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	76,311	-	-	76,311
Մարված ակտիվներ	-	-	(21,859)	(21,859)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(268)	268	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(638)	-	638	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և երկարաժամկետ տվյալների փոփոխությունները	70,623	18,669	160,087	249,379
Չեղջի ծախսագրում	-	-	(2,077)	(2,077)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	161,774	18,937	368,205	548,916

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	12,064	-	265,561	277,625
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,601	-	-	11,601
Մարված ակտիվներ	(4,002)	-	(10,682)	(14,684)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3,917)	-	3,917	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	-	-	(43,121)	(43,121)
Չեղչի ծախսագրում	-	-	5,059	5,059
Վերականգնումներ	-	-	10,682	10,682
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	15,746	-	231,416	247,162

(i) **Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակի վերլուծություն**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	11,959,564	91,744	89,915	12,141,223
- մինչև 30 օր ժամկետանց	403,588	-	-	403,588
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	488,695	488,695
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	12,363,152	91,744	578,610	13,033,506
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(161,774)	(18,937)	(368,205)	(548,916)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	12,201,378	72,807	210,405	12,484,590

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	5,577,779	-	-	5,577,779
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	31,344	31,344
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	297,729	297,729
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	5,577,779	-	329,073	5,906,852
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(15,746)	-	(231,416)	(247,162)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	5,562,033	-	97,657	5,659,690

(ii) Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2019թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

(iii) Գրավի վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2020թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք				Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Այլ	Ավելցուկ			
հազ. դրամ								
Ֆինանսական վարձակալություն	578,610	39,293	154,020	76,078	(17,843)	251,548	327,062	368,205
Ընդամենը	578,610	39,293	154,020	76,078	(17,843)	251,548	327,062	368,205

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2019թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք				Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Այլ	Ավելցուկ			
հազ. դրամ								
Ֆինանսական վարձակալություն	329,073	-	126,500	-	-	126,500	202,573	231,416
Ընդամենը	329,073	-	126,500	-	-	126,500	202,573	231,416

21 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	4,759,362	7,643,528	2,506,026	303,730	3,151,700	18,364,346
Ավելացումներ	116,029	767,617	54,212	-	1,037,870	1,975,728
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(99,145)	(328,572)	(101,862)	-	(374,304)	(903,883)
Տեղափոխումներ	-	(186,395)	186,395	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	4,776,246	7,896,178	2,644,771	303,730	3,815,266	19,436,191
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	1,545,436	3,616,602	605,485	114,429	1,320,000	7,201,952
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	279,714	894,559	216,553	39,755	722,332	2,152,913
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(10,120)	(215,036)	(68,490)	-	(365,564)	(659,210)
Տեղափոխումներ	-	(16,361)	16,361	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	1,815,030	4,279,764	769,909	154,184	1,676,768	8,695,655
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	2,961,216	3,616,414	1,874,862	149,546	2,138,498	10,740,536
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	4,531,055	6,267,277	2,321,987	298,130	2,570,230	15,988,679
Ավելացումներ	279,476	1,448,953	232,688	30,271	856,191	2,847,579
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(51,169)	(72,702)	(48,649)	(24,671)	(274,721)	(471,912)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	4,759,362	7,643,528	2,506,026	303,730	3,151,700	18,364,346
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	1,278,411	2,847,926	458,661	98,710	1,064,634	5,748,342
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	318,194	807,793	187,465	38,110	479,817	1,831,379
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(51,169)	(39,117)	(40,641)	(22,391)	(224,451)	(377,769)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	1,545,436	3,616,602	605,485	114,429	1,320,000	7,201,952
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	3,213,926	4,026,926	1,900,541	189,301	1,831,700	11,162,394

22 Վարձակալություն

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ: Վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10-ից 20 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	11,235,119	10,984,619
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	192,695	74,839
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(943,483)	(1,027,215)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ	159,560	1,202,876
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	10,643,891	11,235,119

(բ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	943,483	1,027,215
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	1,359,428	1,294,627

(գ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալությունների գծով	1,853,981	1,444,183

23 Այլ ակտիվներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Չավարտված գործարքների գծով դեբիտորական պարտքեր	1,839,832	2,043,477
Բրոքերային հաշիվներ	765,568	373,512
Սահմանափակումով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	622,671	569,931
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(70,434)	(42,495)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափող այլ ֆինանսական ակտիվներ	3,157,637	2,944,425
Կանխավճարներ մատակարարներին	6,030,644	2,299,207
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ	1,215,094	863,805
Պաշարներ	194,032	188,858
Այլ	16,371	83,685
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	7,456,141	3,435,555
Ընդամենը այլ ակտիվներ	10,613,778	6,379,980

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,343	467	37,685	42,495
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	5,935	(123)	42,541	48,353
Դուրսգրումներ	-	-	(301,061)	(301,061)
Վերականգնումներ	-	-	280,647	280,647
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	10,278	344	59,812	70,434

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	14,884	209	3,405	18,498
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(37,133)	37,133	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	(37,359)	37,359	-
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	26,592	484	185,327	212,403
Դուրսգրումներ	-	-	(188,406)	(188,406)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,343	467	37,685	42,495

24 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	15,496,687	13,092,867
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից		
- Մինչև 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	7,352,076	10,674,325
- Ավելի քան 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	15,676,267	4,568,199
Ակրեդիտիվների գծով պարտավորություններ	17,058,096	5,512,922
Լորո հաշիվներ	262,390	640,500
	55,845,516	34,488,813

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պայմանները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումը և վարչարարությունն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմեր (2019թ-ին նման պայմանագրային կողմեր չկային), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

25 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	90,671,553	77,232,696
- Իրավաբանական անձինք	261,862,919	260,795,880
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	157,045,702	171,586,444
- Իրավաբանական անձինք	89,380,492	83,608,413
	598,960,666	593,223,433

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 1,102,140 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 1,977,340 հազար դրամ) գումարով մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների դիմաց:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու հաճախորդ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 151,070,677 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 144,761,622 հազար դրամ):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	77,966,049	50,000,346
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների համար թողարկված կանաչ պարտատոմսեր	26,959,811	-
Մուրհակներ	1,990,453	4,572,709
	106,916,313	54,573,055

2020թ. դեկտեմբերի դրությամբ Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով՝ համապատասխանաբար 22.1 միլիարդ դրամ և 105.7 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով (2019թ-ին՝ պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով՝ համապատասխանաբար 8 միլիարդ դրամ և 86.7 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով): 2020թ. դեկտեմբերի դրությամբ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 22,385,424 հազար դրամ և 55,580,625 հազար դրամ (2019թ-ին՝ համապատասխանաբար 8,125,943 հազար դրամ և 41,874,403 հազար դրամ):

Բանկի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

2016թ-ին իր ներդրումների կառավարչի՝ «ResponsAbility Investments AG» միջոցով Բանկը չորս լյուքսեմբուրգյան հիմնադրամներում տեղաբաշխել էր ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 20,000,000 ԱՄՆ դոլար գումարով մուրհակներ, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2021թ-ին: 2020թ. դեկտեմբերի դրությամբ մուրհակների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 1,990,453 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 4,572,709 հազար դրամ):

2020թ-ին Բանկը թողարկել է 42 միլիոն եվրո գումարով կանաչ պարտատոմսեր՝ 3.05% տոկոսադրույքով, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2025թ. նոյեմբերի 26-ին: Կանաչ պարտատոմսերը թողարկվել են Նիդերլանդների ձեռնարկատիրական զարգացման բանկի (FMO) հետ սերտ համագործակցությամբ, որը նաև այս գործարքի հիմնական ներդրողն է: Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման նպատակը շրջակա միջավայրի կայունությանը նպաստող «կանաչ» ծրագրերի ֆինանսավորումն է:

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդ առ 1 հունվարի	54,573,055	50,846,356
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի վաճառք	61,954,944	21,864,967
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(15,091,797)	(17,659,493)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	46,863,147	4,205,474
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	5,235,413	(564,912)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	3,880,180	3,123,159
Վճարված տոկոսներ	(3,635,482)	(3,037,022)
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի	106,916,313	54,573,055

27 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	128,879,544	126,654,327
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	27,818	31,280
	128,907,362	126,685,607
Ստորադաս փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	48,416,832	36,495,281
	48,416,832	36,495,281

(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի հինգ ֆինանսական կազմակերպությունից (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հինգ) ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 133,062,388 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 114,833,909 հազար դրամ):

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են՝

- Կապակցված կողմ չհանդիսացող միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություն (26,837,952 հազար դրամ), որի մարման ժամկետն է 2022թ. հունվարի 11-ը:
- Այլ երկու ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություններ՝ 5,139,002 հազար դրամ գումարով և 2026թ. հունվարի 15-ին մարման ժամկետով, 8,546,505 հազար դրամ գումարով և 2027թ. հունվարի 15-ին մարման ժամկետով, 262,890 հազար դրամ գումարով և 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ժամկետով և 7,630,483 հազար դրամ գումարով և 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ժամկետով:

Ստացված փոխառությունները Բանկը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Բանկի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(զ) Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

Բանկը պարտավոր է համապատասխանել որոշակի սահմանափակումների փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը համապատասխանում էր բոլոր սահմանափակումներին:

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	126,685,607	36,495,281
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	22,405,950	7,280,620
Մարումներ	(33,524,720)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(11,118,770)	7,280,620
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	13,370,552	4,994,383
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	5,560,007	2,977,669
Վճարված տոկոսներ	(5,590,034)	(3,331,121)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	128,907,362	48,416,832

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	120,913,209	50,414,125
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	36,670,697	2,402,111
Մարումներ	(28,146,725)	(15,346,760)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	8,523,972	(12,944,649)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(2,887,489)	(564,649)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	6,198,375	3,778,109
Վճարված տոկոսներ	(6,062,460)	(4,187,655)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	126,685,607	36,495,281

28 Այլ պարտավորություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	2,452,591	3,433,379
Կրեդիտորական պարտքեր ճանապարհին	1,795,366	1,262,818
Ֆակտորինգի պայմանագրերին վերաբերող ֆինանսական պարտավորություններ	837,651	954,480
Կրեդիտորական պարտքեր	656,800	995,216
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	152,325	176,713
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	246,338	1,438,284
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	6,141,071	8,260,890
Այլ վճարվելիք հարկեր	1,128,154	305,946
ՀՀ ԿԲ-ի կողմից դեռ չհաստատված նորմատիվային կապիտալի համայրում	-	95,484
Հետաձգված եկամուտ	29,362	3,003
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,157,516	404,433
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	7,298,587	8,665,323

29 Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ՀՀ կենտրոնական բանկին վճարվելիք գումարներ	20,005,910	-
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր հետգնման պայմանագրերի գծով	20,005,910	-

Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմեր (2019թ-ին նման պայմանագրային կողմեր չկային), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

30 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 116,834 սովորական բաժնետոմսից (2019թ-ին՝ 116,710): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 320 հազար դրամ և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

2020թ-ին Բանկը թողարկել է լրացուցիչ 124 բաժնետոմս՝ 320,000 դրամ անվանական արժեքով (2019թ-ին՝ 146 բաժնետոմս՝ 320,000 դրամ անվանական արժեքով) և 770,031 դրամ տեղաբաշխման արժեքով (2019թ-ին՝ 599,687 դրամ): 2020թ-ին և 2019թ-ին բոլոր թողարկված բաժնետոմսերն ամբողջությամբ ձեռք են բերվել «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերության կողմից:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահանջումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Ճահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Բանկի առավելագույն չքաշխված շահույթի չափով:

2020թ-ին Բանկը չի հայտարարել և չի վճարել է շահաբաժիններ (2019թ-ին հայտարարել է վճարել է 1,050,000 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ):

31 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Բանկի գործառնությունների կենսական տարրն է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան/փորձն արտացոլելու նպատակով:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Ծուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Ծուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Ծուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բացի այդ, Բանկն իրականացնում է մեծ թվով սթրես թեստեր առանձին առևտրային պորտֆելների և Բանկի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրեսի թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ ծայրահեղ պայմաններում:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2020թ.			2019թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8.15%	7.1%	3.4%	9.5%	6.7%	4.8%
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8.69%	7.64%	-	10.2%	7.5%	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7.82%	-	-	8.6%	6.2%	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	6.2%	-	-	5.3%	-
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	6.6%	3.6%	-	6.1%	3.4%	0.5%
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11.78%	7.95%	6.17%	12.7%	8.9%	6.2%
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	10.8%	7.1%	5.8%	13.9%	7.9%	6.5%
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	12.0%	8.5%	5.9%	14.2%	8.8%	6.1%
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	-	4.8%	4.4%	-	8.7%	5.3%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.26%	2.12%	0.49%	6.5%	2.2%	1.7%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	5.41%	-	-	-	-	-
Հանախորդների ժամկետային ավանդներ	8.75%	3.55%	1.48%	9.0%	4.1%	1.8%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.53%	5.03%	3.05%	9.7%	5.2%	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	3.64%	6.26%	-	10.2%	6.3%
Այլ փոխառություններ	8.04%	3.00%	2.77%	8.4%	5.0%	2.8%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(461,000)	(1,049,753)
100 բկ զուգահեռ նվազում	461,000	1,049,753

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2020թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2019թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(307,040)	(315,398)
100 բկ զուգահեռ նվազում	307,040	315,398

(ii) Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	156,408,740	22,510,097	4,394,666	183,313,503
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,928,048	87,445	-	3,015,493
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,863,402	-	-	2,863,402
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	28,213,458	5,003,217	32,050	33,248,725
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	7,699,295	-	-	7,699,295
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	311,549,981	129,309,804	2,026,516	442,886,301
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	5,069,483	7,734,594	-	12,804,077
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	2,995,076	4,737,101	-	7,732,177
Փակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	7,162,697	3,603,282	10,376	10,776,355
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,807,199	79,843	35,341	1,922,383
Ընդամենը ակտիվներ	526,697,379	173,065,383	6,498,949	706,261,711
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	424,588	-	-	424,588
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	30,251,908	10,012,647	707	40,265,262
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	345,067,858	67,547,624	7,825,550	420,441,032
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	57,571,078	26,959,811	-	84,530,889
Ստորադաս փոխառություններ	34,731,325	13,685,507	-	48,416,832
Այլ փոխառություններ	72,121,984	44,120,072	-	116,242,056
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	857,489	609,531	45,017	1,512,037
Ընդամենը պարտավորություններ	541,026,230	162,935,192	7,871,274	711,832,696
Զուտ դիրքը	(14,328,851)	10,130,191	(1,372,325)	(5,570,985)
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	6,724,532	(16,668,860)	21,182	(9,923,146)
Զուտ դիրքը	(7,604,319)	(6,538,669)	(1,351,143)	(15,494,131)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,370,523	136,945,002	5,668,474	173,983,999
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,788,708	45,873	-	1,834,581
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,353,097	-	-	3,353,097
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,542,987	-	-	2,542,987
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20,101,586	4,824,324	-	24,925,910
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	1,346,506	7,524,129	-	8,870,635
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	328,225,481	80,824,999	1,740,067	410,790,547
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	1,574,039	3,472,163	-	5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	1,994,946	948,658	-	2,943,604
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	6,902,267	3,015,623	2,985	9,920,875
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,761,925	29,107	57,915	1,848,947
Ընդամենը ակտիվներ	400,962,065	237,629,878	7,469,441	646,061,384
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	13,556,167	4,869,901	1,018,093	19,444,161
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	361,523,559	63,486,589	7,214,487	432,224,635
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	46,447,112	-	-	46,447,112
Ստորադաս փոխառություններ	25,027,671	11,467,610	-	36,495,281
Այլ փոխառություններ	74,938,072	36,480,965	-	111,419,037
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,292,686	450,630	18,164	1,761,480
Ընդամենը պարտավորություններ	522,785,267	116,755,695	8,250,744	647,791,706
Չուտ դիրքը	(121,823,202)	120,874,183	(781,303)	(1,730,322)
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	118,470,708	(122,495,280)	(239,651)	(4,264,223)
Չուտ դիրքը	(3,352,494)	(1,621,097)	(1,020,954)	(5,994,545)

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի ան 10%-ով	(760,432)	(335,249)
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի ան 10%-ով	(653,867)	(162,110)

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի անը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժնի, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրածախ վարկավորման ստորաբաժանման կողմից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ամանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 20-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 33-ում:

Covid-19

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակի վրա Covid-19 ազդեցությունը գնահատելու համար Բանկն առանձին վերլուծել է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պորտֆելները:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը գնահատվել են անհատական հիմունքով՝ պարզելու համար, թե արդյոք Covid-19 հետևանքները հանգեցրել են վարկառուների պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի: Գնահատման նպատակների համար Բանկը հաշվի է առել հետևյալ գործոնները.

- վարկերի պայմանների վերանայման նշանակալիությունը/մասշտաբը Covid-19 հետևանքով,
- վարկառուի գուտ ակտիվների ծավալը,
- վարկի գրավով ապահովված լինելը,
- վարկերի փաստացի մարումները պայմանների վերանայումից հետո,
- արդյոք վարկառուն գործում է Covid-19-ից առավել տուժած ոլորտներում,
- կառավարության կողմից տնտեսության համար սահմանված սահմանափակումների երկարատևությունը:

Ֆիզիկական անձնաց տրված վարկերը վերլուծվել են խմբային հիմունքով՝ հիմք ընդունելով ժամկետանցությունը:

Արժեզրկման գնահատում

2018թ. հունվարի 1-ից Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականություն	Պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
--	--

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքսի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում

Կորուստը պարտազանցման դեպքում դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱՊԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ

Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:

2-րդ փուլ

Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:

3-րդ փուլ

Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:

Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված

Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտագանգման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտագանգում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Հաճախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ ելնելով դեկավարության դատողությունից: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք դրա արդյունքում հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտագանգում տեղի ունենալու հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քլիրինգային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Խմբավորում

Բանկը չունի ներքին վարկանիշային համակարգ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար, որը կարող է օգտագործվել պարտագանգում տեղի ունենալու հավանականությունը գնահատելու համար: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- կորպորատիվ վարկեր,
- սպառողական վարկեր,
- հիփոթեքային վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտագանգում տեղի ունենալու հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ընդհանուր վարկերի ժամկետանց դասերի միջև տեղափոխվող վարկերի մասնաբաժինը: Պարտագանգում տեղի ունենալու հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք էական ազդեցություն ունեն պարտագանգում տեղի ունենալու հավանականության վրա:

Պարտքի գումարը պարտագանգման պահին

Պարտքի գումարը պարտագանգման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե՛ պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի հնարավորությունը առաջիկա պարտագանգման դեպքում և թե՛ հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտագանգման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտագանգման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտագանգման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքի գումարը պարտագանցման պահին հավասար է այդ վարկերի հաշվեկշռային արժեքին:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին որոշվում է նախքան պարտագանցման տեղի ունենալու ամսաթիվը չկատարված պարտականություններով վարկերի ամորտիզացված արժեքի վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում

Հաճախորդներին տրված 1-ին փուլի վարկերի, ինչպես նաև անհատական հիմունքով ոչ էական 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար, Բանկը պարտագանցման դեպքում կորուստը հաշվարկում է պորտֆելի մակարդակով: Բանկը պարտագանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտագանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտագանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը և գեղջվում է պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն): Առանձին վերցված նշանակալի 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար Բանկը պարտագանցման դեպքում կորուստը հաշվարկում է անհատական հիմունքով՝ հաշվի առնելով ակնկալվող դրամական միջոցները, ներառյալ գրավի իրացումից ստացվելիք դրամական հոսքերը:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի ան

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումները ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Պարտքային ռիսկի անը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպություններում,
- վարկառուի զգալի ֆինանսական դժվարությունները,
- վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով,
- մակրոտնտեսական ցուցանիշների վատթարացումը և դրանց հնարավոր ազդեցությունը վարկառուի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Բանկը որպես ապագայամետ տեղեկատվություն օգտագործում է մակրոտնտեսական ցուցանիշներ լայն շրջանակ, որոնցից են՝

- սպառողական գների ինդեքսը,
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- ՌԴ ռուբլի /ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- արտահանման ծավալները,
- ներմուծման ծավալները:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները Բանկը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (Տնտեսական հետաքննությունների բաժնից): Բանկի Պարտքային ռիսկի բաժնի փորձագետները գնահատում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի յուրաքանչյուր սցենարում օգտագործված մակրոտնտեսական ցուցանիշները/ենթադրությունները:

Հիմնական գործոններ	ԱՊԿ սցենար	Որոշված	2021թ.	2022թ.
		հավանականություն, %		
Սպառողական գների ինդեքս				
	Լավատեսական	20%	101.221	99.221
	Բազային	50%	104.100	102.100
	Վատատեսական	30%	106.979	104.979
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք				
	Լավատեսական	20%	439.5155	442.8155
	Բազային	50%	487.1000	490.4000
	Վատատեսական	30%	534.6845	537.9845
ՌԴ ռուբլու/ՀՀ դրամ փոխարժեք				
	Լավատեսական	20%	9.3909	9.5709
	Բազային	50%	6.8000	6.9800
	Վատատեսական	30%	4.2091	4.3891
Արտահանում, մլն. ՀՀ դրամ				
	Լավատեսական	20%	3,452.56	3,880.56
	Բազային	50%	2,911.00	3,339.00
	Վատատեսական	30%	2,369.44	2,797.44
Ներմուծում, մլն. ՀՀ դրամ				
	Լավատեսական	20%	5,828.09	6,530.09
	Բազային	50%	5,165.00	5,867.00
	Վատատեսական	30%	4,501.90	5,203.90

Վերը աղյուսակում ներկայացված բազային կանխատեսումների հետ մեկտեղ (50% հավանականությամբ) Բանկը օգտագործում է նաև ցնցումային մակրոտնտեսական փոփոխականներ ակնկալվող պարտքային կորուստները լավատեսական (20% հավանականությամբ) և վատատեսական (20% հավանականությամբ) սցենարներով հաշվարկելու համար: Այս ցուցանիշները գնահատվում են ակնկալվող պարտքային կորուստների վերջնական ցուցանիշը ստանալու համար: 2019թ-ին Բանկը սցենարների համար կիրառել էր հետևյալ ցուցանիշները. բազային սցենարի 60% հավանականություն, թե՛ լավատեսական և թե՛ վատատեսական սցենարի 20% հավանականություն: Բանկը ճշգրտել է սցենարների կշիռները 2020թ-ին՝ Covid-19 և Լեռնային Ղարաբաղի զինված հակամարտության հետևանքները արտացոլելու համար: Covid-19 և Լեռնային Ղարաբաղի զինված հակամարտության հետևանքով 1-ին փուլի համար պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունն աճել է 0.92%-ով՝ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար և 0.37% – 0.66%-ով՝ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետզնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզնման, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	17,258,217	-	17,258,217	(17,258,217)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	17,258,217	-	17,258,217	(17,258,217)		-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(20,005,910)	-	(20,005,910)	(20,005,910)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(20,005,910)	-	(20,005,910)	(20,005,910)		-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	23,549,559	-	23,549,559	(23,549,559)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	23,549,559	-	23,549,559	(23,549,559)		-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-		-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և փոխստվություններից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեստեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի և ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների բաժնի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել: Վճարումները, որոնց մասին հաճախորդները պետք է ծանուցվեն, դիտարկվում են այնպես, ինչպես եթե ծանուցումն անմիջապես ներկայացված լիներ, բացառությամբ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, որոնց համար նշված են մարումների ակնկալվող ժամկետները: Այնուամենայնիվ Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որին Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված ավանդներին վերաբերող Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ		Ավելի			Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք	
	և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի			5 տարի
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	671,173	9,788,969	2,140,395	10,044,487	27,041,389	8,879,204	58,565,617	55,845,516
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	20,005,910	-	-	-	-	-	20,005,910	20,005,910
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	377,784,438	33,918,155	62,517,276	102,828,820	29,500,256	31,671	606,580,616	598,960,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	289,902	1,809,383	9,345,396	13,882,209	92,369,439	-	117,696,329	106,916,313
Ստորադաս փոխառություններ	382,925	246,845	429,396	1,047,523	32,043,921	24,811,934	58,533,577	48,416,832
Այլ փոխառություններ	44,891	2,169,847	25,886,044	24,629,226	81,521,573	2,234,003	136,485,584	128,907,362
Վարձակալության գծով պարտավորություն	381,931	78,286	460,217	920,433	6,526,415	16,143,973	24,511,255	11,231,832
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	399,561,170	48,011,485	100,349,757	153,352,698	269,002,993	52,100,785	1,022,378,888	970,284,431
Փոխատվության հանձնառություններ	63,218,127	-	-	-	-	-	63,218,127	63,218,127

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7,423,237	382,500	5,422,238	2,996,415	17,722,515	3,279,917	37,226,822	34,488,813
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	356,185,087	34,927,937	72,038,201	107,275,162	31,440,265	70,768	601,937,420	593,223,433
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,906,704	654,511	3,054,746	6,087,421	40,713,121	-	55,416,503	54,573,055
Ստորադաս փոխառություններ	1,143,339	-	357,153	1,579,947	30,511,336	12,653,304	46,245,079	36,495,281
Այլ փոխառություններ	2,003,027	3,557,813	6,747,436	13,957,126	109,942,627	4,681,113	140,889,142	126,685,607
Վարձակալության գծով պարտավորություն	379,639	77,107	456,749	913,491	6,648,388	17,548,888	26,024,262	11,373,257
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	372,041,033	39,599,868	88,076,523	132,809,562	236,978,252	38,233,990	907,739,228	856,839,446
Փոխավորության հանձնառություններ	36,452,296	-	-	-	-	-	36,452,296	36,452,296

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հանախորդներից ներգրավված միջոցներում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ըստ ավանդատուի պահանջի՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Վերը ներկայացված աղյուսակում այս ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Ստորև առանձին ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ մարման ժամկետների:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	15,504,582	15,654,242
1-ից 3 ամիս ժամկետով	22,458,045	21,331,283
3-ից 6 ամիս ժամկետով	28,460,763	32,823,920
6-ից 12 ամիս ժամկետով	72,668,859	84,317,753
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	17,953,453	17,459,245
	157,045,702	171,586,444

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում նախատեսված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև				Ավելի քան		Ընդամենը	Ընդամենը
	1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարի	Անժամկետ		
ԱՎՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	234,412,812	-	-	-	-	-	-	234,412,812
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	52,946	479,885	1,563,706	6,095,657	1,284,372	-	-	9,476,566
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	32,306	2,492,014	6,638,866	1,961,850	82,965	-	11,208,001
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	-	4,494,005	11,658,102	23,599,731	11,785,455	-	-	51,537,293
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	1,836,523	-	528,866	-	33,158,420	-	35,523,809
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերբիտորական պարտքեր	17,258,217	-	-	-	-	-	-	17,258,217
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	28,948,628	35,955,332	104,829,225	307,555,342	160,860,344	-	21,725,634	659,874,505
Ակրեդիտիվների գծով դերբիտորական պարտքեր	30,071	4,899,987	3,349,425	4,524,594	-	-	-	12,804,077
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերբիտորական պարտքեր	297,048	508,848	2,238,398	8,550,502	728,961	-	160,833	12,484,590
Ֆակտորինգի գծով դերբիտորական պարտքեր	110,107	4,221,344	7,000,900	-	-	-	-	11,332,351
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	10,740,536	-	10,740,536
Օգտագործման իրավունքի նևով ակտիվ	-	-	-	-	-	10,643,891	-	10,643,891
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	1,028,409	-	-	-	-	1,028,409
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,823,888	-	1,823,888
Այլ ակտիվներ	2,549,148	194,624	6,028,531	-	-	1,841,475	-	10,613,778
Ընդամենը ակտիվներ	283,658,977	52,622,854	140,188,710	357,493,558	76,620,982	58,291,175	21,886,467	1,090,762,723
ՊԵՐՏՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	13,465	74,373	8,013	408,561	-	-	-	504,412
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	20,005,910	-	-	-	-	-	-	20,005,910
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	665,161	9,770,834	11,403,483	25,113,016	8,893,022	-	-	55,845,516
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	283,685,459	51,887,128	194,398,418	68,964,206	25,455	-	-	598,960,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	201,919	1,367,669	19,282,112	86,064,613	-	-	-	106,916,313
Ստորադաս փոխառություններ	352,429	133,162	35,022	26,278,835	21,617,384	-	-	48,416,832
Այլ փոխառություններ	44,820	1,794,210	47,750,301	77,208,100	2,109,931	-	-	128,907,362
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	2,610,472	-	-	-	-	2,610,472
Վարձակալության գծով պարտավորություն	43,445	94,841	394,153	1,853,007	8,846,386	-	-	11,231,832
Հանձնառությունների գծով պահուստ	359,219	-	-	-	-	-	-	359,219
Այլ պարտավորություններ	2,694,114	1,595,189	3,009,284	-	-	-	-	7,298,587
Ընդամենը պարտավորություններ	308,065,941	66,717,406	278,891,258	285,890,338	41,492,178	-	-	981,057,121
Չուտ դիրքը	(24,406,964)	(14,094,552)	(138,702,548)	71,603,220	135,128,804	58,291,175	21,886,467	109,705,602

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հանախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ ԱՄՏԻՎՆԵՐ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	247,353,690	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	73,561	79,022	1,038,564	4,535,502	2,528,957	-	-	8,255,606
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	90,547	808,703	5,970,379	3,909,460	69,896	-	10,848,985
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	-	123,001	11,113,364	17,540,179	4,734,346	-	-	33,510,890
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,675,211	-	-	25,339,429	-	27,014,640
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	20,528,933	3,020,626	-	-	-	-	-	23,549,559
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15,704,060	37,817,854	95,597,883	261,472,206	142,038,626	-	11,704,607	564,335,236
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	57,104	166,237	941,852	3,881,009	-	-	-	5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	19,361	222,207	989,947	3,591,396	736,957	-	99,822	5,659,690
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	3,768,376	2,546,638	4,385,757	-	-	-	-	10,700,771
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	11,162,394	-	11,162,394
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	11,235,119	-	11,235,119
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,028,455	-	3,028,455
Այլ ակտիվներ	2,080,176	189,450	2,672,652	-	-	1,437,702	-	6,379,980
Ընդամենը ակտիվներ	289,585,261	44,255,582	119,223,933	296,990,671	153,948,346	52,272,995	11,804,429	968,081,217
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ամանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	35,314	-	-	-	-	-	-	35,314
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7,413,097	363,086	16,029,223	7,670,584	3,012,823	-	-	34,488,813
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	309,442,880	49,002,050	190,132,871	44,586,889	58,743	-	-	593,223,433
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,894,341	315,412	11,754,830	37,608,472	-	-	-	54,573,055
Ստորադաս փոխառություններ	1,042,671	-	23,934	23,985,000	11,443,676	-	-	36,495,281
Այլ փոխառություններ	2,000,252	3,078,393	16,554,283	100,816,265	4,236,414	-	-	126,685,607
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	279,389	-	-	-	-	279,389
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	-	918,445	-	-	-	918,445
Վարձակալության գծով պարտավորություն	37,939	77,307	354,050	1,923,342	8,980,619	-	-	11,373,257
Հանձնառությունների գծով պահուստ	116,222	-	-	-	-	-	-	116,222
Այլ պարտավորություններ	3,717,426	516,300	4,431,597	-	-	-	-	8,665,323
Ընդամենը պարտավորություններ	328,700,142	53,352,548	239,560,177	217,508,997	27,732,275	-	-	866,854,139
Չուտ դիրքը	(39,114,881)	(9,096,966)	(120,336,244)	79,481,674	126,216,071	52,272,995	11,804,429	101,227,078

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հանախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հանախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում.

	2020թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2019թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Առ 31 դեկտեմբերի	105.5%	100.7%
Դեկտեմբեր ամսվա միջին ցուցանիշ	85.32%	94.5%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

32 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Բանկի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակներում, քաղաքականությունում և ընթացակարգերում տեղի չի ունեցել որևէ փոփոխություն նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2019թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին դասի կապիտալ	109,740,188	93,090,744
2-րդ դասի կապիտալ	19,383,780	22,059,312
Ընդամենը կապիտալ	129,123,968	115,150,056
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	927,581,125	781,286,761
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	13.92%	14.74%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

33 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի:

Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	17,191,180	16,219,615
Ոչ ֆինանսական երաշխավորություններ	16,357,723	9,745,780
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	12,085,764	5,649,694
Չօգտագործված վարկեր և վարկային գծով	9,094,265	-
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	8,489,195	4,837,207
	63,218,127	36,452,296
Արժեզրկման գծով պահուստ	(359,219)	(116,222)

Բացի վերը նշված փոխատվության հանձնառություններից, Բանկն ունի չօգտագործված վարկեր և վարկային գծեր, որոնց օգտագործումը պետք է լրացուցիչ հաստատվի Բանկի կողմից: Բանկը համարում է, որ մնացորդների գծով հանձնառություններ չեն ստանձվել: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները, որոնց գծով հանձնառություններ չեն ստանձվել, կազմում են 11,884,119 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 16,588,493 հազար դրամ):

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հանձնառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	111,188	3,620	1,414	116,222
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	78,641	-	-	78,641
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(28,812)	(2,068)	(1,414)	(32,294)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(9,674)	9,674	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3)	(1,552)	1,555	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	174,403	4,471	17,776	196,650
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	325,743	14,145	19,331	359,219

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	120,080	5,755	14,328	140,163
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	112,346	-	-	112,346
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(22,837)	(5,231)	(326)	(28,394)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(4,892)	4,892	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	(1,414)	1,414	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(93,509)	(382)	(14,002)	(107,893)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	111,188	3,620	1,414	116,222

34 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

35 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝ «Իմաստ Գրուպ» (ՍԻ-Ուայ) (48.95%), ՎՉԵԲ (17.76%), ԱԶԲ (13.94%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.83%) և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.52%):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի վերջնական վերահսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	<u>2,177,391</u>	<u>2,801,262</u>

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2019թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	811,902	7.5%	1,006,530	8.04%
Այլ ակտիվներ	2,331	-	2,188	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	783,339	5.72%	987,153	6.31%
Այլ պարտավորություններ	1,184,620	-	1,185,957	-

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	79,657	87,384
Տոկոսային ծախս	(17,183)	(31,792)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Անմիջական մայր ընկերության դուստր ընկերություններ		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող այլ ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		
	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Ակտիվներ									
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	1,535,715	8.89%	1,535,715
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	364	-	364
Պարտավորություններ									
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	22,369	-	570,317	-	119,459	-	1,012,132	-	1,724,277
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	520,051	5.64%	223,520	3.16%	743,571
Այլ փոխառություններ	-	-	24,812,076	2.68%	-	-	-	-	24,812,076
Այլ պարտավորություններ	-	-	77,936	-	6	-	-	-	77,942
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	5,090,815	1.00%	-	-	-	-	5,090,815
Ծահույթ (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	953	-	-	-	128,393	-	129,346
Տոկոսային ծախս	-	-	(852,535)	-	(40,216)	-	(10,233)	-	(902,984)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	-	-	-	-	(81,868)	-	-	-	(81,868)

Ստորև ներկայացված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Անմիջական մայր ընկերության դուստր ընկերություններ		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող այլ ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		
	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Ակտիվներ									
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	1,371,580	8.89%	1,371,580
Այլ ակտիվներ	-	-	9,243	-	4,375	-	119	-	13,737
Պարտավորություններ									
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	378,387	-	197,134	-	133,145	-	1,007,886	-	1,716,552
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	976,068	4.81%	381,946	5.70%	1,358,015
Այլ փոխառություններ	-	-	13,585,997	5.89%	-	-	-	-	13,585,997
Այլ պարտավորություններ	-	-	10,443	-	359	-	123	-	10,925
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հողվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	8,870,606	1.10%	-	-	-	-	8,870,606
Ծահույթ (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	-	-	131,328	-	131,328
Տոկոսային ծախս	-	-	(1,330,627)	-	(35,373)	-	(5,414)	-	(1,371,414)
Այլ եկամուտ	572,268	-	2,984	-	-	-	25,909	-	601,161
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	-	-	-	-	(1,313,124)	-	-	-	(1,313,124)

36 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված երկարաժամկետ տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր երկարաժամկետ տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի երկարաժամկետ տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի երկարաժամկետ տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված երկարաժամկետ տվյալները և ոչ դիտելի երկարաժամկետ տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2020թ.	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	696,495,523	695,334,192	(1,161,331)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	51,537,293	51,276,359	(260,934)
Ընդամենը	748,032,816	746,610,551	(1,422,265)
2019թ.	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	585,741,899	583,700,810	(2,041,089)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	33,510,890	34,902,288	1,391,398
Ընդամենը	619,252,789	618,603,098	(649,691)

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և ֆիբաված եկամտով այլ գործիքներ	-	9,459,051	-	9,459,051
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	17,515	-	17,515
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(504,412)	-	(504,412)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	978,804	10,229,197	-	11,208,001
	978,804	19,201,351	-	20,180,155

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և ֆիբաված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,182,045	-	8,182,045
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	73,561	-	73,561
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(35,314)	-	(35,314)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	1,631,420	9,217,565	-	10,848,985
	1,631,420	17,437,857	-	19,069,277

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման

դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Սովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և ղեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսադրույքի և արժույթային սվոփերի, իրական արժեքը որոշելու համար Բանկը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար հասանելի են շուկայում ցուցակված պարտքային և բաժնային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների և բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սվոփերի համար:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրությամբ՝ արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով 5.9% – 12.1% գեղչման դրույքները և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով 9.4% – 16.1% գեղչման դրույքները կիրառվում են հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը գեղչելու համար:

37 Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2021թ. մարտի 9-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունն ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկված 125 բաժնետոմսերը 320,000 դրամ անվանական արժեքով՝ 867,339 դրամով մեկ բաժնետոմսի համար: Գործարքի արդյունքում Բանկի բաժնետերերի կազմը փոխվեց հետևյալ կերպ՝ «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ) (48.90%), ՎՉԵԲ (17.74%), ԱՉԲ (13.93%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.92%) և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.51%):

Բովանդակություն
Հապավումներ

Հա
վել
ված

Հավելված

Հապավումներ

ԱԶԲ	Ասիական զարգացման բանկ	ՄԿԿ	Մեծ վարկային կոմիտե
ԱԺԱՊԿ	ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	ՄՖԿ	Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա
ԱՁ	անհատ ձեռներեց	ՄՖՀ	միջազգային ֆինանսական հաստատություն
ԱՄՆ	Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	ՅՈՒՆԻՍԵՖ	Միացյալ ազգերի կազմակերպության մանկական հիմնադրամ
ԱՄՆ ՄԶԳ	ՄԶԳ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջազգային զարգացման գործակալություն	ՌԴ	Ռուսաստանի Դաշնություն
ԱՄՍ	Աուդիտի միջազգային ստանդարտներ	ՍԳԻ	սպառողական գների ինդեքս
ԱՊԿ	ակնկալվող պարտքային կորուստներ	ՍՊԸ	սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն
ԱՊԿԿ	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտե	ՎԶԵԲ	Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ
ԱՊՀ	Անկախ պետությունների համագործակցություն	ՏՏ	տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ
ԱԲՌԱ	Արմենիան Զրեդիտ Ռեֆորթինգ Էյջնսի ՀՀ վարկային բյուրո	ՈՒՎԿ	Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
ԲԲԸ	բաց բաժնետիրական ընկերություն	ՓԲԸ	փակ բաժնետիրական ընկերություն
ԵՄ	Եվրամիություն	ՓԼ/ԱՖ	փողերի լվացման/ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքար
ԶՊՄԿ	Զանգեզուրի պղնձամուլիբդենային կոմբինատ	ՓՄՁ	փոքր և միջին ձեռնարկություններ
ԼԻԲՈՐ	Լոնդոնի միջբանկային տոկոսադրույք	ՖՀՄՍ	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ
ԿԶՆ	կայուն զարգացման նպատակ	ACCA	Երդվյալ որակավորված հաշվապահների ասոցիացիա
ԿՍՊ	կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվություն	AEA	Ամերիկյան տնտեսական ասոցիացիա
ՀԷՄՍԽ	Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհուրդ	AMD	ՀՀ դրամ
ՀՀ	Հայաստանի Հանրապետություն	AMEX	Ամերիկայի ֆոնդային բորսա
ՀՀ ԿԲ	ԿԲ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկ	AMX	Հայաստանի Հանրապետության ֆոնդային բորսա
ՀՀՄՍ	Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներ	API	կիրառական ծրագրերի ինտերֆեյս
ՀՆԱ	Համախառն ներքին արդյունք	ARCA	Արմենիան Զարդ
ՀՊՃՀ	Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան	ASX	Ավստրալիայի ֆոնդային բորսա
ՄԱԿ	Միացյալ ազգերի կազմակերպություն	AZN	ադրբեջանական մանաթ
Մլն	միլիոն	BCA	(Baseline Credit Assessment) սեփական վարկունակության ցուցանիշ (Moody's)
Մլրդ	միլիարդ	BSTDB	Սևծովյան առևտրի և զարգացման բանկ

Հավելված

CBOT	Չիկագոյի առևտրի խորհուրդ	NPS	(Net Promoter Score)
CEI	(Customer Experience Index) հաճախորդների փորձառության ցուցանիշ	NYSE	հաճախորդների հավատարմության ցուցանիշ
CFA	երդվյալ ֆինանսական վերլուծաբան	ODDO BHF	Նյու-Յորքի ֆոնդային բորսա BHF ֆրանս-գերմանական ֆինանսական ծառայությունների խումբ
CRA	(Counterparty Risk Assessment) կոնտրապենտի ռիսկի գնահատական (Moody's)	OeEB	Ավստրիական զարգացման բանկ
CRM	հաճախորդների հետ փոխհարաբերությունների կառավարում	OFID	ՕՊԵԿ-ի միջազգային զարգացման հիմնադրամ
DEG	Գերմանիայի ներդրումային կորպորացիա	PMP	Նախագծերի կառավարման պրոֆեսիոնալ մասնագետ առևտրի կետ
EBITDA	շահույթը մինչև տոկոսագումարի, հարկերի վճարումը և ամորտիզացիոն մասհանումները	POS	ռուսական ռուբլի
EDB	Եվրասիական զարգացման բանկ	RUB	(Stand-Alone Credit Profile) սեփական վարկունակության ցուցանիշ (S&P)
EMEA	Եվրոպա, Մերձավոր Արևելք և Աֆրիկա	SACF	ֆրանսիական ֆոնդային շուկայի ինդեքս
EV	ձեռնարկության արժեք	SBF	Յունիոնի ֆոնդային բորսա
FMO	Նիդերլանդների զարգացման բանկ	SEHK	փոքր և միջին ձեռնարկություններ
FWB	Ֆրանկֆուրտի ֆոնդային բորսա	SME	ապահովված մեկօրյա ֆինանսավորման տոկոսադրույք
GCPF	Կլիմայական գործընկերության համաշխարհային հիմնադրամ	SOFR	Նյու-Յորքի պետական համալսարան
GEL	վրացական լարի	SUNY	Շվեյցարիայի ֆոնդային բորսա
HoReCa	հյուրանոցային, ռեստորանային և հանրային սննդի բիզնես	SWX	թուրքական լիրա
IBOR	միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք	TRY	Տոկիոյի ֆոնդային բորսա
IBX	Interactive Brokers կազմակերպության առցանց հարթակ	TSE JPN	Union Bank of Switzerland, շվեյցարական բանկ
IFC	Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա	UBS	Value-at-Risk ռիսկի ենթարկված արժեք
INSEAD	Բիզնես-վարչարարության եվրոպական ինստիտուտ	VaR	VISA միջազգային վճարահաշվարկային համակարգ
IPO	արժեթղթերի առաջնային հրապարակային տեղաբաշխում	VISA	Վիեննայի ֆոնդային բորսա
KBC	Kredietbank, բելգիական ունիվերսալ բազմաֆունկցիոնալ բանկ	VSE	Liquidity Coverage Ratio
KPI	արդյունավետության հիմնական ցուցանիշ	LCR	Large Enterprise
KYC	Know Your Customer՝ ճանաչիր քո հաճախորդին	LE	Loss Given Default
KZT	ղազախսական տենգե	LGD	London Interbank Offered Rate
LIBOR	Լոնդոնի միջբանկային տոկոսադրույք	LIBOR	Limited Liability Company
LSE	Լոնդոնի ֆոնդային բորսա	LLC	London Stock Exchange
MBA	գործարար կառավարման մագիստրոս	LSE	Limited Liability Company
NASDAQ OMX	արժեթղթերի դիլերների ազգային ասոցիացիայի ավտոմատ գնանշման համակարգ	LTD	Lifetime Expected Credit Loss
		LTECL	Loan to Value
		LTV	Mergers & Acquisitions
		M&A	Master of Arts
		MA	Management Board
		MB	Master of Business Administration
		MBA	Management Information Systems
		MIS	Machine Learning
		ML	Million
		mn	National Association of Securities Dealer Automated Quotation system
		NASDAQ OMX	Non-executive Directors
		NED	Non-Interest Income
		NII	

NPA	Non Performing Asset	UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
NPL	Non Performing Loan	US	United States
NPS	Net Promoter Score	USA	United States of America
NYSE	New York Stock Exchange	USAID	United States Agency for International Development
ODDO BHF	Franco-German financial services group	USD	United States dollar
OeEB	Development Bank of Austria	VISA	American Card Payment Organization
OFID	OPEC Fund for International Development	vPOS	Virtual Point of Sale
OPEC	Organization of The Petroleum Exporting Countries	VSE	Vienna Stock Exchange
OpLoss	Operating Loss	WB	World Bank
OTC	Over-The-Counter	YE	Year End
PD	Probability of Default	YoY	Year over Year
PhD	Doctor of Philosophy	ZCMC	Zangezur Copper Molybdenum Combine
PMP	Project Management Professional		
POCI	Purchased or Originated Credit Impaired		
POS	Point of Sale		
pp	Percentage Points		
PROPARCO	French Financial Development Institution (Promotion et Participation pour la Coopération Économique)		
Q1	the 1st quarter of the year		
Q2	the 2nd quarter of the year		
Q3	the 3rd quarter of the year		
Q4	the 4th quarter of the year		
RA	Republic of Armenia		
REPO	Repurchase agreement		
RM	Risk Management		
RMD	Risk Management Department		
ROA	Return on Assets		
ROAE	Return on Average Equity		
ROE	Return on Equity		
RUB	Russian Ruble		
RWA	Risk Weighted Assets		
S&P	Standard & Poor's		
SACP	Stand-Alone Credit Profile		
SBF	French Stock Market Index		
SCC	Small Credit Committee		
SDG	Sustainable Development Goals		
SEHK	Stock Exchange of Hong Kong		
SEK	Swedish Krona		
SEUA	State Engineering University of Armenia		
SME	Small or Medium-Sized Enterprise		
SUNY	State University of New York		
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats		
SWX	Swiss Exchange		
TFP	Trade Facilitation Program		
TRY	Turkish Lira		
TSE JPN	Tokyo Stock Exchange, Japan		
UBS	Union Bank of Switzerland		
UCO	Universal Credit Organization		
UK	United Kingdom		
UN	United Nations		

